

agenda

ACC-19

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Contactpersoon

T 06 [redacted] 5.1.2e
[redacted]@minjenv.nl

Datum

20 januari 2021

Omschrijving	ACC-19, agenda
Vergaderdatum en -tijd	21 januari 2021, 11.00 – 12.00 uur
Vergaderplaats	Webex

- 1. Opening en mededelingen**
- 2. Verslag ACC-19 14 januari 2021** (*stuk bijgevoegd J&V*)
- 3. Algemeen en internationaal beeld** (*mondelijke toelichting diversen*)
- 4. Toezicht en handhaving onder de Twm** (*nazending VWS*)
- 5. Perspectief in drie stappen** (*stuk bijgevoegd DGSC-19*)
- 6. Verlenging van de Twm** (*stuk bijgevoegd VWS*)
- 7. Rondvraag en sluiting**

Ter informatie meegezonden:

- Agenda MCC-19 d.d. 22 januari 2021 (nazending)

Procesvoorstel oplossen knelpunten bij toezicht en handhaving onder de Twm

1. Samenvatting en procesvoorstel

Op 1 december 2020 is de Twm COVID-19 in werking getreden. Op dit moment worden er drie knelpunten gesignaleerd op het gebied van toezicht en handhaving van de bepalingen onder de Twm, met name daar waar het de bevoegdheid van de minister van VWS betreft. Toezicht en handhaving op de coronamaatregelen is van belang om de naleving te bevorderen, daarom dienen de knelpunten zo snel mogelijk te worden weggenomen.

Het betreffen de volgende drie knelpunten:

1. Enkele toezichthoudende instanties houden niet daadwerkelijk bestuursrechtelijk toezicht maar zijn "slechts" ogen en oren voor andere toezichthoudende instanties. Die andere toezichthouders zijn er feitelijk niet altijd op de betreffende werkerreinen, waardoor signalen niet kunnen worden opgevolgd. Hierdoor is er een gat in het toezicht en de handhaving. Dit betreft met name locaties waar de minister bevoegd is om handhavend op te treden;
2. Er zijn locaties waar de reeds aangewezen toezichthouders niet of zeer beperkt komen maar waar wel toezicht op de coronamaatregelen gewenst is. Zoals bijvoorbeeld in het personenvervoer op de verplichting van een negatieve PCR testverklaring. Hierdoor is er een gat in het toezicht en de daaropvolgende handhaving. Dit betreft met name locaties waar de minister bevoegd is om handhavend op te treden;
3. Er is bij VWS nog geen proces (inclusief bijbehorende kennis en capaciteit) ingericht voor situaties waarin de minister van VWS bevoegd is om handhavingsbesluiten te nemen op grond van de Twm COVID-19. Hierdoor moet er bij de constatering van een overtreding ad hoc worden geïmproviseerd.

Bovenstaande knelpunten kunnen opgelost worden door meer toezichthoudende capaciteit te organiseren. Dit kan door intensiever toezicht van reeds aangewezen toezichthoudende instanties en door het aanwijzen van extra toezichthoudende instanties. Overwogen kan worden om het nemen van handhavingsbesluiten centraal te beleggen bij een toezichthoudende instantie.

Het ligt in de rede dat bovenstaande oplossingsrichtingen gevonden moeten worden bij de rijksinspecties. De toezichthouders politie en gemeentelijke BOA's nemen hun deel van het werk al op zich, met name daar waar de burgemeester bevoegd is om handhavend op te treden. Daarbij wordt onderkend dat toezicht op de Twm voor geen enkele inspectie haar primaire of natuurlijke taak is en ten koste kan gaan van bestaande taken. Toezicht is echter wel noodzakelijk. Bovendien betreft het een tijdelijke situatie. Daarom zal op de inspecties een beroep gedaan moeten worden om naar vermogen bij te dragen aan het oplossen van de knelpunten.

Voorgesteld wordt om het gesprek aan te gaan met de meest geëigende inspecties om tot een gezamenlijke oplossing te komen. Hiervoor worden de inspecties eerst telefonisch benaderd vanuit de programmadirectie COVID-19 van VWS, waarna in gezamenlijk overleg knelpunten en oplossingen worden besproken. J&V neemt ook deel aan deze overleggen om gezamenlijk de beoogde handhavingsstrategie vorm te geven.

Het acc wordt gevraagd om in te stemmen met bovenstaand procesvoorstel, waarmee ook steun wordt uitgesproken voor het gezamenlijk met de inspecties oplossen van bovengenoemde knelpunten.

Het doc-19 heeft hier op maandag 18 januari 2021 mee ingestemd.

De knelpunten en het voorstel worden hieronder nader toegelicht.

2. Algemeen

De Twm COVID-19 kan zowel strafrechtelijk als bestuursrechtelijk gehandhaafd worden. Voor de strafrechtelijke handhaving van de wet zijn de politie en de boa's bevoegd. Deze memo ziet op de bestuursrechtelijke toezicht en handhaving. De wet bepaalt dat deze toezichthouders – voor zover

deze niet reeds bij wet zijn aangewezen - door de minister van VWS moeten worden aangewezen. Dit geldt zowel voor de toezichthouders die optreden namens de minister van VWS op besloten plaatsen als de publieke en openbare plaatsen waar de burgemeester verantwoordelijk is voor de handhaving. Door middel van de bestuursrechtelijke handhaving kunnen aanwijzingen of bevelen worden gegeven aan overtreders van de wet. Ook kan er bij overtredingen bestuursdwang worden toegepast en een last onder dwangsom worden opgelegd.

Toezichthouders hebben diverse bevoegdheden die effectief toezicht mogelijk maken, zoals het mogen betreden van besloten plaatsen. Strafrechtelijke handhavers mogen dit bijvoorbeeld enkel bij een verdenking van een strafbaar feit. Daarnaast heeft een rapportage van een toezichthouder bij de motivering van een besluit meer waarde dan van een niet-toezichthouder. Tenslotte maakt een aanwijzing die partijen ook bewust dat ze geacht worden bestuursrechtelijk toezicht te houden op de wet en zijn ze daar op aanspreekbaar.

Ad 1. De belangrijke, reeds bij wet aangewezen, toezichthouders IGJ en NVWA houden niet daadwerkelijk bestuursrechtelijk toezicht

Inleiding

Op dit moment zijn er zes toezichthoudende instanties, te weten de IGJ, NVWA, directeur publieke gezondheid, onderwijsinspectie, diverse gemeenteambtenaren en de politie.

De IGJ en NVWA hebben bij de totstandkoming van de wet aangegeven dat ze enkel een rol willen vervullen in het toezicht bij de locaties waar ze toch al komen. Ook hebben ze aangegeven niet daadwerkelijk toezicht te zullen gaan houden, maar als ogen en oren willen fungeren voor andere toezichthouders. In de MvT is hierover de volgende passage opgenomen:

"De rol van de IGJ en de NVWA zal zich feitelijk beperken tot overtredingen en plaatsen die aansluiten bij de bestaande toezichthoudende taken van de IGJ en de NVWA.

(...)

Zo zal de NVWA, die bij bedrijven binnenkomt in het kader van het sectorspecifieke toezicht, met een actieve meldfunctie werken waarbij NVWA-inspecteurs als ogen en oren functioneren voor collega-handhavers.

De directeur publieke gezondheid van de GGD en de onderwijsinstellingen hebben in de wet slechts een beperkte rol toebedeeld gekregen in toezicht en handhaving, namelijk enkel ten aanzien van kinderopvang respectievelijk onderwijsinstellingen. De gemeenteambtenaren en de politie handhaven primair op de locaties waar de burgemeester bevoegd is.

Het bovenstaande leidt tot het navolgende overzicht:

	Categorie toezichthouder	Bevoegdheid¹	In de praktijk
1.	IGJ	Algemeen	Enkel ogen en oren binnen hun reguliere werkveld
2.	NVWA	Algemeen	Enkel ogen en oren binnen hun regulier werkveld
3.	Dpg GGD	Kinderopvang	Enkel voor kinderopvang
4.	Onderwijsinspectie	Onderwijsinstellingen	Enkel voor onderwijsinstellingen
5.	Gemeenteambtenaren ²	Algemeen	In de praktijk vooral openbare en publieke plaatsen
6.	Politie	Algemeen	In de praktijk vooral openbare en publieke plaatsen

¹ Algemeen: toezichthouder is bevoegd om te handhaven op het hele werkterrein van de wet, dus zowel openbare, publieke – als besloten plaatsen.

² de personen die als gemeentelijk ambtenaar zijn aangesteld en belast zijn met het toezicht op de naleving van in de gemeente van toepassing zijnde algemeen verbindende voorschriften.

Probleemstelling

Hierdoor is er een vacuüm bij het toezicht op de naleving in de besloten plaatsen, en dan met name bij de besloten plaatsen waar een beroep of bedrijf wordt uitgeoefend en er is een vacuüm bij de handhaving van de regels rondom personenvervoer. Hoe groot dit vacuüm is kan niet cijfermatig onderbouwd worden. Dit is een categorie waar onder het stelsel van de noodverordeningen relatief beperkt is gehandhaafd.³ Bovendien is de handhaving van de besloten plaatsen waar een beroep of bedrijf plaatsvindt onder de Twm Covid-19 een bevoegdheid van de minister van VWS geworden. Vanuit de voorbeeldrol van de rijksoverheid zou minimaal het toezicht (en de handhaving, zie verder onder punt 3) van deze terreinen geregeld moeten zijn. Tenslotte kan een incident bij een bedrijf ook leiden tot maatregelen of de vraag om een bepaalde branche te inspecteren. Ook voor dat soort gevallen moet deze taak goed zijn ingeregeld.

Ad 2. Het aanwijzen van extra toezichthouders die toezien op de bestuursrechtelijke handhaving van de wet

Inleiding

Tot 1 december 2020 werden de toezichthouders die toezien op de bestuursrechtelijke handhaving van de wet aangewezen door de voorzitters van de veiligheidsregio's. Per 1 december 2020 is de aanwijzing van toezichthouders geregeld in de Twm COVID-19. Op dit moment zijn zes categorieën aangewezen als toezichthouder. Van deze zes categorieën vloeien vier categorieën rechtstreeks voort uit de wet. De politie en gemeenteambtenaren zijn via een aanwijzingsbesluit van de minister van VWS aangewezen als bestuursrechtelijke toezichthouders.

Eind november is er een inventarisatie afgerond bij alle departementen met de vraag of zij hun toezichthouders of andere diensten aangewezen wilden hebben als toezichthouder voor de Twm. Daaruit kwam terug dat – wat hun betreft – geen enkele instantie aangewezen hoeft te worden als toezichthouder.

Inspectie SZW

De inspectie van SZW verdient in dit kader nog bijzondere aandacht. De Inspectie SZW is geen toezichthouder op grond van de Twm COVID-19, maar is wel bevoegd om op grond van de arbeidsomstandighedenwet te handhaven als de coronamaatregelen niet worden nageleefd. De inspectie meent hiermee voldoende instrumenten in handen te hebben om adequaat te kunnen handhaven.

Probleemstelling

Het is noodzakelijk om extra toezichthoudende capaciteit te realiseren voor toezicht op de zogenaamde besloten plaatsen, met name daar waar de minister van VWS bevoegd is om handhavend op te treden. De toezichthoudende capaciteit op deze plaatsen is beperkt en in sommige gevallen in de praktijk niet aanwezig (bijvoorbeeld het toezicht op negatief testbewijs bij personenvervoer) of gebaseerd op andere regelgeving met een daarbij behorend ander toetsingskader.

Ad 3. Het inrichten van een proces voor situaties waarin de minister van VWS bevoegd is om besluiten te nemen op grond van de Twm COVID-19.

Inleiding

Zoals hierboven geschetst is de minister van VWS in sommige situaties bevoegd om handhavend op te treden tegen overtredingen van de Twm COVID-19. Op het moment dat de minister dan een rapportage ontvangt van een overtreding dient er een besluit genomen te worden (aanwijzing, bevel, bestuursdwang, last onder dwangsom).

³ Een bekend voorbeeld waarbij wel is gehandhaafd is het tijdelijke verbod aan werknemers om een slachthuis in Groenlo te betreden. Dit verbod is eind mei 2020 opgelegd door de voorzitter van de veiligheidsregio op grond van de toen geldende noodverordening. Dit naar aanleiding van een corona-uitbraak op de slachterij.

Probleemstelling

Er is binnen VWS nog geen organisatieonderdeel aangewezen om dit soort besluiten te nemen. Het departement heeft geen gespecialiseerde kennis en kunde op dit gebied. Wel is er een centraal emailadres bij de programmadirectie COVID-19 van VWS aanwezig waar toezichthouders constatering van overtredingen naar toe kunnen sturen. Door de beperkte toezicht (zie punten onder 1 en 2) zijn er nog geen constatering van overtredingen ontvangen. Echter, de kans is groot dat er zich situaties gaan voordoen waarbij de minister handhavend moet optreden. Dan zal ad hoc door de betreffende beleidsjuristen de noodzakelijke besluiten genomen moeten worden. Dit geeft een groot risico op fouten in de besluitvorming.

3. Procesvoorstel

Vanuit het gezamenlijke belang om de crisis te bestrijden is adequate toezicht op de naleving van de regels noodzakelijk. Hiervoor is de samenwerking met de verschillende inspecties onontbeerlijk.

Vanuit bovenstaande knelpunten bezien is de meest voor de hand liggende gedachte om aan de reeds aangewezen toezichthouders te vragen om daadwerkelijk toezicht te houden. Ook ligt het voor de hand om te bekijken of er extra toezichthouders aangewezen kunnen worden.

Het ligt in de rede dat bovenstaande oplossingsrichtingen gevonden moeten worden bij de rijksinspecties. De toezichthouders politie en gemeentelijke BOA's nemen hun deel van het werk al op zich, met name daar waar de burgemeester bevoegd is om handhavend op treden. Daarbij wordt onderkend dat toezicht op de Twm voor geen enkele inspectie haar primaire of natuurlijke taak is en ten koste kan gaan van bestaande taken. Toezicht is echter wel noodzakelijk. Bovendien betreft het een tijdelijke situatie. Daarom zal op de inspecties een beroep gedaan moeten worden om naar vermogen bij te dragen aan het oplossen van de knelpunten.

Voorgesteld wordt om de meest geëigende inspecties eerst telefonisch te benaderen om vervolgens in een (gezamenlijk) overleg de knelpunten en de mogelijke oplossingen over en weer te bespreken, zoals bijvoorbeeld het organiseren van extra kennis en capaciteit. De programmadirectie COVID-19 van VWS heeft capaciteit om in overleg met de inspecties actief op zoek te gaan naar dit soort oplossingen. Er zijn ook andere oplossingsrichtingen denkbaar. Zo gaf ILT bijvoorbeeld aan dat ze niet in staat zijn om elke inkomende vliegtuig te controleren. Dit kan echter ook signaalgestuurd. De minister van VWS heeft al opdracht gegeven aan de voorzitters van de betreffende veiligheidsregio's om steekproefsgewijs te controleren. Op basis van die signalen kan ILT gericht toezicht houden. Een andere oplossingsrichting kan zijn om de daadwerkelijke handhavingsbesluiten niet te mandateren aan de diverse inspecties maar centraal, bij één inspectie te organiseren.

PERSPECTIEVEN VOOR SAMENLEVING EN ECONOMIE

DGSC-19 | 20-01-2021 | versie 9.1

1. INLEIDING

1.1. Nut en noodzaak van perspectief

Perspectief geeft mensen voor een bepaalde periode richting in wat ze mogen verwachten en wat ze zelf kunnen (en moeten) doen.

Dagelijks doen maatschappelijke partijen een beroep op de overheid om te komen met zo'n perspectief.

Wat kan ik weten?
Wat mag ik hopen?
Wat moet ik doen?

Het bieden van perspectief vanuit de overheid is lastig door de onzekerheden rond de verspreiding van het virus. In het bijzonder rond het verschijnen van nieuwe varianten. Gegeven dat de huidige *lockdown* nog onvoldoende effect heeft op het aantal besmettingen zijn duidelijke verruiming op korte termijn niet aan de orde. Toch is het noodzakelijk om vanuit de alle overheden gezamenlijk een realistisch, robuust en appellerend perspectief te bieden voor de algemene behoefte van mensen om te weten waar ze aan toe zijn, ook al kunnen hun specifieke behoeften sterk uiteenlopen (zie [bijlage 3](#)).

De mensen staan hierin centraal, niet het virus. Het gaat erom met het perspectief de samenleving door de moeilijke komende fase heen te trekken. Bovendien draagt perspectief bij aan het vertrouwen dat mensen hebben in het gevoerde beleid, aan naleving van regels en daarmee aan een effectieve bestrijding van het virus.

Dit interne werkdocument heeft tot doel om het gesprek over perspectief binnen de overheid richting en structuur te geven, waarmee daadwerkelijke perspectieven tot stand kunnen komen, die

- kunnen worden gebruikt in communicatie en
- richting geven aan het werk aan opties voor (flankerend) beleid.

Het is geen document ter vaststelling, publicatie of besluitvorming.

1.2. Perspectief in het licht van doelstellingen¹

Vanaf het moment dat het virus in Nederland opdook zijn drie doelstellingen leidend in de aanpak:

1. De verspreiding van het virus in zicht en onder controle krijgen;
2. Voorkomen overbelasting van de zorg, en
3. Kwetsbare groepen beschermen.

De uitvoering van een vaccinatieprogramma en toenemende (snel)testcapaciteit zorgen ervoor dat de genoemde drie doelstellingen dichterbij zullen komen, waardoor er ruimte zal ontstaan om samenleving en economie te heropenen. Hiermee komt meer ruimte voor het realiseren van andere, economische en maatschappelijke, behoeften.

- Monitoring is nodig om het zicht op en het inzicht te garanderen én de effectiviteit van maatregelen en vaccinatie te ontsluiten.
- De ruimte is qua omvang en oriëntatie sterk afhankelijk van de beschikbaarheid in de tijd van vaccins, betrouwbaarheid van (snel) testcapaciteit en de prioritering van de inzet door het Kabinet.
- Regelmatig zal worden beoordeeld of vaccinatie- en teststrategie moeten worden verfijnd of geactualiseerd.

Het navolgende perspectief is gebaseerd op de meest recente inschattingen van de beheersbaarheid van nieuwe varianten en effectiviteit van vaccinatie. Indien zich hierbij grote tegenvallers voordoen zullen de perspectieven opschuiven in de tijd, of, in het minst gunstige geval, herijkt moeten worden.

¹ Pm – internationale invalshoek (JenV)

1.3. Opbouw van de perspectieven

“Hèt perspectief” bestaat in feite uit een drielুক van verschillende perspectieven:

- Perspectief direct na de *lockdown*;
- Perspectief in de zomer;
- Perspectief na de crisis.

Bij de totstandkoming van deze perspectieven is gebruik gemaakt van een analyse van de maatschappelijke en economische effecten van de corona-maatregelen door het interdepartementale LT team *Vorbereid de crisis door* (bijlage 1), en de conclusies daaruit, die luiden:

Tav het Corona-beleid

- Integraler afwegen volksgezondheid tegen maatschappelijke/economie
- Meer oog voor structurele schade
- Minder generieke maatregelen
- Meer aandacht vooraf voor compliance

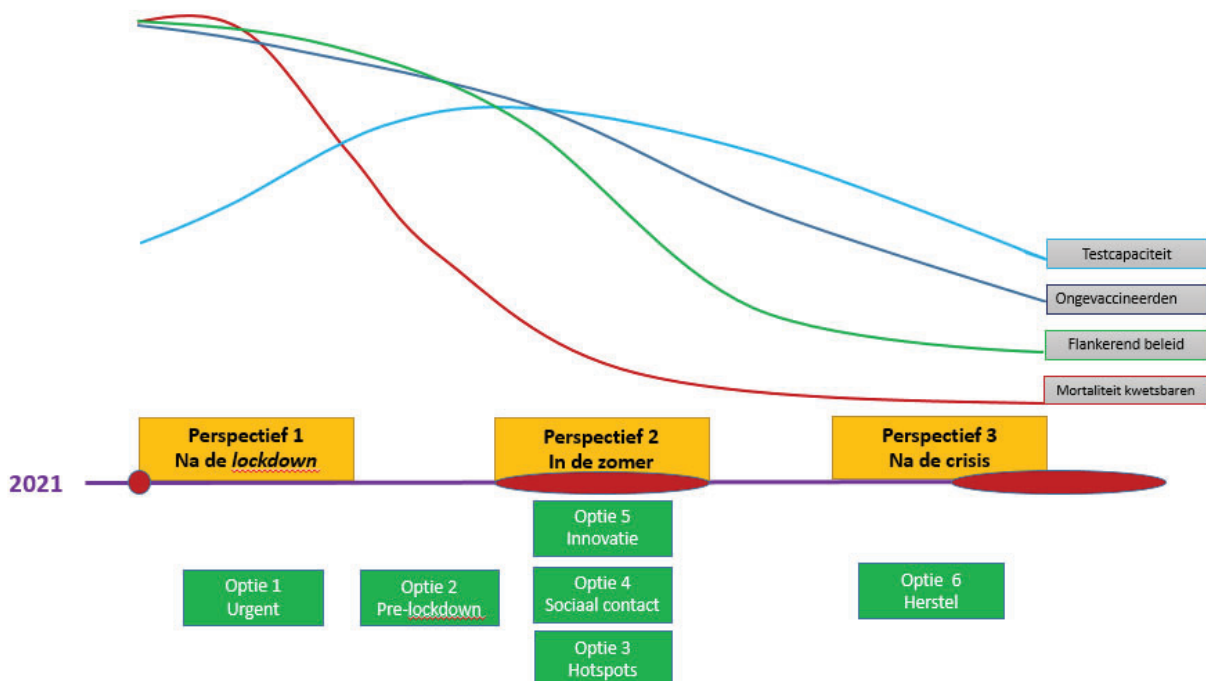
Tav Flankerend beleid

- Stevig pakket nodig, nu en ook op langere termijn

Bovendien is gebruik gemaakt van *opties* om ruimte te benutten zodra die ontstaat (bijlage 2). Deze opties zijn door datzelfde team voorzien van een indicatief oordeel op hun impact op virusverspreiding, economie en samenleving (welzijn).

Elk perspectief start met een typering, een globaal beeld. Dan volgen schetsen van het type (beperkend) corona-beleid dat hierbij hoort in verschillende delen van samenleving en economie, en welk type flankerend beleid. Hierbij is steeds aangegeven welke acties hiervoor (door/met DGSC-19, samen met overheden en andere partijen) in gang zijn of worden gezet. De perspectieven vormen daarmee *geen beslisboom of routekaart*, maar – zoals aangegeven in 1.1 – *beelden die houvast geven en die in de communicatie en beleidsformulering kunnen worden benut*.

Onderstaand indicatief schema geeft een indruk van de aard van de opties, hun mogelijke plek in de tijd en de samenhang met het verwachte verloop van vaccinatie, testcapaciteit, mortaliteit van kwetsbaren, alsook van benodigde (financiële) inzet voor flankerend beleid.

1.4. Flankerend beleid

Onder *flankerend beleid* worden alle maatregelen begrepen die de ongunstige economische en maatschappelijke effecten van de coronamaatregelen beperken. Hoe ingrijpender of langduriger de beperkingen zijn, des te groter de effecten en daarmee de behoefte aan flankerend beleid. Het meest in het oog lopen de financiële steunpakketten voor verschillende categorieën van bedrijvigheid, inclusief kunst, cultuur en sport. Naast dit vooral *economisch* ingegeven flankerend beleid zijn er ook maatregelen die vooral *maatschappelijke* effecten beperken. Het doel van dit type flankerend beleid is het tegengaan van:

- stapeling van problematiek (bv flexwerkers, mensen rond armoedegrens, éénouder gezinnen, mensen met migratieachtergrond);
- tussen-wal-en-schip-vallen door geen gebruik kunnen maken van voorzieningen die er zijn (bv startende ondernemers);
- ontstaan van nieuwe kwetsbare groepen (bv zzp'ers en zelfstandigen met voorheen goedlopend bedrijf in krimpsectoren);
- structurele schade (bv bij jeugd).

Deze maatregelen vragen ook om financiële inzet, zoals bijvoorbeeld het in december gelanceerde *Jeugdpakket* of de versnelling van de armoede- en schuldenaanpak. Er worden bijvoorbeeld diverse maatregelen getroffen om bestaande en nieuwe groepen in beeld te krijgen, passende ondersteuning te bieden en om uitvoeringsinstanties te versterken. Daarnaast is er via de TONK extra inzet op personen die tussen wal en schip belanden: wel fors inkomensverlies door Corona, maar geen aanspraak TOZO, geen of te weinig aanspraak WW, geen of te weinig aanspraak bijstand terwijl het huishouden wel hoge noodzakelijke kosten heeft (hoge huur, hypotheek etc).

Bij flankerend beleid gaat het vaak om een curatieve aanpak waar schade reeds is geleden, maar preventie is minstens even belangrijk. Monitoring van ontwikkelingen gericht op mogelijke bijsturing maakt onlosmakelijk onderdeel uit van een breed plan. Te denken valt aan tijdelijke voorziening in afwachting van definitieve (inkomens)ondersteuning, stimuleren sociale controle en burgerinitiatieven, voorkomen oplopende schulden door schuldhulpverlening aan de voorkant, activiteiten tegen vereenzaming, markt van vraag en aanbod (vrijwilligers)werk, voorkomen wachtlijsten, versnelling betaalbare huisvesting etc.

Baten van flankerend beleid zijn zowel in financiële grootheden uit te drukken, bijvoorbeeld een herstellende economie en minder zorgkosten, als in meer maatschappelijke baten, zoals zinvolle participatie, inclusiviteit, sociale betrokkenheid, collectief welbevinden en individueel welzijn.

Tenslotte is het goed voor ogen te houden dat naarmate het beleid gericht op beperkingen kan worden afgebouwd, dat wat nu als flankerend beleid wordt beschouwd steeds meer hoofdzaak van beleid zal worden en ook langer moeten voortduren dan het einde van de crisis, zoals na-ijleffecten op het gebied van onderwijs en ggz. Het kan zelfs zo zijn dat flankerend beleid gaandeweg structureel of regulier beleid wordt.

2. PERSPECTIEF DIRECT NA DE LOCKDOWN (opties 1 – 2)

2.1. Situatieschets

Zolang de verspreiding niet onder controle is, geldt een *lockdown* regime van maatregelen primair gericht op de impact op de virusverspreiding. Zodra de eerste doelstelling in beeld komt kan de *lockdown* worden beëindigd en ontstaat *bepaalde ruimte* om de impact op economie en de samenleving te verminderen. In deze fase is weliswaar de vaccinatie in volle gang en zullen er naar verwachting effecten zijn voor de meest kwetsbare groepen, maar nog niet voor de samenleving als geheel. Het beeld is: **we moeten nog een heel eind de tunnel door**. Belangrijk om veel aandacht te hebben voor naleefbaarheid en naleving. Een begin kan wel worden gemaakt met experimenten, waarbij gebruik kan worden gemaakt van de toegenomen testcapaciteit.

Indien er in of direct na de *lockdown* tegenslagen op het gebied van de virusverspreiding zijn dan zal aanscherping van coronabeleid nodig zijn, in principe volgens de (vernieuwde) routekaart, waardoor alle perspectieven verder in de toekomst komen te liggen.

2.2. Coronabeleid

Het beleid staat in het teken van opsporing, bestrijding en handhaving. Belangrijk om veel aandacht te hebben voor naleefbaarheid en naleving. Vaccinatie- en testcapaciteit worden opgebouwd. Investeren in test- en vaccinatiebereidheid.

Scholen/kinderopvang [optie 1] (OCW, SZW)

- Prioriteit blijft om zo snel mogelijk de scholen en kinderopvang weer te openen, met voorrang voor kinderopvang en primair onderwijs omdat daar de maatschappelijke impact het grootst is.
 - Zodra scholen en kinderopvang open kunnen is het zaak ze open te houden.
 - Van groot belang is om het effect van de Britse variant van het virus op jongeren te kennen zodat dit meegewogen kan worden in de maatregelen.
- Goede protocollen moeten zijn geschreven en in werking zijn, bijvoorbeeld over het handhaven van een afstand tijdens lessen en pauzes, spreiding van leerlingen en lestijden, looproutes in gangen, mondkapjes en *faceshields* voor docenten. Naar verwachting zijn aanvullende maatregelen nodig tov nu.
- Bij een (vermeende) besmetting wordt met snelsteden gewerkt (voor docenten, leerlingen en familieleden) zodat de kinderopvang/school niet dicht hoeft. Ook het steekproefsgewijs testen kan helpen om besmettingen op scholen terug te dringen.
- Pas als alles in orde is mag de kinderopvang/school open. Iedere leerling en medewerker van de school moet getest zijn en een negatieve uitslag hebben voordat ze het schoolterrein op mogen. Eventuele barrières (bv in wet- en regelgeving) in kaart brengen en wegnemen.

Jeugd (VWS ism DGSC-19) [optie 2]

- Sport is belangrijk. Zowel voor de fysieke en mentale gezondheid, als vanwege het sociale aspect. Om die reden is te onderzoeken of ook de leeftijdsgrens voor groepstrainingen onder voorwaarden kan worden verhoogd naar 27.

Horeca, detailhandel, sport en cultuur en reizen: experimenten/*fieldlabs* (EZK, VWS, OCW ism DGSC-19) [optie 2]

- Onder strikte voorwaarden (alleen zitten, tot 21 uur, etc) kan de *droge horeca* als eerste weer openen
- Grootschalige experimenten in samenwerking met de sectoren en gemeenten om gecontroleerd (binnen en buiten) te heropenen. Ook enkele experimenten mbt *coronaproof* reizen.
 - Hier wordt een deel van de testcapaciteit voor benut, indien de capaciteit en betrouwbaarheid het toelaten.
 - Monitoring is belangrijk. Experimenten bij succes verder uitbreiden. Echt bedoeld om van te leren.

2.3. Flankerend beleid (Fin, EZK, VWS, SZW ism DGSC-19)²

- Het bestaande economisch flankerend beleid wordt voortgezet.
- Het Kabinet werkt in het eerste kwartaal van 2021 een economisch herstelplan uit waarbij het *resilience fund* van de EU en het investeringsfonds van dit Kabinet ten volle worden benut. Het uitgangspunt zal niet zijn om alle bedrijven in alle sectoren te ondersteunen. Het Kabinet richt vooral op: innovatie, duurzaamheid, goede stageplekken/arbeidsplaatsen voor jongvolwassenen.
- Verder een stevig pakket aan maatschappelijk flankerende maatregelen:
 - Slimme oplossingen om het mogelijk te maken je te houden aan de maatregelen zoals thuis quarantaine, via gedragsinterventies:
 - (Thuis)werken
 - Prijsvraag: *nudging the curve*
 - Thuisblijf *challenge*
 - *Quarantaine buddy*
 - Winkelbezoek verminderen/verspreiden
 - Voorrangsregeling online boodschappen
 - Een band op afstand: (klap)armbandje voor buitenruimte
 - Mail om kerstinkopen te spreiden
 - Website *#ikdoehetzo*
 - Aandacht voor alleenstaanden en kwetsbaren: venstertijden, bezorgen van boodschappen, hondenuitlaat, testen aan huis, hulp bij online-communicatie, etc
 - Gezond leven en buiten zijn stimuleren.
- De verwachting is dat voor jeugd langere tijd en op meerdere fronten flankerend beleid nodig zal zijn. Voor jeugd heeft het Kabinet ca 60 miljoen geïnvesteerd in een pakket maatregelen om elkaar te ontmoeten en om weerbaarder te worden, binnen de geldende regels. De implementatie zal actief worden gevolgd, mede om lessen te leren.
- Vooral bestaanszekerheid van jongvolwassenen en geestelijke gezondheid van (kwetsbare) jongeren zullen aandacht vragen. Naar verwachting geldt dit ook voor andere kwetsbare groepen. Het is zaak om zo snel mogelijk zicht te krijgen op de concrete invulling daarvan om schade te beperken en herstel zo snel mogelijk in gang te zetten.

² Pm impact op de inrichting van de buitenruimte irt 1,5m-samenleving

3. PERSPECTIEF IN DE ZOMER (opties 2 - 5)

3.1. Situatieschets

In de zomer zal naar verwachting een substantieel deel van de bevolking zijn gevaccineerd. Veel mensen zullen een groot verlangen zullen hebben om te socialiseren. Het is zaak om dit op een verantwoorde, stapsgewijze manier te doen. Het beeld is: **intelligent heropenen**. Daarom is het van groot belang:

- Verder gaan met experimenten en *fieldlabs*;
- Duidelijk te communiceren over
 - de resultaten van de experimenten;
 - de voorwaarden waaronder bepaalde activiteiten weer mogelijk zijn.
- De mensen te betrekken in het genereren en implementeren van ideeën hoe we Nederland heropenen.

3.2. Coronabeleid

In deze periode is onverminderd aandacht nodig voor draagvlak voor nog geldende beperkingen. Maatschappelijk onbehagen was al voor de coronacrisis in Nederland aanwezig. Als gevolg van de bestrijding van de coronacrisis is bij specifieke groepen die boosheid groter geworden, en niet zonder reden. Meer mensen zitten in de schuldhulpverlening, hebben hun baan verloren of ondervinden hinder van een operatie die niet uitgevoerd kon worden. Na een jaar met beperkingen en het wegvallen van (individuele) bestaanszekerheden zal het onbehagen naar verwachting een bredere basis krijgen. Het draagvlak voor nog geldende beperkingen zal kunnen afkalven, in het bijzonder bij degenen die al wel zijn gevaccineerd.

Fysiek sociaal contact (VWS ism DGSC-19) (optie 4)

- Het kan voor de *compliance* helpen om richtlijnen te ontwikkelen hoe mensen in beperkte omvang sociaal contact kunnen hebben. Bijvoorbeeld door zelfquarantaine voor contact en sociale *bubbels* in combinatie met (commerciële) testen door belonen van goed gedrag.

Ontspanning (EZK, OCW, IenW, BZ en BZK ism DGSC-19)

- Samen met de evenementenbranche werkt het Kabinet voorwaarden uit waaronder in de zomer enkele grote buitenevenementen kunnen plaatsvinden. Hiertoe wordt een voorstel in overleg met de evenementenbranche en betrokken overheden ontwikkeld.
- Helderheid bieden over vakantiemogelijkheden, wanneer en onder welke randvoorwaarden? Dat zullen veel mensen uiterlijk in maart al willen weten.
- Geleidelijke openstelling sport en cultuur, mede op basis van uitkomsten experimenten.

Thuiswerken (SZW en IenW ism DGSC-19)

- Verwachting is dat het verplicht thuiswerken na de zomer geleidelijk losgelaten kan worden.
- We houden er rekening mee dat thuiswerken onderdeel van een nieuwe manier van werken zal blijven met een goede balans tussen thuiswerken en werken op kantoor.
- Thuiswerken heeft een aantal positieve ontwikkelingen gehad (flexwerken, files, tegengaan overbelasting OV in spits etc), die we mogelijk willen vasthouden. Hierover zijn dan afspraken met werkgevers te maken in bv CAO's.

Horeca (EZK)

- Net als afgelopen zomer extra ruimte voor terrassen etc.

3.3. Flankerend beleid (SZW, EZK, FIN, IenW ism DGSC-19)

- Het bestaande economisch flankerend beleid wordt afgebouwd. Omdat in de zomer zicht is op hoe economie er na crisis uit zal zien, flankerend economisch niet meer richten op werkgelegenheid vasthouden, maar op zorgen dat mensen op de juiste plek komen.
- Aandacht voor zwaar belast personeel in met name zorg, kinderopvang/onderwijs en politie.
- Toekomstagenda thuiswerken
- Het opvangen van de negatieve effecten van tijdelijke maatregelen die genomen zijn voor bijvoorbeeld continuïteit onderwijs: voorkomen dat kinderen uit kansarme gezinnen een structurele onderwijsachterstand oplopen. Dat vergt afspraken met gemeenten en de onderwijssector over bijvoorbeeld:
 - doorlopen van primair onderwijs in de zomervakantie 2021,
 - beschikbaar stellen van gratis bijlessen aan kinderen uit kansarme gezinnen,
 - opvangen van verminderde stageplekken voor MBO-leerlingen door hierbij een beroep te doen op het bedrijfsleven (wederdienst voor steunpakketten), etc.
 - ondervangen consequenties (tijd, geld) van onderwijsachterstanden in 'regulier' middelbaar, hoger en wetenschappelijk onderwijs (speelt breed, niet alleen bij kansarme doelgroepen)
 - Vasthouden en blijvend inbedden van ontstane innovaties in het onderwijs (hybride vormen van lesgeven, flexibilisering van lestijden) en leren van mogelijk positieve lessen van uitstel van toetsen/examens.
- Inzetten op gelijke kansen in het onderwijs door te investeren in signaleren van knelpunten en bieden van oplossingen via onder andere de Gelijke Kansen Alliantie.
- Zorg voor kwetsbare jeugd. Eenzaamheid en uitzichtloosheid leiden tot ernstige eetstoornissen en suicidaliteit, maar ook tot een kleinere stap naar de criminaliteit. Budgetplafonds en administratieve vertragingen zorgen voor belemmering om hulp te geven. Brede regie en het breder toepassen van succesvolle gemeenten en pilots van JenV helpen daarbij.
- Geef de jeugd een rol. Zie de jeugd als een nieuwe generatie die met nieuwe creatieve ideeën en veel energie invulling kan geven aan oplossingen voor problemen in de samenleving en economie, via omscholing naar tekortsectoren zoals onderwijs en zorg, maatschappelijke diensttijd, organisatie van bijeenkomsten/evenementen etc.
- Idee (zorgvuldig vooraf te toetsen): burgers een tegoedbon geven, te besteden in de branches waar het slecht gaat zoals de sport, horeca, reis- en cultuurbranche (incl festivals en evenementen). Daarmee komt bedrijvigheid op gang en krijgen mensen met minder financiële ruimte de kans om er weer uit te gaan. Desnoods een kortingsbon of btw-verlaging. Marktwerking zijn werk laten doen: er zijn wellicht ook branches die kunstmatig overeind worden gehouden, maar waar misschien geen behoefte meer aan is.

4. PERSPECTIEF NA DE CRISIS (optie 6)

4.1. Situatieschets

Op enig moment zullen door het coronabeleid de drie volksgezondheid-gerelateerde doelstellingen (geheel of gedeeltelijk) zijn bereikt. Dit impliceert dat het reguliere leven zich in hoge mate zal kunnen herpakken. Dat betekent niet noodzakelijk dat we teruggaan naar de situatie van voor de crisis.

We zullen datgene wat herstel nodig heeft moeten aanpakken en de positieve innovaties en ontwikkelingen uit de crisistijd geheel of gedeeltelijk willen vasthouden en verder brengen. Het beeld is: **build back better**. Een komend kabinet zal daar in hun vierjarige beleidsagenda richting aan willen geven. Daarmee wachten we niet tot na de crisis, daarmee gaan we nu al aan de slag. De komende maanden gaat het interdepartementale team LT1 (Nederland na de crisis) in gesprek met burgers, professionals uit het veld, maatschappelijk middenveld, bedrijfsleven, wetenschap en (dwars)denkers om te bezien welke ideeën zij hebben voor een herstel en vernieuwingsagenda. Dat perspectief formuleren we zodoende samen met de samenleving.

4.2. (Flankerend) beleid³

Zonder vooruit te willen lopen op de uitkomsten van de te voeren maatschappelijke dialoog kan daarbij onder meer gedacht worden aan:

Herstel (EZK, ZSW, Fin, OCW, planbureaus, DGSC-19)

Gedurende de crisis zijn er gaten geslagen in de persoonlijke en economische omstandigheden van mensen en bedrijven/bedrijfstakken. Die herstellen zich niet (allemaal) vanzelf en vragen om aandacht en ondersteuning. Denk daarbij aan de volgende thema's:

- Herstel van leerachterstanden op alle onderwijsniveaus. Aandacht ook voor opgelopen vertragingen (en bijvoorbeeld gevolgen voor studiefinanciering).
- Hoe we onze samenleving en arbeidsmarkt weerbaarder maken voor toekomstige disrupties
- Aandacht voor psycho-sociale aspecten van de crisis (zoals toename aantal depressies, eenzaamheid) en nazorg langdurige effecten bij ex-patiënten met ernstige klachten.
- Er zijn groepen mensen wier sociale en economische positie extra kwetsbaar is geworden als gevolg van de coronacrisis. Denk daarbij ook aan de zzp-ers en mensen die als gevolg van de crisis buiten hun schuld in persoonlijke financiële problemen zijn gekomen. Sommigen zullen ondersteuning nodig hebben om de opgelopen tegenslag te boven te komen.
- Er ontstaat een risico op een tweedeling in de samenleving (wegvallende sociale cohesie/polarisatie) en een toenemend wantrouwen in de overheid en instituties.
- Het zo snel als mogelijk op gang krijgen van de economie doen we juist ook door kwetsbare mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt te beschermen. Denk daarbij aan mensen die (voorheen) werkten in de evenementensector of de horeca. We moeten alles op alles zetten om te voorkomen dat nieuwe groepen het vergeten slachtoffer worden.
- We moeten nadenken over de lange termijnconsequenties van het sluiten van bedrijven voor de werkloosheid en sociaal-economische voorzieningen. Biedt bijvoorbeeld de versterking van de huidige *van werk naar werk-programma's* of een *omgekeerd corona-/crisisbanen-programma* mogelijkheden?

We hebben niet voor alle thema's op voorhand het pasklare antwoord gereed. Samen met de samenleving zullen we bezien of en welke maatregelen op de genoemde (en andere) aspecten gewenst zijn.

³ Ook aandacht voor het voorbereiden op een toekomstige crisis ?

Vernieuwing (planbureaus, EZK, BZK en DGSC-19)

In de crisistijd hebben zich ook een aantal zaken ontwikkeld en zijn er technische en sociale innovaties doorgevoerd, die het leven en de samenleving hebben versterkt. Daarop willen we na de crisis verder bouwen.

- Denk aan een nieuwe inrichting van de zorg (met voordelen voor zowel patiënt als zorgverlener) met veel meer digitale en *online* dienstverlening (zoals *video-consults* en monitoring en *sensing* van patiënten op afstand). Ook de waardering van de zorg vormt een belangrijk punt van aandacht.
- Borging en ondersteuning van meer hybride vormgeving van werken, leren en dienstverlening, met combinaties van online en offline en een flexibeler tijdsindeling die de druk op (openbaar)vervoer in piektijden verlicht en een betere balans tussen werk en privé ondersteunt. Denk daarbij niet alleen aan digitaal werken, videovergaderen, video-onderwijs, maar ook vernieuwingen in de culturele sector met bijvoorbeeld de *livestreams*. Ook de verdergaande digitale dienstverlening van bedrijven en overheden (een hypotheekadviseur kun je prima alleen maar via de telefoon en video spreken) die veel reisbewegingen overbodig maken.
- De (bedrijfs)economische kansen die voor het grijpen liggen, bijvoorbeeld in de e-commerce en distributie.
- Hoe we de voorbeelden van gemeenschapszin en burgerschap willen vasthouden (en aandacht geven aan eenzaamheid, depressies etc.),
- Hoe gaan we om met de flexibilisering op de arbeidsmarkt?
- Hoe we de gelegenheid aangrijpen voor het investeren in duurzaamheid. Oftewel, hoe we deze crisis benutten om de samenleving (in al zijn aspecten) voor de komende jaren vorm te geven in de gewenste richting.
- Hoe houden we de energie vast die is ontstaan in wijken, gemeenten, bedrijven om meer voor elkaar te zorgen? Hoe letten we erop dat we in crisistijd bewust stilstaan bij de effecten op kwetsbare groepen en toenemende ongelijkheid?
- Hoe spreken we elkaar aan op een gedeelde en individuele verantwoordelijkheid om Nederland gezond te houden? Hoe zorgen we ervoor dat Nederlanders met een kritische blik blijven kijken naar alle informatie die op hen afkomt?

Deze herstel en vernieuwingsagenda zal in de komende maanden verder worden uitgewerkt, zodat in het voorjaar concrete voorstellen kunnen worden gepresenteerd.

Deze pandemie heeft op heel veel mensen in de samenleving enorme impact gehad. Denk maar aan het verlies van geliefden, waar niet op een waardige manier afscheid van is genomen. Of grote groepen uit met name de vitale sectoren, waar met man en macht is doorgewerkt om deze ramp te bestrijden, soms zelfs geconfronteerd met onbegrip of zelfs tegenwerking. Of mensen die lange tijd zijn afgesloten geweest van normale sociale behoeften. Jeugd, die voor hun gevoel verloren tijd niet meer kunnen inhalen. Dit doet iets met je, zeker als je de tijd straks vindt om hierop te reflecteren en soms periodes gaat herbeleven. Hier is ruimte en erkenning aan te geven. Een nationaal gebaar als een monument of herdenkingsdag; dit is iets om met verschillende groepen te onderzoeken.

Generiek beeld: economisch

Door de wereldwijde COVID-19 crisis zijn er de volgende generieke, economische effecten:

- De werkloosheid loopt harder op dan verwacht in 2019;
- De wereldwijde handel is sterk geraakt;
- Door steunpakketten valt het aantal faillissementen op dit moment mee qua omvang, maar de verwachting is dat veel bedrijven alsnog failliet zullen gaan als de steun komt te vervallen, met name als er nog wel maatregelen gelden;
- Nederland zal op korte termijn in een recessie zitten en dat zal bepaalde groepen en sectoren buitensporig schaden;
- Met name jongvolwassenen, ZZP'ers en flexwerkers, niet-westerse migranten, mensen met een arbeidsbeperking en lager-opgeleiden worden buitensporig hard getroffen door de crisis;
- Op lange termijn zijn er ook risico's op littekens op de arbeidsmarkt en is er sprake van een oplopende staatsschuld;
- Tegelijkertijd zijn er slecht kwantificeerbare baten via gedrags- en selectie-effecten.

Specifiek beeld: economisch

Door de crisis zijn er de volgende specifieke, economische effecten:

- In het tweede kwartaal hebben bepaalde sectoren zeer ernstig verlies geleden. In het derde kwartaal hebben sommige sectoren een (groot) herstel gezien. De effecten van het vierde kwartaal zijn nog niet bekend, maar zullen door de lockdown vergelijkbaar zijn met het tweede kwartaal;
- De bedrijfstak cultuur, recreatie, sport en overige diensten is het hardst geraakt. In het tweede kwartaal was het productieverlies meer dan 35% ten opzichte van een jaar eerder; in het derde kwartaal was dit bijna 24% lager dan een jaar eerder. In deze sectoren worden vooral ZZP'ers en flexwerkers hard geraakt. De cultuursector, evenementenbranche en sportsector zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor 570.000 banen, waarvan een relatief groot deel uit een flexibele schil bestaat. Dat maakt werknemers in deze hard geraakte sectoren extra kwetsbaar. De lengte van de crisis gaat veel effect hebben op de weerbaarheid van de sectoren: in de cultuursector denkt nu al 27% van de ZZP'ers aan omscholing. Het verlies van deze arbeidscapaciteit betekent dat de sector niet snel op het oude niveau zal terugkeren na de crisis;
- De detailhandel heeft als sector baat gehad bij de huidige omstandigheden. Hierbij kan wel aangemerkt worden dat binnen de sector verschillen bestaan tussen soorten bedrijven. Zorgpunt voor deze sector is het verdwijnen van fysieke winkels en de verloederings van binnensteden;
- De Nederlandse industrie wordt ook geraakt, maar draait als sector minder dan 5% verlies ten opzichte van een jaar eerder;
- De zakelijke dienstverlening ondervindt sterk de effecten van de crisis, met een krimp van respectievelijk 18,5 procent in het tweede en 14,1 procent in het derde kwartaal. Met name de reisbranche, die een omzetsdaling van 60,4 procent kent, is zwaar geraakt. De verwachting voor de lange termijn voor deze branche is dat die door gedragsverandering nooit meer op het oude niveau gaat terugkomen. Ook voor deze sector geldt dat met name ZZP'ers zeer hard geraakt zijn;
- De horeca keerde na een zeer groot omzetverlies in het tweede kwartaal in het derde kwartaal bijna terug op het oude niveau, wat de wendbaarheid van de sector aantoont. Ook deze sector is voor een zeer groot deel van flexwerkers en ZZP'ers afhankelijk (gemiddeld 42% met uitschieters van 71% in de hotelsector), wat betekent dat werknemers in deze sector ook onevenredig hard geraakt worden. De effecten van de sluiting van de horeca in het vierde kwartaal zijn nog niet bekend. Omdat de sector voor een zeer groot deel uit MKB bestaat (61.715 van 61.775 bedrijven in totaal), is de levensduur van bedrijven zeer uiteenlopend. De verwachting is voornamelijk dat in het aankomende jaar 500 tot 600 bedrijven failliet gaan; vooral hotels en cafés zullen nog langdurig de negatieve gevolgen van de crisis ervaren.

Hardst getroffen groepen	Herstelvermogen	Hardst getroffen sectoren	Herstelvermogen
Jongeren	Wisselend; neemt af naarmate de crisis langer duurt	Reissector	Laag; waarschijnlijk blijvende gedragsverandering consument, sector zal moeten reorganiseren
Flexwerkers en ZZP'ers	Wisselend; waarschijnlijk verschil tussen hoger- en lager opgeleiden	Cultuur- en evenementensector	Twijfelachtig; neemt af naarmate de crisis langer duurt
Lager opgeleiden	Laag; veerkracht neemt af naarmate leeftijd toeneemt	Horeca en dienstensector	Relatief goed; neemt af naarmate de crisis langer duurt

Generiek beeld: maatschappelijk

Door de crisis zijn er de volgende generieke, maatschappelijke effecten:

- 46% van de LISS respondenten geeft aan somber(der) te zijn door corona, maar het lijkt erop dat de effecten van de crisis zich voorsnog niet of weinig vertalen in klachten of hulpvragen;
- In een onderzoek van EUR en Gemeente Rotterdam geeft rond een kwart van de respondenten aan vaker met negatieve gevoelens te kampen zoals angst, nervositeit, lichtgeraaktheid en stress;
- Tegelijkertijd zijn er ook positieve effecten, zoals het ervaren van minder haast, het hebben van meer ruimte in het hoofd en een hechtere band met familie;
- Het is echter onduidelijk hoe de verdeling van positieve dan wel negatieve effecten over bepaalde groepen is. Het is dus mogelijk dat bepaalde groepen veel negatieve effecten ervaren, terwijl andere groepen positieve effecten ervaren;
- De crisis vergroot verder het risico op problematische schulden.

Specifiek beeld: maatschappelijk

Door de crisis zijn er de volgende specifieke, maatschappelijke effecten:

- Voor jongeren (15-25 jaar), starters op de arbeidsmarkt of voor mensen met een laag of onzeker inkomen zijn er naar verwachting nadelige sociale en economische effecten op de lange termijn. Onder jongeren is de werkloosheid op dit moment het grootst van alle groepen, wat als gevolg heeft dat zij op de korte termijn financieel het meest geraakt worden. Dit resulteert naar verwachting direct in een hogere studieschuld voor een grote groep studenten en scholieren. Ook hebben zij kans op een blijvende achterstand in loopbaan- en salarisontwikkeling;
- Voor schoolgaande jongeren heeft de sluiting van scholen zeer ernstige gevolgen voor hun ontwikkeling. Stress en angst nemen hierdoor toe, waardoor kinderen en jongeren zich minder goed kunnen concentreren. Ook leidt gebrek aan fysiek persoonlijk contact tot een demotivatie om actief te participeren in leeractiviteiten. Uit onderzoek blijkt verder dat twaalf weken les vanuit huis resulteert in 6% minder kennis. Direct effect is dat kinderen in het basisonderwijs gemiddeld 0,3 punt lager gescoord hebben. COVID-19 kan daardoor leiden tot een verlies van 0,3 tot 0,9 jaar aan kwaliteit van onderwijs. Ook leidt het wegvallen van school en dagbesteding tot het wegvallen van structuur. Daardoor nemen verveling, angst en agressie toe, en kunnen eenzaamheid verslavingsproblematiek erger worden. Ook kunnen jongeren uit het zicht van hulpverleners raken en is er een grotere kans van escalatie in een onveilige thuissituatie;
- De crisis kan verder tot (meer) eenzaamheid leiden bij bepaalde groepen. Met name alleenstaanden worden hard getroffen;
- Het risico op problematische schulden is vooral groot bij mensen met niet-westerse migratieachtergrond, bij lager opgeleiden en bij de leeftijdsgroep 25-45 jaar. In mindere mate is de leeftijdsgroep 45-65 jaar ook kwetsbaar;
- De economische onzekerheid zal ook de maatschappelijke positie van kwetsbare flexwerkers en ZZP'ers verder onder druk zetten.

Getroffen groep	Probleem	Ernst
Schoolgaande kinderen	Verlies van leercapaciteit; leerachterstanden als direct gevolg. Lager opleidingsniveau, lager verdienvermogen, slechtere maatschappelijke positie e.d. op langere termijn.	Zeer ernstig, niet alleen effecten op de korte termijn maar ook blijvende negatieve effecten op de lange termijn. Niet te ondervangen met flankerend beleid.
Jongeren en jongvolwassenen (incl. starters)	Verlies van leer- en verdien capaciteit, emotionele en maatschappelijke problematiek (verveling, angst, verslavingsproblemen)	Zeer ernstig, niet alleen effecten op de korte termijn maar ook blijvende negatieve effecten op de lange termijn. Niet te ondervangen met flankerend beleid.
Alleenstaanden	Eenzaamheid	Wisselend, afhankelijk van individuele gevallen (m.n. voor mensen met bestaande of bredere problematiek ernstig); goed te ondervangen met flankerend beleid, zoals introduceren van bijv. bubbels of vaste 'knuffelcontacten'.
Mensen met niet-westerse migratieachtergrond, lager opgeleiden, leeftijdsgroep 25-45 jaar	Financiële onzekerheid met bijkomende maatschappelijke gevolgen (stress, burn-out, negatieve gevoelens); mogelijk ontwikkelen problematische schulden	Ernstig, zal toenemen naarmate de situatie langer voortduurt (m.n. voor mensen met bestaande of bredere problematiek); goed te ondervangen met flankerend beleid, zoals steunmaatregelen, vroege signalering van problematiek en vroege ondersteuning van probleemgevallen.
Flexwerkers en ZZP'ers	Financiële onzekerheid met bijkomende maatschappelijke gevolgen (stress, burn-out, negatieve gevoelens); mogelijk ontwikkelen problematische schulden	Ernstig, zal toenemen naarmate de situatie langer voortduurt (m.n. voor mensen met bestaande of bredere problematiek); goed te ondervangen met flankerend beleid, zoals steunmaatregelen, vroege signalering van problematiek en vroege ondersteuning van probleemgevallen.

OPTIE 1 – Urgente maatregelen

Maatregel	Virus	Economie	Maatschappij	Gedrag
Heropenen kinderopvang	Laag – gemiddeld negatief	Gemiddeld positief	Zeer hoog positief	Gemiddeld positief
Heropenen primair onderwijs	Laag – gemiddeld negatief	Hoog positief	Zeer hoog positief	Gemiddeld positief
Heropenen sec. onderwijs	Gemiddeld negatief	Gemiddeld positief	Hoog positief	Gemiddeld positief

OPTIE 2 - Pre-lockdown

Maatregel	Virus	Economie	Maatschappij	Gedrag
Heropenen detailhanden en contactberoepen	Laag – hoog negatief	Hoog positief	Hoog positief	Laag positief
Heropenen sportsector ⁴	Laag – gemiddeld negatief	Hoog positief	Hoog positief	Gemiddeld positief
Heropenen culturele locaties (max 30 personen)	Laag Negatief	Gemiddeld positief	Hoog positief	Laag positief
Heropenen doorstroomlocaties	Laag Negatief	Gemiddeld positief	Hoog positief	Gemiddeld positief
Heropenen dorpshuizen voor kwetsbare groepen	Laag – gemiddeld negatief	Gemiddeld positief	Hoog positief	Gemiddeld positief
Overige maatregelen (e.g. thuisbezoek naar 3)	Laag negatief	Gemiddeld positief	Gemiddeld positief	Gemiddeld positief

⁴ Nog te splitsen in binnen/buiten

OPTIE 3: Doelgroep- of sectorgerichte maatregelen

Maatregel	Virus	Economie	Maatschappij	Gedrag
Heropenen eet- en drinkgelegenheden voor afhaal op locaties met gecombineerde functie (bioscoop, theater gelijktrekken met IKEA en Kiosk)	Laag negatief / neutraal	Hoog positief	Gemiddeld positief	Gemiddeld positief
Venstertijden voor culturele instellingen, doorstroomlocaties en dorps huizen voor kwetsbare groepen	Neutraal	Neutraal	Laag positief	Laag positief
Opheffen max. 30 bezoekers voor culturele instellingen die voldoende capaciteit hebben	Laag negatief	Hoog positief	Hoog positief	Gemiddeld positief
Fysieke open dagen/informatieavonden op middelbare scholen voor nieuwe leerlingen, kleinschalig en via reservering	Laag negatief	Neutraal	Gemiddeld positief	Laag positief
Noodzakelijke oudergesprekken op school (betreft dan complexe gesprekken, niet reguliere 10-minutengesprekken)	Laag negatief	Neutraal	Gemiddeld positief	Laag positief
Alle profsporten/topcompetities hervatten (zonder publiek)	Laag negatief	Laag positief	Gemiddeld positief	Laag-gemiddeld Negatief

OPTIE 4 - Versoepelen van sociaal contact

Maatregel	Virus	Economie	Maatschappij	Gedrag
Loslaten restrictie aantal personen buiten	Neutraal / laag Negatief	Neutraal	Gemiddeld positief	Gemiddeld positief
Verhogen max. aantal personen binnen ⁵	Laag – gemiddeld negatief	Laag positief	Gemiddeld positief	Laag positief
Overige maatregelen (bijv. toestaan dat dansparen weer mogen dansen)	Wisselend	Wisselend	Wisselend	Wisselend

⁵ buiten en binnen onderscheiden

OPTIE 5 - Innovatieve maatregelen

Maatregel	Virus	Economie	Maatschappij	Gedrag
Toestaan van teamsessies op kantoor onder strikte voorwaarden	Laag – gemiddeld negatief	Gemiddeld positief	Gemiddeld positief	Laag positief
Reisrestricties zoveel mogelijk vervangen door test- en quarantaine verplichting	Gemiddeld – hoog Negatief	Laag positief	Gemiddeld positief	Laag positief
Verruimen openingstijden detailhandel	Laag Negatief	Gemiddeld positief	Gemiddeld positief	Laag positief
Droge horeca/terrassen openen onder strenge voorwaarden	Laag – gemiddeld negatief	Gemiddeld – hoog positief	Gemiddeld – hoog positief	Gemiddeld – hoog positief
Evenementen buiten geplacéerd mogelijk maken	Laag – hoog negatief	Gemiddeld – hoog positief	Gemiddeld – hoog positief	Gemiddeld – hoog positief

OPTIE 6 - Zoveel mogelijk terug naar de situatie pre-COVID

Maatregel	Virus	Economie	Maatschappij	Gedrag
Openen natte horeca buiten	Gemiddeld – hoog negatief	Gemiddeld positief	Gemiddeld – hoog positief	Gemiddeld positief
Openen natte horeca binnen ⁶	Hoog negatief	Gemiddeld positief	Gemiddeld positief	Gemiddeld positief
Loslaten restricties	Hoog negatief	Gemiddeld positief	Gemiddeld positief	Gemiddeld positief
Overig	Gemiddeld negatief	Gemiddeld positief	Gemiddeld positief	Gemiddeld positief

⁶ binnen en buiten onderscheiden

BIJLAGE 3: BEHOEFTE AAN PERSPECTIEF VERSCHILT

█ (24) en █ (23)

Drie jaar samen, geen kinderen. Kennen elkaar van het sporten. Werken nu allebei al maanden thuis in een klein huis. Missen reizen, uitgaan en nu ook sporten. █ heeft een vast contract, Hester niet en ze maakt zich wel zorgen over wat er gebeurt als haar contract in maart afloopt. █ maakt zich zorgen om zijn opa (zie hierna) en daarom hebben ze veel begrip voor de strenge maatregelen. Hebben behoefte aan: ruimte. Zou fijn zijn als ze een dag in de week naar kantoor konden. En als er buiten wel (sport)activiteiten konden worden georganiseerd.

█ (77)

Opa van █. Is in de jaren '50 als gastarbeider naar Nederland gekomen. Het gaat niet zo goed met hem, hij is steeds vaker de kluts kwijt en zijn Nederlands wordt steeds slechter. Hij ging elke dag naar de moskee, waar hij zijn vrienden zag. Nu zit hij al 8 maanden thuis. De moskee houdt digitale diensten en zijn kinderen en kleinkinderen proberen met hem te videobellen. Soms gaat dat goed, maar vaak vergeet hij zijn telefoon op te laten, of snapt hij niet meer hoe de software werkt. Zijn kinderen en burens zorgen voor de boodschappen, helaas is er wel af en toe gedoe om geld. █ heeft behoefte aan meer ondersteuning.

█ (46) en █ (46)

Twee kinderen, 15 en 11. Hebben een groot huis, iedereen heeft een eigen (werk)kamer. Jongste kind vraagt wel redelijk wat begeleiding bij thuisonderwijs, de nieuwe sluiting van de basisschool kwam als een vervelende verrassing. Met het oudste kind gaat het niet goed, is sinds de eerste schoolsluiting volledig gedemotiveerd. De ondersteuning vanuit school laat het helaas afweten. █ en █ gaan graag en vaak uit eten en snappen niet goed waarom alle horeca dicht moet. De restaurants waar zij heen gaan hadden het tot de nieuwe *lockdown* prima geregeld. █ heeft een eigen bedrijf (een winkel). Ze was in eerste instantie erg te spreken over de snelheid waarmee de NOW werd geregeld en uitgekeerd. De sluiting van de detailhandel kan ze nog wel begrijpen en dragen als die beperkt blijft tot de huidige *lockdown* (tot 19 januari), maar eigenlijk vindt ze het wel met een kanon op een mug schieten. Kunnen we niet iets meer overlaten aan de eigen verantwoordelijkheid van de burgers? In plaats van winkels te sluiten, heeft █ behoefte aan duidelijke regels over *routing* en *crowd control*.

5.1.2e

█ (32) en █ (32)

█ werkt in de zorg en heeft met alle ontwikkelingen een zware tijd achter de rug. Het gevoel het eigenlijk net niet meer aan te kunnen stapelt zich op. De vakantieplannen voor eerst april en later oktober zijn door de lockdowns toen volledig in het water gevallen. Waar anderen in de zomer konden opladen op een vakantieadres, hebben █ en █ toen juist keihard doorgewerkt. Ze hebben twee jonge kinderen (0 en 2) en nu de kinderopvang voor de tweede keer gesloten is, is █ vol in de stress geschoten. █ is op zijn werk, zij wordt geacht thuis te werken en daarbij ook in haar eentje fulltime voor de beide kinderen te zorgen. Ze vraagt zich af hoe ze dit voor elkaar gaat krijgen. Ze zijn vooral op zoek naar perspectief op het moment dat de druk op de zorg zodanig gedaald zal zijn, dat ze als gezin alsnog hun eerste vakantie samen kunnen gaan doorbrengen.

█ (51)

ZZP'er in de *interim management* branche. Zat maanden zonder werk, maar heeft het sinds de zomer toch wel weer druk. Kent in zijn omgeving een paar mensen die positief hebben getest, maar niemand werd écht ziek. Het lijkt eigenlijk wel mee te vallen met het virus, █ heeft vooral last van de maatregelen. Sinds zijn laatste vriendin hem vorig jaar verliet, is █ single. Nieuwe mensen ontmoeten gaat met de huidige maatregelen niet gemakkelijk, daardoor wordt het wel wat eenzaam. Twee keer is █ dit najaar met een vriend meegegaan naar een illegaal café op een industrieterrein in Noord. Belachelijk dat je over zoiets gewoons zo stiekem moet doen! Als we met elkaar nou goed op de oudjes letten, hoeven we toch niet de hele samenleving plat te leggen?

█ (15)

Heeft het dit jaar moeilijk op school. Het digitale onderwijs ligt haar niet en vaak was er thuis niet de ruimte of de middelen om geconcentreerd te werken, nu haar vader ook regelmatig thuis is en ze de laptop met haar oudere zus moet delen. Regelmatig spanningen in huis. Ze snapt alle discussies niet, wordt gek van haar ouders die niets anders kijken dan praatprogramma's en daar dan weer zelf een mening over hebben en ruzie maken. Omdat haar moeder astmatisch is, is ze gestopt met sport, uit angst voor het meenemen van een besmetting.

Perspectief samenleving en economie

Aanleiding

- Behoeftte in de samenleving bij onzekerheid: **wat mag ik hopen?**

Doel

- Robuuste, appellerende beelden die bruikbaar zijn voor communicatie overheden
- Zorgen dat ambtelijke/politieke top het gesprek over die beelden voert
- Doorwerking van perspectief in korte termijn corona / flankerend beleid

Scope

- Wel: Samenhangend beeld in de tijd
- Niet: Voorspelling / Blauwdruk / Routekaart / Scenario's

Voorwaarden

- Virus-varianten zijn beheersbaar
- Vaccinatie werkt

Aanpak

- Drie opeenvolgende perspectieven
 - Na de *lockdown*
 - In de zomer
 - Na de crisis
- Opbouw:
 - Algemeen beeld
 - Schets corona-beleid
 - Schets flankerend beleid
 - Acties

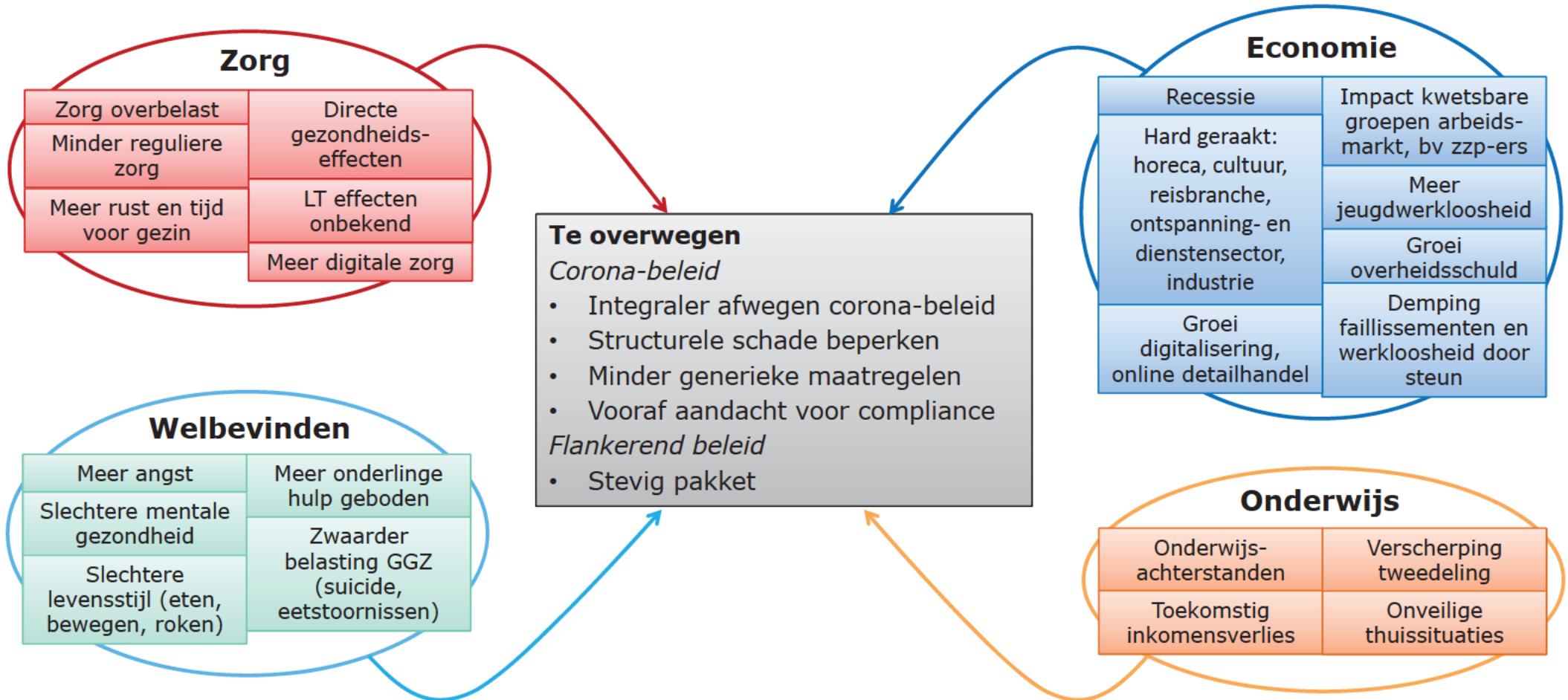

Wat kan ik weten?
Wat mag ik hopen?
 Wat moet ik doen?

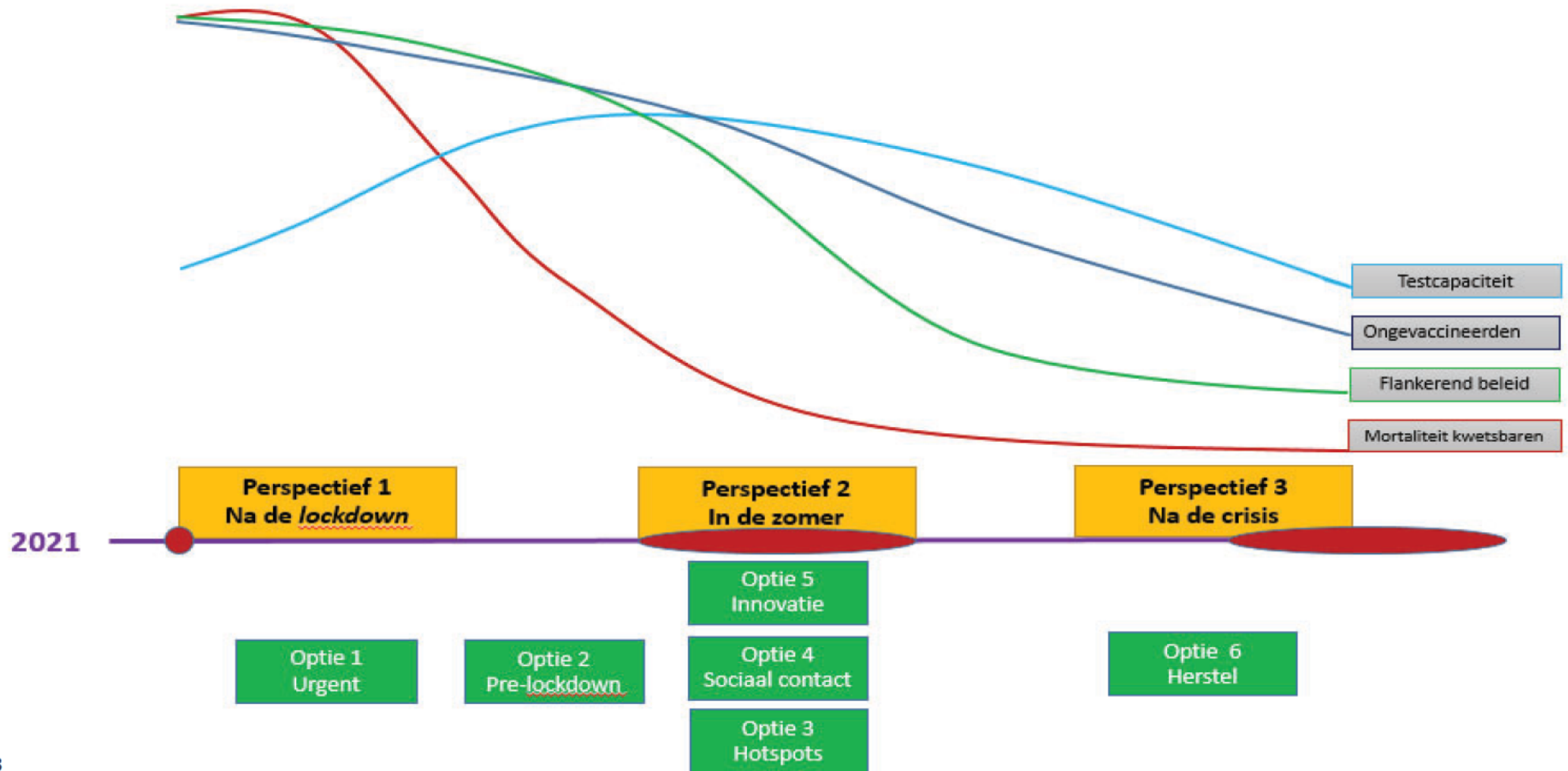

Maatschappelijke en economische impact corona-beleid

Samenhang

Perspectief 1 (na de lockdown)

Beeld: De tunnel door

- Besmettingen en zorgdruk dalen
- Bescherming kwetsbaren in volle gang
- Opsporen, bestrijden en handhaven

Corona-beleid

- Vaccineren gericht op kwetsbaren
- Meer ruimte voor (primair) onderwijs [optie 1]
- Structurele schade zoveel mogelijk beperken
- Voortvarend begin experimenten icm testen (*fieldlabs*, scholen)
- Benutten van opgevoerde testcapaciteit (tbv studeren, werk, sociaal leven)
- Bij tegenslag opschalen cf (vernieuwde) routekaart

Flankerend beleid

- Volwaardige economische steunpakketten
- Versterking maatschappelijke steunpakketten (bv onderwijs, jeugd en schuldhulp)
- Bevorderen flexibiliteit, gezond leven en buiten zijn
- Hulp bij naleving

Benodigde (extra) acties

- Starten maatschappelijke dialoog over "na de crisis" (LT1)
- Close monitoring maatschappelijke impact (LT2)
- Adviezen gedrag en naleving (LT3)
- Adviezen evenementen, mobiliteit, kwetsbare groepen en jeugd (MLT1-4)

Doelen flankerend beleid

- Werkgelegenheid en bestaanszekerheid
- Beschermen kwetsbare groepen
- Vermijden nieuwe kwetsbare groepen
- Beperken structurele schade

Soorten flankerend beleid

Economisch

- Financiële (inkomens) steun sectoren

Maatschappelijk

- Financiële steun specifieke knelpunten
- Bijstand bij weerbaarheid en naleving
- Ondersteuning burgerschap

Perspectief 2 (in de zomer)

Beeld: *Intelligent heropenen*

- Verspreiding en zorgdruk laag
- Bescherming kwetsbaren vergevoerd

Corona-beleid

- Grootschalige vaccinatie in volle gang
- Geleidelijk aan afschalen, obv experimenten en OMT-advies [opties 2-5]
- Structurele schade zoveel mogelijk beperken
- Benutten van opgevoerde testcapaciteit (tbv studeren, werk, sociaal leven)

Flankerend beleid

- Afbouw economische steunpakketten
- Volwaardige maatschappelijke steunpakketten
- Steun voor maatschappelijke initiatieven
- Vouchers voor cultuur/sport/kunst/events

Benodigde (extra) acties

- Opbouw/herstel-agenda maken vanuit maatschappelijke dialoog (LT1)
- Monitoring maatschappelijke impact, voorstellen invulling ruimte (LT2)
- Identificeren benodigde kennis-basis (LT3)
- Adviezen flankerend beleid (LT2, MLT 1-5)

5.1.2e

Perspectief 3 (na de crisis)

Beeld: *Build back better*

- Verspreiding gestuit
- Bescherming kwetsbaren gereed
- Voortvarend a/d slag met herstel en opbouw
- Behouden van waardevolle zaken uit de crisis
- Benutten van momentum
- Samenleving zelf weer in regie

Corona-beleid

- Opheffing meeste beperkingen [optie 6]

Flankerend beleid (wordt deels structureel beleid)

- Einde economische steunpakketten
- Deels behouden maatschappelijke steunpakketten
- Herstel-agenda (onderwijs, arbeid, zorg)
- Opbouw-agenda (digitalisering, duurzaamheid)
 - Investeren in robuustheid (nieuwe) sectoren

Benodigde (extra) acties

- Blijvende monitoring maatschappelijke impact (LT2)
- Structureel organiseren van kennisbasis (LT3)

5.1.2e

PERSPECTIEVEN - Bespreekpunten

Waarom

Kunnen de perspectieven worden benut in de communicatie ?
Geven de perspectieven steun aan formulering corona- en flankerend beleid ?

Wat

Zijn de drie beelden voldoende appellerend en robuust ?

Hoe

Hoe geven we hier concreet vervolg aan ?

Aan de Koning

Den Haag

Daartoe gemachtigd door de ministerraad verzoek ik Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State, ingevolge artikel 58t van de Wet publieke gezondheid, te horen over de krachtens hoofdstuk Va van de Wet publieke gezondheid geldende maatregelen, met het oog op een voorgenomen besluit tot verlenging per 1 maart 2021, als bedoeld in artikel VIII, derde lid, van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19.

De krachtens het genoemde hoofdstuk geldende maatregelen zijn opgenomen in de volgende ministeriële regelingen:

- Tijdelijke regeling maatregelen covid-19;
- Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 Bonaire;
- Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 Sint Eustatius;
- Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 Saba.

Ik moge U verzoeken de maatregelen aan de Afdeling advisering van de Raad van State voor te leggen en de Afdeling advisering van de Raad van State te machtigen haar advies rechtstreeks aan mij te doen toekomen.

De minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Hugo de Jonge

MINISTERIËLE COMMISSIE COVID-19

Kenmerk : 3749142

AGENDA

Vergadering te houden op vrijdag 22 januari 2021
in de Rolzaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 10.30 uur

-
1. Mededelingen
 2. Algemeen beeld =
 3. Verlenging tijdelijke wet maatregelen covid-19
 - a. Verzoek om de afdeling advisering van de Raad van State te horen over de krachtens hoofdstuk Va van de Wet publieke gezondheid geldende maatregelen met het oog op een besluit tot verlenging van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm) (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 14 januari 2021, nr.217070, met bijlage) x
 - b. Verzoek om spoedadvies Raad van State o
 4. W.v.t.t.k.

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

agenda

ACC-19

Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding en
Veiligheid (NCTV)

Contactpersoon

T 06 [redacted] 5.1.2e
[redacted]@minjenv.nl

Datum

22 januari 2021

Omschrijving	ACC-19, agenda
Vergaderdatum en -tijd	25 januari 2021, 16.30 – 17.30 uur
Vergaderplaats	Webex

1. **Opening en mededelingen**
2. **Verslag ACC-19 20 januari 2021 en 21 januari 2021** (*nazending J&V*)
3. **Routekaart en eerste gedachten afschaling** (*nazending VWS*)
4. **Tweede Kamerverkiezingen en Covid-19** (*mondeline toelichting BZK*)
5. **Verplichte antigeentest voor bus en trein** (*mondeline toelichting I&W*)
6. **Communicatie Covid-19 – Jongerencampagne 12-34** (*stuk bijgevoegd NKC*)
7. **Algemeen en internationaal beeld** (*mondeline toelichting diversen*)
8. **Rondvraag en sluiting**

Ter informatie meegezonden:

- Conceptplanning week 5-6 bestuurlijke drietrap Covid-19 (DOC-19, ACC-19, MCC-19)
- Agenda MCC-19 d.d. 26 januari 2021 (nazending AZ)
- Factsheets zorg en gezondheid Covid-19 (nazending VWS)
- Situatieschets en duiding (nazending NCTV)

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Contactpersoon

T 06 [redacted] 5.1.2e
[redacted]@minjenv.nl

Datum

20 januari 2021

verslag

ACC-19

Omschrijving	ACC-19, verslag
Vergaderdatum en -tijd	20 januari 2021, 08.00 – 08.45 uur
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	[redacted] NCTV), [redacted] AZ), [redacted] FIN), [redacted] I&W), VWS), [redacted] LNV), [redacted] OCW), [redacted] BZ), [redacted] (NKC), [redacted] AA), [redacted] (CPB), [redacted] SZW), [redacted] EZK), [redacted] (SCP) [redacted] J&V), (DGSC-19), [redacted] J&V), [redacted] J&V, vz), [redacted] BZK), [redacted] NCTV), [redacted] VWS), [redacted] DEF), [redacted] (secretaris), [redacted] (plv.secretaris).
Afwezig	PBL.

5.1.2e

1. Opening en mededelingen

De voorzitter geeft een korte terugblik op de besluitvorming ten aanzien van het onderwijs afgelopen weekeinde. Vervolgens blik [redacted] kort terug op het Veiligheidsberaad van dinsdagavond 19 januari 2021.

[redacted] FIN laat weten dat de Kamerbrief over de tijdelijke fysieke sluiting van het primair onderwijs en kinderopvang niet is afgestemd met het ministerie van FIN. Er staan wel diverse uitspraken en toezeggingen in de brief over het herstellen van de schade met onderliggende financiële claims. [redacted] FIN benadrukt dat dergelijke passages te allen tijde afgestemd dienen te worden met het ministerie van FIN.

[redacted] OCW geeft te kennen dat de Kamerbrief onder andere is besproken in het Catshuis, maar dat de minister van FIN daar inderdaad niet bij was.

5.1.2e

De voorzitter laat weten dat het OMT-advies op dinsdag 19 januari 2021 einde van de middag is binnengekomen. Kort daarna is het – rond 18:00 uur – gedeeld met de ministers van BZK en SZW. Dit wordt bevestigd door [redacted] VWS. Het OMT-advies en de maatregelenslides zijn dezelfde avond nog met de leden van de ACC-19 gedeeld. Verder geeft de voorzitter aan dat de juridische kant – waaronder de proportionaliteit – van de avondklok dit weekeinde is besproken met de landsadvocaat en vervolgens gedeeld met de ministers van BZK en SZW.

2. Verslag ACC-19 14 januari 2021

Is niet besproken.

3. Algemeen en internationaal beeld

█ geeft een toelichting op de maatregelenslides die dinsdagavond 19 januari 2021 met de leden van de ACC-19 zijn gedeeld en bespreekt alle maatregelen zoals samengevat op slide twee. Het OMT adviseert het aantal toegestane aanwezigen bij een uitvaart te verlagen van 100 naar 50 personen. Over dit onderwerp lijkt nog politieke discussie te zijn. Ten aanzien van inreizen benoemt █ het voorstel om dubbel te testen. Allereerst de verplichte PCR test 72 uur voorafgaand aan de reis en vervolgens voor hoge risico landen de verplichting om een negatieve antigeentest te overleggen bij het boarden. Verder wordt een vliegverbod voorgesteld voor het Verenigd Koninkrijk, Zuid-Afrika en alle landen op het continent Zuid-Amerika. Dit vliegverbod geldt in principe tot een quarantaineverplichting is ingeregeld. Ten aanzien van de fieldlabs wordt voorgesteld dat de categorieën één en drie direct na het opheffen van de lockdown kunnen starten. Voor de categorieën twee en vier is dit nog nader te bepalen, maar de grondslag voor deze fieldlabs wordt wel geregeld. Verder volgt er ook een spoed ministeriële regeling waarin sluitingstijden van winkels worden vervroegd ten einde aan te sluiten bij de avondklok.

█ J&V geeft een toelichting op de voorgestelde avondklok. Het voorstel is een avondklok tussen 20:30 uur en 04:30 uur. Het OMT laat ruimte om de avondklok in te laten gaan ergens tussen 20:00 en 21:00 uur. Een avondklok heeft naar verwachting van het OMT een daling van acht tot tien procent van het reproductiegetal tot gevolg. █ J&V laat verder weten welke uitzonderingsformulieren zijn voorbereid en dat deze worden gepubliceerd op Rijksoverheid.nl. Desgevraagd geeft █ J&V aan dat de behoefte op het overtreden van de avondklok 95 euro bedraagt.

5.1.2e

█ EZK stelt zich op het standpunt dat het proces waarmee de huidige besluitvorming tot stand een goede ambtelijke advisering bemoeilijkt. Daarbij verwijst █ naar een gesprek met VNO-NCW waar het ministerie van EZK niet van op de hoogte was. Ook merkt █ op dat het perspectief zich tot louter het volksgezondheidsperspectief lijkt te versmallen. █ EZK vraagt aandacht voor het opschorten van de reisbeperking voor zakenreizigers. Verder suggereert █ dat een quarantaineverplichting bij een positieve testuitslag mogelijk tot effect heeft dat mensen zich niet meer laten testen. █ EZK wijst tot slot op de koppeling van de fieldlabs aan de stand van het epidemiologisch beeld en geeft te kennen vast te stellen wat de voorwaarden zijn waaronder de fieldlabs eventueel worden uitgesteld.

█ SZW laat weten dat de sociale partners ten aanzien van de invoering van de avondklok hebben gevraagd om een termijn van een week. █ vraagt daarbij aandacht voor een zorgvuldig proces waardoor mogelijk voorkomen kan worden dat eventuele onvolkomenheden achteraf in de openbaarheid opgelost moeten worden. Verder vraagt █ aandacht voor een uitzonderingspositie voor gastouderopvang voor de avondklok. █ SZW benoemt tot slot de mogelijkheid dat studenten bijvoorbeeld voor 20:00 uur bij vrienden arriveren en daar overnachten tot na 04:00 uur.

■ I&W merkt op dat vrachtvervoer is uitgezonderd op het vliegverbod. Verder geeft ■ aan dat de dubbele testverplichting een relatief grote reductie in het aantal vliegbeweging gaat betekenen. Van de tien luchthavens in Zuid-Amerika die op Nederland vliegen zijn er slechts twee die over de juiste testmogelijkheden beschikken.

■ BZK vraagt aandacht voor de korte doorlooptijd van het besluitvormingsproces. ■ stelt zich op het standpunt dat de korte tijd voor de besluitvorming kan leiden tot slordigheden en ordentelijk ambtelijke advisering niet mogelijk is. ■ BZK geeft te kennen inmiddels overtuigd te zijn van de onderbouwing voor de proportionaliteit van de avondklok. ■ vraagt verder aandacht voor het werk van politieke ambtsdragers zoals gemeenteraadsleden. Gemeenteraadsleden ontvangen wel een vergoeding, maar geen salaris. Daarbij kan de vraag worden gesteld of dit valt onder de uitzondering voor werk. ■ BZK suggereert verder om de koppeling van het einde van het vliegverbod aan het instellen van een quarantaineplicht minder strikt te formuleren. Daarbij agendeert ■ de vraag of gevaccineerd zijn op termijn ook een reden is om te mogen inreizen. Tot slot merkt ■ BZK op dat er nog goed gekeken moet worden naar de aanpak voor Caribisch Nederland en geeft ■ te kennen dat er nog goed gekeken moet worden naar een algemene quarantaineverplichting om dat dit veel proportionaliteitsvragen oproept.

5.1.2e

■ LNV vraagt aandacht voor de communicatie rondom de maatregelen. De eerste passage van de Kamerbrief heeft als hoofdlijn dat deze maatregelen nodig zijn om na 9 februari 2021 eventueel weer meer mogelijk te maken. ■ vraagt aandacht voor het juiste verwachtingsmanagement. ■ LNV vraagt verder of een zelfstandige zonder personeel (zzp'er) zelf een werkgeversverklaring moet invullen voor de avondklok.

■ BZ geeft te kennen de verlaging van het advies ten aanzien van thuisbezoek van twee naar één personen per dag heftiger te vinden dan de avondklok en wijst op de sociale impact van deze maatregel. Verder vraagt ■ aandacht voor de zakelijke reizigers en welke consequenties een eventueel vliegverbod kan hebben.

■ AA laat weten dat de leden van de Veiligheidsberaad verdeeld zijn over de avondklok. De helft geeft te kennen voorstander te zijn van de maatregelen. De andere helft niet.

SCP onderschrijft het belang van het bieden van perspectief. ■ suggereert het crisisbeleid te koppelen aan het herstelbeleid en de samenleving het bedrijfsleven daarin mee te nemen. Verder geeft SCP aan dat de opmerking dat een avondklok proportioneel is omdat er overdag nog veel kan de suggestie lijkt te wekken dat grondrechten in de avond minder van belang zijn, hetgeen ■ inziens niet de bedoeling kan zijn.

■ AZ geeft te kennen dat de politieke discussie over de maatregelen nog loopt. Er is daarbij ook contact met oppositiepartijen. ■ AZ onderschrijft de opmerking van ■ EZK over fieldlabs en stelt zich op het standpunt dat het doorgang vinden van de fieldlabs in principe los staat van het epidemiologisch beeld.

■■■■ FIN merkt op dat op pagina negen van voorliggende Kamerbrief uitspraken staan met onderliggende financiële claims en vraagt aandacht voor tijdige afstemming met het ministerie van FIN. Verder geeft ■■■■ FIN te kennen een voorstander te zijn van het openen van het primair onderwijs zodra de situatie dit toelaat.

■■■■ OCW informeert of de fieldlabs van categorie twee en vier ook doorgang vinden. Verder stelt ■■■■ voor deelname van leerlingen aan examens als uitzondering op te nemen voor de avondklok.

■■■■ geeft aan dat het voorstel is om de fieldlabs van de categorie één en drie na de lockdown doorgang te laten vinden. Voor categorie twee en vier wordt de grondslag in de ministeriële regeling geregeld. Besluitvorming over doorgang verlenen aan deze categorieën fieldlabs vindt op een later moment plaats.

5.1.2e

■■■■ VWS geeft aan dat de passage in de Kamerbrief over de koppeling van het einde van het vliegverbod aan het invoeren van een quarantaineverplichting voldoende ruimte laat om hier onder bepaalde omstandigheden van af te wijken. ■■■■ BZK geeft te kennen dit anders te zien. De voorzitter concludeert dat beiden hetzelfde nastreven en er volgt nader contact tussen de ministeries van VWS en BZK over de juiste formulering.

■■■■ J&V geeft aan dat de uitzonderingspositie voor gastouderopvang is ondervangen. Een uitzondering voor het deelnemen aan examens wordt nader bezien. Verder laat ■■■■ weten dat inmiddels een medewerker van het ministerie van EZK is uitgenodigd voor het gesprek met VNO-NCW. Politieke ambtsdragers worden gezien als werk en zijn daarmee uitgezonderd. ■■■■

■■■■ J&V bevestigt dat zzp'ers zelf een werkgeversverklaring dienen te ondertekenen. De opmerking van het SCP over grondrechten wordt meegenomen.

De voorzitter concludeert dat er bij alle leden van de ACC-19 onvrede is over het – door de politieke context ingegeven - besluitvormingsproces ten aanzien van voorliggend maatregelenpakket. Er is in dit proces onvoldoende tijd om als ACC-19 een ambtelijk advies te geven. Daar waar mogelijk worden de door de ACC-19 geuite aandachtspunten meegegeven in de besluitvorming op het politieke dek. In het bijzonder benoemt de voorzitter daarbij de opmerking van de ACC-19 om de juiste verwachtingen te scheppen ten aanzien van de maatregelen na 9 februari 2021.

4. Rondvraag en sluiting

**Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Contactpersoon

T 06 [redacted] 5.1.2e
[redacted]@minjenv.nl

Datum

20 januari 2021

verslag

ACC-19

Omschrijving	ACC-19, verslag
Vergaderdatum en -tijd	20 januari 2021, 08.00 – 08.45 uur
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	[redacted] NCTV), [redacted] AZ), [redacted] FIN), [redacted] I&W), VWS), [redacted] LNV), [redacted] OCW), [redacted] BZ), [redacted] (NKC), [redacted] (DV-AA), [redacted] (CPB), [redacted] SZW), [redacted] EZK), [redacted] (SCP) [redacted] J&V), (DGSC-19), [redacted] J&V), [redacted] J&V, vz), [redacted] BZK), [redacted] NCTV), [redacted] VWS), [redacted] DEF), [redacted] (secretaris), [redacted] (plv.secretaris).
Afwezig	PBL.

5.1.2e

1. Opening en mededelingen

De voorzitter geeft een korte terugblik op de besluitvorming ten aanzien van het onderwijs afgelopen weekeinde. Vervolgens blik [redacted] kort terug op het Veiligheidsberaad van dinsdagavond 19 januari 2021.

[redacted] FIN laat weten dat de Kamerbrief over de tijdelijke fysieke sluiting van het primair onderwijs en kinderopvang niet op een ideale manier is afgestemd met het ministerie van FIN, mede door de afwezigheid van de minister van Financiën bij het Catshuisoverleg. Er staan wel diverse uitspraken en toezeggingen in de brief over het herstellen van de schade met onderliggende financiële claims. [redacted] FIN benadrukt dat dergelijke passages te allen tijde afgestemd dienen te worden met het ministerie van FIN.

5.1.2e

[redacted] OCW geeft te kennen dat de Kamerbrief onder andere is besproken in het Catshuis, maar dat de minister van FIN daar inderdaad niet bij was.

De voorzitter laat weten dat het OMT-advies op dinsdag 19 januari 2021 einde van de middag is binnengekomen. Kort daarna is het – rond 18:00 uur – gedeeld met de ministers van BZK en SZW. Dit wordt bevestigd door [redacted] VWS. Het OMT-advies en de maatregelenslides zijn dezelfde avond nog met de leden van de ACC-19 gedeeld. Verder geeft de voorzitter aan dat de juridische kant – waaronder de proportionaliteit – van de avondklok dit weekeinde is besproken met de landsadvocaat en vervolgens gedeeld met de ministers van BZK en SZW.

2. Verslag ACC-19 14 januari 2021

Is niet besproken.

3. Algemeen en internationaal beeld

█ geeft een toelichting op de maatregelenslides die dinsdagavond 19 januari 2021 met de leden van de ACC-19 zijn gedeeld en bespreekt alle maatregelen zoals samengevat op slide twee. Het OMT adviseert het aantal toegestane aanwezigen bij een uitvaart te verlagen van 100 naar 50 personen. Over dit onderwerp lijkt nog politieke discussie te zijn. Ten aanzien van inreizen benoemt █ het voorstel om dubbel te testen. Allereerst de verplichte PCR test 72 uur voorafgaand aan de reis en vervolgens voor hoge risico landen de verplichting om een negatieve antigeentest te overleggen bij het boarden. Verder wordt een vliegverbod voorgesteld voor het Verenigd Koninkrijk, Zuid-Afrika en alle landen op het continent Zuid-Amerika. Dit vliegverbod geldt in principe tot een quarantaineverplichting is ingeregeld. Ten aanzien van de fieldlabs wordt voorgesteld dat de categorieën één en drie direct na het opheffen van de lockdown kunnen starten. Voor de categorieën twee en vier is dit nog nader te bepalen, maar de grondslag voor deze fieldlabs wordt wel geregeld. Verder volgt er ook een spoed ministeriële regeling waarin sluitingstijden van winkels worden vervroegd ten einde aan te sluiten bij de avondklok.

█ J&V geeft een toelichting op de voorgestelde avondklok. Het voorstel is een avondklok tussen 20:30 uur en 04:30 uur. Het OMT laat ruimte om de avondklok in te laten gaan ergens tussen 20:00 en 21:00 uur. Een avondklok heeft naar verwachting van het OMT een daling van acht tot tien procent van het reproductiegetal tot gevolg. █ J&V laat verder weten welke uitzonderingsformulieren zijn voorbereid en dat deze worden gepubliceerd op Rijksoverheid.nl. Desgevraagd geeft █ J&V aan dat de behoefte op het overtreden van de avondklok 95 euro bedraagt.

5.1.2e

█ EZK stelt zich op het standpunt dat het proces waarmee de huidige besluitvorming tot stand een goede ambtelijke advisering bemoeilijkt. Daarbij verwijst █ naar een gesprek met VNO-NCW waar het ministerie van EZK niet van op de hoogte was. Ook merkt █ op dat het perspectief zich tot louter het volksgezondheidsperspectief lijkt te versmallen. █ EZK vraagt aandacht voor het opschorten van de reisbeperking voor zakenreizigers. Verder suggereert █ dat een quarantaineverplichting bij een positieve testuitslag mogelijk tot effect heeft dat mensen zich niet meer laten testen. █ EZK wijst tot slot op de koppeling van de fieldlabs aan de stand van het epidemiologisch beeld en geeft te kennen vast te stellen wat de voorwaarden zijn waaronder de fieldlabs eventueel worden uitgesteld.

█ SZW laat weten dat de sociale partners ten aanzien van de invoering van de avondklok hebben gevraagd om een termijn van een week. █ vraagt daarbij aandacht voor een zorgvuldig proces waardoor mogelijk voorkomen kan worden dat eventuele onvolkomenheden achteraf in de openbaarheid opgelost moeten worden. Verder vraagt █ aandacht voor een uitzonderingspositie voor gastouderopvang voor de avondklok. █ SZW

benoemt tot slot de mogelijkheid dat studenten bijvoorbeeld voor 20:00 uur bij vrienden arriveren en daar overnachten tot na 04:00 uur.

■ I&W merkt op dat vrachtvervoer is uitgezonderd op het vliegverbod. Verder geeft ■ aan dat de dubbele testverplichting een relatief grote reductie in het aantal vliegbeweging gaat betekenen. Van de tien luchthavens in Zuid-Amerika die op Nederland vliegen zijn er slechts twee die over de juiste testmogelijkheden beschikken.

■ BZK vraagt aandacht voor de korte doorlooptijd van het besluitvormingsproces. ■ stelt zich op het standpunt dat de korte tijd voor de besluitvorming kan leiden tot slordigheden en ordentelijk ambtelijke advisering niet mogelijk is. ■ BZK geeft te kennen inmiddels overtuigd te zijn van de onderbouwing voor de proportionaliteit van de avondklok. ■ vraagt verder aandacht voor het werk van politieke ambtsdragers zoals gemeenteraadsleden. Gemeenteraadsleden ontvangen wel een vergoeding, maar geen salaris. Daarbij kan de vraag worden gesteld of dit valt onder de uitzondering voor werk. ■ BZK suggereert verder om de koppeling van het einde van het vliegverbod aan het instellen van een quarantaineplicht minder strikt te formuleren. Daarbij agendeert ■ de vraag of gevaccineerd zijn op termijn ook een reden is om te mogen inreizen. Tot slot merkt ■ BZK op dat er nog goed gekeken moet worden naar de aanpak voor Caribisch Nederland en geeft ■ te kennen dat er nog goed gekeken moet worden naar een algemene quarantaineverplichting om dat dit veel proportionaliteitsvragen oproept.

5.1.2e

■ LNV vraagt aandacht voor de communicatie rondom de maatregelen. De eerste passage van de Kamerbrief heeft als hoofdlijn dat deze maatregelen nodig zijn om na 9 februari 2021 eventueel weer meer mogelijk te maken. ■ vraagt aandacht voor het juiste verwachtingsmanagement. ■

■ LNV vraagt verder of een zelfstandige zonder personeel (zzp'er) zelf een werkgeversverklaring moet invullen voor de avondklok.

■ BZ geeft te kennen de verlaging van het advies ten aanzien van thuisbezoek van twee naar één personen per dag heftiger te vinden dan de avondklok en wijst op de sociale impact van deze maatregel. Verder vraagt ■ aandacht voor de zakelijke reizigers en welke consequenties een eventueel vliegverbod kan hebben.

■ AA laat weten dat de leden van de Veiligheidsberaad verdeeld zijn over de avondklok. De helft geeft te kennen voorstander te zijn van de maatregelen. De andere helft niet.

SCP onderschrijft het belang van het bieden van perspectief. ■ suggereert het crisisbeleid te koppelen aan het herstelbeleid en de samenleving het bedrijfsleven daarin mee te nemen. Verder geeft SCP aan dat de opmerking dat een avondklok proportioneel is omdat er overdag nog veel kan de suggestie lijkt te wekken dat grondrechten in de avond minder van belang zijn, hetgeen ■ inziens niet de bedoeling kan zijn.

■ AZ geeft te kennen dat de politieke discussie over de maatregelen nog loopt. Er is daarbij ook contact met oppositiepartijen. ■ AZ onderschrijft de opmerking van ■ EZK over fieldlabs en stelt zich op het standpunt dat

het doorgang vinden van de fieldlabs in principe los staat van het epidemiologisch beeld.

■■■■ FIN merkt op dat op pagina negen van voorliggende Kamerbrief uitspraken staan met onderliggende financiële claims en vraagt aandacht voor tijdige afstemming met het ministerie van FIN. Verder geeft ■■■■ FIN te kennen een voorstander te zijn van het openen van het primair onderwijs zodra de situatie dit toelaat.

■■■■ OCW informeert of de fieldlabs van categorie twee en vier ook doorgang vinden. Verder stelt ■■■■ voor deelname van leerlingen aan examens als uitzondering op te nemen voor de avondklok.

■■■■ geeft aan dat het voorstel is om de fieldlabs van de categorie één en drie na de lockdown doorgang te laten vinden. Voor categorie twee en vier wordt de grondslag in de ministeriële regeling geregeld. Besluitvorming over doorgang verlenen aan deze categorieën fieldlabs vindt op een later moment plaats.

■■■■ VWS geeft aan dat de passage in de Kamerbrief over de koppeling van het einde van het vliegverbod aan het invoeren van een quarantaineverplichting voldoende ruimte laat om hier onder bepaalde omstandigheden van af te wijken. ■■■■ BZK geeft te kennen dit anders te zien. De voorzitter concludeert dat beiden hetzelfde nastreven en er volgt nader contact tussen de ministeries van VWS en BZK over de juiste formulering.

5.1.2e

■■■■ J&V geeft aan dat de uitzonderingspositie voor gastouderopvang is ondervangen. Een uitzondering voor het deelnemen aan examens wordt nader bezien. Verder laat ■■■■ weten dat inmiddels een medewerker van het ministerie van EZK is uitgenodigd voor het gesprek met VNO-NCW. Politieke ambtsdragers worden gezien als werk en zijn daarmee uitgezonderd. ■■■■ J&V bevestigt dat zzp'ers zelf een werkgeversverklaring dienen te ondertekenen. De opmerking van het SCP over grondrechten wordt meegenomen.

De voorzitter concludeert dat er bij alle leden van de ACC-19 onvrede is over het – door de politieke context ingegeven - besluitvormingsproces ten aanzien van voorliggend maatregelenpakket. Er is in dit proces onvoldoende tijd om als ACC-19 een ambtelijk advies te geven. Daar waar mogelijk worden de door de ACC-19 geuite aandachtspunten meegegeven in de besluitvorming op het politieke dek. In het bijzonder benoemt de voorzitter daarbij de opmerking van de ACC-19 om de juiste verwachtingen te scheppen ten aanzien van de maatregelen na 9 februari 2021.

4. Rondvraag en sluiting

Beslisnotitie ACC mbt Inschalingsystematiek en Routekaart

Aanleiding

Naar aanleiding van het 81e OMT advies en op verzoek van de Kamer (o.a. dhr. Jetten en dhr. Segers), is in de afgelopen periode gewerkt aan herijking van de inschalingsystematiek en de routekaart. Het 81^e OMT advies gaf aan dat om een overgang van zorgelijk naar ernstig vroegtijdig te voorkomen en een lagere transmissiefase ook laag te houden a) stringenter maatregelen moeten worden genomen met name in de niveaus 'waakzaam' en 'zorgelijk', b) sneller moet worden ingegrepen dan met de regionale maatregelen is gedaan en c) dat de naleving van maatregelen verbeterd moet worden. Uit de adviezen van de Gedragsunit van het RIVM weten we dat het daarbij van belang is maatregelen zo duidelijk mogelijk te formuleren en communiceren.

Bij de herijking van de routekaart en de bijhorende inschalingsindicatoren is een zo goed mogelijke balans nagestreefd tussen voorspelbaarheid bieden en tegelijk rekening kunnen houden met belangrijke ontwikkelingen. Bij het opstellen is uitgegaan van de huidige situatie. Denk aan de huidige stand van de epidemie, de huidige vaccinatiegraad, het huidige testbeleid, de opkomst van de VK- en ZA mutatie. Ontwikkelingen in deze factoren, en bijvoorbeeld ook bevindingen uit fieldlabs, maken dat de invulling van de routekaart alsook de inschalingsindicatoren aangepast zullen worden. Hiertoe is voorzien door het werken met een periodieke herijking van de routekaart alsook de inschalingsindicatoren.

Periodiek herijken inschalingsindicatoren en routekaart

Om de inschalingsystematiek en routekaart adequaat te houden bij ontwikkelingen zoals de vaccinatiegraad, het testbeleid of de opkomst van mutaties, wordt het OMT iedere drie weken gevraagd om over de inschalingsystematiek (met name de signaalwaarden) en de routekaart te adviseren. Inschalingsindicatoren en passende maatregelen blijven op die manier onderwerp van advies. Dit geeft flexibiliteit. Wanneer er aanleiding voor is kan deze herziening uiteraard frequenter. Departementen worden betrokken bij de adviesvraag en het verwerken van het advies voor het al dan niet aanpassen van de routekaart.

Voornemen is om de herijkte routekaart (bijlagen 1 en 2) op 2 februari a.s. te publiceren. Het wordt een bijlage bij de periodieke corona stand van zakenbrief van het kabinet. In deze nota schetsen we in deel A m.b.t de inschalingsystematiek en deel B m.b.t. de routekaart de achtergrond, beslispunten en het verdere proces.

A: Inschalingsystematiek

Achtergrond

Proces vaststellen inschalingsystematiek

- Bijgevoegd (bijlage 3) treft u de nieuw voorgestelde inschalingsystematiek (publieksversie). Deze systematiek heeft als doel om bij toenemende virusverspreiding de circulatie terug te dringen en bij afnemende virusverspreiding te voorkomen dat de circulatie toch weer toeneemt. Hoofddoel is uiteindelijk alle regio's in 'waakzaam' te krijgen of te houden.
- Deze systematiek is een vernieuwde versie op een bestaande systematiek. Er was vanuit departementen en regio's sterk behoefte aan een begrijpelijke en eenvoudige wijze van inschaling en vervolgens toepassing van maatregelen.
- Met deze systematiek worden alle Veiligheidsregio's ingedeeld in één van de vier risiconiveaus, op grond van de epidemiologie.
- Vervolgens wordt het bijbehorende maatregelenpakket uit de routekaart toegepast (landelijk of regionaal), na bestuurlijke afweging.
- Deze systematiek is tot stand gekomen in samenwerking met de leden van het inschalingsoverleg (NCTV, VWS, Veiligheidsregio's, GGD'en en RIVM) en toegelicht aan de leden van de interdepartementale werkgroep routekaart.

Inhoudelijke toelichting

- Elke regio wordt ingedeeld in één van de vier risiconiveaus. Voor het verhogen of verlagen van het risiconiveau geldt dat ofwel de drempelwaarde van het aantal besmettingen ofwel het aantal ziekenhuisopnamen overschreden dient te worden gedurende minimaal één week;
- De leden van het inschalingsoverleg (NCTV, VWS, VR's, GGD'en en RIVM) komen tweewekelijks bijeen om de nieuwe inschaling vast te stellen.
- Bij de risiconiveaus 'waakzaam' en 'zorgelijk' geldt de regionale aanpak op basis van de routekaart.
- Wanneer 3 of meer regio's in 'ernstig' zitten, geldt het maatregelenpakket passend bij 'ernstig' voor het hele land.
- Wanneer 3 of meer regio's in 'zeer ernstig' zitten, geldt het maatregelenpakket passend bij 'zeer ernstig' voor het hele land.
- Aangezien de omstandigheden kunnen gaan verschillen, bijvoorbeeld dat door meer vaccinaties of de opkomst van de Britse mutant de signaalwaarde niet meer goed aansluiten op de praktijk, zal de systematiek elke 3 weken opnieuw ter advies aan het OMT worden voorgelegd. De kernvraag is dan of de gekozen indicatoren nog voldoende passend zijn bij de omstandigheden (zoals toenemende vaccinatiegraad, grootschalig testen of toenemende circulatie van de UK variant).
- De criteria zijn deels bestaand en deels overgenomen uit het 88^e OMT-advies. De criteria t.a.v. het aantal ziekenhuisopnamen zijn afgeleid van de signaalwaarde van 40 ziekenhuisopnamen per dag als bovengrens van niveau 'zorgelijk' en gestandaardiseerd naar veiligheidsregioniveau.
- De nieuwe systematiek is eenvoudiger dan de huidige systematiek, dat nog een groot aantal contextindicatoren kent.
- Ook is de nieuwe systematiek meer wetenschappelijk gefundeerd, o.a. vanwege de toetsing door het OMT.

Beslispunt: akkoord met deze herijkte inschalingssystematiek?

B: Routekaart

Achtergrond

Sinds december is in een interdepartementale werkgroep (EZK, FIN, IenW, NCTV, OCW, SZW en VWS (vz)) gewerkt aan een routekaart. Naast een brede afweging op de maatschappelijke en economische effecten (zie alinea 3 'brede afweging') heeft er een communicatietoets, een toets op gedrag (RIVM Gedragseenheid) en een handhavingstoets plaatsgevonden. De uitkomsten van deze toetsen zijn, waar mogelijk, verwerkt in de voorgestelde maatregelen. De voornaamste lessen uit de gedragstoets en de communicatietoets is dat er zorg gedragen moet worden voor consistentie en voorspelbaarheid in de maatregelen omdat dit van directe invloed is op de naleving ervan. Uit de toets op de handhaafbaarheid volgt dat maatregelen ook bezien moeten worden vanuit het oogpunt van de handhavende partij: tegenstrijdige maatregelen of inconsistente maatregelen dienen, niet alleen vanuit het oogpunt van de naleving en voorspelbaarheid, maar ook vanuit het oogpunt van de handhaving vermeden te worden. Dit uitgangspunt is ook de gangbare praktijk waarop alle maatregel pakketten zijn samengesteld: die kennen, naast het effect op de verspreiding van het virus en het verminderen van de druk op de zorg, ook een uitgebreide check op gedrag en handhaving.

Voor het Kerstreces zijn enkele discussiepunten door het DOC19 behandeld en over de volgende voorstellen is tot het volgende voorstel gekomen:

1. De routekaart zal inzicht bieden in zowel op- als afschalen;
2. Voordat de routekaart gepubliceerd wordt zal de impact van maatregelen(pakketten) op samenleving en economie in kaart worden gebracht en breed worden afgewogen (zie hieronder het kopje 'brede afweging' en bijlagen 4a en 4b);
3. De ontwikkelingen rondom vaccins en testen worden meegenomen in de afwegingen rondom routekaart;

4. De routekaart zal als 'routekaart' gepresenteerd blijven worden (en niet als menukaart). In de communicatie wordt overgebracht dat het niet als limitatieve lijst of maatregelenpakket is bedoeld. Er kunnen 'plussen en minnen' worden gehanteerd.
5. Risiconiveau 4 'zeer ernstig' zal ingevuld worden met concrete maatregelen.
6. De sluitingstijd voor de horeca zal in risiconiveau 'waakzaam' en 'zorgelijk' gelijk worden getrokken (beide 24.00 uur met laatste inloop om 23.00 uur).
7. Er worden geen striktere sluitingstijden (20.00 uur) voor de detailhandel opgenomen in de risiconiveaus 'waakzaam' en 'zorgelijk'.

Brede afweging

Integrale weging van maatregelen op de routekaart vereist dat de effecten op virusverspreiding, het ontlasten van de zorg en bescherming van kwetsbaren worden afgezet tegen de effecten op samenleving en economie. Bij deze notitie is een memo (bijlage 4a) gevoegd om de brede impact van de routekaart voor de samenleving en economie af te wegen, aan de hand van het referentiekader met indicatoren en subindicatoren. Het OMT is gevraagd over de routekaart te adviseren. Een inschatting van het effectiviteit van de routekaart op de virusverspreiding is nog niet voor handen; het bijgevoegde memo betreft derhalve een partiële analyse die alleen ingaat op de impact van de epidemie op economie en maatschappij. Aan de conclusie van het DOC dat een integrale weging van maatregelen op de routekaart nodig is, is zodoende nog niet geheel voldaan.

Uit de brede impactanalyse van de gevolgen voor economie en maatschappij volgt een aantal bevindingen:

- **Sommige maatregelen brengen permanente schade met zich mee die niet kan worden opgevangen via flankerend beleid:** Afstandsonderwijs brengt grote permanente maatschappelijke en economische schade met zich mee (onderwijsachterstanden als gevolg van afstandsonderwijs leiden tot permanent inkomensverlies en lager bbp). Ook maatregelen die grote negatieve effecten hebben voor gezondheid en levensstijl kunnen permanente schade met zich meebrengen (denk bijvoorbeeld aan psychische problematiek of ziekte door verslechtering levensstijl).
- **De impact van maatregelen slaat ongelijk neer op de bevolking en groepen die kosten van maatregelen dragen profiteren niet altijd van baten.** Kwetsbare groepen worden disproportioneel hard geraakt. Veel permanente negatieve effecten van de contactbeperkende maatregelen in met name de risicocategorie "zeer ernstig" zijn voor rekening van jongeren. Zij dragen ook de kosten van flankerend beleid (noodsteun, etc.) via het oplopen van de staatsschuld. Deze kosten bedragen reeds circa € [redacted], maar zullen in de komende maanden verder oplopen. Omgekeerd hebben met name ouderen, vanwege hun hogere vatbaarheid voor de gevolgen van het virus, baat bij de maatregelen. Daarmee is sprake van een aanzienlijke herverdeling van jong naar oud. 5.1.2b
- **Negatieve impact van maatregelen neemt toe naarmate maatregelen langer duren.** Dit is met name het geval voor zeer strenge maatregelen.
- **Cumulatie van maatregelen maakt dat de werkelijke effecten groter zijn dan de weging van maatregelen in isolatie.** De maatschappelijke en economische effecten van maatregelen zijn in deze weging in isolatie gezien. De daadwerkelijke effecten kunnen groter zijn vanwege stapeling van maatregelen.
- **Details van maatregelen kunnen voor de economische en maatschappelijke impact het verschil maken.** In sommige gevallen kan een op het oog beperkt aangepaste invulling van maatregelen de economische of maatschappelijke impact beperken.
- **Algehele sluiting van sectoren berokkent aanzienlijk meer schade dan beperkingen waarmee sectoren op veilige wijze open kunnen blijven.**

Beslispunten

In de interdepartementale werkgroep en met behulp van input van andere departementen, alsook na afstemming in het DOC, is over veel inhoudelijke maatregelen overeenstemming bereikt. Echter, er zijn ook nog punten waarover geen overeenstemming is bereikt, dan wel waarvan DOC van mening was dat deze voorgelegd moeten worden in het ACC daar het naar mening van het DOC een politiek punt is. Dat zijn de volgende punten:

1. Vormgeving risiconiveau 'zeer ernstig'

Risiconiveau 4 'zeer ernstig' kan op verschillende manieren worden vormgegeven in de bestuurdersversie van de routekaart.

- Optie 1: Per regel een basisniveau aan maatregelen weergeven en in deze regel de additionele maatregelen die als eventuele verzwaring genomen kunnen worden óók opnemen. Daarmee wordt er onderscheid gemaakt tussen de 'in ieder geval te nemen maatregelen' in risiconiveau 4, en eventuele verzwarings. (De meegezonden opgemaakte bestuurdersversie hanteert deze opmaak).
 - Voordeel: er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de basismaatregelen zoals die in risiconiveau 4 gelden, en de eventuele verzwarings. Dit zorgt voor duidelijkheid, aangezien de maatregelen per thema/onderwerp allemaal weergegeven worden in hetzelfde blok.
 - Nadeel: vanuit de communicatietoets volgt dat dit kan leiden tot ruis, omdat er niet op voorhand helder is welke maatregelen er zullen gelden in risiconiveau 4.
- Optie 2: Per thema/onderwerp de basisniveau maatregelen opnemen en onderaan de routekaart apart opnemen met alle additionele verzwarings voor risiconiveau 4.
 - Voordeel: op voorhand is helder welke maatregelen er gelden in risiconiveau 4. Apart opnemen doet recht aan het feit dat deze maatregelen enkel wenselijk zijn als absoluut laatste redmiddelen; deze maatregelen trekken een zware wissel op de economie en samenleving.
 - Nadeel: het opnemen van een extra kolom op een aparte plek in de routekaart kan zorgen voor vragen over de status van deze maatregelen, en daarmee zorgen voor ruis in de communicatie (net als bij optie 1). Daarnaast neemt de duidelijkheid af, omdat maatregelen die wel genomen kunnen worden op een andere plek in de routekaart staan.

Optie 1 geniet de voorkeur van de leden van het DOC. Dit was echter niet unaniem; er was ook veel animo voor optie 2.

Beslispunt 1: worden de maatregelen in risiconiveau 4 'zeer ernstig' vormgegeven zoals onder optie 1?

2. Maatregelen gericht op onderwijs en kinderopvang in het geheel niet noemen in de routekaart; zelfs niet als verzwaring in niveau 'zeer ernstig'.

Maatregelen zoals het beperken van het fysiek onderwijs voor het PO en het sluiten van de kinderopvang zijn zeer zwaar en brengen grote permanente schade met zich mee. Sommige leden van de werkgroep geven daarbij aan dat het zeer twijfelachtig is of de effecten op de virusverspreiding deze maatregelen rechtvaardigen, waarmee de proportionaliteit van de maatregelen discutabel zou zijn. Zij merken daarbij op dat (sommige) andere contact beperkende maatregelen, die gemakkelijker met flankerend beleid kunnen worden opgevangen, langer kunnen worden aangehouden. Ook merken zij op dat de suggestie van langdurige onderwijssluiting ook perspectief aan de samenleving ontnemt.

- Voordeel: het niet opnemen van deze maatregelen maakt dat deze niet genomen kunnen worden in risiconiveau 'zeer ernstig'. Daarmee wordt recht gedaan aan de zeer zware gevolgen van deze maatregelen zoals die ook uit de brede afweging naar voren komen.
- Nadeel: het niet opnemen van de maatregelen rondom het PO en de KO wijkt af van de huidige situatie waarin de kinderopvang en scholen alleen geopend zijn voor noodopvang (kinderen met ouders in cruciale beroepen, kwetsbare kinderen en kinderen in (voor)examenjaar). Vanuit de communicatietoets volgt dat het nemen van maatregelen die niet op voorhand zijn opgenomen in de routekaart niet wenselijk is; dit doet afbreuk aan de voorspelbaarheid van de routekaart. Sommige leden van de werkgroep vinden dat het weglaten van deze maatregel niet reëel is; deze kan namelijk noodzakelijk zijn zoals blijkt uit de huidige situatie. Indien wordt besloten deze maatregelen weg te laten uit de routekaart, is het daarmee ook een principebesluit dat deze maatregel niet langer verantwoord is.

Het DOC heeft in meerderheid aangegeven dat de maatregelen rondom het PO en de kinderopvang opgenomen dienen te worden in de routekaart. Wel is afgesproken in het DOC om dit als beslispunt in het ACC voor te leggen waarbij het DOC opmerkt dat zij van mening is dat het een politiek punt is.

Beslispunt 2: Worden maatregelen in risiconiveau 4 gericht op het beperken van fysiek onderwijs in het PO en het sluiten van de kinderopvang opgenomen als verzwaring in risiconiveau 4?

3. Uitvaarten: aantal personen in risiconiveau 'zeer ernstig' 100, of terug gaan naar 50?

Uitvaarten zijn nu op alle risiconiveaus gebonden aan een maximum van 100 personen. Te overwegen valt om in risiconiveau 'zeer ernstig' een verzwaring op te nemen om terug te gaan naar 50 personen. Hiervoor pleit dat het, net zoals bij de overige maatregelen in dit risiconiveau, een verdere beperking is van het aantal contactmomenten/reisbewegingen en dat het duidelijk de ernst van dit risiconiveau onderstreept. Een uitvaartdienst kan gedeeltelijk via livestream gevolgd worden. Ook volgt er vanuit de communicatietoets de voorkeur voor een voorspelbaar aantal aanwezigen. Hier valt tegenin te brengen dat een begrafenis een zeer ingrijpende gebeurtenis is die niet te plannen is (wat bij een huwelijk bijvoorbeeld wel kan) en dat strenge restricties daarbij fors ingrijpen op emotionele momenten in mensenlevens. Nb. minder dan 50 personen is onwenselijk gezien de aangenomen motie Wilders die pleit voor de mogelijkheid van meer dan 30 personen bij een uitvaart.

Het DOC heeft in meerderheid aangegeven dat deze verzwaring in de routekaart dient te blijven. Wel is afgesproken in het DOC om dit als beslispunt in het ACC voor te leggen waarbij het DOC opmerkt dat zij van mening is dat het een politiek punt is.

Beslispunt 3: Wordt bij uitvaarten de mogelijke verzwaring opgenomen in risiconiveau 4 om het maximum aantal aanwezigen verder te beperken dan 100 personen (voorstel: 50 aanwezigen)?

4. Detailhandel: afhaalfunctie al dan niet toestaan bij een sluiting van de niet-essentiële detailhandel?

Tijdens de huidige lockdown is de niet-essentiële detailhandel gesloten en is er voorzien in een afhaalfunctie voor doe-het-zelfartikelen en sierbloemen.

Als verzwarende maatregel in risiconiveau 'zeer ernstig' kan er overwogen worden om de niet-essentiële detailhandel te sluiten, maar tegelijkertijd wel een brede afhaalfunctie toe te staan. Daarnaast is er een verzwaring denkbaar waarbij deze brede afhaalfunctie ook niet is toegestaan.

- Voordeel: Sommige leden van de werkgroep geven aan dat het beperken van de afhaalfunctie bij bedrijven reisbewegingen en verdere contactmomenten voorkomt. Het voorkomt daarmee drukte in de winkelstraten zo geven zij aan. Daarbij is niet, of slechts zeer beperkt toestaan van de afhaalfunctie in lijn met de huidige situatie waarin afhaalfunctie slechts voor bouwmarkten en sierbloemen expliciet is toegestaan.
- Nadeel: Sommige leden van de werkgroep geven aan dat er geen aanleiding is om aan te nemen dat het toestaan van click&collect in de detailhandel tot meer drukte in winkelstraten zou leiden. Er zijn geen problemen bekend bij restaurants (waar afhaal is toegestaan), bij pakketpunten (waar afhaal is toegestaan) en in vrijwel alle andere Europese landen met een lockdown waarbij de detailhandel gesloten is (waar afhaal in detailhandel is toegestaan). Zij stellen daarbij dat de ervaring leert dat het veilig is te organiseren, door vooraf te bestellen en af te rekenen, en op te halen binnen een bepaald tijdslot. Ook stellen zij dat het slecht is uit te leggen aan sectoren en consumenten dat afhalen bij de winkel is verboden, maar dat afhalen van precies hetzelfde pakket bij een pakketpunt wel is toegestaan. Het niet toestaan vergroot bovendien de economische schade: 1) het bemoeilijkt het aan de man brengen van soms bederfelijke waar en 2) het vergroot de druk op de pakketpost.

Het DOC heeft in meerderheid gekozen voor optie B. Wel is afgesproken in het DOC om dit als beslispunt in het ACC voor te leggen waarbij het DOC opmerkt dat zij van mening is dat het een politiek punt is. Ook gaf het DOC aan dat dit punt in samenhang moet worden gezien met het met onderwijs. De sluiting van het PO en de kinderopvang wel noemen als mogelijke verzwaaring en het niet noemen van de mogelijke verzwaaring om click& collect te verbieden, is volgens het DOC niet wenselijk.

Beslispunt 4:

Kiezen voor A: alleen opnemen van de verzwaaring 'sluiting niet essentiële detailhandel' met toestaan van een brede afhaalfunctie (click&collect is toegestaan).

Of kiezen voor B: zowel de verzwaaring 'sluiting niet essentiële detailhandel' met een brede afhaalfunctie (click&collect is toegestaan) én de verzwaaring 'sluiten niet essentiële detailhandel' zonder de brede afhaalfunctie (click&collect niet toegestaan) opnemen in risiconiveau 'zeer ernstig'.

5. Langdurige zorg: advies geven op maximaal aantal bezoekers?

De langdurige zorg kent in de voorgestelde routekaart geen centraal opgelegd dwingende maatregelen. Er wordt op die manier ruimte gehouden om de sector zelf maatregelen te laten treffen. Dit vanuit het idee dat de langdurige zorginstellingen zelf het beste een inschatting kunnen maken van de voor hen passende maatregelen. Bovendien speelt de directeur Publieke Gezondheid een rol in de regionale afweging wat verantwoord is.

Deze wens komt ook tot uiting in het aangenomen amendement Van Brenk c.s. op de Twm. De indieners beogen met dit amendement de verantwoordelijkheid voor het eventueel beperken van bezoek primair bij de zorgaanbieder houden. Zij willen dat de zorginstelling zelf, in overleg met de cliëntenraad en de ondernemingsraad, vanuit de eigen verantwoordelijkheid evenredige maatregelen treft om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Dit amendement is breed gesteund in de TK: amendement is ondertekend door 50plus, VVD, SGP, GL, D66, CDA, CU en PvdA en aangenomen bij de wetsbehandeling.

Daar valt tegenin te brengen dat alle andere sectoren in de routekaart per risiconiveau steeds zwaardere maatregelen tegemoet kunnen zien. Die bovendien centraal worden afgekondigd. Een compromis kan zijn om in de routekaart een advies op te nemen aan zorginstellingen in de Langdurige Zorg om bijvoorbeeld een maximum aantal van drie bezoekers per week voor in de risiconiveaus 'ernstig' en 'zeer ernstig' te hanteren.

Sommige leden van de werkgroep stellen dat ook een eventueel advies ingaat tegen de geest van het bovengenoemde amendement, en dat dit op weinig enthousiasme kunnen rekenen in de Tweede Kamer. Ook zou het noemen van het aantal van 3 bezoekers inconsistent kunnen zijn met het maximaal aantal bezoekers van 2 in 'zeer ernstig' of zelfs 0 bezoekers bij een eventuele verzwaaring in 'zeer ernstig'.

Het DOC heeft in meerderheid gekozen om geen advies aan de langdurige zorg op te nemen. Wel is afgesproken mee te geven aan de ACC dat dit een keerzijde heeft, namelijk het niet bepreken van reisbewegingen en contactmomenten.

Beslispunt 5: al dan niet opnemen van een advies voor de Langdurige Zorg aangaande het maximaal aantal bezoekers per week (voorstel 3 bezoekers per week) in risiconiveaus 'ernstig' en 'zeer ernstig'.

Politiek aandachtspunt: Sport

Naast deze beslispunten zijn de maatregelen onder Sport een politiek aandachtspunt. In de werkgroep is consensus over het feit dat Sport in het kader van een gezonde leefstijl alsook als uitlaatklep een belangrijke factor is. Er zijn dan ook relatief soepele maatregelen voorzien op dit vlak, ook voor volwassenen. Zo gelden tot in risiconiveau 'ernstig' de basismaatregelen als de 1,5 meter en de groeps grootte niet voor trainingen. Daar deze afwijken van de meer stringente maatregelen voor andere sectoren en een soepele benadering op dit punt ten koste gaat van

ruimte op andere punten, is het OMT expliciet gevraagd om een advies te geven over de nu onder Sport opgenomen maatregelen. Daarbij zal met name gevraagd worden te kijken naar de formulering in risiconiveau 'ernstig' waarbij volwassenen, op minder dan 1,5 meter en zonder beperking in groepsomvang, mogen trainen met elkaar.

Proces

Het verdere proces in schema:

<i>Dag</i>	<i>Datum</i>	<i>Wat</i>
Maandag	25 jan	ACC (routekaart en inschalingssystematiek)
Dinsdag	26 jan	DOC (perspectief)
Woensdag	27 jan	DOC (perspectief)
Woensdag	27 januari	Inschalingsoverleg
Donderdag	28 jan	ACC (routekaart; inschalingssystematiek en perspectief)
Vrijdag	29 jan	MCC (routekaart; inschalingssystematiek en perspectief)
Maandag	1 feb	VB
Dinsdag	2 feb	MCC (routekaart; inschalingssystematiek en perspectief)
Dinsdag	2 feb	Kamerbrief

Concept routekaart bestuurdersversie

Basisregels voor iedereen:

<p>Heb je klachten?</p> <ul style="list-style-type: none"> Blijf in thuis-quarantaine. Ontvang geen bezoek. Laat je testen. 	<p>Werk thuis, tenzij het niet anders kan.</p>	<p>Houd 1,5 meter afstand.</p>	<p>Is het druk? Ga dan weg.</p>
	<p>Was vaak je handen.</p>	<p>Hoest en nies in je elleboog.</p>	<p>Draag een mondkapje waar dat verplicht is.</p>

Kijk voor meer informatie over de risiconiveaus op het [Dashboard Coronavirus](#).

	Risiconiveau 1 waakzaam	Risiconiveau 2 zorgelijk	Risiconiveau 3 ernstig	Risiconiveau 4 zeer ernstig <small>Maatregelen afhankelijk van epidemiologisch beeld varianten op een lockdown mogelijk</small>
Regels voor iedereen				
Quarantaine	<ul style="list-style-type: none"> Ga in quarantaine: <ul style="list-style-type: none"> Als je zelf klachten hebt die passen bij Covid-19. Als je zelf positief getest bent. Als je huisgenoot klachten heeft die passen bij Covid-19 en ook koorts of last van benauwdheid. Als je huisgenoot of één van je huisgenoten positief getest is. Als je in nauw contact bent geweest met iemand die positief getest is. na een melding via de CoronaMelder app of als je uit bron- en contactonderzoek naar voren komt en laat je vervolgens na 5 dagen testen. Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen: ga als je thuis komt eerst 5 dagen in quarantaine en laat je vervolgens testen. 	<ul style="list-style-type: none"> Ga in quarantaine: <ul style="list-style-type: none"> Als je zelf klachten hebt die passen bij Covid-19. Als je zelf positief getest bent. Als je huisgenoot klachten heeft die passen bij Covid-19 en ook koorts of last van benauwdheid. Als je huisgenoot of één van je huisgenoten positief getest is. Als je in nauw contact bent geweest met iemand die positief getest is. na een melding via de CoronaMelder app of als je uit bron- en contactonderzoek naar voren komt en laat je vervolgens na 5 dagen testen. Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen: ga als je thuis komt eerst 5 dagen in quarantaine en laat je vervolgens testen. 	<ul style="list-style-type: none"> Ga in quarantaine: <ul style="list-style-type: none"> Als je zelf klachten hebt die passen bij Covid-19. Als je zelf positief getest bent. Als je huisgenoot klachten heeft die passen bij Covid-19 en ook koorts of last van benauwdheid. Als je huisgenoot of één van je huisgenoten positief getest is. Als je in nauw contact bent geweest met iemand die positief getest is. na een melding via de CoronaMelder app of als je uit bron- en contactonderzoek naar voren komt en laat je vervolgens na 5 dagen testen. Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen: ga als je thuis komt eerst 5 dagen in quarantaine en laat je vervolgens testen. 	<ul style="list-style-type: none"> Ga in quarantaine: <ul style="list-style-type: none"> Als je zelf klachten hebt die passen bij Covid-19. Als je zelf positief getest bent. Als je huisgenoot klachten heeft die passen bij Covid-19 en ook koorts of last van benauwdheid. Als je huisgenoot of één van je huisgenoten positief getest is. Als je in nauw contact bent geweest met iemand die positief getest is. na een melding via de CoronaMelder app of als je uit bron- en contactonderzoek naar voren komt en laat je vervolgens na 5 dagen testen. Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen: ga als je thuis komt eerst 5 dagen in quarantaine en laat je vervolgens testen.
Thuisbezoek	<ul style="list-style-type: none"> Thuisbezoek ontvangen: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 8 personen in totaal per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar). Op thuisbezoek gaan: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om alleen op thuisbezoek te gaan als je zelf die dag geen thuisbezoek hebt ontvangen én bij max. 2 huishoudens per dag. 	<ul style="list-style-type: none"> Thuisbezoek ontvangen: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 6 personen in totaal per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar). Op thuisbezoek gaan: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om alleen op thuisbezoek te gaan als je zelf die dag geen thuisbezoek hebt ontvangen én bij max. 2 huishoudens per dag. 	<ul style="list-style-type: none"> Thuisbezoek ontvangen: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 4 personen in totaal per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar). Op thuisbezoek gaan: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om alleen op thuisbezoek te gaan als je zelf die dag geen thuisbezoek hebt ontvangen én bij max. 1 huishouden per dag. 	<ul style="list-style-type: none"> Thuisbezoek ontvangen: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 2 personen in totaal per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar). Op thuisbezoek gaan: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om alleen op thuisbezoek te gaan als je zelf die dag geen thuisbezoek hebt ontvangen én bij max. 1 huishouden per dag. <p>Verzwaren: dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 1 persoon in totaal per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar)</p>
Groepsvorming op publieke plaatsen	<ul style="list-style-type: none"> Beperken maximale groepsgrootte tot 8 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden). 	<ul style="list-style-type: none"> Beperken maximale groepsgrootte tot 6 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden). 	<ul style="list-style-type: none"> Beperken maximale groepsgrootte tot 4 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden). 	<ul style="list-style-type: none"> Beperken maximale groepsgrootte tot 2 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden). <p>Verzwaren: beperken aantal verschillende sociale contacten tot 6 personen gedurende XX dagen (m.u.v. eigen huishouden).</p>
Sociale kring	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen. 	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen. 	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen. 	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen.
Werk	<ul style="list-style-type: none"> Werk thuis, tenzij het niet anders kan. Uitzonderingen zijn mogelijk voor teamsessies, trainingen en opleidingsdagen. 	<ul style="list-style-type: none"> Werk thuis, tenzij het niet anders kan. Uitzonderingen zijn mogelijk als fysieke samenkomsten hoogstnoodzakelijk zijn voor de voortgang van het werk. Dit geldt alleen voor samenkomsten voor training en scholing in het kader van de uitoefening van beroep en bedrijf. 	<ul style="list-style-type: none"> Thuiswerken is de norm. Uitzonderingen zijn mogelijk als fysieke samenkomsten hoogstnoodzakelijk zijn voor de voortgang van het werk. Dit geldt alleen voor samenkomsten voor training en scholing in het kader van de uitoefening van beroep en bedrijf. 	<ul style="list-style-type: none"> Thuiswerken is de norm.
Huwelijken	<ul style="list-style-type: none"> Voor huwelijksvoltrekkingen maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). 	<ul style="list-style-type: none"> Voor huwelijksvoltrekkingen maximaal 50 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). 	<ul style="list-style-type: none"> Voor huwelijksvoltrekkingen maximaal 30 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). 	<ul style="list-style-type: none"> Voor huwelijksvoltrekkingen maximaal 30 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel).

Risiconiveau 1
waakzaam

Risiconiveau 2
zorgelijk

Risiconiveau 3
ernstig

Risiconiveau 4
zeer ernstig

Maatregelen afhankelijk van epidemiologisch beeld
varianten op een lockdown mogelijk

Vervolg regels voor iedereen

	Risiconiveau 1 waakzaam	Risiconiveau 2 zorgelijk	Risiconiveau 3 ernstig	Risiconiveau 4 zeer ernstig
Uitvaarten	<ul style="list-style-type: none"> Voor uitvaartplechtigheden maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). 	<ul style="list-style-type: none"> Voor uitvaartplechtigheden maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). 	<ul style="list-style-type: none"> Voor uitvaartplechtigheden maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). 	<ul style="list-style-type: none"> Voor uitvaartplechtigheden maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). Verzuring: voor uitvaartplechtigheden maximaal 50 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel).
Binnenlandse reizen	<ul style="list-style-type: none"> Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits (buiten 06:30-09:00 en 16:00-18:30 uur). 	<ul style="list-style-type: none"> Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits (buiten 06:30-09:00 en 16:00-18:30 uur). 	<ul style="list-style-type: none"> Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits (buiten 06:30-09:00 en 16:00-18:30 uur). 	<ul style="list-style-type: none"> Blijf zoveel mogelijk thuis.
Buitenlandse reizen	<ul style="list-style-type: none"> Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken. Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen is het verplicht een negatieve PCR testuitslag aan te tonen bij vertrek per vliegtuig, boot, trein en bus. 	<ul style="list-style-type: none"> Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken. Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen is het verplicht een negatieve PCR testuitslag aan te tonen bij vertrek per vliegtuig, boot, trein en bus. 	<ul style="list-style-type: none"> Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken. Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen is het verplicht een negatieve PCR testuitslag aan te tonen bij vertrek per vliegtuig, boot, trein en bus. 	<ul style="list-style-type: none"> Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken. Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen is het verplicht een negatieve PCR testuitslag aan te tonen bij vertrek per vliegtuig, boot, trein en bus. Verzuring: reis niet, tenzij strikt noodzakelijk. Verzuring: ga niet op reis.
Alcohol	<ul style="list-style-type: none"> Verbod op gebruik of klaar voor gebruik hebben van alcohol in openbare plaatsen tussen 24:00-06:00 uur. 	<ul style="list-style-type: none"> Verbod op gebruik of klaar voor gebruik hebben van alcohol in openbare plaatsen tussen 24:00-06:00 uur. 	<ul style="list-style-type: none"> Verbod op gebruik of klaar voor gebruik hebben van alcohol in openbare plaatsen tussen 22:00-06:00 uur. 	<ul style="list-style-type: none"> Verbod op gebruik of klaar voor gebruik hebben van alcohol in openbare plaatsen tussen 20:00-06:00 uur.
Avondklok	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen. 	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen. 	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen. 	<ul style="list-style-type: none"> Verzuring: invoeren avondklok van 20:30-04:30 uur.

Regels voor bedrijven en instellingen

	Risiconiveau 1 waakzaam	Risiconiveau 2 zorgelijk	Risiconiveau 3 ernstig	Risiconiveau 4 zeer ernstig
Doorstroomlocaties	<ul style="list-style-type: none"> Verplichte triage voor doorstroomlocaties. Reserveren noodzakelijk voor doorstroomlocaties. Locaties bepalen (evt. in overleg met de gemeente) het max. aantal toe te laten bezoekers. Horeca in doorstroomlocaties open conform regels 'overige horeca'. 	<ul style="list-style-type: none"> Verplichte triage voor doorstroomlocaties. Reserveren noodzakelijk voor doorstroomlocaties. Locaties bepalen (evt. in overleg met de gemeente) het max. aantal toe te laten bezoekers. Horeca in doorstroomlocaties open conform regels 'overige horeca'. 	<ul style="list-style-type: none"> Verplichte triage voor doorstroomlocaties. Reserveren noodzakelijk voor doorstroomlocaties. Locaties bepalen (evt. in overleg met de gemeente) het max. aantal toe te laten bezoekers. Horeca in doorstroomlocaties open conform regels 'overige horeca'. 	<ul style="list-style-type: none"> Sluiting van doorstroomlocaties (m.u.v. buurthuizen en aphaalfunctie bibliotheken).
Alcohol	<ul style="list-style-type: none"> Verbod op verkopen van alcohol tussen 24:00-06:00 uur. 	<ul style="list-style-type: none"> Verbod op verkopen van alcohol tussen 24:00-06:00 uur. 	<ul style="list-style-type: none"> Verbod op verkopen van alcohol tussen 22:00-06:00 uur. 	<ul style="list-style-type: none"> Verbod op verkopen van alcohol tussen 20:00-06:00 uur.

Aanvullende sectorspecifieke regels

	Risiconiveau 1 waakzaam	Risiconiveau 2 zorgelijk	Risiconiveau 3 ernstig	Risiconiveau 4 zeer ernstig
Restaurants ³	<ul style="list-style-type: none"> Sluiting uiterlijk om 24.00 uur, laatste inloop om 23.00 uur. Verplichte reservering, registratie, triage en placering (zitplaats). Maximaal 8 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar). Maximum aantal van 100 gasten binnen (excl. personeel). 	<ul style="list-style-type: none"> Sluiting uiterlijk om 24.00 uur, laatste inloop om 23.00 uur. Verplichte reservering, registratie, triage en placering (zitplaats). Maximaal 6 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar). Maximum aantal van 50 gasten binnen (excl. personeel). 	<ul style="list-style-type: none"> Restaurants open onder voorwaarden⁴ Sluiting uiterlijk om 22.00 uur, laatste inloop om 21.00 uur. Verplichte reservering, registratie, triage en placering (zitplaats). Maximaal 30 gasten binnen per rondes (shifts) (excl. personeel). Maximaal 4 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar). Maximaal twee rondes (shifts) per tafel per avond. Cohorteren van rondes (shifts), waarbij gasten op een afgesproken moment in tijdslots arriveren. 	<ul style="list-style-type: none"> Algehele sluiting (m.u.v. aphaal- en bezorgfunctie). Sluiting aphaal- en bezorgfunctie om uiterlijk 20:00 uur. Restaurants in hotels alleen open voor aphaalmaaltijden. Hotelgasten kunnen in hotel maaltijden afhalen, deze dienen genuttigd te worden in de hotelkamer.
Overige horeca (incl. coffeeshops & sportkantines)	<ul style="list-style-type: none"> Sluiting overige horeca uiterlijk om 24.00 uur, laatste inloop om 23.00 uur (muziek uit om 23:00 uur). Verplichte placering (zitplaats), registratie, reservering en triage. Maximaal 8 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar). Maximum aantal van 100 gasten binnen (excl. personeel). Sluiting nachtclubs en discotheken. 	<ul style="list-style-type: none"> Sluiting overige horeca uiterlijk om 24:00 uur, laatste inloop om 23:00 uur (muziek uit om 23:00 uur). Verplichte placering (zitplaats), registratie, reservering en triage. Maximaal 6 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar). Maximum aantal van 50 gasten binnen (excl. personeel). Sluiting nachtclubs en discotheken. 	<ul style="list-style-type: none"> Algehele sluiting (m.u.v. aphaal- en bezorgfunctie). Sluiting aphaal- en bezorgfunctie uiterlijk om 22:00 uur. Sluiting nachtclubs en discotheken. 	<ul style="list-style-type: none"> Algehele sluiting (m.u.v. aphaal- en bezorgfunctie). Sluiting aphaal- en bezorgfunctie uiterlijk om 20:00 uur. Sluiting nachtclubs en discotheken.
Detailhandel	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen. 	<ul style="list-style-type: none"> Supermarkten zetten venstertijden in voor kwetsbare groepen. 	<ul style="list-style-type: none"> Supermarkten zetten venstertijden in voor kwetsbare groepen. 	<ul style="list-style-type: none"> Supermarkten zetten venstertijden in voor kwetsbare groepen. Verzuring: sluiting van niet-essentiële detailhandel (afhaalfunctie blijft mogelijk). Verzuring: sluiting van niet-essentiële detailhandel (afhaalfunctie van doe-het-zelf artikelen en bloemen blijft mogelijk).

2 Voorbeelden van doorstroomlocaties zijn musea, bibliotheken, pretparken, beurzen, dierentuinen en warenmarkten.

3 Hieronder wordt verstaan: "Een gelegenheid die (bij heropening) een restauratieve activiteit vervult en waar gasten dus (tegen betaling) primair komen om een maaltijd te eten (consumptie in de gelegenheid), terwijl het verstrekken van drank niet meer dan een nevenactiviteit is. Dit kan variëren van een enkele gang tot een meergangenmaaltijd, zo lang het maar een daadwerkelijke maaltijd is. Dit betreft dus bijvoorbeeld niet bars en cafés die geen restauratieve activiteit vervullen. Een daadwerkelijke maaltijd is bovendien niet taart of gebak, bittergarnituur, een borrelplank, (zoute) snacks, ijs, koek, snoepgoed en daarmee vergelijkbare etenswaren".

4 (1) Verbod op zelfbediening; (2) Verbod op opening buitenterras; (3) Verbod op werkende gokkasten in het etablissement; (4) Muziek max 60 decibel teneinde luid praten/gillen te vermijden; (5) TV schermen, monitoren, beamers, etc. verplicht uit; (6) Geen bediening en zitgelegenheid aan de bar.

Risiconiveau 1
waakzaam

Risiconiveau 2
zorgelijk

Risiconiveau 3
ernstig

Risiconiveau 4
zeer ernstig

Maatregelen afhankelijk van epidemiologisch beeld
varianten op een lockdown mogelijk

Vervolg aanvullende sectorspecifieke regels

	Risiconiveau 1 waakzaam	Risiconiveau 2 zorgelijk	Risiconiveau 3 ernstig	Risiconiveau 4 zeer ernstig
 Sport	<ul style="list-style-type: none">Sportbeoefening toegestaan voor zowel trainingen als wedstrijden.Sportkantines open conform regels 'overige horeca'.Maximum aantal van 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar, excl. personeel en spelers) toegestaan als publiek, zowel voor binnen als buitensporten (n.v.t. op Ere- en Eerste Divisie en topsportcompetities).Voor sport- en fitnessscholen dient wel de 1,5m afstand gehanteerd te worden.	<ul style="list-style-type: none">Voor volwassenen, sportbeoefening toegestaan voor trainingen (geen wedstrijden toegestaan).Voor kinderen (t/m 17 jaar) zijn trainingen toegestaan en wedstrijden onderling in eigen dubverband.Sportkantines open conform regels 'overige horeca'.Verbod op publiek bij wedstrijden en trainingen van professionals en amateurs.Sluiten van kleedkamers en douches.Voor sport- en fitnessscholen dient wel de 1,5m afstand gehanteerd te worden.	<ul style="list-style-type: none">Voor volwassenen, sportbeoefening toegestaan voor trainingen (geen wedstrijden toegestaan).Voor kinderen (t/m 17 jaar) zijn trainingen toegestaan en wedstrijden onderling in eigen clubverband.Sportkantines gesloten (geen bezorg- en afhaalfunctie mogelijk).Verbod op publiek bij wedstrijden en trainingen van professionals en amateurs.Sluiten van kleedkamers en douches.Voor sport- en fitnessscholen dient wel de 1,5m afstand gehanteerd te worden.	<ul style="list-style-type: none">Sportbeoefening binnen- en buitensportlocaties alleen op 1,5m afstand en groepsgrootte van max. 2 personen (geen wedstrijden, geen groepsslessen) m.u.v. kinderen t/m 17 jaar, topsporters en topsportcompetities. <p>Verzuring: sportbeoefening binnen verboden (zowel jeugd als volwassenen).</p>
 Culturele instellingen en evenementen⁵	<ul style="list-style-type: none">Verplichte reservering, registratie, triage en placering.Voor evenementen geldt een maximum van 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel).Voor evenementen op locaties (binnen of buiten) met een oppervlakte groter dan 2.000m² geldt dat zij onder voorwaarden kunnen worden uitgezonderd van het maximum van 100 personen.Voor evenementen die buiten plaatsvinden kan onder voorwaarden een uitzondering gelden op de verplichte placering, mits gegarandeerd kan worden dat de afstandsnorm in acht wordt genomen.	<ul style="list-style-type: none">Verplichte reservering, registratie, triage en placering.Voor evenementen geldt een maximum van 50 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel).Voor evenementen op locaties (binnen of buiten) met een oppervlakte groter dan 2.000m² geldt dat zij onder voorwaarden kunnen worden uitgezonderd van het maximum van 100 personen.	<ul style="list-style-type: none">Verbod op alle evenementen, m.u.v. reguliere exploitatie van de instelling.Voor evenementen die uitgezonderd zijn, geldt verplichte reservering, registratie, triage en placering.Voor evenementen die uitgezonderd zijn geldt een maximum van 30 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel).	<ul style="list-style-type: none">Verbod op alle evenementen.
 Onderwijs & kinderopvang	<ul style="list-style-type: none">In het VO gelden specifieke voorschriften ten aanzien van 1,5m regel en gebruik mondkapjes (bv. leerlingen VO houden verplicht 1,5m afstand tot onderwijspersoneel en andere leerlingen)	<ul style="list-style-type: none">In het VO gelden specifieke voorschriften ten aanzien van 1,5m regel en gebruik mondkapjes (bv. leerlingen VO houden verplicht 1,5m afstand tot onderwijspersoneel en andere leerlingen)	<ul style="list-style-type: none">In het VO gelden specifieke voorschriften ten aanzien van 1,5m regel en gebruik mondkapjes (bv. leerlingen VO houden verplicht 1,5m afstand tot onderwijspersoneel en andere leerlingen)	<ul style="list-style-type: none">In het VO gelden specifieke voorschriften ten aanzien van 1,5m regel en gebruik mondkapjes (bv. leerlingen VO houden verplicht 1,5m afstand tot onderwijspersoneel en andere leerlingen) <p>Verzuring: verder beperken fysiek onderwijs voor MBO, HBO, WO. Digitaal/thuis onderwijs is de norm.</p> <p>Verzuring: beperken van fysiek onderwijs. Digitaal/thuis onderwijs is de norm voor VO.</p> <p>Verzuring: beperken van fysiek onderwijs. Digitaal/thuis onderwijs is de norm voor PO.</p> <p>Verzuring: sluiten kinderopvang.</p>
 Contactberoepen	<ul style="list-style-type: none">Verplichte reservering, registratie en triage (m.u.v. o.a. zorgverleners, mantelzorgers, dierenartsen, audiiciens en opticiens en sekswerkers).	<ul style="list-style-type: none">Verplichte reservering, registratie en triage (m.u.v. o.a. zorgverleners, mantelzorgers, dierenartsen, audiiciens en opticiens en sekswerkers).	<ul style="list-style-type: none">Verplichte reservering, registratie en triage (m.u.v. o.a. zorgverleners, mantelzorgers, dierenartsen, audiiciens en opticiens en sekswerkers).	<ul style="list-style-type: none">Verplichte reservering, registratie en triage (m.u.v. o.a. zorgverleners, mantelzorgers, dierenartsen, audiiciens en opticiens en sekswerkers). <p>Verzuring: verbod op uitoefenen contactberoepen (m.u.v. (para)medische contactberoepen).</p>
 Langdurige zorg	<ul style="list-style-type: none">Als bezoeker, informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek.Instellingen treffen maatregelen o.a. voor:<ul style="list-style-type: none">Gezondheidscheck en registratie bij bezoek;Online alternatieven voor activiteiten voor kwetsbare personen.Instellingen voor de langdurige zorg en zorg en ondersteuning thuis zetten persoonlijke beschermingsmiddelen in conform RIVM uitgangspunten en risico-inschatting zorgprofessional.	<ul style="list-style-type: none">Als bezoeker, informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek.De Directeur Publieke Gezondheid heeft contact met instellingen over maatregelen o.a. voor:<ul style="list-style-type: none">Preventief gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen in verpleeghuizen;Verkleinen of scheiden van dagbestedingsgroepen;Bezoekbeperking (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulpaanbieders).Online alternatieven voor activiteiten voor kwetsbare personen.Instellingen voor langdurige zorg en zorg en ondersteuning thuis zetten persoonlijke beschermingsmiddelen in conform RIVM uitgangspunten en risico-inschatting zorgprofessional.	<ul style="list-style-type: none">Als bezoeker, informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek.De Directeur Publieke Gezondheid heeft contact met instellingen over maatregelen o.a. voor:<ul style="list-style-type: none">Preventief gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen in verpleeghuizen;Verkleinen of scheiden van dagbestedingsgroepen;Bezoekbeperking (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulpaanbieders).Online alternatieven voor activiteiten voor kwetsbare personen.Instellingen voor langdurige zorg en zorg en ondersteuning thuis zetten persoonlijke beschermingsmiddelen in conform RIVM uitgangspunten en risico-inschatting zorgprofessional.	<ul style="list-style-type: none">Als bezoeker, informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek.De Directeur Publieke Gezondheid heeft contact met instellingen over maatregelen o.a. voor:<ul style="list-style-type: none">Preventief gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen in verpleeghuizen;Verkleinen of scheiden van dagbestedingsgroepen;Bezoekbeperking (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulpaanbieders);Alternatieve vormen van dagbesteding voor thuiswonenden (m.u.v. kinderen t/m 12 jaar).Online alternatieven voor activiteiten voor kwetsbare personen.Instellingen voor langdurige zorg en zorg en ondersteuning thuis zetten persoonlijke beschermingsmiddelen in conform RIVM uitgangspunten en risico-inschatting zorgprofessional.
 Handhaving & toezicht	<ul style="list-style-type: none">Handhaven op naleven van 1,5m-regel en Covid-19 maatregelen.Sectorale afspraken over deurbelied en zelfhandhaving hiervan.In geval van drukte en het niet of slecht naleven van de basisregels kan de burgemeester overgaan tot maatregelen. De handhaving wordt aangescherpt.	<ul style="list-style-type: none">Handhaven op naleven van 1,5m-regel en Covid-19 maatregelen.Sectorale afspraken over deurbelied en zelfhandhaving hiervan.In geval van drukte en het niet of slecht naleven van de basisregels kan de burgemeester overgaan tot maatregelen. De handhaving wordt aangescherpt.	<ul style="list-style-type: none">Handhaven op naleven van 1,5m-regel en Covid-19 maatregelen.Sectorale afspraken over deurbelied en zelfhandhaving hiervan.In geval van drukte en het niet of slecht naleven van de basisregels kan de burgemeester overgaan tot maatregelen. De handhaving wordt aangescherpt.	<ul style="list-style-type: none">Handhaven op naleven van 1,5m-regel en Covid-19 maatregelen.Sectorale afspraken over deurbelied en zelfhandhaving hiervan.In geval van drukte en het niet of slecht naleven van de basisregels kan de burgemeester overgaan tot maatregelen. De handhaving wordt aangescherpt.

Algemene uitzonderingen (niet limitatief)

Grondwettelijk

- Betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.
- Personen die in gemeenschap met anderen godsdienst of levensovertuiging belijden.
- De vergaderingen van de Staten-Generaal of van een commissie daaruit (in de desbetreffende veiligheidsregio), van de gemeenteraad, provinciale staten en het algemeen bestuur van een waterschap, of van een door deze organen ingestelde commissie, en andere wettelijk verplichte bijeenkomsten.
- Een bijeenkomst van een internationale organisatie, die gevestigd is op het grondgebied van het Koninkrijk, of van een verdragspartij van een verdrag waarbij het Koninkrijk partij is.
- Uitoefenen verenigingsrecht.
- Verkiezingen in het kader van de Kieswet.
- Vergaderingen onder de wet Openbare Manifestaties.

Overig

- Kinderen t/m 12 jaar.
- Samenkomsten in een gebouw die noodzakelijk zijn voor de continuering van de dagelijkse werkzaamheden van instellingen, bedrijven en andere organisaties.
- Uitvaartcentra en huwelijksvoltrekkingen.
- Fieldlabs evenementen.
- Personen die theater, dans of muziek in de vorm van culturele uiting beoefenen.
- Voor personen met een handicap, personen met een handicap onderling in dezelfde woongroep of elders, begeleiders en vaste mantelzorgers voor personen met een handicap zijn er afhankelijk van de situatie uitzonderingen als het gaat om het veilig afstand houden, groepsvorming, mondkapjesplicht (in het personenvervoer).
- Sporters (volwassenen en jeugd) met een status op aangewezen topsportlocaties en voetbal (Eredivisie en Eerste Divisie) incl. overig personeel in "bubbel".
- Voor topsporters uit de topsportcompetities.
- Openbaar vervoer en overig bedrijfsmatig personenvervoer, (inter)nationaal goederenvervoer en internationaal personenvervoer (geen rondvaartboten e.d.).
- Luchthavens (ook airside).
- Activiteiten ten behoeve van openbare orde, nationale veiligheid en ramp- en crisisbestrijding.
- Noodopvang (PO/VO/KO).
- Voor onderwijs: in PO, SBO, VO en SVO geldt een uitzondering voor kwetsbare leerlingen, leerlingen in een examenjaar, voor praktijkgerichte lessen in het VMBO, VSO en PRO in alle leerjaren en voor het afnemen van schoolexamens voor leerlingen in het voorbereidend jaar. In MBO en HO geldt een uitzondering voor toetsing, tentaminering, examinering, praktijkonderwijs en begeleiding van kwetsbare studenten.
- Eigen woning en personen die op hetzelfde adres woonachtig zijn.

Wil je weten welke maatregelen gelden? Kijk op het [Dashboard Coronavirus](#).

Coronamaatregelen per risiconiveau

Onderstaand overzicht geeft per risiconiveau aan welke maatregelen (ten minste) gelden in jouw regio.
Voor ieder niveau geldt: volg de basisgedragsregels.

<p>Heb je klachten?</p> <p> Blijf in thuis-quarantaine.</p> <p> Ontvang geen bezoek.</p> <p> Laat je testen.</p>	<p> Werk thuis, tenzij het niet anders kan.</p>	<p> Houd 1,5 meter afstand.</p>	<p> Is het druk? Ga dan weg.</p>
	<p> Was vaak je handen.</p>	<p> Hoest en nies in je elleboog.</p>	<p> Draag een mondkapje waar dat verplicht is.</p>

Kijk voor meer informatie over de risiconiveaus op het Dashboard Coronavirus:

<https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/veiligheidsregio>

vanaf risiconiveau 1
waakzaam

vanaf risiconiveau 2
zorgelijk

vanaf risiconiveau 3
ernstig

vanaf risiconiveau 4
zeer ernstig

Quarantaine

Ga in quarantaine:

- als je zelf klachten hebt die passen bij Covid-19, zoals bijv. koorts, hoesten en verkoudheidsklachten
- als je zelf positief getest bent
- als je huisgenoot klachten heeft die passen bij Covid-19 en ook koorts óf last van benauwdheid
- als je huisgenoot of één van je huisgenoten positief getest is
- als je in nauw contact bent geweest met iemand die positief getest is
- na een melding via de CoronaMelder app of als je uit bron- en contactonderzoek naar voren komt en laat je vervolgens na 5 dagen testen

Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen: ga als je thuiskomt eerst 5 dagen in quarantaine en laat je vervolgens testen

Thuisbezoek

Thuisbezoek ontvangen: ontvang thuis max. 8 personen in totaal per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar)

Op thuisbezoek gaan: bezoek max. 2 huishoudens per dag als je zelf geen thuisbezoek ontvangen hebt

Thuisbezoek ontvangen: ontvang thuis max. 6 personen in totaal per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar)

Op thuisbezoek gaan: bezoek max. 2 huishoudens per dag als je zelf geen thuisbezoek ontvangen hebt

Thuisbezoek ontvangen: ontvang thuis max. 4 personen in totaal per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar)

Op thuisbezoek gaan: bezoek max. 1 huishouden per dag en ontvang diezelfde dag thuis geen eigen bezoek

Thuisbezoek ontvangen: ontvang thuis max. 2 personen in totaal per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar)

Op thuisbezoek gaan: bezoek max. 1 huishouden per dag en ontvang diezelfde dag thuis geen eigen bezoek

Verzwaaring: dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 1 persoon in totaal per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar)

Groepsvorming op publieke plaatsen

Beperken maximale groepsgrootte tot 8 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden)

Beperken maximale groepsgrootte tot 6 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden)

Beperken maximale groepsgrootte tot 4 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden)

Beperken maximale groepsgrootte tot 2 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden)

Sociale kring

Geen extra maatregelen

Geen extra maatregelen

Geen extra maatregelen

Geen extra maatregelen

Verzwaaring: beperken aantal verschillende sociale contacten tot 6 personen gedurende XX dagen (m.u.v. eigen huishouden)

 Werk	Werk thuis, tenzij het niet anders kan	Werk thuis, tenzij het niet anders kan	Thuiswerken is de norm	Thuiswerken is de norm
 Huwelijken	Max. 100 personen <i>(incl. kinderen t/m 12 jaar)</i>	Max. 50 personen <i>(incl. kinderen t/m 12 jaar)</i>	Max. 30 personen <i>(incl. kinderen t/m 12 jaar)</i>	Max. 30 personen <i>(incl. kinderen t/m 12 jaar)</i>
 Begravenissen en crematies	Max. 100 personen <i>(incl. kinderen t/m 12 jaar)</i>	Max. 100 personen <i>(incl. kinderen t/m 12 jaar)</i>	Max. 100 personen <i>(incl. kinderen t/m 12 jaar)</i>	Max. 100 personen <i>(incl. kinderen t/m 12 jaar)</i> Verzwarend: max. 50 personen <i>(incl. kinderen t/m 12 jaar)</i>
 Binnenlandse reizen	Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits (buiten 06:30-09:00 en 16:00-18:30 uur)	Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits (buiten 06:30-09:00 en 16:00-18:30 uur)	Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits (buiten 06:30-09:00 en 16:00-18:30 uur)	Blijf zoveel mogelijk thuis
 Buitenlandse reizen	Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken: www.nederlandwereldwijd.nl	Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken: www.nederlandwereldwijd.nl	Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken: www.nederlandwereldwijd.nl	Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken: www.nederlandwereldwijd.nl Verzwarend: reis niet, tenzij strikt noodzakelijk Verzwarend: ga niet op reis
 Alcohol	Verbod op verkopen, gebruiken of klaar voor gebruik hebben van alcohol op openbare plaatsen tussen 24:00-06:00 uur	Verbod op verkopen, gebruiken of klaar voor gebruik hebben van alcohol op openbare plaatsen tussen 24:00-06:00 uur	Verbod op verkopen, gebruiken of klaar voor gebruik hebben van alcohol op openbare plaatsen tussen 22:00-06:00 uur	Verbod op verkopen, gebruiken of klaar voor gebruik hebben van alcohol op openbare plaatsen tussen 20:00-06:00 uur
 Avondklok	Geen extra maatregelen	Geen extra maatregelen	Geen extra maatregelen	Geen extra maatregelen Verzwarend: invoeren avondklok van 20:30-04:30 uur
 Doorstroomlocaties¹	Verplichte gezondheidscheck Reserveren noodzakelijk	Verplichte gezondheidscheck Reserveren noodzakelijk	Verplichte gezondheidscheck Reserveren noodzakelijk	Sluiting van doorstroomlocaties
 Restaurants	Sluiting om 24:00 uur, laatste inloop om 23:00 uur Verplichte reservering, registratie, gezondheidscheck en zitplaats Max. 8 personen aan een tafel <i>(excl. kinderen t/m 12 jaar)</i> Max. 100 gasten binnen <i>(excl. personeel)</i>	Sluiting om 24:00 uur, laatste inloop om 23:00 uur Verplichte reservering, registratie, gezondheidscheck en zitplaats Max. 6 personen aan een tafel <i>(excl. kinderen t/m 12 jaar)</i> Max. 50 gasten binnen <i>(excl. personeel)</i>	Sluiting om 22:00 uur, laatste inloop om 21:00 uur Verplichte reservering, registratie, gezondheidscheck en zitplaats Max. 4 personen aan een tafel <i>(excl. kinderen t/m 12 jaar)</i> Max. 30 gasten binnen per ronde <i>(excl. personeel)</i> Maximaal 2 rondes per tafel per avond Scheiden van de rondes, waarbij gasten op een afgesproken moment op afgebakende tijdstippen arriveren	Algehele sluiting (<i>m.u.v. afhaal- en bezorgfunctie</i>) Sluiting afhaal- en bezorgfunctie om 20:00 uur
 Overige horeca incl. coffeeshops & sportkantines	Sluiting om 24:00 uur, laatste inloop om 23:00 uur Verplichte reservering, registratie, gezondheidscheck en zitplaats Max. 8 personen aan een tafel <i>(excl. kinderen t/m 12 jaar)</i> Max. 100 gasten binnen <i>(excl. personeel)</i> Sluiting nachtclubs & discotheken	Sluiting om 24:00 uur, laatste inloop om 23:00 uur Verplichte reservering, registratie, gezondheidscheck en zitplaats Max. 6 personen aan een tafel <i>(excl. kinderen t/m 12 jaar)</i> Max. 50 gasten binnen <i>(excl. personeel)</i> Sluiting nachtclubs & discotheken	Algehele sluiting (<i>m.u.v. afhaal- en bezorgfunctie</i>) Sluiting afhaal- en bezorgfunctie om 22:00 uur Sluiting nachtclubs & discotheken	Algehele sluiting (<i>m.u.v. afhaal- en bezorgfunctie</i>) Sluiting afhaal- en bezorgfunctie om 20:00 uur Sluiting nachtclubs & discotheken

 Detailhandel	Geen extra maatregelen	Supermarkten zetten aparte tijdstippen in voor kwetsbare groepen	Supermarkten zetten aparte tijdstippen in voor kwetsbare groepen	Supermarkten zetten aparte tijdstippen in voor kwetsbare groepen Verzwarend: sluiting van niet-noodzakelijke detailhandel (afhaalfunctie blijft mogelijk) Verzwarend: sluiting van niet-noodzakelijke detailhandel (afhaalfunctie van alleen doe-het-zelf artikelen en bloemen blijft mogelijk)
 Sport	Trainingen en wedstrijden toegestaan Max. 100 personen toegestaan als publiek Voor sport- en fitnessscholen dient wel de 1,5m afstand gehanteerd te worden	Voor volwassenen: alleen trainingen toegestaan Voor kinderen t/m 17 jaar: trainingen toegestaan en wedstrijden onderling van teams met eigen club Verbod op publiek Sluiten van kleedkamers en douches Voor sport- en fitnessscholen dient wel de 1,5m afstand gehanteerd te worden	Voor volwassenen: alleen trainingen toegestaan Voor kinderen t/m 17 jaar: trainingen toegestaan en wedstrijden onderling van teams met eigen club Verbod op publiek Sluiten van kleedkamers, douches en sportkantines Voor sport- en fitnessscholen dient wel de 1,5m afstand gehanteerd te worden	Sportbeoefening binnen- en buitensportlocaties: alleen op 1,5m afstand en groepsmaat van max. 2 personen (geen wedstrijden, geen groepslessen) m.u.v. kinderen t/m 17 jaar, topsporters en topsportcompetities Verzwarend: sportbeoefening binnen verboden
 Culturele instellingen en evenementen ² <i>geldt ook voor Ere- en Eerste divisie, en topsportcompetities</i>	Verplichte reservering, registratie, gezondheidscheck en zitplaats Max. 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel)	Verplichte reservering, registratie, gezondheidscheck en zitplaats Max. 50 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel)	Verbod op alle evenementen, (m.u.v. reguliere exploitatie van de instelling zoals bijv. bioscopen, theaters en concertzalen) Voor evenementen die uitgezonderd zijn geldt max. 30 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel) en verplichte reservering, registratie, gezondheidscheck en zitplaats	Verbod op alle evenementen
<small>2. Hieronder worden verstaan: (1) een- of meerdaagse evenementen en (2) de reguliere exploitatie van instellingen zoals bijv. bioscopen, theaters, concertzalen, podia, bowlinghallen, casino's, arcadehallen en speelhallen</small>				
 Onderwijs & kinderopvang	Geen extra maatregelen	Geen extra maatregelen	Geen extra maatregelen	Geen extra maatregelen Verzwarend: beperken fysiek onderwijs voor MBO, HBO en WO Verzwarend: beperken fysiek onderwijs voor voortgezet onderwijs Verzwarend: beperken fysiek onderwijs voor primair onderwijs Verzwarend: sluiten kinderopvang
 Contactberoepen ³	Verplichte reservering, registratie en gezondheidscheck	Verplichte reservering, registratie en gezondheidscheck	Verplichte reservering, registratie en gezondheidscheck	Verplichte reservering, registratie en gezondheidscheck Verzwarend: verbod op uitoefenen contactberoepen (m.u.v. (para)-medische contactberoepen)
<small>3. Voorbeelden van contactberoepen zijn kappers, fysiotherapeuten, nagelstylisten, masseurs, etc.</small>				
 Langdurige zorg	Als bezoeker: informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek Maatregelen afhankelijk van de situatie op locatie	Als bezoeker: informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek Maatregelen afhankelijk van de situatie op locatie	Als bezoeker: informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek Maatregelen afhankelijk van de situatie op locatie	Als bezoeker: informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek Maatregelen afhankelijk van de situatie op locatie

Als ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, kunnen de maatregelen op deze routekaart worden aangepast.

Wil je weten welke maatregelen gelden? Kijk op het [Dashboard Coronavirus](#).

**alleen samen krijgen we
corona onder controle**

Meer informatie:
rijksoverheid.nl/coronavirus
of bel 0800-1351

Risiconiveaus en maatregelen

Elke twee weken, of vaker indien nodig, kijken we naar de ernst van de situatie in de verschillende regio's. Dat noemen we het risiconiveau. Hier horen maatregelen bij.

Wanneer geldt welk risiconiveau?

 Positieve testen per 100.000 inwoners per week			
< 35	35 – 150	150 – 250	> 250
 Ziekenhuisopnames (excl. IC) per 1 miljoen inwoners per week			
< 4	4 – 16	16 – 27	> 27
Waakzaam	Zorgelijk	Ernstig	Zeer ernstig

Om het risiconiveau per regio te bepalen, kijken we naar het aantal **positieve testen** en het aantal **ziekenhuisopnames**. Het meest ernstige cijfer bepaalt het risiconiveau. Als bijvoorbeeld in een regio het aantal positieve testen ernstig is en het aantal ziekenhuisopnames zorgelijk, dan geldt het risiconiveau 'ernstig'.

Risiconiveau per regio op het Dashboard coronavirus (voorbeeld)

Bij elk risiconiveau horen bepaalde maatregelen. Die maatregelen staan in de routekaart die het kabinet heeft gemaakt.

MAATREGELN	MAATREGELN	MAATREGELN	MAATREGELN
Waakzaam	Zorgelijk	Ernstig	Zeer ernstig

Wanneer zijn er landelijke maatregelen nodig?

Als de situatie in **drie of meer regio's** 'Ernstig' of 'Zeer ernstig' is, gaan we over op landelijke maatregelen. Ook in regio's waar het beter gaat. De maatregelen per regio vervallen dan dus. Dat doen we om te voorkomen dat nog meer mensen besmet raken en dat het in de zorg te druk wordt.

		MAATREGELN Ernstig	MAATREGELN Zeer ernstig
--	--	-----------------------	----------------------------

Wanneer zijn er minder maatregelen nodig?

Als **gedurende twee weken** het aantal opnames in het ziekenhuis en op de IC laag genoeg is, kunnen we maatregelen verminderen.

 IC opnames landelijk per dag			
< 3	< 10		
 Ziekenhuisopnames landelijk per dag			
< 12	< 40		
MAATREGELN Waakzaam	MAATREGELN Zorgelijk		

De actuele risiconiveaus en maatregelen zijn te vinden op
coronadashboard.rijksoverheid.nl

alleen samen krijgen we
corona onder controle

Meer informatie:
rijksoverheid.nl/coronavirus
of bel 0800-1351

Memo: effecten economie en maatschappij routekaart

Aanleiding

Dit memo is een uitwerking van de conclusie van het DOC om de brede impact van de routekaart voor de samenleving en economie af te wegen.

Disclaimer

Voor een integrale afweging dienen deze effecten te worden afgezet tegen het doel om verspreiding van het virus tegen te gaan, de zorg te ontlasten en kwetsbaren in de samenleving te beschermen voor het virus. Bij het schrijven van dit memo is een inschatting van het effect van de maatregelen van de routekaart op de virusverspreiding nog niet voor handen.

Hoofdpunten

Kosten van onderwijsmaatregelen zijn hoog

Sluiting van het primair en voortgezet onderwijs brengt grote permanente maatschappelijke en economische schade met zich mee:

- Uit onderzoek blijkt dat leerlingen gemiddeld gezien niets leren bij afstandsonderwijs.¹ Volgens de OECD leidt een leerachterstand van een derde jaar via een afname van menselijk kapitaal tot een inkomensverlies van deze groep van 2,5 tot 4%. Dit correspondeert met een 1,5% structureel lager bbp.² De netto contante waarde van dit inkomensverlies loopt op tot circa 69% van het huidige bbp.
- Onderwijs op afstand vergroot kansenongelijkheid en scheidslijnen. De prestaties van kinderen van laagopgeleide ouders gaan zelfs achteruit door afstandsonderwijs.
- Als gevolg van sluiting van onderwijs en kinderopvang neemt de productiviteit van werkende ouders substantieel af.
- Tijdens de eerste golf waren 25.000 kinderen extra slachtoffer van mishandeling.³

Omdat de permanente schade van afstandsonderwijs niet kan worden gecompenseerd via flankerend beleid rijst de vraag of afstandsonderwijs niet disproportioneel is.

Effecten op levensstijl en (mentale) gezondheid zijn vaak permanent

Maatregelen die grote negatieve effecten hebben voor gezondheid en levensstijl kunnen permanente schade met zich meebrengen voor het individu en kunnen leiden tot hoge maatschappelijke kosten. Deze schade is niet gemakkelijk op te vangen via flankerend beleid. Denk hierbij bijvoorbeeld aan hogere vraag naar GGZ als gevolg van veranderingen in het mentaal welbevinden of hoger risico op hart- en vaatziekten door roken en gewichtstoename.

Kosten van maatregelen slaan vaak ongelijk neer

De impact van maatregelen slaat ongelijk neer op de bevolking, waarbij kwetsbare groepen doorgaans harder worden geraakt.⁴ Zo worden mensen met weinig sociale contacten harder geraakt door verdere contactbeperkingen, worden mensen die klein behuisd zijn harder geraakt door

¹ [The collateral damage to children's education during lockdown | VOX, CEPR Policy Portal \(voxeu.org\)](https://voxeu.org/article/collateral-damage-to-childrens-education-during-lockdown)

² [Hanushek+Woessmann 2020 OECD Education Working Paper No. 225.pdf \(stanford.edu\)](https://www.stanford.edu/publications/workingpapers/hanushek+woessmann_2020_oecd_education_working_paper_no_225.pdf)

³ Universiteit Leiden, Prevalentie kindermishandeling tijdens COVID-lockdown. <https://www.universiteitleiden.nl/nieuws/2021/01/tijdens-lockdown-meer-slachtoffers-van-kindermishandeling>

⁴ Zie onder meer diverse publicaties van het SCP: <https://www.scp.nl/onderwerpen/corona/kwetsbare-groepen-in-de-samenleving>

thuiswerkmaatregelen of afstandsonderwijs en bibliotheken, en worden werkenden met een laag inkomen en/of een flexcontract harder geraakt door economische gevolgen van contactbeperkende maatregelen.

Groepen die kosten van maatregelen dragen profiteren niet altijd van baten

Veel permanente negatieve effecten (structureel toekomstig inkomensverlies, verslechtering van levensstijl met permanente gevolgen, mentaal welbevinden) van de contactbeperkende maatregelen in met name de risicocategorie "zeer ernstig" zijn voor rekening van jongeren. De kosten van flankerend beleid (noodsteun, etc.) komt, via het oplopen van de staatsschuld, ook voor rekening van jongeren en toekomstige generaties. De kosten van dit flankerend beleid bedragen nu circa €65 miljard, maar zullen in de komende maanden verder oplopen. Omgekeerd hebben met name ouderen en mensen met onderliggende aandoeningen, vanwege hun hogere vatbaarheid voor de gevolgen van het virus, baat bij de maatregelen. Daarmee is met dit beleid sprake van zeer forse herverdeling van jongere naar oudere generaties.

Negatieve impact van maatregelen neemt toe naarmate maatregelen langer duren

Dit is met name relevant voor zeer strenge maatregelen. Drie weken niet naar de kapper is vooral vervelend voor kappers, maar naarmate de maatregel langer duurt raken kappers meer door hun financiële buffers heen en neemt het maatschappelijke welbevinden af. Bij langer aanhoudende beperkende maatregelen groeit het risico dat ook in beginsel gezonde bedrijven hun deuren moeten sluiten.

Cumulatie van maatregelen maakt dat de werkelijke effecten groter zijn dan de weging van maatregelen in isolatie

De maatschappelijke en economische effecten van maatregelen zijn in deze weging in isolatie gezien. De daadwerkelijke effecten kunnen groter zijn vanwege stapeling van maatregelen. Thuiswerken is mentaal zwaar omdat veel sociale, dagelijkse contacten wegvallen. Maar als de verjaardag, het etentje of de shopmiddag in het weekend vervolgens ook niet meer is toegestaan, is de totale schade groter dan de som der delen.

Details van maatregelen kunnen voor de economische en maatschappelijke impact verschil maken

In sommige gevallen kan een op het oog beperkt aangepaste invulling van maatregelen de economische of maatschappelijke impact beperken. Dit geldt bijvoorbeeld voor een uur eerder of later sluiten in restaurants, hetgeen net het verschil kan maken tussen het wel of niet kunnen serveren van een kop koffie na de maaltijd. Een slimme, goed doordachte invulling van restricties is daarom aan te bevelen, en symbolische maatregelen kunnen beter achterwege worden gelaten vanwege de schade die ze berokkenen.

Algehele sluiting van sectoren berokkent aanzienlijk meer schade dan beperkingen waarmee sectoren op veilige wijze open kunnen blijven

Hoewel beperkingen ten aanzien van bijvoorbeeld maximale aantallen personen forse druk leggen op bedrijfsmodellen, en het daarmee in veel gevallen financieel niet meer uit kan, moet algehele sluiting zoveel als mogelijk worden voorkomen. Algehele sluiting is namelijk een zeer botte maatregel die ondernemers ieder perspectief ontnemt om ideeën te blijven ontwikkelen over hoe er op veilige wijze iets kan worden georganiseerd. Ook voor de maatschappelijke effecten is er een groot verschil tussen 'force beperkingen' en 'niets is mogelijk'.

Maatschappelijke en economische impact routekaart

Onderstaand zijn de maatschappelijke en economie effecten van de routekaart in kaart gebracht met behulp van een kleurcodering. In de bijlage is een overzicht van de methodiek van het afwegingskader gegeven en bijgevoegde Excel geeft een totaaloverzicht. De kleurcodering is gebaseerd op de uitkomsten van het afwegingskader, met (negatieve) effecten van klein naar groot, langs de volgende schaal:

0	1 t/m 3	4 t/m 6	7 t/m 9	10 t/m 12	13 t/m 15	16 t/m 18	19 en 20
---	---------	---------	---------	-----------	-----------	-----------	----------

	Risiconiveau 1 Waakzaam	Effect	Risiconiveau 2 Zorgelijk	Effect	Risiconiveau 3 Ernstig	Effect	Risiconiveau 4 Zeer ernstig	Effect
<i>Thuisbezoek</i>	<ul style="list-style-type: none"> Thuisbezoek ontvangen: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 8 personen per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar). Op thuisbezoek gaan: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om alleen op thuisbezoek te gaan als je zelf die dag geen thuisbezoek hebt ontvangen én bij max. 2 huishoudens per dag. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Thuisbezoek ontvangen: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 6 personen per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar). Op thuisbezoek gaan: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om alleen op thuisbezoek te gaan als je zelf die dag geen thuisbezoek hebt ontvangen én bij max. 2 huishoudens per dag. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Thuisbezoek ontvangen: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 4 personen per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar). Op thuisbezoek gaan: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om alleen op thuisbezoek te gaan als je zelf die dag geen thuisbezoek hebt ontvangen én bij max. 1 huishouden per dag. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Thuisbezoek ontvangen: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om thuisbezoek te beperken tot max. 2 personen per dag (excl. kinderen t/m 12 jaar). Op thuisbezoek gaan: <ul style="list-style-type: none"> Dringend advies om alleen op thuisbezoek te gaan als je zelf die dag geen thuisbezoek hebt ontvangen én bij max. 1 huishouden per dag. 	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		Economie
	<ul style="list-style-type: none"> <i>Verzwarend:</i> dringend advies om geen thuisbezoek te ontvangen 							Maat-schappij
								Economie
<i>Groepsvorming op publieke plekken</i>	<ul style="list-style-type: none"> Beperken maximale groepsgrootte tot 8 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden) 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Beperken maximale groepsgrootte tot 6 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden) 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Beperken maximale groepsgrootte tot 4 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden) 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Beperken maximale groepsgrootte tot 2 personen (excl. kinderen t/m 12 jaar en m.u.v. eigen huishouden) 	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		Economie
<i>Sociale kring</i>	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Geen aanvullende beperkingen 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> <i>Verzwarend:</i> beperken aantal verschillende sociale contacten tot 6 personen gedurende XX dagen (m.u.v. eigen huishouden) 	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		Economie
<i>Werk</i>	<ul style="list-style-type: none"> Werk thuis, tenzij het niet anders kan Uitzonderingen zijn mogelijk voor teamsessies, trainingen en opleidingsdagen 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Werk thuis, tenzij het niet anders kan Uitzonderingen zijn mogelijk als fysieke samenkomsten hoogstnoodzakelijk zijn voor de voortgang van het werk. Dit geldt alleen voor samenkomsten voor training en scholing in het kader van de uitoefening van beroep en bedrijf. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Thuiswerken is de norm Uitzonderingen zijn mogelijk als fysieke samenkomsten hoogstnoodzakelijk zijn voor de voortgang van het werk. Dit geldt alleen voor samenkomsten voor training en scholing in het kader van de uitoefening van beroep en bedrijf. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Thuiswerken is de norm 	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		Economie

	Risiconiveau 1 Waakzaam	Effect	Risiconiveau 2 Zorgelijk	Effect	Risiconiveau 3 Ernstig	Effect	Risiconiveau 4 Zeer ernstig	Effect	
<i>Huwelijken</i>	<ul style="list-style-type: none"> Voor huwelijksvoltrekkingen maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel) 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Voor huwelijksvoltrekkingen maximaal 50 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel) 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Voor huwelijksvoltrekkingen maximaal 30 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel) 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Voor huwelijksvoltrekkingen maximaal 30 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel) 	Maat-schappij	
		Economie		Economie		Economie			
<i>Uitvaarten</i>	<ul style="list-style-type: none"> Voor uitvaartplechtigheden maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel) 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Voor uitvaartplechtigheden maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel) 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Voor uitvaartplechtigheden maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel) 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Voor uitvaartplechtigheden maximaal 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel) 	Maat-schappij	
		Economie		Economie					
								<ul style="list-style-type: none"> <i>Verzwarend:</i> voor uitvaartplechtigheden maximaal 50 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel) 	Maat-schappij Economie
<i>Binnenlandse reizen</i>	Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits	Maat-schappij	Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits	Maat-schappij	Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits	Maat-schappij	Blijf zoveel mogelijk thuis	Maat-schappij	
		Economie		Economie					
<i>Buitenlandse reizen</i>	<ul style="list-style-type: none"> Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken. Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen is het verplicht een negatieve PCR testuitslag aan te tonen bij vertrek per vliegtuig, boot, trein en bus. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken. Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen is het verplicht een negatieve PCR testuitslag aan te tonen bij vertrek per vliegtuig, boot, trein en bus. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken. Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen is het verplicht een negatieve PCR testuitslag aan te tonen bij vertrek per vliegtuig, boot, trein en bus. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken. Bij terugkomst uit een hoog-risico gebied i.v.m. coronabesmettingen is het verplicht een negatieve PCR testuitslag aan te tonen bij vertrek per vliegtuig, boot, trein en bus. 	Maat-schappij	
		Economie		Economie					
								<ul style="list-style-type: none"> <i>Verzwarend:</i> Reis niet, tenzij strikt noodzakelijk 	Maat-schappij Economie
								<ul style="list-style-type: none"> <i>Verzwarend:</i> Boek geen reizen 	Maat-schappij Economie
<i>Alcoholverbod</i>	Verbod op gebruik of klaar voor gebruik hebben van alcohol in de openbare ruimte tussen 24:00-06:00 uur.	Maat-schappij	Verbod op gebruik of klaar voor gebruik hebben van alcohol in de openbare ruimte tussen 24:00-06:00 uur.	Maat-schappij	Verbod op gebruik of klaar voor gebruik hebben van alcohol in de openbare ruimte tussen 22:00-06:00 uur.	Maat-schappij	Verbod op gebruik of klaar voor gebruik hebben van alcohol in de openbare ruimte tussen 20:00-06:00 uur.	Maat-schappij	
		Economie		Economie					

Risiconiveau 1 Waakzaam	Effect	Risiconiveau 2 Zorgelijk	Effect	Risiconiveau 3 Ernstig	Effect	Risiconiveau 4 Zeer ernstig	Effect
<i>Avondklok</i>	• Geen aanvullende beperkingen.	• Geen aanvullende beperkingen.		• Geen aanvullende beperkingen.		• <i>Verzwaren</i> : invoeren avondklok	
	Maat-schappij		Maat-schappij		Maat-schappij		Maat-schappij
	Economie		Economie		Economie		Economie
<i>Doorstroomlocaties</i> <i>(o m musea, bibliotheken, pretparken, beurzen, dierentuinen en warenmarkten)</i>	• Verplichte triage voor doorstroomlocaties. • Reserveren noodzakelijk voor doorstroomlocaties. Locaties bepalen (evt. in overleg met de gemeente) het max. aantal toe te laten bezoekers. • Horeca in doorstroomlocaties open conform regels 'overige horeca'.	• Verplichte triage voor doorstroomlocaties. • Reserveren noodzakelijk voor doorstroomlocaties. Locaties bepalen (evt. in overleg met de gemeente) het max. aantal toe te laten bezoekers. • Horeca in doorstroomlocaties open conform regels 'overige horeca'.		• Verplichte triage voor doorstroomlocaties. • Reserveren noodzakelijk voor doorstroomlocaties. Locaties bepalen (evt. in overleg met de gemeente) het max. aantal toe te laten bezoekers. • Horeca in doorstroomlocaties open conform regels 'overige horeca'.		• Sluiting van doorstroomlocaties (m.u.v. buurthuizen en afhaalfunctie bibliotheken)	
	Maat-schappij		Maat-schappij		Maat-schappij		Maat-schappij
	Economie		Economie		Economie		Economie
<i>Alcoholverbod voor bedrijven en instellingen</i>	• Verbod op verkopen van alcohol tussen 24:00-06:00 uur.	• Verbod op verkopen van alcohol tussen 24:00-06:00 uur.		• Verbod op verkopen van alcohol tussen 22:00-06:00 uur.		• Verbod op verkopen van alcohol tussen 20:00-06:00 uur.	
	Maat-schappij		Maat-schappij		Maat-schappij		Maat-schappij
	Economie		Economie		Economie		Economie
<i>Restaurants⁵</i>	• Sluiting van restaurants om 24.00 uur, laatste inloop om 23.00 uur. • Verplichte placering (zitplaats), registratie, triage en reservering voor restaurants. • Maximaal 8 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar) • Maximum aantal van 100 gasten binnen (excl. personeel)	• Sluiting van restaurants om 24:00 uur, laatste inloop om 23:00 uur. • Verplichte placering (zitplaats), registratie, triage en reservering voor restaurants. • Maximaal 6 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar) • Maximum aantal van 50 gasten binnen (excl. personeel)		• Restaurants open onder voorwaarden ⁶ • Vervroegde sluiting van restaurants om 22:00 uur, laatste inloop om 21:00 uur. • Verplichte placering (zitplaats), registratie, triage en reservering voor restaurants. • Maximaal 30 gasten binnen per shift (excl. personeel) • Maximaal 4 personen aan tafel (excl. kinderen t/m 12 jaar) • Maximaal twee rondes (shifts) per tafel per avond • Cohorteren van rondes (shifts), waarbij gasten op een afgesproken moment in tijdslots arriveren.		• Algehele sluiting restaurants (m.u.v. afhaal- en bezorgfunctie) • Restaurants in hotels alleen open voor afhaalmaaltijden. Hotelgasten kunnen in hotel maaltijden afhalen, deze dienen genuttigd te worden in de hotelkamer.	
	Maat-schappij		Maat-schappij		Maat-schappij		Maat-schappij
	Economie		Economie		Economie		Economie

⁵ Hieronder wordt verstaan: "Een gelegenheid die (bij heropening) een restauratieve activiteit vervult en waar gasten dus (tegen betaling) primair komen om een maaltijd te eten (consumptie in de gelegenheid), terwijl het verstrekken van drank niet meer dan een nevenactiviteit is. Dit kan variëren van een enkele gang tot een meergangenmaaltijd, zo lang het maar een daadwerkelijke maaltijd is. Dit betreft dus bijvoorbeeld niet bars en cafés die geen restauratieve activiteit vervullen. Een daadwerkelijke maaltijd is bovendien niet taart of gebak, bittergarnituur, een borrelplank, (zoute) snacks, ijs, koek, snoepgoed en daarmee vergelijkbare etenswaren".

⁶ (1) Houden van 1,5 meter afstand; (2) Handhaving van de hygiëne maatregelen; (3) Verbod op zelfbediening; (4) Verplichting tot het dragen van een mondneuskapje; (5) Verbod op opening buitenteras; (6) Verbod op werkende gokkasten in het etablissement; (7) Muziek max 60 decibel teneinde luid praten/gillen te vermijden; (8) TV schermen, monitoren, beamers, etc. verplicht uit; (9) Geen bediening en zittingen aan de bar.

	Risiconiveau 1 Waakzaam	Effect	Risiconiveau 2 Zorgelijk	Effect	Risiconiveau 3 Ernstig	Effect	Risiconiveau 4 Zeer ernstig	Effect
<i>Culturele instellingen en evenementen (geldt ook voor Ere-, Eerste divisie en top-competities)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte reservering, registratie, triage en placering voor evenementen. • Voor evenementen geldt een maximum van 100 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). • Voor evenementen op locaties (binnen of buiten) met een oppervlakte groter dan 2.000m2 geldt dat zij onder voorwaarden kunnen worden uitgezonderd van het maximum van 100 personen • Voor evenementen die buiten plaatsvinden kan onder voorwaarden een uitzondering gelden op de verplichte placering, mits gegarandeerd kan worden dat de afstandsnorm in acht wordt genomen. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte reservering, registratie, triage en placering voor evenementen. • Voor evenementen geldt een maximum van 50 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). • Voor evenementen op locaties (binnen of buiten) met een oppervlakte groter dan 2.000m2 geldt dat zij onder voorwaarden kunnen worden uitgezonderd van het maximum van 100 personen. 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> • Verbod op alle evenementen, m.u.v. reguliere exploitatie van de instelling. • Voor evenementen die uitgezonderd zijn geldt verplichte reservering, registratie, triage en placering. • Voor evenementen die uitgezonderd zijn geldt een maximum van 30 personen (incl. kinderen t/m 12 jaar en excl. personeel). 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> • Verbod op alle evenementen 	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		Economie
<i>Onderwijs & kinderopvang</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Geen aanvullende beperkingen 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> • Geen aanvullende beperkingen 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> • Geen aanvullende beperkingen 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Verzwarend:</i> verder beperken fysiek onderwijs voor MBO, HBO, Wo. Digitaal/thuis onderwijs is de norm. 	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		Economie
							<ul style="list-style-type: none"> • <i>Verzwarend:</i> beperken van fysiek onderwijs, digitaal/thuis onderwijs is de norm voor VO. 	Maat-schappij
								Economie
							<ul style="list-style-type: none"> • <i>Verzwarend:</i> beperken van fysiek onderwijs, digitaal/thuis onderwijs is de norm voor PO 	Maat-schappij
								Economie
						<ul style="list-style-type: none"> • <i>Verzwarend:</i> sluiten kinderopvang (m.u.v. noodopvang) 	Maat-schappij	
							Economie	
<i>Contact-beroepen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte reservering, registratie en triage voor contactberoepen (m.u.v. o.a. zorgverleners, mantelzorgers, 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte reservering, registratie en triage voor contactberoepen (m.u.v. o.a. zorgverleners, mantelzorgers, 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte reservering, registratie en triage voor contactberoepen (m.u.v. o.a. zorgverleners, mantelzorgers, 	Maat-schappij	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte reservering, registratie en triage voor contactberoepen (m.u.v. o.a. zorgverleners, mantelzorgers, dierenartsen, 	Maat-schappij
		Economie		Economie		Economie		Economie

	Risiconiveau 1 Waakzaam	Effect	Risiconiveau 2 Zorgelijk	Effect	Risiconiveau 3 Ernstig	Effect	Risiconiveau 4 Zeer ernstig	Effect
	dierenartsen, audiciens, opticiens en sekswerkers).		dierenartsen, audiciens, opticiens en sekswerkers).		dierenartsen, audiciens, opticiens en sekswerkers).		audiciens, opticiens en sekswerkers).	
							• <i>Verzwarend</i> : verbod op uitoefenen contactberoepen (m.u.v. (para)medische beroepen).	Maatschappij
								Economie
<i>Langdurige zorg</i>	<ul style="list-style-type: none"> Als bezoeker, informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek aan langdurige zorg instellingen. Instellingen treffen maatregelen o.a. voor: <ul style="list-style-type: none"> Gezondheidscheck en registratie bij bezoek; Online alternatieven voor activiteiten voor kwetsbare personen. Instellingen voor de langdurige zorg en zorg en ondersteuning thuis zetten persoonlijke beschermingsmiddelen in conform RIVM uitgangspunten en risico-inschatting zorgprofessional. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Als bezoeker, informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek aan langdurige zorg instellingen. De Directeur Publieke Gezondheid heeft contact met instellingen over maatregelen o.a. voor: <ul style="list-style-type: none"> Preventief gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen in verpleeghuizen. Verkleinen of scheiden van dagbestedingsgroepen; Bezoekbeperking (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulpaanbieders). Instellingen voor langdurige zorg en zorg en ondersteuning thuis zetten persoonlijke beschermingsmiddelen in conform RIVM uitgangspunten en risico-inschatting zorgprofessional. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Als bezoeker, informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek aan langdurige zorg instellingen. De Directeur Publieke Gezondheid heeft contact met instellingen over maatregelen o.a. voor: <ul style="list-style-type: none"> Preventief gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen in verpleeghuizen. Verkleinen of scheiden van dagbestedingsgroepen; Bezoekbeperking (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulpaanbieders). Instellingen voor langdurige zorg en zorg en ondersteuning thuis zetten persoonlijke beschermingsmiddelen in conform RIVM uitgangspunten en risico-inschatting zorgprofessional. 	Maatschappij	<ul style="list-style-type: none"> Als bezoeker, informeer bij de zorginstelling naar de geldende maatregelen voor een veilig en verantwoord bezoek aan langdurige zorg instellingen. De Directeur Publieke Gezondheid heeft contact met instellingen over maatregelen o.a. voor: <ul style="list-style-type: none"> Preventief gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen in verpleeghuizen. Verkleinen of scheiden van dagbestedingsgroepen; Bezoekbeperking (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulpaanbieders). Alternatieve vormen van dagbesteding voor thuiswonenden (m.u.v. kinderen t/m 12 jaar). Instellingen voor langdurige zorg en zorg en ondersteuning thuis zetten persoonlijke beschermingsmiddelen in conform RIVM uitgangspunten en risico-inschatting zorgprofessional. 	Maatschappij
								Economie

Additionele kwalitatieve overwegingen bij de effecten van individuele maatregelen

- **Thuisbezoek:** De maatregel heeft vooral sociale impact. De maatregel wordt niet gehandhaafd, waardoor de maatregel alleen de mensen raakt die zich aan de regels willen houden. De nalevingsbereidheid wordt lager bij hogere risiconiveaus (als de maatregel meer gaat knellen). Verdere aanscherping in hogere risiconiveaus komt naar verwachting terecht bij een relatief kleine groep die zich aan de regels wil houden, en de impact voor die groep is erg groot (minder sociale contacten, eenzaamheid, depressie).
- **Groepsvorming op publieke plekken:** De maatregel heeft vooral sociale impact en raakt een grote groep mensen. De maatregel kan worden gehandhaafd, maar naleving kan worden omzeild door op te splitsen in kleinere groepen. De maatregel heeft ook economische gevolgen, vooral voor vrijetijdssectoren.
- **Thuiswerken:** De maatregel heeft impact op een grote groep mensen en vergt een grote verandering in de levensstijl (en dan vooral van werknemers van bedrijven die het thuiswerkadvies naleven). Op korte termijn zijn de effecten van deze maatregel beperkt (iedereen overleeft een tijdje thuiswerken), maar op langere termijn zijn de effecten groter: mensen hebben minder sociale contacten, kunnen vereenzamen (in combinatie met andere maatregelen), kampen soms met een thuissituatie die niet geschikt is om thuis te werken, en de binding met andere collega's kan verwateren of komt niet tot stand met nieuwe collega's, waardoor teams minder efficiënt opereren.
- **Alcoholverbod:** De maatregel heeft vooral sociale impact op een relatief kleine groep, maar is wel een inbreuk op de individuele vrijheid van mensen. De maatregel kan bijdragen om waterbedeffecten als gevolg van (vervroegde) horecasluiting deels op te vangen (voorkomen dat mensen in de publieke ruimte gaan hangen).
- **Avondklok:** De maatregel heeft vooral sociale impact en is een zeer grote inbreuk op de individuele vrijheid van mensen (sinds WOII niet meer voorgekomen). Afhankelijk van het tijdstip waarop de maatregel ingaat kan de maatregel impact hebben voor een grote groep mensen (20.00 aanzienlijk meer dan 22.00 of 0.00). De maatregel is alleen effectief als er ook daadwerkelijk op gehandhaafd gaat worden. Als er niet wordt gehandhaafd, heeft de maatregel alleen impact op een kleine groep mensen die bereid is de regels na te leven.
- **Doorstroomlocaties:** In lagere risiconiveaus zijn de effecten van de maatregel beperkt, hoewel lagere bezoekersaantallen de mogelijkheden om een locatie rendabel te openen beperken. Volledige sluiting van doorstroomlocaties heeft sterke sectorale effecten in economische zin, maar ontnemt mensen ook perspectief om door te gaan (psychologische klap om thuis op de bank te belanden). Veel locaties hebben investeringen en aanpassingen gedaan om bezoekersstromen coronaproof in goede banen te leiden, waardoor sluiting op teleurstelling en onbegrip kan stuiten.
- **Restaurants / horeca:** De maatregel heeft sterke sectorale effecten. Beperkingen t.a.v. openingstijden, het aantal bezoekers, de groepsgrootte aan tafel en het aantal shifts per avond verkleinen allemaal de mogelijkheden om rendabel een horecazaak open te houden (dus wordt per risiconiveau lastiger). Volledige sluiting ontnemt horecaondernemers en personeel perspectief om door te gaan (psychologische klap) en leidt zonder steun tot veel faillissementen en oplopende werkloosheid (onder een groep die al kwetsbaar is, met veel flex- en nulurencontracten), zeker als een sluiting langer duurt (veel ondernemers zijn al door reserves heen).
- **Detailhandel:** De maatregel heeft sterke economische effecten bij een (gedeeltelijke) sluiting (raakt een grote sector, grote keteneffecten). Online verkopen compenseren niet volledig voor fysieke verkopen, ook niet in combinatie met click & collect. Ruimere openingstijden kunnen bijdragen aan betere spreiding van bezoekers.
- **Sport:** De maatregel heeft zowel sociale als economische effecten, die vooral in hogere risiconiveaus groot zijn. De maatregel raakt een grote groep mensen (veel mensen sporten), en een klein deel van de economie (de sector zelf). De impact van volledige sluiting is beperkt als de maatregel kort duurt (2 weken niet sporten is voor weinig mensen een probleem), maar leidt tot grote problemen en gezondheidsschade als de maatregel langer duurt, met permanente gezondheidsschade als gevolg (als mensen eenmaal zijn gestopt met sporten, pakken ze de draad niet altijd weer op). Daarbij worden kwetsbaren extra hard geraakt.

- **Evenementen:** De maatregel heeft vooral sterke economische effecten voor de evenementensector, en effecten voor een aantal andere sectoren waarop evenementen van toepassing zijn. Beperkingen t.a.v. het aantal bezoekers knellen voor veel evenementen, waardoor veel evenementen niet door kunnen gaan. De sociale effecten zijn beperkt (maatregel raakt een grote groep mensen, maar impact per persoon is relatief klein).
- **Onderwijs & kinderopvang:** Zowel een beperking als een sluiting van fysiek onderwijs in het PO en VO hebben grote sociale en economische gevolgen. De maatregel raakt ouders (thuiswerken wordt lastig, zo niet onmogelijk) en vooral kinderen zelf (ze leren niets). De maatregel slaat ongelijk neer op de samenleving: kwetsbare kinderen worden harder geraakt (lopen grotere achterstanden op, worden vaker slachtoffer van mishandeling). Op die manier verdiept de maatregel scheidslijnen tussen en binnen generaties.
- **Contactberoepen:** Verplichting tot registratie, triage en reservering heeft beperkte impact, maar een verbod op de uitoefening van contactberoepen heeft sterke sociale en economische effecten. De maatregel heeft effect op de ondernemers die het betreft (geen inkomsten, vaak zzp'ers, vaak al een kwetsbare groep) en op een groot deel van de maatschappij (iedereen gaat naar de kapper). Op lange termijn zijn (3 weken niet naar de kapper of pedicure is voor niemand een probleem, langer dan 2 maanden)
- **Langdurige zorg:** De maatregel heeft vooral sociale impact. De impact komt vooral door beperkingen rond dagbestedingsactiviteiten. Het effect van bezoekbeperkingen hangt af van lokale invulling, maar in praktijk hanteren veel verpleeghuizen het landelijke advies over thuisbezoek (dus beperkte aanvullende effecten).

Scoringssystematiek

Effecten van de maatregelen zijn ingeschaald aan de hand van onderstaande (sub)indicatoren op een schaal van -3 tot 3. Omdat de maatregelen vooral beperkend van aard zijn, zijn de effecten hebben op maatschappij en economie in de regel negatief. De positieve impact van de contactbeperkende maatregelen op het indammen van het virus en daarmee op mortaliteit zijn niet meegenomen in de scoringssystematiek, omdat het OMT nog een toets doet op de routekaart. Het effect op contactmomenten voor de samenleving is derhalve negatief gescoord (namelijk afname welbevinden). Omdat het aantal subindicatoren onder 'samenleving' groter is dan onder 'economie' weegt 'samenleving' in feite zwaarder.

Effect samenleving		
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	Wat is het effect van de maatregel op het reguliere zorgaanbod, curatieve zorg, WMO, langdurige zorg, etc. Werkt de maatregel zorgmijding in de hand?
	Levensstijl	Wat is het effect van de maatregel op levensstijl (denk aan: weinig beweging, alcohol, roken etc.)?
	Sociale contacten	Wat is het effect van de maatregel op het gemiddeld aantal dagelijkse sociale contacten?
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid en stress)	
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	Heeft de maatregelen effecten op de kwaliteit van de woonomgeving. Wordt gebruik of toegang van de woonomgeving beperkt of gehinderd door de maatregel (denk aan thuiswerk, bereikbaarheid/ gebruik groen, voorzieningen, onderwijs of huisvesting arbeidsmigranten)
	Veiligheidseffecten	Heeft de maatregel effecten op de veiligheid in de leefomgeving. (denk aan jongeren die nergens naar toe kunnen, beperkte inzet handhavers/ politie of paniek reacties zoals hamsteren, ondergronds gaan van gesloten sectoren zoals coffeeshops of sekswerkers) Wat is het effect op familierelaties (denk aan opvoedproblemen, scheidingen, huiselijk geweld)?
	Milieueffecten	Heeft de maatregel effect op het milieu (zoals verminderde uitstoot van Co2 en NoX ,of juist een toename door verplaatsingen om het OV te vermijden. Denk ook aan geluidsoverlast
Sociale cohesie		Leidt de maatregel tot tegenstellingen (of zelfs scheidslijnen) tussen (groepen) mensen? Leiden deze tegenstellingen ook tot verstoringen in de openbare orde?
	Polarisatie in de samenleving	Leidt de maatregel tot meer of minder politieke participatie (burgerparticipatie, petities, insprekers)? Leidt de maatregel tot meer of minder vrijwilligerswerk? Leidt de maatregel tot meer/minder mantelzorg?
	Participatie	Leidt de maatregel tot meer/minder institutioneel vertrouwen (politiek, maar ook bedrijven, media, etc.)?
	Institutioneel vertrouwen	
Totaal		
Effect Economie		
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	Wat is het effect op het gewerkt aantal uren? Wat is de impact op de activiteit van sectoren (en in hoeverre is daar thuiswerk mogelijk)? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
	Faillissementen	Wat is het effect op een sector? Hoe staat het per sector met de verwachtingen, en liquiditeit/solvabiliteit?
	Beschikbaar inkomen	Wat is het effect op het besteedbaar inkomen? In hoeverre is er substitutie tussen sociale maatregelen en het loon? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
	Ongelijkheid	Heeft de maatregel een effect op inkomensverdeling? Worden kwetsbare groepen (buitensporig) geraakt? Leidt de maatregel potentieel tot extra schuldenproblematiek?
	Overheidsfinanciën	Wat is het (eerste orde) effect op de overheidsuitgaven en -inkomsten? Wat zijn geschatte secundaire effecten?
	BBP	Wat is het verwachte effect op het BBP? Wat is het effect per sector?
Economie lange termijn	Waardenketens	Wat is het effect van de maatregel op waardeketens? Heeft het een effect op bedrijven die een grote mate van centraliteit kennen? Is dit permanent?
	Menselijk kapitaal	Vergroot de maatregel menselijk kapitaal? In hoeverre is er sprake van langdurige inactiviteit? In hoeverre is training mogelijk/nuttig? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
Totaal		

Tabel - effecten coronamaatregelen

			Thuisbezoek					Groepsvorming op publieke plekken		
			Thuisbezoek 1	Thuisbezoek 2	Thuisbezoek 3	Thuisbezoek 4	Thuisbezoek 4+	Groepsvorming 1	Groepsvorming 2	Groepsvorming 3
			Dringend advies om max. 8 personen te ontvangen / max. 2 huishoudens te bezoeken	Dringend advies om max. 6 personen te ontvangen / max. 2 huishoudens te bezoeken	Dringend advies om max. 4 personen te ontvangen / max. 1 huishoudens te bezoeken	Dringend advies om max. 2 personen te ontvangen / max. 1 huishoudens te bezoeken	Dringend advies om geen thuisbezoek te ontvangen	Max. 8 personen (excl. kinderen t/m 12)	Max. 6 personen (excl. kinderen t/m 12)	Max. 4 personen (excl. kinderen t/m 12)
Effect	Sub-indicator	Uitleg	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score
Effect samenleving										
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	Wat is het effect van de maatregel op het reguliere zorgaanbod curatieve zorg WMO langdurige zorg etc. Werkt de maatregel zorgmijding in de hand	0	0	0	0	-1	0	0	0
	Levensstijl	Wat is het effect van de maatregel op levensstijl (denk aan: weinig beweging alcohol roken etc.)	-2	-2	-3	-3	-3	-1	-1	-2
	Sociale contacten	Wat is het effect van de maatregel op het gemiddeld aantal dagelijkse sociale contacten	-1	-2	-3	-3	-3	-1	-1	-1
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid en stress)	Wat is het effect van de maatregel op de psychische gesteldheid van mensen (denk aan thuiswerk bereikbaarheid/ gebruik groen voorzieningen onderwijs of huisvesting ardevisen.org)	-1	-1	-1	-1	-2	0	0	-1
	Subtotaal		-4	-5	-7	-8	-10	-2	-2	-4
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	Heeft de maatregel effecten op de kwaliteit van de woonomgeving. Wordt gebruik of toegang van de woonomgeving beperkt of gehinderd door de maatregel (denk aan thuiswerk bereikbaarheid/ gebruik groen voorzieningen onderwijs of huisvesting ardevisen.org)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Veiligheidseffecten	Heeft de maatregel effecten op de veiligheid in de leefomgeving. (denk aan jongeren die nergens naar toe kunnen beperkte inzet handhavers/politie of paniekreacties zoals hamsteren ondergrondse goederen zoals coffeeshops of sekswerkers) Wat is het effect op familierelaties (denk aan opvoedproblemen scheidingen huiselijk geweld)	0	0	0	-1	-1	0	0	0
	Milieueffecten	Heeft de maatregel effect op het milieu (zoals verminderde uitstoot van CO2 en NOx of juist een toename door verplaatsingen om het OV te vermijden. Denk ook aan geluidsoverlast)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal		0	0	0	-1	-1	0	0	0
Sociale cohesie	Polarisatie in de samenleving	Leidt de maatregel tot tegenstellingen (of zelfs scheidslijnen) tussen (groepen) mensen. Leiden deze tegenstellingen ook tot verstoringen in de openbare orde	0	-1	-1	-1	-2	0	0	-1
	Participatie	Leidt de maatregel tot meer of minder politieke participatie (burgerparticipatie petitie insprekers) Leidt de maatregel tot meer of minder vrijwilligerswerk Leidt de maatregel tot meer/minder mantelzorg	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1
	Institutioneel vertrouwen	Leidt de maatregel tot meer/minder institutioneel vertrouwen (politiek maar ook bedrijven media etc.)	0	0	0	-1	-2	0	0	0
	Subtotaal		0	-1	-2	-3	-5	-1	-1	-2
Overig	Subtotaal	Overige effecten die niet vallen onder bovenstaande (toelichten welke effecten dat zijn)	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal			-4	-6	-9	-12	-16	-3	-3	-6
Effect economie										
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	Wat is het effect op het gewerkte aantal uren. Wat is de impact op de activiteit van sectoren (en in hoeverre is daar thuiswerk mogelijk) Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen	0	0	0	0	0	0	0	0
	Failisementen	Wat is het effect op een sector. Hoe staat het per sector met de verwachtingen en liquiditeit/solvabiliteit	0	0	0	0	0	0	0	0
	Beschikbaar inkomen	Wat is het effect op het besteedbaar inkomen. In hoeverre is er substitutie tussen sociale maatregelen en het loon. Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ongelijkheid	Heeft de maatregel een effect op inkomensverdeling. Worden kwetsbare groepen (buitensporing) geraakt. Leidt de maatregel potentieel tot extra schuldenproblematiek	0	0	0	0	0	0	0	0
	Overheidsfinanciën	Wat is het (eerste orde) effect op de overheidsuitgaven en -inkomsten. Wat zijn geschatte secundaire effecten	0	0	0	-1	-1	0	0	0
	BBP	Wat is het verwachte effect op het BBP. Wat is het effect per sector	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal		0	0	0	-1	-1	0	0	0
Economie lange termijn	Waardenketens	Wat is het effect van de maatregel op waardeketens. Heeft het een effect op bedrijven die een grote mate van centraliteit kennen. Is dit permanent	0	0	0	0	0	0	0	0
	Menselijk kapitaal	Vergroot de maatregel menselijk kapitaal. In hoeverre is er sprake van langdurige inactiviteit. In hoeverre is training mogelijk/nuttig. Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal		0	0	0	0	0	0	0	0
Overig	Subtotaal	Overige effecten die niet vallen onder bovenstaande (toelichten welke effecten dat zijn)	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal			0	0	0	-1	-1	0	-1	-2
	Maatschappij		Thuisbezoek 1	Thuisbezoek 2	Thuisbezoek 3	Thuisbezoek 4	Thuisbezoek 4+	Groepsvorming 1	Groepsvorming 2	Groepsvorming 3
	Economie		-4	-6	-9	-12	-16	-3	-3	-6
			0	0	0	0	-1	0	-1	-2

Tabel - effecten coronamaatregelen

		Regels voor iedereen										
		Sociale kring					Uitvaarten				Werk	
		Groepsvorming 4 Max. 2 personen (excl. kinderen t/m 12)	Sociale kring Beperken sociale contacten tot max. 6 personen (excl. eigen huishouden) per XX dagen.	Huwelijken 1 Max. 100 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel)	Huwelijken 2 Max. 50 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel)	Huwelijken 3 + 4 Max. 30 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel)	Uitvaarten 1 + 2 + 3 + 4 Max. 100 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel)	Uitvaarten 4+ Max. 50 personen (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel)	Werk 1 Advies om thuis te werken, uitzonderingen voor teamsessies, trainingen en opleidingsdagen	Werk 2 Dringend advies om thuis te werken, uitzonderingen indien hoogstnoodzakelijk	Werk 3 Thuiswerken is de norm, uitzonderingen indien hoogstnoodzakelijk	Werk 4 Thuiswerken is de norm
Sub-indicator	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	
Effect samenleving												
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Levensstijl	-2	-3	-1	-2	-3	-1	-2	-3	-3	-3	-3
	Sociale contacten	-2	-2	0	0	0	0	0	-2	-2	-2	-2
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid en stress)	-2	-2	0	0	0	-2	-3	-1	-2	-2	-2
	Subtotaal	-6	-7	-1	-2	-3	-3	-5	-6	-7	-7	-7
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	1	-1	0	0	0	0	0	-2	-3	-3	-3
	Veiligheidseffecten	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Milieueffecten	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
	Subtotaal	0	-1	0	0	0	0	0	-1	-2	-2	-2
Sociale cohesie	Polarisatie in de samenleving	-1	-2	0	0	-1	0	0	-1	-1	-1	-1
	Participatie	-2	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Institutioneel vertrouwen	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0
	Subtotaal	-3	-3	0	0	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1
Overig	Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0
Totaal		-9	-11	-1	-2	-4	-3	-6	-8	-9	-9	-10
Effect economie												
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Faillissementen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Beschikbaar inkomen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ongelijkheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Overheidsfinanciën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	BBP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Economie lange termijn	Waardenketens	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1
	Menselijk kapitaal	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1
	Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0	-2	-2	-2	-2
Overig	Subtotaal	-3	-3	-1	-1	-2	0	0	0	0	0	0
Totaal		-3	-3	-1	-1	-2	0	0	-2	-2	-2	-2
	Groepsvorming 4	-9	-11	-1	-2	-4	-3	-6	-8	-9	-9	-10
	Sociale kring	-3	-3	-1	-1	-2	0	0	-2	-2	-2	-2

Tabel - effecten coronamaatregelen

		Regels voor bedrijven en instellingen											
		Binnenlandse reizen			Buitenlandse reizen			Alcoholverbod (gebruik/bezit/verkoop)			Regels voor bedrijven en instellingen		
		Binnenl. reizen 1 + 2 +3	Binnenl. reizen 4	Buitenl. reizen 1 t/m 4	Buitenl. reizen 4+a	Buitenl. reizen 4+b	Alcoholverbod 1 +2	Alcoholverbod 3	Alcoholverbod 4	Avondklok 4+	Doorstroomlocaties		
		Reis in het OV zoveel mogelijk buiten de spits	Blijf zoveel mogelijk thuis	Volg reisadviezen buitenlandse zaken; bij terugkomst uit een hoogrisicogebied 10 dagen in thuisquarantaine + negatieve PCR-test tonen	Reis niet, tenzij strikt noodzakelijk	Boek geen reizen	Tussen 24.00 en 06.00	Tussen 22.00 en 06.00	Tussen 20.00 en 06.00	Avondklok (tijden nader te bepalen; assumptie: 22.00-06.00 met uitzondering voor werk)	Doorstroomloc. 1 t/m 3	Doorstroomlocaties 4	
		Verplichte triage, reserveren noodzakelijk, max. aantal bezoekers in overleg met gemeente, horeca open conform regels 'overige horeca'	Sluiting van doorstroomlocaties (afhaalfuncties bibliotheken)										
Effect	Sub-indicator	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	
Effect samenleving													
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Levensstijl	-1	-2	-1	-3	-2	-1	-2	-2	-2	-3	-1	
	Sociale contacten	0	-2	0	0	0	0	0	0	0	-2	0	
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid en stress)	0	-2	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	
	Subtotaal	-1	-6	-1	-3	-2	-1	-2	-2	-2	-6	-1	
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	0	-3	0	0	0	0	0	0	0	0	-2	
	Veiligheidseffecten	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	-2	
	Milieueffecten	0	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	
	Subtotaal	0	-1	1	2	0	0	1	1	1	0	-4	
Sociale cohesie	Polarisatie in de samenleving	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	
	Participatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	
	Institutioneel vertrouwen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	
	Subtotaal	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	-3	0	
Overig	Subtotaal	0	0	-1	-1	-2	-1	-2	-3	0	0	-1	
Totaal		-1	-8	-1	-2	-4	-2	-3	-4	-8	-1	-5	
Effect economie													
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0	0	-1	
	Faillissementen	0	0	-1	-2	-2	0	0	0	0	0	-1	
	Beschikbaar inkomen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-3	
	Ongelijkheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	
	Overheidsfinanciën	0	-2	0	-1	-1	0	0	0	0	0	-1	
	BBP	0	-2	-1	-2	-2	0	0	0	0	0	-1	
	Subtotaal	0	-4	-2	-6	-6	0	0	0	0	0	-4	
Economie lange termijn	Waardenketens	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Menselijk kapitaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Overig	Subtotaal	-1	0	0	0	0	0	-1	-1	0	0	0	
Totaal		-1	-4	-2	-6	-6	0	-1	-1	0	-4	-12	
		Binnenl. reizen 1 + 2 +3	Binnenl. reizen 4	Buitenl. reizen 1 t/m 4	Buitenl. reizen 4+a	Buitenl. reizen 4+b	Alcoholverbod 1 +2	Alcoholverbod 3	Alcoholverbod 4	Avondklok 4+	Doorstroomloc. 1 t/m 3	Doorstroomlocaties 4	
		-1	-8	-1	-2	-2	-4	-2	-3	-4	-8	-1	
		-1	-4	-2	-6	-6	-6	0	-1	-1	0	-4	

Tabel - effecten coronamaatregelen

		Restaurants				Overige horeca				Detailhandel		
		Restaurants 1	Restaurants 2	Restaurants 3	Restaurants 4	Overige horeca 1	Overige horeca 2	Overige horeca 3	Overige horeca 4	Detailhandel 2 t/m 4	Detailhandel 4+	Sport 1
		Sluiting 24.00 (laatste inloop 23.00), max. 8 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 100 gasten (excl. personeel)	Sluiting 24.00 (laatste inloop 23.00), max. 6 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 50 gasten (excl. personeel)	Sluiting 22.00 (laatste inloop 21.00), max. 4 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 30 gasten (excl. personeel), cohorteren van shifts	Eetgelegenheden alleen voor afhaal	Sluiting 24.00 (laatste inloop 23.00), max. 8 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 100 gasten (excl. personeel)	Sluiting 24.00 (laatste inloop 23.00), max. 6 personen per tafel (excl. kinderen t/m 12), max. 50 gasten (excl. personeel)	Algehele sluiting, sluiting afhaal- en bezorgfunctie om 22.00	Algehele sluiting, sluiting afhaal- en bezorgfunctie om 20.00, eetgelegenheden in hotels alleen open voor afhaal	Venstertijden voor kwetsbare groepen	Sluiting van niet-essentiële detailhandel (afhaalfunctie blijft mogelijk)	Max. 100 personen publiek bij wedstrijden (incl. kinderen t/m 12, excl. personeel+spelers)
Effect	Sub-indicator	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score
Effect samenleving												
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Levensstijl	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Sociale contacten	0	-1	-2	-3	0	0	-3	-3	0	-1	-1
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid en stress)	0	0	0	-2	-2	0	-2	-2	0	0	0
	Subtotaal	0	-1	-2	-5	0	0	-5	-5	0	-1	-1
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	0	0	-1	-2	0	0	-2	-2	0	-2	0
	Veiligheidseffecten	0	0	-1	-2	-1	-1	-2	-2	0	-1	0
	Milieueffecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	0	0	-2	-4	-1	-1	-4	-4	0	-3	0
Sociale cohesie	Polarisatie in de samenleving	0	0	0	0	0	0	-1	-1	0	-1	0
	Participatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Institutioneel vertrouwen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	0	0	0	0	0	0	-1	-1	0	-1	0
Overig	Subtotaal											
Totaal		0	-1	-4	-9	-1	-1	-10	-10	0	-5	-1
Effect economie												
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	-1	-1	-2	-3	-2	-2	-3	-3	-3	0	-2
	Faillissementen	-1	-1	-2	-3	-1	-2	-3	-3	0	-2	0
	Beschikbaar inkomen	0	0	-1	-2	-1	-1	-3	-3	0	-1	0
	Ongelijkheid	0	0	-1	-2	0	-1	-2	-2	0	0	0
	Overheidsfinanciën	0	0	-1	-2	0	0	-2	-2	0	-2	0
	BBP	0	0	0	-1	0	0	-1	-1	0	-1	0
	Subtotaal	-2	-2	-7	-13	-4	-6	-14	-14	-4	-8	0
Economie lange termijn	Waardenketens	0	0	0	-1	0	0	-1	-1	0	-2	0
	Menselijk kapitaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	0	0	0	-1	0	0	-1	-1	0	-2	0
Overig	Subtotaal											
Totaal		-2	-2	-7	-14	-4	-6	-15	-15	0	-10	0
	Restaurants 1	Restaurants 2	Restaurants 3	Restaurants 4	Overige horeca 1	Overige horeca 2	Overige horeca 3	Overige horeca 4	Detailhandel 2 t/m 4	Detailhandel 4+	Sport 1	
	0	-1	-4	-9	-1	-1	-10	-10	0	-5	-1	-1
	-2	-2	-7	-14	-4	-6	-15	-15	0	-10	0	0

Tabel - effecten coronamaatregelen

		Aanvullende sectorspecifieke regels										
		Sport				Evenementen			Onderwijs & KO			
Sub-indicator		Sport 2	Sport 3	sport 4	Sport 4+	Evenementen 1	Evenementen 2	Evenementen 3 + 4	Onderwijs & KO 4	Onderwijs & KO 4+a	Onderwijs & KO 4+b	Onderwijs & KO 4+c
		Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score
Effect samenleving												
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening		-1	-1	-1	-3	0	0		0	-1	-1
	Levensstijl		-1	-1	-3	-3	0	0		-1	-1	-2
	Sociale contacten		-1	-1	-2	-2	-1	-1		-3	-3	-3
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid en stress)		0	0	-1	-2	0	-1	-1	-3	-3	-3
	Subtotaal		-3	-3	-7	-10	-1	-2	-3	-7	-8	-9
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving		0	0	-1	-1	0	-1	-2	-1	-3	-3
	Veiligheidseffecten		0	0	-2	-2	0	0	-1	-3	-2	-3
	Milieueffecten		0	0	0	0	0	-1	-1	0	0	0
	Subtotaal		0	0	-3	-3	0	-2	-4	-4	-5	-6
Sociale cohesie	Polarisatie in de samenleving		0	0	-1	-1	0	0	0	-2	-3	-3
	Participatie		0	0	0	0	0	0	-1	-1	-2	-2
	Institutioneel vertrouwen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal		0	0	-1	-1	0	0	-1	-3	-5	-5
Overig	Subtotaal											
Totaal		-3	-3	-11	-14	-1	-4	-8	-14	-18	-20	-19
Effect economie												
Economie korte termijn	Werkgelegenheid		-1	-1	-2	-2	-1	-1	-2	0	0	-2
	Faillissementen		-1	-2	-2	-2	-1	-2	-3	0	0	0
	Beschikbaar inkomen		0	0	0	0	0	-1	-1	-2	-2	-3
	Ongelijkheid		0	0	0	0	0	0	-1	-2	-3	-3
	Overheidsfinanciën		0	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-2	-2
	BBP		0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-2	-3	-3
	Subtotaal		-2	-3	-6	-6	-3	-6	-9	-7	-10	-13
Economie lange termijn	Waardenketens		0	0	0	0	-1	-1	-1	-2	-2	-2
	Menselijk kapitaal		0	0	0	0	0	0	0	-2	-3	-3
	Subtotaal		0	0	0	0	-1	-1	-1	-4	-5	-5
Overig	Subtotaal											
Totaal		-2	-3	-6	-6	-4	-7	-10	-11	-15	-18	-12
		Sport 2	Sport 3	sport 4	Sport 4+	Evenementen 1	Evenementen 2	Evenementen 3 + 4	Onderwijs & KO 4	Onderwijs & KO 4+a	Onderwijs & KO 4+b	Onderwijs & KO 4+c
			-3	-3	-11	-14	-1	-4	-8	-14	-18	-20
			-2	-3	-6	-6	-4	-7	-10	-11	-15	-18

Tabel - effecten coronamaatregelen

		Contactberoepen			Langdurige zorg			
		Contactberoepen 1 t/m 4	Contactberoepen 4+a	Contactberoepen 4+b	Langdurige zorg 1	Langdurige zorg 2	Langdurige zorg 3	Langdurige zorg 4
		Registratieplicht, triage en reservering voor contactberoepen (m.u.v. sekswerkers)	Verbod op uitoefenen contactberoepen (m.u.v. (para)medische beroepen)	Verbod op uitoefenen alle contactberoepen	Gezondheidscheck en registratie, online alternatieven	Verkleinen of scheiden dagbestedingsgroepen, bezoekbeperking (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulp)	Verder verkleinen of scheiden van dagbestedingsgroepen, verder beperken bezoek (m.u.v. palliatieve fase en jeugdhulp)	Contact met instellingen over mogelijk extra te nemen maatregelen, o.a. over alternatieve vormen van dagbesteding voor thuiswonenden (m.u.v. kinderen t/m 12)
Effect	Sub-indicator	Score	Score	Score	Score	Score	Score	Score
Effect samenleving								
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	0	0	-3	0	0	0	0
	Levensstijl	0	-1	-3	0	-1	-1	-1
	Sociale contacten	0	-1	-1	0	-1	-1	-1
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid en stress)	0	-1	-3	0	0	0	0
	Subtotaal	0	-3	-10	0	-2	-2	-2
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	0	-1	0	0	-1	-1	-1
	Veiligheidseffecten	0	0	-2	0	0	0	0
	Milieueffecten	0	0	0	0	0	0	0
	Subtotaal	0	-1	-2	0	-1	-1	-1
Sociale cohesie	Polarisatie in de samenleving	0	-1	-2	0	0	0	0
	Participatie	0	0	-1	0	-1	-1	-1
	Institutioneel vertrouwen	0	0	-2	0	0	0	0
	Subtotaal	0	-1	-5	0	-1	-1	-1
Overig	Subtotaal							
Totaal		0	-5	-17	0	-4	-4	-4
Effect economie								
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	0	-2	-3	0	0	0	0
	Faillissementen	0	-2	-2	0	0	0	0
	Beschikbaar inkomen	-1	-2	-2	0	0	0	0
	Ongelijkheid	0	-1	-1	0	0	0	0
	Overheidsfinanciën	0	-1	-2	0	0	0	0
	BBP	0	-1	-1	0	0	0	0
	Subtotaal	-1	-9	-11	0	0	0	0
Economie lange termijn	Waardenketens	0	-1	-2	0	0	0	0
	Menselijk kapitaal	0	0	-2	0	0	0	0
	Subtotaal	0	-1	-4	0	0	0	0
Overig	Subtotaal							
Totaal		-1	-10	-15	0	0	0	0
		Contactberoepen 1 t/m 4	Contactberoepen 4+a	Contactberoepen 4+b	Langdurige zorg 1	Langdurige zorg 2	Langdurige zorg 3	Langdurige zorg 4
		0	-5	-17	0	-4	-4	-4
		-1	-10	-15	0	0	0	0

	Maatschappij	Economie
Thuisbezoek 1	-4	0
Thuisbezoek 2	-6	0
Thuisbezoek 3	-9	0
Thuisbezoek 4	-12	-1
Thuisbezoek 4+	-16	-1
Groepsvorming 1	-3	0
Groepsvorming 2	-3	-1
Groepsvorming 3	-6	-2
Groepsvorming 4	-9	-3
Sociale kring	-11	-3
Huwelijken 1	-1	-1
Huwelijken 2	-2	-1
Huwelijken 3 + 4	-4	-2
Uitvaarten 1 + 2 + 3 + 4	-3	0
Uitvaarten 4+	-6	0
Werk 1	-8	-2
Werk 2	-9	-2
Werk 3	-9	-2
Werk 4	-10	-2
Binnenl. reizen 1 + 2 + 3	-1	-1
Binnenl. reizen 4	-8	-4
Buitenl. reizen 1 t/m 4	-1	-2
Buitenl. reizen 4+a	-2	-6
Buitenl. reizen 4+b	-4	-6
Alcoholverbod 1 + 2	-2	0
Alcoholverbod 3	-3	-1
Alcoholverbod 4	-4	-1
Avondklok 4+	-8	0
Doorstroomloc. 1 t/m 3	-1	-4
Doorstroomlocaties 4	-5	-12
Restaurants 1	0	-2
Restaurants 2	-1	-2
Restaurants 3	-4	-7
Restaurants 4	-9	-14
Overige horeca 1	-1	-4
Overige horeca 2	-1	-6
Overige horeca 3	-10	-15
Overige horeca 4	-10	-15
Detailhandel 2 t/m 4	0	0
Detailhandel 4+	-5	-10
Sport 1	-1	0
Sport 2	-3	-2
Sport 3	-3	-3
Sport 4	-11	-6
Sport 4+	-14	-6
Evenementen 1	-1	-4
Evenementen 2	-4	-7
Evenementen 3 + 4	-8	-10
Onderwijs & KO 4	-14	-11
Onderwijs & KO 4+a	-18	-15
Onderwijs & KO 4+b	-20	-18
Onderwijs & KO 4+c	-19	-12
Contactberoepen 1 t/m 4	0	-1
Contactberoepen 4+a	-5	-10
Contactberoepen 4+b	-17	-15
Langdurige zorg 1	0	0
Langdurige zorg 2	-4	0
Langdurige zorg 3	-4	0
Langdurige zorg 4	-4	0

Communicatie COVID-19

Jongeren campagne (12-34 jaar)

5.1.2e

Aanpak

- › Voor en door jongeren
 - Klankbordgroep jongeren (idee gepresenteerd in het Catshuis) en jongerenvertegenwoordigers (o.a. NJI, NJR en Expex)
 - Jongeren met eigen verhalen en quotes in de campagne
- › Inspirerend → tips en adviezen
- › Aansluiten bij de belevingswereld van jongeren → herkenbare situaties
- › Tone-of-Voice: positief, perspectief en hulp bieden
- › Samenwerken met mediapartijen die populair zijn onder jongeren
- › Start campagne: najaar 2020

Doelgroep

- > Verschillende doelgroepen m.b.t. media/middelen inzet
 - Scholieren 12-18 jaar
 - (Internationale) studenten
 - Bi-culturele jongeren
 - Jongeren van 18-34 jaar

Thema's

Onderstaande thema's komen in verschillende middelen en media terug. Met de diverse mediapartijen kan snel ingespeeld worden op actualiteiten qua onderwerp en doelgroep.

De thema's zijn onder te verdelen in:

- > **WAT:** wat zijn de maatregelen
 - > **EFFECT:** welke negatieve effecten brengt dat met zich mee
 - > **HOE:** hoe kan je dan het beste de maatregelen naleven
-
- > 1,5 meter afstand
 - > Vermijd drukte
 - > Quarantaine
 - > Mondkapjes
 - > Mentale gezondheid
 - > Eenzaamheid
 - > Testen
 - > Fysieke gezondheid
 - > Thuiswerken
 - > Thuisblijven
 - > CoronaMelder-app
 - > Besmettingsrisico
 - > Feestdagen
 - > Avondklok

Scholieren 12-18 jaar

- > Insteek: persoonlijke motivaties van jongeren om zich aan de maatregelen te houden op school.
- > Media: Instagram, Facebook, Snapchat en Schoolboards
- > Variant van campagne 'Daar doe ik het voor'

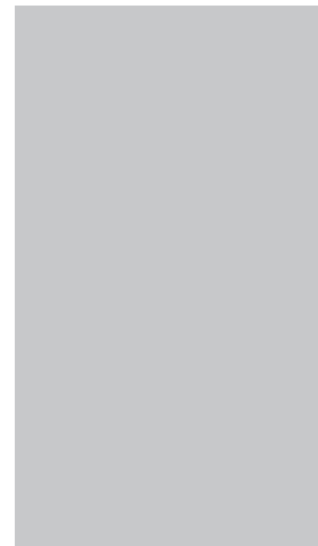
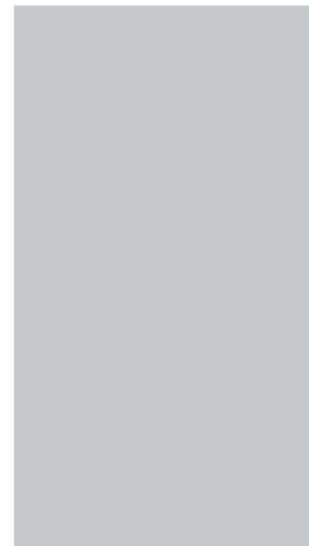
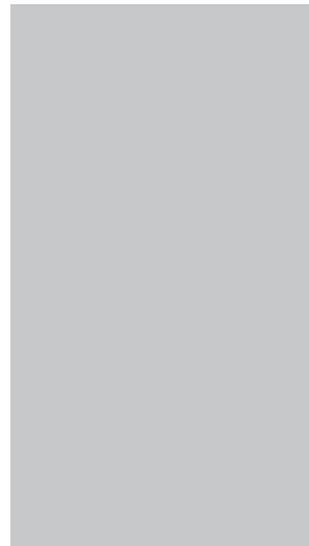
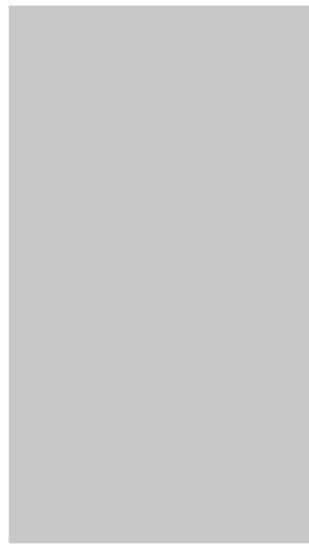
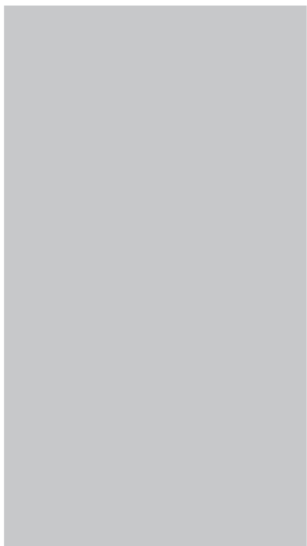

Scholieren 12-18 jaar

5.1.2e

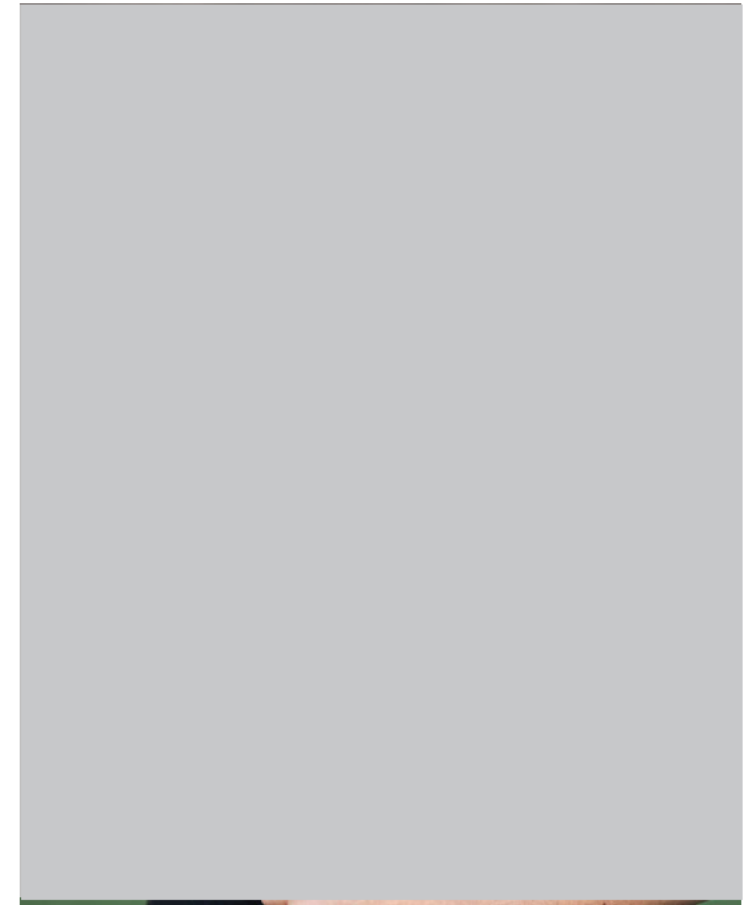
- > Media: TikTok
- > Ontwikkeld door VWS voor de onderwerpen quarantaine en de CoronaMelder-app

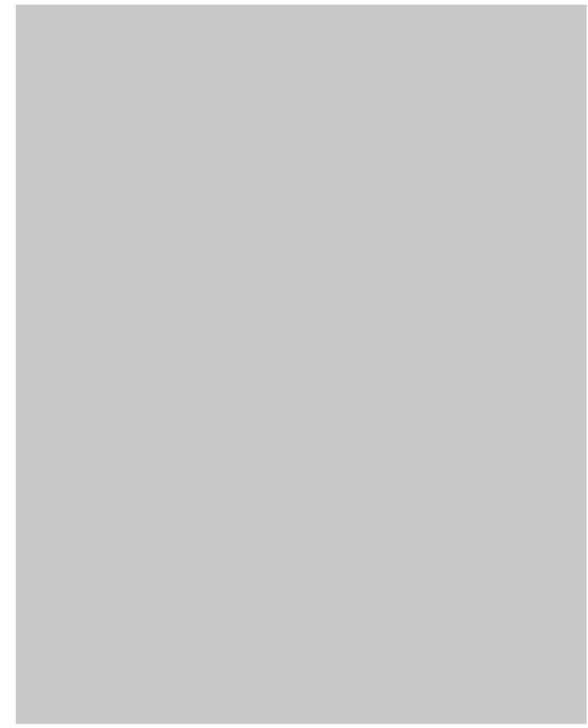
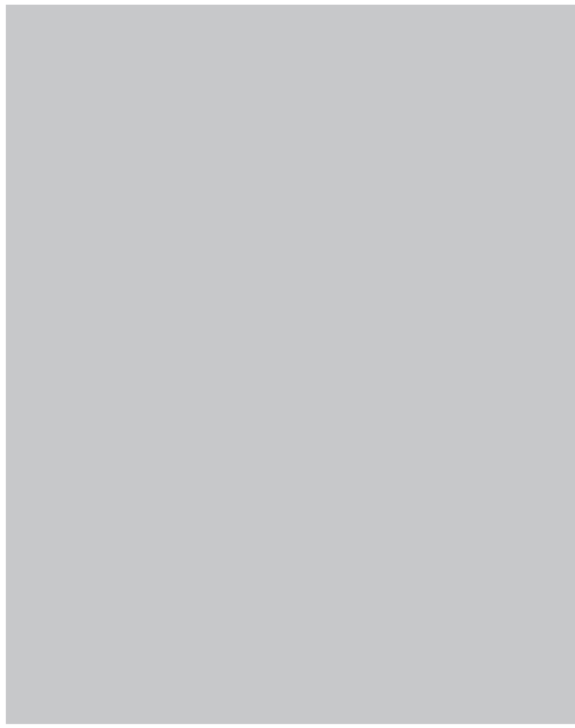
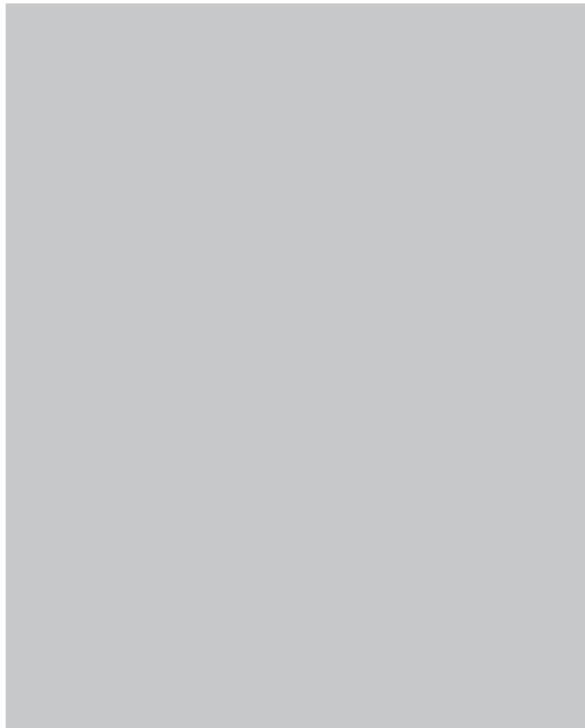
(Internationale) studenten

- › Insteek: Hoe voorkom je eenzaamheid?
- › Media: Verspreiding via netwerken, waaronder:
 - Studenten sportkoepels (die het verspreiden onder studentensportverenigingen)
 - Universitaire sportcentra en aangesloten HBO-steden
 - Deelnemers (24 sporters uit 16 steden) die op de foto staan (vereniging, dispuut etc.)
- › Voor internationale studenten vertaald in het Engels
- › Variant van campagne 'Daar doe ik het voor'

Facebook video

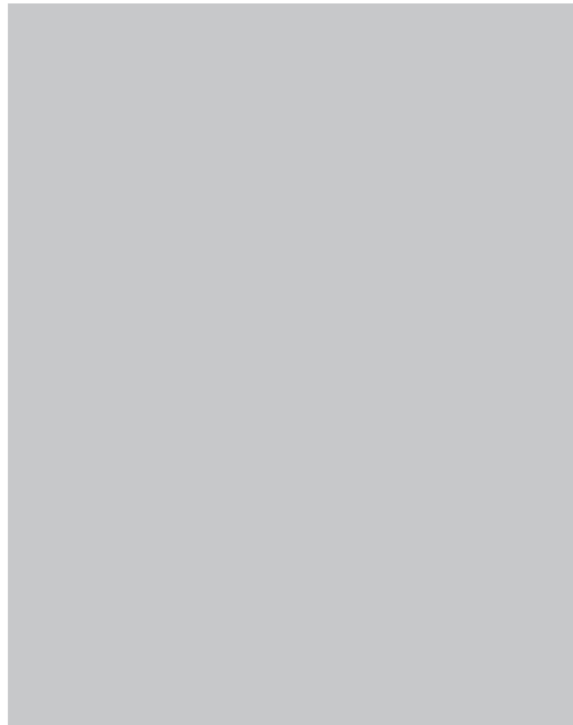
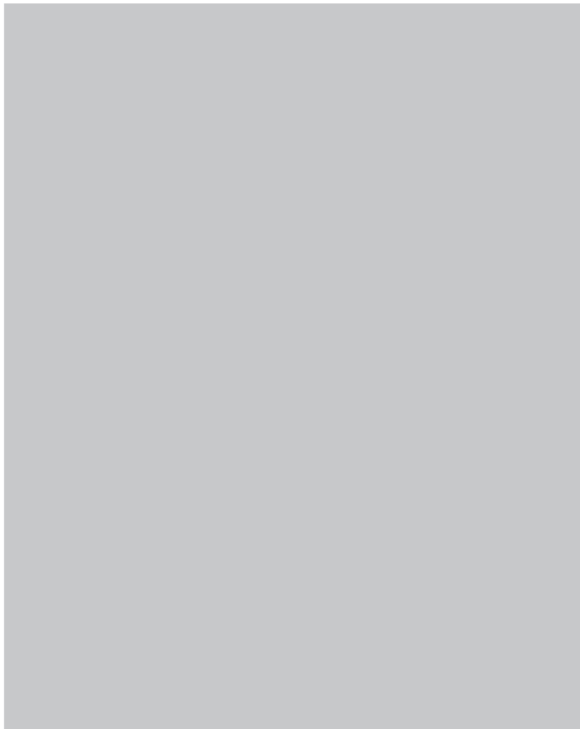

5.1.2e

Facebook video - Internationale studenten

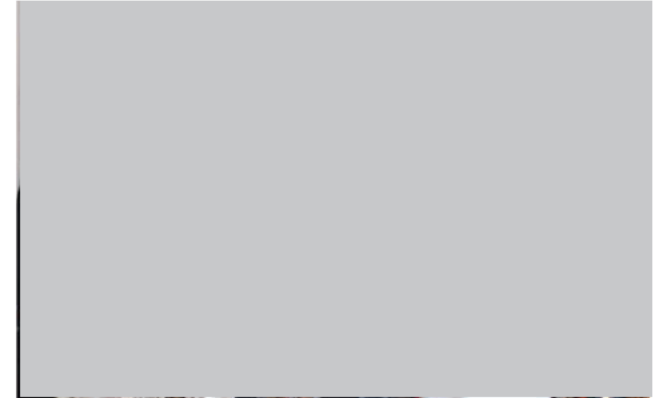
5.1.2e

Bi-culturele jongeren

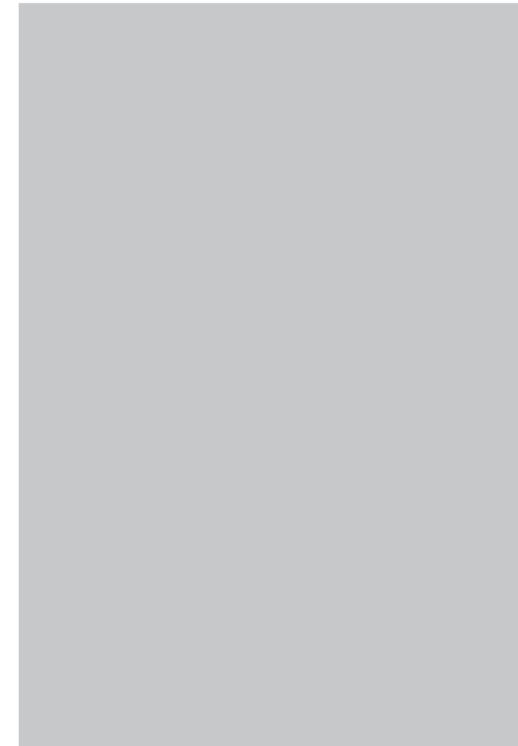
- › Media: FunX (radiocommercials) en Transcity (video's)
- › Transcity: gemaakt voor en door (1^e generatie) niet-westerse migranten. Voor de onderwerpen quarantaine en besmettingsrisico in huis.
- › Funx: wordt goed beluisterd door jongeren met een migratie-achtergrond vooral in de grote steden. Alle thema's zijn door FunX belicht. Ook hebben we via FunX jongeren opgeroepen om hun ouders/grootouders over de diverse maatregelen te informeren. De commercials worden bovengemiddeld goed gewaardeerd, blijkt uit het campagne-effect onderzoek.

Jongeren van 18-34 jaar / daar doe ik het voor

- > Insteek: persoonlijke motivaties van jongeren om je aan de maatregelen te houden
- > Media: Facebook, Instagram, Snapchat en Digitale abri's
- > Toolkit voor gemeenten → succesvol geadapteerd door gemeenten met lokale jongeren en rolmodellen

5.1.2e

Jongeren van 18-34 jaar / daar doe ik het voor

5.1.2e

Jongeren 18-34 / Hearst

- > Titels: Cosmopolitan, Vogue en Glamour
- > Media: Website, Facebook, Instagram, nieuwsbrief
- > Bereik: 292.526 article views, 5.328.946 weergaven op social en 136.206 video views
- > Aantal titels van artikelen:
 - Cosmopolitan: Fijn: al jullie prangende vragen over de CoronaMelder-app beantwoord door de maker zelf
 - Vogue: Treat yo'self! Met Vogue's quarantaineplanning verandert thuisblijven in de ultieme staycation
 - Glamour: 11 coronaproof party-ideeën om met een knal 2020 uit te gaan

Jongeren van 18-34 jaar / Cosmopolitan

> Artikelen gepromoot op Facebook

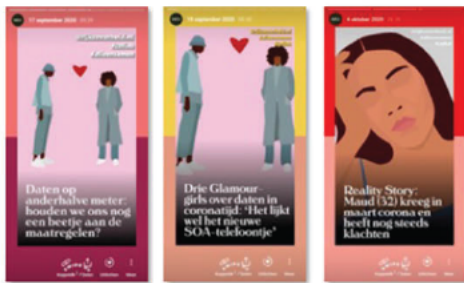
5.1.2e

Jongeren van 18-34 jaar / Glamour

- › Artikelen gepromoot op Instagram

5.1.2e

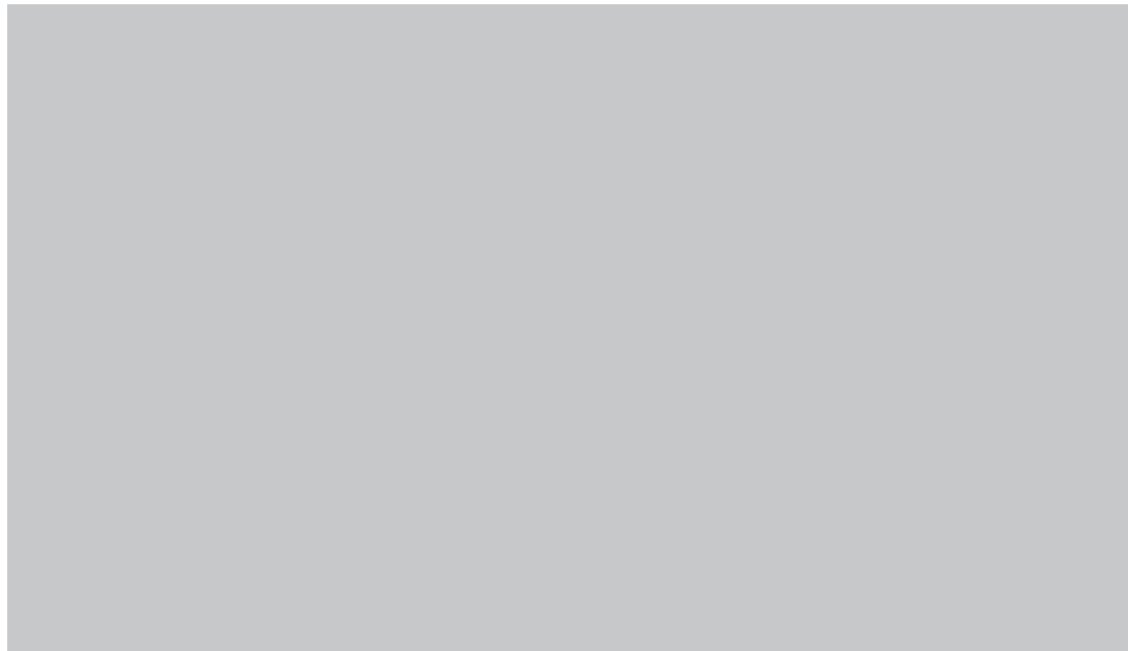

H E A R S T

Jongeren van 18-34 jaar / Vogue

- > Artikelen gepromoot op Facebook

5.1.2e

Jongeren van 18-34 jaar / VICE

- > Media: Website, Facebook, Instagram, Snapchat en Youtube
- > VICE is een crossmediale online lifestyle uitgever. Op het platform is diverse content te vinden over verschillende onderwerpen. Door middel van video's, podcasts en geschreven content worden jongeren dagelijks geïnformeerd.
- > Bereik: 2.310.622 video views, 5.103.974 social impressions, 25.304 website views en 67.115 article views

Product Overview

Please see a clear overview of the formats used to activate the content.

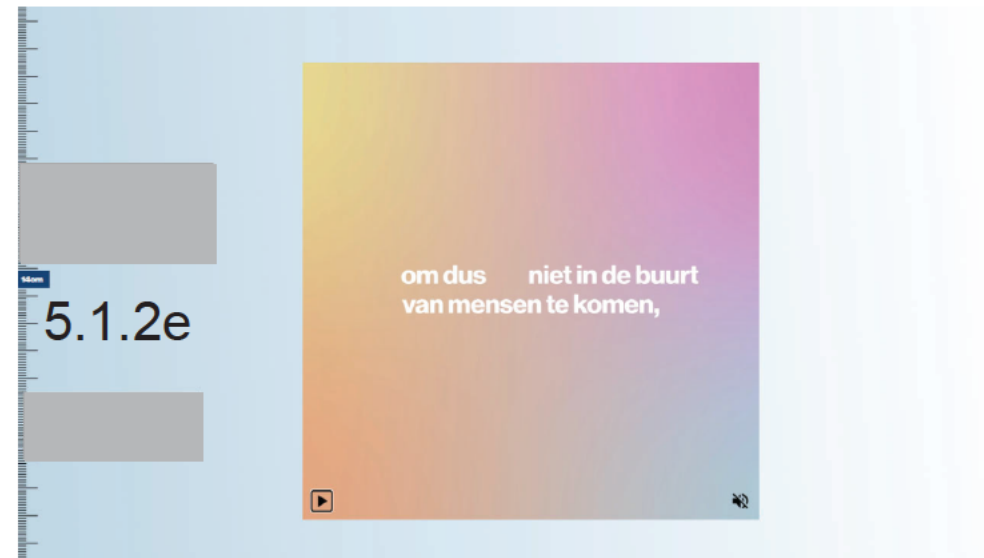

Jongeren van 18-34 jaar / VICE

- Video's en 1,5 meter aan redenen om afstand te houden <https://1-5-meter.vice.com/>

Iedereen is klaar met corona, maar helaas is het virus nog niet klaar met ons. Daarom geven we je anderhalve meter aan redenen om anderhalve meter afstand te houden.

Jongeren van 18-34 jaar / VICE

> Artikelen gepromoot op Facebook

VICE Nederland Gesponsord ·

De nieuwe maatregelen zijn niet waar we op gehoopt hadden, maar het blijft van groot belang om je aan de regels te houden. Ook als je geen contact hebt met kwetsbare mensen. - met [Rijksoverheid](#)

VICE.COM
Waarom we juist nu vol moeten houden [MEER INFORMATIE](#)

Vind ik leuk Opmerking plaatsen Delen

VICE Nederland 12m ·

Hoe hou je vol, als er weinig concreets aan de horizon gloort, en je studie, carrière, of mentale gezondheid wankelen? - met [Rijksoverheid](#)

VICE.COM
Waarom het voor jongeren moeilijker is om zich aan de richtlijnen te houden [Learn More](#)

Like Comment Share

Comment as VICE Nederland

VICE Nederland Published by Rosalie van der Harst · 26m ·

Martijns opa was beresterk, maar toen zijn klachten begonnen was het in twee dagen voorbij. Zijn oma was de enige die naar binnen mocht om een laatste keer bij hem te zijn. - met [Rijksoverheid](#)

VICE.COM
Door corona kon ik geen afscheid nemen van mijn opa
Originele verhalen en documentaires over alles wat ertoe doet in de wereld.

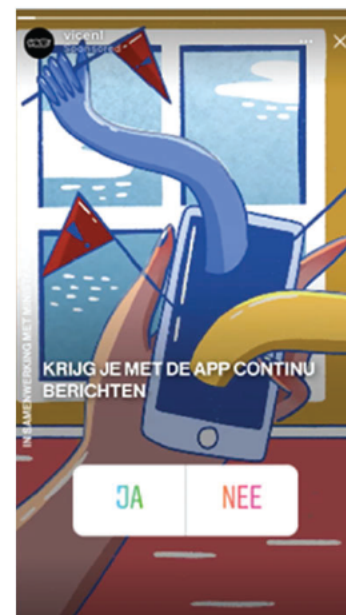
Like Comment Share

Comment as VICE Nederland

Jongeren van 18-34 jaar / VICE

- › Misvattingen over de CoronaMelder-app in Instagram stories

Jongeren van 18-34 jaar / VICE

- > Artikelen gepromoot op Facebook

5.1.2e

VICE Nederland
35m · 🌐

"Wij doen dit jaar een 'weeskinderkerst'. Omdat we niet naar onze familie kunnen, koken we met twee vrienden allemaal iets uit onze eigen cultuur." - met Rijksoverheid

VICE.COM

We vroegen jongeren op straat hoe zij de feestdagen gaan vieren
Originale verhalen en documentaires over alles wat ertoe doet in de wereld.

👍 Leuk 💬 Opmerking plaatsen ➦ Delen

Schrijf een opmerking...

vicens • Volgend

vicens Verplicht thuiszitten is de ideale gelegenheid om je eindelijk eens met volle toewijding in een onderwerp te verdiepen, zoals het werk van Sartre, of kaas. - met Rijksoverheid

4 🍷

👍 🗨️ 📌

Als eerste leuk vinden.
4 UUR GELEDEN

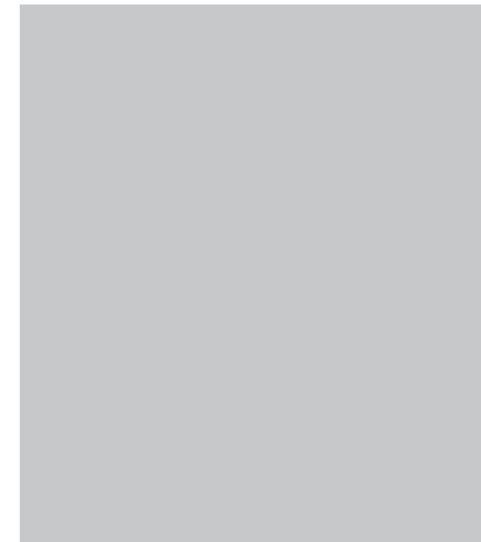
Een opmerking toevoegen... Plaatsen

Jongeren 18-34 jaar / SLAM!

5.1.2e

- > Media: radio, SLAM! TV, Youtube en Instagram
- > Serie met 8 sketches.
- > De serie bestaat uit humoristische sketches waarin wordt getoond hoe je nu/in coronatijd, in bepaalde situaties kunt gedragen. Denk aan situaties als daten, je verjaardag vieren, voetbal kijken met vrienden, thuiswerken/thuis studeren en op bezoek gaan bij je oma.
- > Instagram story is viral gegaan op Dumpert en daardoor meer dan 250.000 views.

Groots online thuisfestival - Goodbye2020

- > Follow the Beat heeft een groots livestreamfestival georganiseerd, met meer dan 40 streams.
- > Het festival duurde van 17.00 tot 05.00 uur en was gratis vanuit je huiskamer te bezoeken.
- > Gepromoot via de media, de optredende artiesten en stakeholders.
- > Meer dan 650.000 kijkers

Op de planning

- > Voortzetten samenwerking met alle mediapartijen. Op korte termijn de volgende onderwerpen: thuisblijven, thuiswerken, vaccineren, de basismaatregelen en de avondklok.
- > Vanuit 'Aandacht voor elkaar'/een klein gebaar: de initiatieven voor jongeren, met name de verhalen over mentaal welzijn (tegengaan eenzaamheid, somberheid etc), beter uitlichten (bijv via RO.nl of sociale media)
- > Nieuwe klankbordgroep samenstellen voor een frisse blik
- > De scholierencampagne van OCW rondom te maatregelen krijgt mogelijk een vervolg, zowel in de vorm van de verspreide afbeeldingen / posters als via een aanvullende route via TikTok. We zijn hiervan in afwachting van budget en verder nieuws over het heropenen van de scholen.
- > OCW gaat binnenkort via scholen richting ouders / jongeren communiceren over de proef rondom sneltesten in het VO. Daar worden momenteel animaties en aanvullende visuals voor ontwikkeld.
- > Onderzoek/inventarisatie ontwikkeling campagne voor 12-18 jarigen
- > Vervolg met studentensportkoepels zodra de maatregelen versoepelen. Over problemen omtrent het naleven van de maatregelen na het sporten en tijdens wedstrijden en toernooien.

Op de planning

- › Intensivering campagne over quarantaine
 - Campagne i.s.m. DPG media ('Coronaconflict')
 - Biedt erkenning voor de conflicten die jongeren (15-25 jr) ervaren met de coronamaatregelen (focus op quarantaine) en geeft oplossingen hiervoor
 - Visuals en filmpjes worden gelanceerd op het grootste jongerenplatform van Nederland; scholieren.com en via verschillende social kanalen
 - Campagne i.s.m. BV Jong (Koepelorganisatie jongerenwerkers)
 - Jongerenwerkers kunnen zelf filmpjes maken met jongeren en/of jongeren kunnen spontaan filmpjes maken (via eigen middelen) waarin ze uitleggen/weergeven/rappen over (alles is mogelijk) hoe zij omgaan met coronamaatregelen
 - In ontwikkeling; samenwerking met NOC NSF
- › Samenwerking met FIFA scheidsrechter

5.1.2e

Week 5 (ma 25 jan – zo 31 jan 2021)

Dag	Overleg/tijdstip	Toelichting
Maandag 25-01	<ul style="list-style-type: none"> • 10:00 DOC-19 • 16:00 Veiligheidsberaad • 16:30 ACC-19 	
Dinsdag 26-01	<ul style="list-style-type: none"> • 11:15 MCC-19 • 13:30 DOC-19 	
Woensdag 27-01	<ul style="list-style-type: none"> • 16:00 DOC-19 	
Donderdag 28-01	<ul style="list-style-type: none"> • 11:00 ACC-19 • 13:30 DOC-19 • 16:00 ACC-19 Reflectie 	
Vrijdag 29-01	<ul style="list-style-type: none"> • 10:30 MCC-19 • MR • 13:30 DOC-19 	

Week 6 (ma 1 feb – zo 7 feb 2021)

Dag	Overleg/tijdstip	Toelichting
Maandag 01-02	<ul style="list-style-type: none">• 10:00 DOC-19• 16:00 Veiligheidsberaad• 16:30 ACC-19	
Dinsdag 02-02	<ul style="list-style-type: none">• 11:30 MCC-19• 13:30 DOC-19	
Woensdag 03-02	<ul style="list-style-type: none">• 16:00 DOC-19	
Donderdag 04-02	<ul style="list-style-type: none">• 11:00 ACC-19• 13:30 DOC-19	
Vrijdag 05-02	<ul style="list-style-type: none">• 10:30 MCC-19• MR• 13:30 DOC-19	

MINISTERIËLE COMMISSIE
COVID-19

Kenmerk : 3749248

AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 26 januari 2021
in de Rolzaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 11.15 uur

-
1. Mededelingen
 2. Algemeen beeld =
 3. Stand van zaken internationaal en toerisme =
 4. Stand van zaken Tweede Kamerverkiezingen 2021 o
 5. W.v.t.t.k.

Stukken rondgezonden ter kennisneming van de commissie

- a. Factsheets zorg en gezondheid 25 januari 2021 o

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Factsheets VWS 25 januari 2021

1. Epidemiologisch beeld
2. Curatieve Zorg
3. Langdurige Zorg
4. Druk op arbeidsmarkt zorg
5. Testen en Traceren

1. Epidemiologisch beeld

Kerncijfers

DALING Aantal positieve testuitslagen (24 januari)

4.924 positieve testuitslagen [28,3 per 100k] ten opzichte van 5.487 een dag eerder.

Percentage positieve testen op 24 januari: 10,8%

7-daags gemiddeld percentage positief: door het grootschalig testen in Lansingerland is het percentage positief in Nederland 11,0%. Exclusief de testen die afgenomen zijn in Lansingerland is het percentage positief in Nederland 11,7% (waarde van 11 t/m 17 januari).

Laatst berekende R-waarde

R = 0.98 (onzekerheid 0.96 – 1.01, o.g.v. 1 januari) (bron: weekrapportage RIVM, 19 januari)

Op basis van de IC-opnames: 0.97 (onzekerheid 0.66 – 1.31, o.g.v. 1 januari) (bron: RIVM, 19 januari)

Op basis van ziekenhuisopnames: 0.97 (onzekerheid 0.84 – 1.10, o.g.v. 1 januari) (bron: RIVM, 19 januari)

DALING Aantal ziekenhuisopnames (24 januari)

IC-bezetting: 680 (verschil t.o.v. vorige week: +4) (bron: LCPS)

ZKH-bezetting (excl. IC): 1.667 (verschil t.o.v. vorige week: -41) (bron: LCPS)

Aantal nieuwe IC-opnames afgelopen week (11 t/m 17 januari): 252 (verschil t.o.v. week eerder: -47) (bron: weekrapportage RIVM, 19 januari)

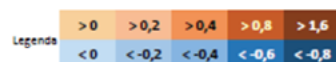
Aantal ZKH-opnames afgelopen week (11 t/m 17 januari): 1.348 (verschil t.o.v. week eerder: -280) (bron: weekrapportage RIVM, 19 januari)

Inschatting aantal besmettelijke personen

136.241 (100.879 – 171.595, o.g.v. 7 januari) (bron: weekrapportage RIVM, 19 januari)

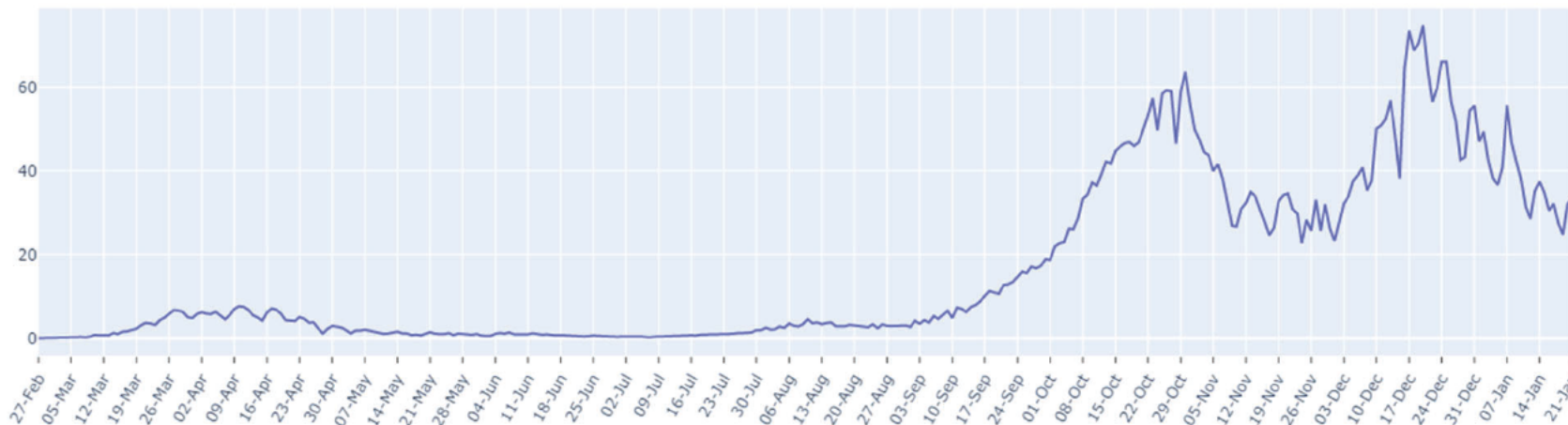
Procentuele groei aantal besmettingen afgelopen 7 dagen tov 7 dagen ervoor

Het G-getal	8 jan. 9 jan. 10 jan. 11 jan. 12 jan. 13 jan. 14 jan. 15 jan. 16 jan. 17 jan. 18 jan. 19 jan. 20 jan. 21 jan. 22 jan. 23 jan. 24 jan.																Trendlijn	Toe-/afname	Weekcijfers per 100k inw.		Verandering		
	21 jan.	24 jan.	absoluut	perc.																			
Limburg-Noord	-0,20	-0,20	-0,09	0,05	0,17	0,19	0,25	0,16	0,12	0,11	-0,10	-0,16	-0,24	-0,28	-0,21	-0,22	-0,27			348,5	328,5	-20,0	-5,7%
Noord-Holland-Noord	-0,07	-0,16	-0,14	-0,16	-0,14	-0,07	-0,23	-0,29	-0,25	-0,20	-0,17	-0,18	-0,19	-0,05	-0,04	0,11	0,03			299,5	299,4	-0,2	-0,1%
Twente	-0,18	-0,16	-0,16	-0,19	-0,21	-0,17	-0,21	-0,29	-0,32	-0,35	-0,35	-0,31	-0,29	-0,24	-0,15	-0,12	-0,07			299,7	294,1	-5,5	-1,9%
Brabant-Zuidoost	0,03	0,06	0,05	0,06	0,01	-0,02	-0,06	-0,14	-0,12	-0,13	-0,14	-0,10	-0,09	-0,06	-0,04	-0,05	0,02			282,6	290,7	8,1	2,9%
Limburg-Zuid	-0,03	-0,09	-0,08	-0,04	-0,06	-0,16	-0,16	-0,22	-0,21	-0,17	-0,15	-0,15	-0,02	-0,01	0,02	0,07	0,00			288,4	278,1	-10,2	-3,5%
Zaanstreek-Waterland	-0,10	-0,11	-0,09	-0,06	-0,07	-0,13	-0,18	-0,14	-0,13	-0,26	-0,34	-0,41	-0,32	-0,19	-0,07	0,00	0,17			213,5	264,2	50,7	23,8%
Gelderland-Zuid	-0,05	-0,16	-0,09	-0,09	-0,09	-0,05	-0,19	-0,23	-0,22	-0,20	-0,17	-0,13	-0,13	-0,09	-0,06	-0,01	-0,04			250,9	244,3	-6,6	-2,6%
Fryslân	0,08	0,06	-0,03	-0,10	-0,13	-0,11	-0,10	-0,16	-0,16	-0,11	-0,03	0,02	0,04	0,04	0,05	0,07	0,07			244,8	238,8	-6,0	-2,5%
Brabant-Noord	-0,05	0,02	0,04	0,07	-0,07	-0,07	-0,15	-0,23	-0,33	-0,36	-0,34	-0,25	-0,22	-0,19	-0,11	-0,10	-0,02			235,5	232,7	-2,9	-1,2%
Gelderland-Midden	-0,24	-0,25	-0,14	-0,09	-0,13	-0,06	-0,16	-0,15	-0,17	-0,24	-0,27	-0,26	-0,29	-0,27	-0,2	-0,21	-0,21			244,6	226,5	-18,1	-7,4%
Zuid-Holland-Zuid	-0,07	-0,17	-0,09	-0,24	-0,29	-0,25	-0,30	-0,27	-0,24	-0,32	-0,19	-0,20	-0,15	-0,16	-0,17	-0,12	-0,04			219,0	222,9	3,9	1,8%
IJsselland	-0,04	-0,08	-0,06	-0,09	-0,07	-0,06	-0,12	-0,25	-0,25	-0,37	-0,35	-0,29	-0,35	-0,30	-0,21	-0,16	-0,03			218,5	222,5	4,0	1,8%
Groningen	0,11	0,20	0,08	-0,08	-0,09	-0,05	-0,18	-0,28	-0,29	-0,19	-0,07	-0,10	-0,09	-0,08	0,01	0,02	-0,05			214,9	210,8	-4,1	-1,9%
Zeeland	0,09	0,09	0,08	0,11	0,11	0,16	0,05	-0,05	-0,16	-0,16	-0,21	-0,21	-0,25	-0,21	-0,17	-0,05	-0,09			213,0	207,6	-5,5	-2,6%
Noord- en Oost-Gelderland	-0,21	-0,18	-0,17	-0,18	-0,14	-0,11	-0,22	-0,19	-0,27	-0,33	-0,33	-0,34	-0,33	-0,27	-0,29	-0,20	-0,15			197,4	187,3	-10,1	-5,1%
Hollands-Midden	-0,11	-0,13	-0,11	-0,18	-0,13	-0,15	-0,21	-0,27	-0,25	-0,34	-0,28	-0,32	-0,30	-0,28	-0,21	-0,23	-0,11			180,4	185,4	5,1	2,8%
Drenthe	-0,07	-0,03	-0,12	-0,13	-0,16	-0,10	-0,08	-0,10	-0,19	-0,18	-0,20	-0,19	-0,23	-0,28	-0,30	-0,24	-0,25			202,2	180,3	-21,9	-10,8%
Midden- en West-Brabant	-0,15	-0,11	-0,19	-0,19	-0,24	-0,17	-0,25	-0,28	-0,30	-0,27	-0,28	-0,25	-0,23	-0,11	-0,08	-0,02	-0,02			180,7	175,7	-5,0	-2,8%
Flevoland	-0,18	-0,25	-0,27	-0,27	-0,21	-0,19	-0,19	-0,29	-0,31	-0,27	-0,26	-0,30	-0,30	-0,30	-0,27	-0,19	-0,21			189,1	174,9	-14,2	-7,5%
Rotterdam-Rijnmond	-0,18	-0,15	-0,12	-0,14	-0,11	-0,04	-0,13	-0,14	-0,18	-0,18	-0,19	-0,21	-0,22	-0,14	-0,11	-0,03	-0,07			174,4	172,7	-1,7	-1,0%
Gooi en Vechtstreek	-0,27	-0,21	-0,24	-0,23	-0,25	-0,22	-0,23	-0,25	-0,30	-0,29	-0,26	-0,22	-0,23	-0,18	-0,08	-0,01	-0,03			174,3	172,3	-1,9	-1,1%
Utrecht	-0,15	-0,17	-0,15	-0,18	-0,21	-0,17	-0,23	-0,24	-0,23	-0,24	-0,22	-0,17	-0,25	-0,18	-0,17	-0,14	-0,14			176,8	170,0	-6,8	-3,8%
Kennemerland	-0,29	-0,23	-0,23	-0,25	-0,26	-0,25	-0,25	-0,20	-0,21	-0,21	-0,18	-0,18	-0,07	-0,01	-0,06	-0,11	-0,11			186,7	164,9	-21,8	-11,7%
Amsterdam-Amstelland	-0,14	-0,18	-0,13	-0,12	-0,07	-0,14	-0,13	-0,18	-0,13	-0,10	-0,09	-0,14	-0,03	-0,10	-0,10	-0,09	-0,14			169,3	162,3	-7,0	-4,1%
Haaglanden	-0,11	-0,04	-0,07	-0,05	-0,11	-0,14	-0,24	-0,23	-0,34	-0,30	-0,32	-0,29	-0,27	-0,20	-0,21	-0,01	-0,09			152,5	154,0	1,4	0,9%
NEDERLAND	-0,12	-0,12	-0,11	-0,12	-0,13	-0,11	-0,16	-0,20	-0,22	-0,23	-0,22	-0,22	-0,21	-0,17	-0,14	-0,09	-0,08			215,2	210,9	-4,3	-2,0%

Het G-getal geeft de procentuele groei weer van het aantal besmettingen in de afgelopen zeven dagen ten opzichte van de zeven dagen ervoor. Zolang het G-getal positief is, neemt het aantal besmettingen per dag toe. Zodra het G-getal negatief is, daalt het aantal besmettingen.

24 januari: aantal positieve testuitslagen per 100.000 inwoners: 28.3

FIGUUR (t/m zondag 24 januari, wekelijks): trend in positieve testuitslagen per 100.000 landelijk

FIGUUR (t/m zondag 24 januari, dagelijks): trend in percentage positief landelijk

TREND Aantal besmettelijke personen

Conform nieuwe rekenmethode RIVM sinds 13 oktober. Nieuwe methodiek is gebaseerd op een groter cohort-onderzoek met meer deelnemers.

Begin juli:	3.200 personen	(1 : 5400 personen)
Half augustus:	12.150 personen	(1 : 1430 personen)
1 september:	20.600 personen	(1 : 844 personen)
1 oktober:	126.473 personen	(1 : 137 personen)
10 november:	145.754 personen	(1 : 119 personen)
21 december:	90.201 personen	(1 : 193 personen)
12 januari:	140.833 personen	(1 : 124 personen)
24 januari:	136.241 personen	(1 : 128 personen)

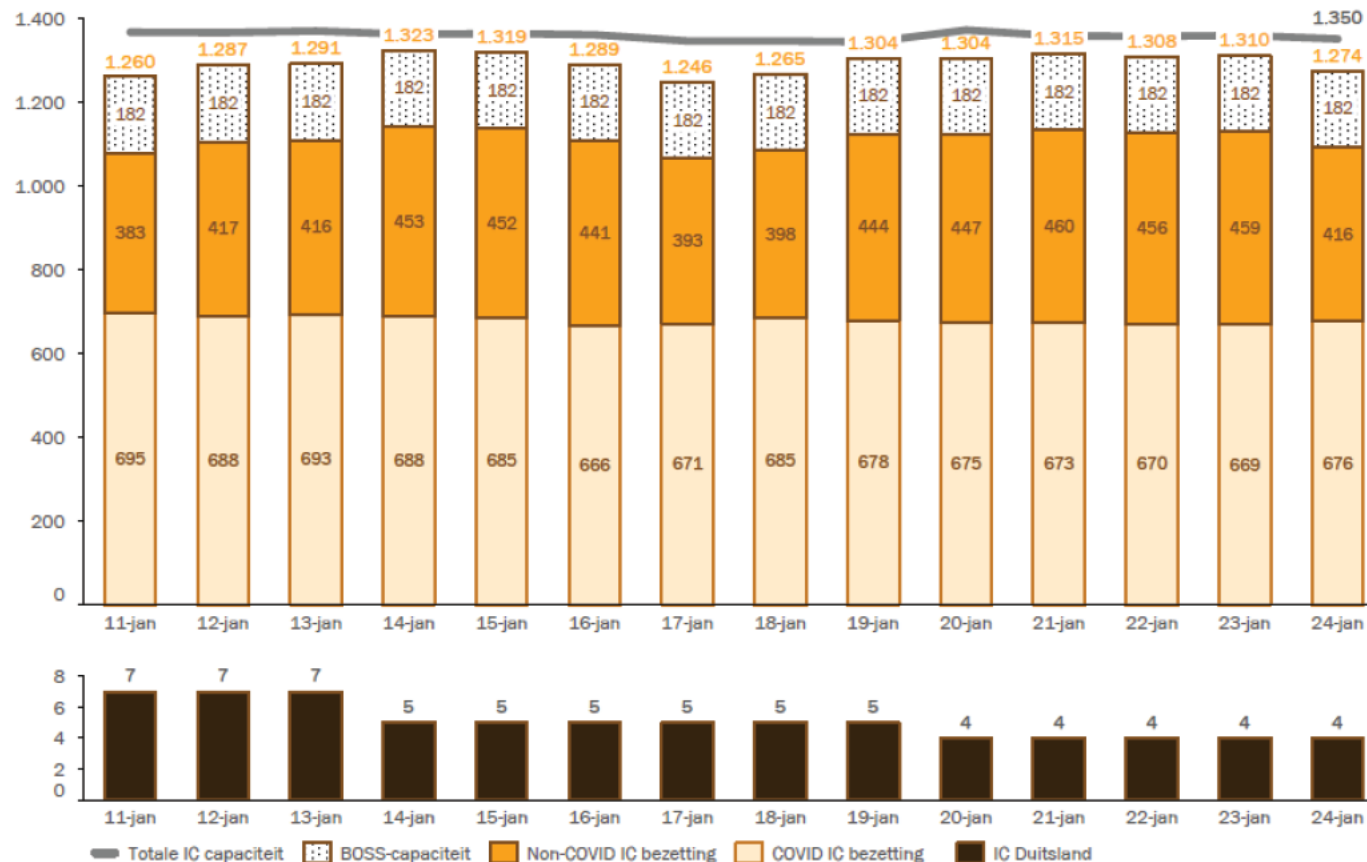
Toename per leeftijdscohort (percentage positief getest)

LEEFTIJD	24/1	21/12	1/12	26/11	10/11	27/10	13/10	9/9
0 tot 10	2,8%	1,6%	1,4%	1,3%	1,0%	0,7%	0,5%	1,2%
10 tot 20	10,2%	15,5%	15,4%	15,8%	11,6%	11,0%	13,1%	12,8%
20 tot 30	16,4%	13,9%	15,2%	15,1%	17,0%	18,0%	20,6%	29,6%
30 tot 40	13,4%	13,1%	14,8%	14,3%	14,5%	15,7%	15,3%	17,0%
40 tot 50	13,7%	16,2%	15,6%	15,3%	17,0%	16,7%	15,8%	14,3%
50 tot 60	18,4%	17,8%	17,4%	16,5%	18,1%	18,3%	17,4%	14,9%
60 tot 70	12,3%	10,8%	9,8%	9,5%	11,2%	10,4%	10,0%	5,6%
70 tot 80	6,5%	6,5%	6,0%	6,6%	5,3%	5,7%	4,7%	2,3%
80 tot 90	4,8%	3,6%	3,4%	4,4%	3,5%	2,6%	2,1%	1,3%
90+	1,5%	1,0%	1,1%	1,7%	1,1%	0,9%	0,4%	1,0%

2. Curatieve zorg

Huidige bezetting COVID-ziekenhuisbedden: IC en kliniek

- Totale capaciteit IC**
 De totale capaciteit op de IC bedraagt **1.350** bedden. Deze bestaat uit bezette bedden (COVID en non-COVID), BOSS-capaciteit en vrije capaciteit.
- BOSS-capaciteit**
 Er zijn **voldoende** BOSS-bedden beschikbaar. Er zouden **182** beschikbare bedden voor de COVID en non-COVID-zorg moeten zijn.
- Totale bezetting IC**
 De totale bezetting op de IC is **gedaald** naar **1.092** bedden.
- COVID-bezetting**
 Het aantal COVID-patiënten op de IC in Nederland is **gestegen** naar **676**. Er bevinden zich daarnaast **4** patiënten in Duitsland.
- Non-COVID-bezetting**
 Het aantal non-COVID-patiënten op de IC is **gedaald** naar **416**.

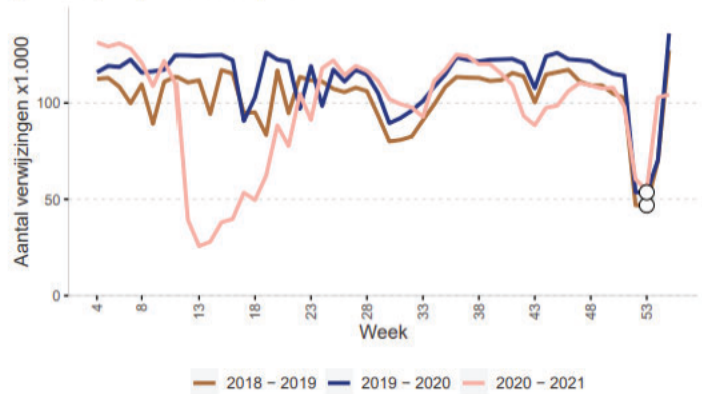
Afschaling, uitgestelde zorg en gemiste verwijzingen

Op dit moment is de reguliere IC-zorg afgeschaald met 46%

- Stuwmeer aan inhaalzorg bestaat uit 3 groepen:
- Mensen die wel zorg nodig hebben, maar niet naar de huisarts zijn gegaan tijdens de crisis.
 - Mensen die op de wachtlijst stonden voor de coronacrisis begon en door de crisis nog niet zijn geholpen.
 - Mensen die tijdens de crisis wel een verwijzing hebben gekregen, maar nog niet geholpen zijn

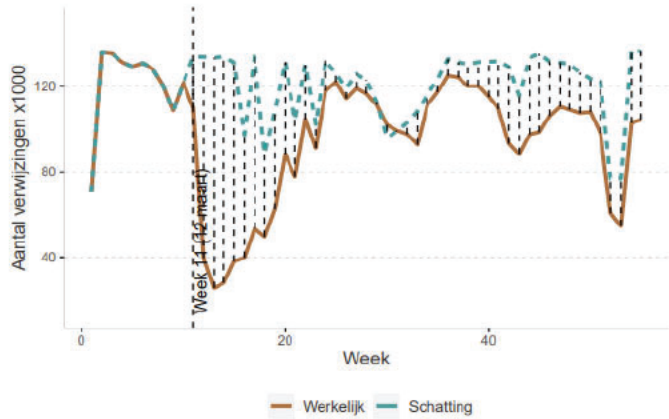
- Vanaf maart hebben er in totaal 1,257miljoen minder verwijzingen plaatsgevonden dan dat we zouden verwachten zonder crisis.
- Op dit moment ligt het aantal verwijzingen op 76% van het verwachte aantal verwijzingen zonder coronacrisis.
- In de laatste 2 weken is het aantal verwijzingen 65 duizend minder dan verwacht

Figuur 2 Landelijk verwijzingsvolume 2018-2021 per week

Landelijke verwijzingen per week

Figuur 10 Schatting stuwmeer verwijzingen

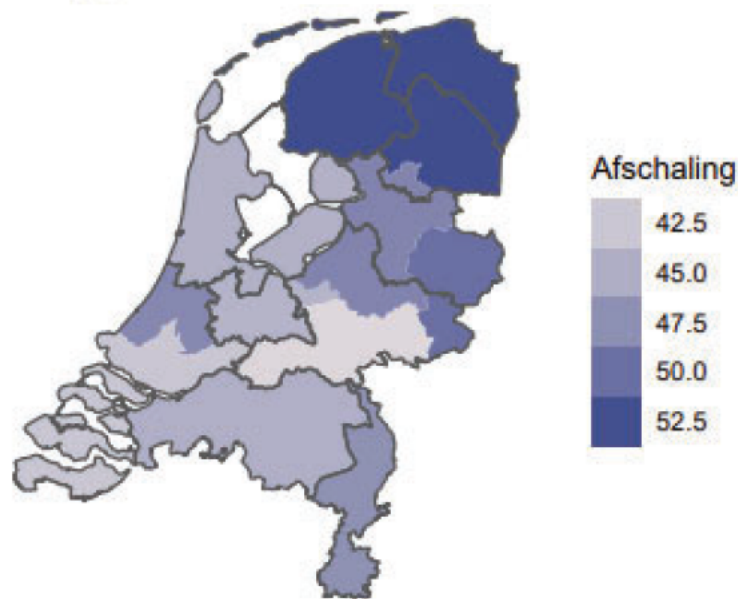

Schatting stuwmeer verwijzingen per week

Bron: NZa – Analyse van de gevolgen van de coronacrisis voor verwijzingen naar de medisch-specialistische zorg, d.d. 19 januari 2021

Percentage afschaling operatiekamers

Figuur 11 Percentage afschaling operatiekamers

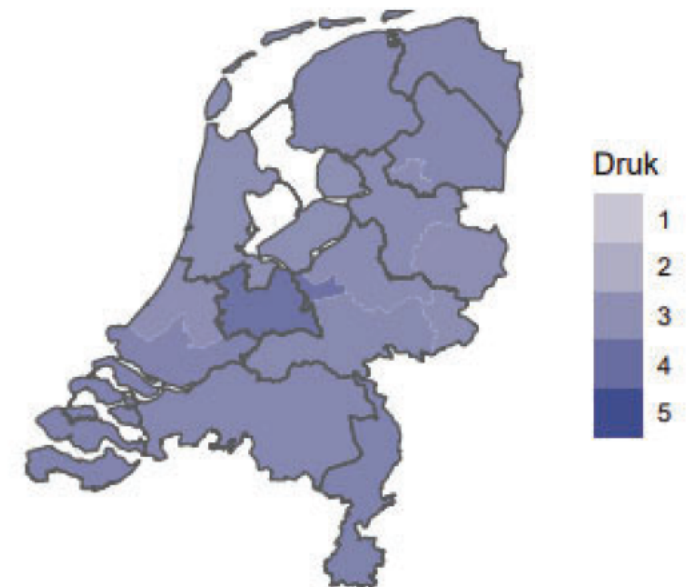

De gewogen gemiddelde afschaling in Nederland is 46%.

Druk op de zorg (1 tot 5) waarbij de volgende omschrijvingen gelden:

1. Gebruikelijke interne maatregelen en reguliere afspraken volstaan
2. Reguliere buffercapaciteit volledig opgebruikt maar nog geen bijzondere maatregelen
3. Bijzondere maatregelen en accentverlegging om de kwaliteit te behouden
4. Aanpassingsvermogen is volledig opgebruikt en zorgkwaliteit komt in gevaar
5. De kwaliteit en / veiligheid van zorg kan niet meer worden gewaarborgd

Figuur 13 Druk op de IC

Ontwikkeling scenario's (bron: LCPS)

In het modelleren van middellange termijneffecten op de IC capaciteit zit een grote mate van onzekerheid doordat we niet exact weten wat het aandeel van de Britse variant is, hoe deze zich zal ontwikkelen en wat de effecten zijn van de recente maatregelen.

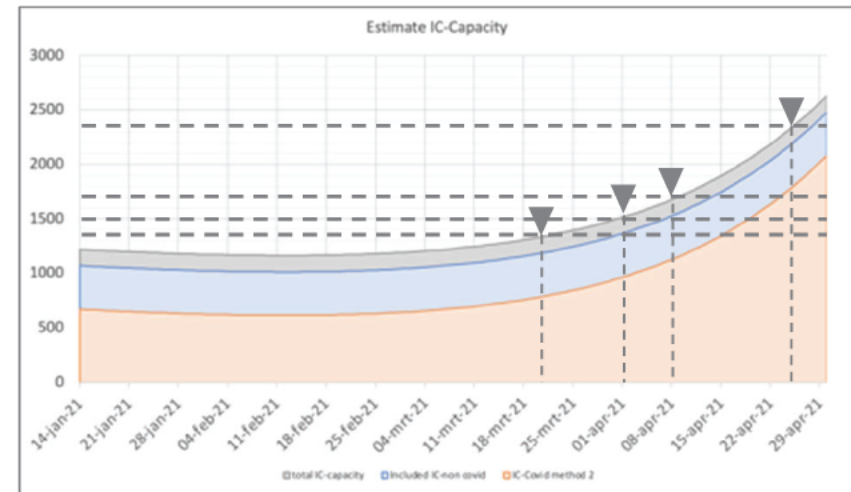
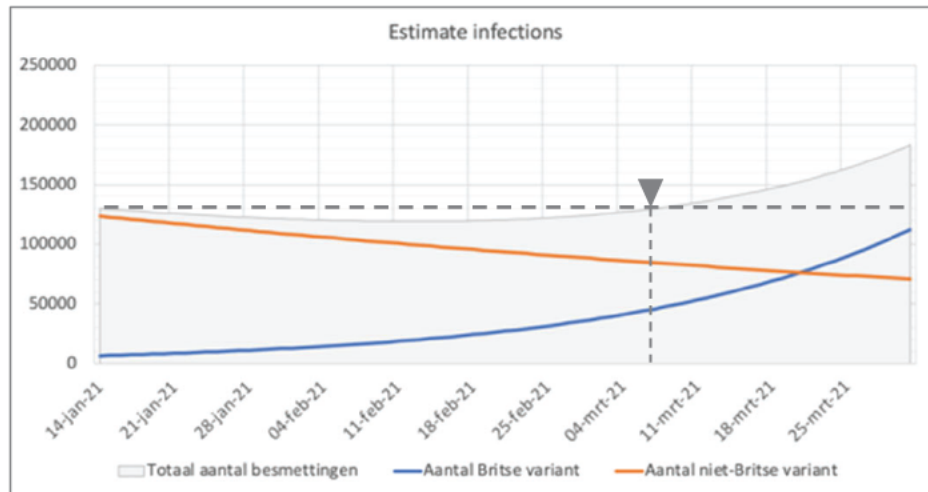
Er zijn 4 scenario's gemodelleerd:

1. Het aandeel van de Britse variant bedraagt 5% van het totaal aantal besmettingen en is 30%-40% besmettelijker dan de huidige dominante variant
2. Het aandeel van de Britse variant bedraagt 10% van het totaal aantal besmettingen en is 30%-40% besmettelijker dan de huidige dominante variant
3. Het aandeel van de Britse variant bedraagt 5% van het totaal aantal besmettingen en is 30%-40% besmettelijker dan de huidige dominante variant, echter de aanvullende maatregelen zullen de reproductie (R-waarde) verminderen met 8%-13%
4. Het aandeel van de Britse variant bedraagt 10% van het totaal aantal besmettingen en is 30%-40% besmettelijker dan de huidige dominante variant, echter de aanvullende maatregelen zullen de reproductie (R-waarde) verminderen met 8%-13%

Kernboodschap: In scenario 1 en 2 zal de kritieke grens (fase 3) in IC-capaciteit bereikt worden. In scenario 3 en 4 zal het aantal IC-opnames afnemen en ontstaat er ruimte om licht op te schalen in reguliere IC-capaciteit. Vanaf medio/eind maart zal het aantal opnames Covid-IC gaan toenemen. Verwachting is dat deze toename gunstig beïnvloed gaat worden door de toenemende vaccinatiegraad en klimatologische omstandigheden.

Druk op de zorg

Scenario besmettingen Britse variant bij actueel aandeel 5% en $R=1,3$ | komende periode stabilisatie in IC-bedden, vanaf begin april toename en wordt kritische grens bereikt

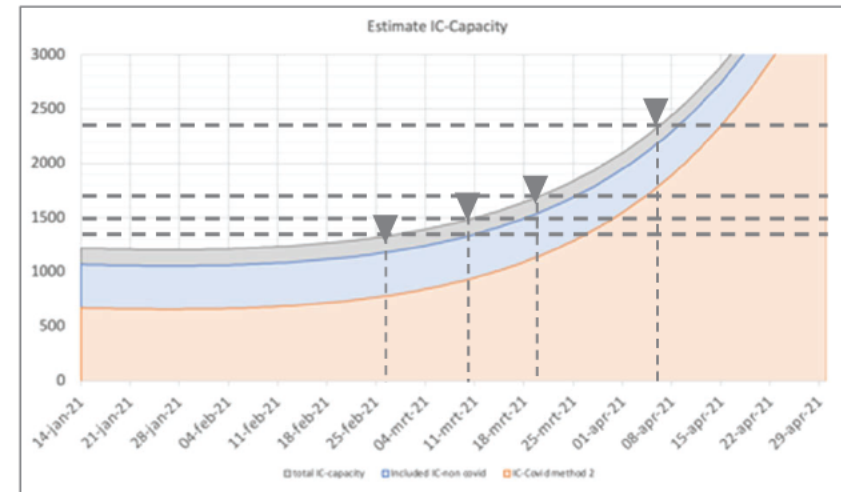
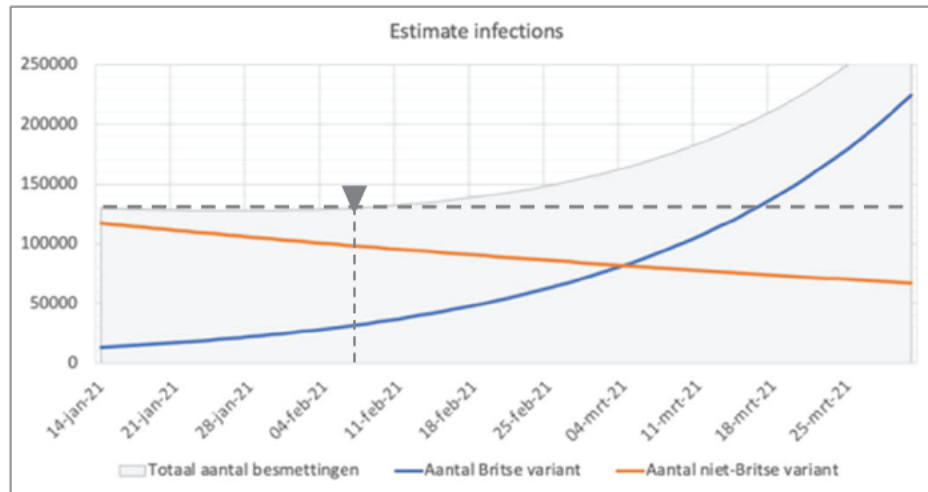

In dit scenario is gemodelleerd met een actueel aandeel van de Britse variant in het totaal aantal besmettingen van 5% die zich de komende periode op basis van een $R=1,3$ ontwikkelt. In dit scenario zal de Britse variant medio maart meer dan 50% van het totaal aantal besmettingen bedragen. De IC-bedbezetting zal zich de komende periode stabiliseren rond de 1.050 IC-bedden. Dit is het totaal voor Covid en 400 IC-bedden non-Covid (1.200 IC-bedden benodigd inclusief BOSS bedden). Vanaf begin maart zal de vraag naar IC-bedden toenemen en medio maart wordt de grens van 1.350 IC-bedden bereikt.

Bron: LCPS

Druk op de zorg

Scenario besmettingen Britse variant bij actueel aandeel 10% en $R=1,3$ | komende periode stabilisatie in IC-bedden, vanaf eind februari toename en wordt kritische grens bereikt

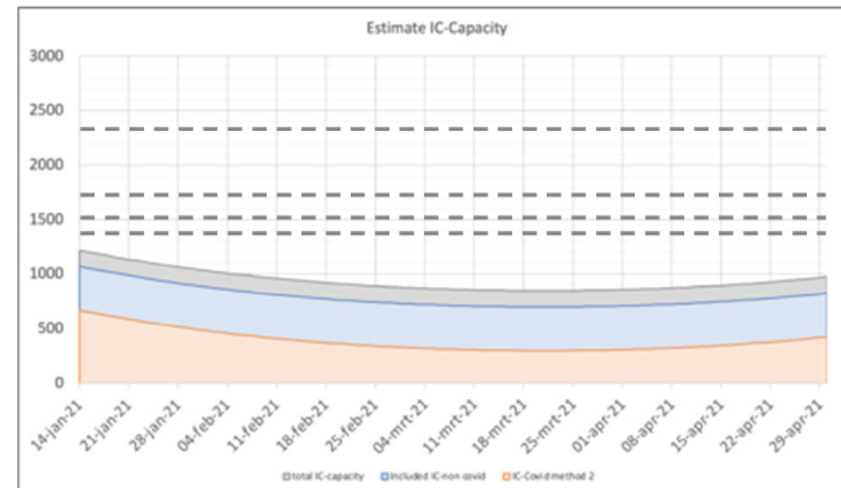
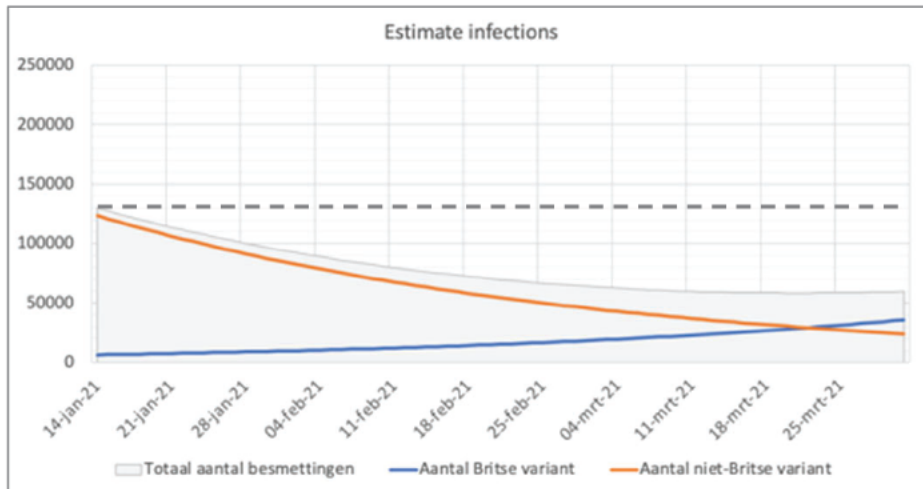

In dit scenario is gemodelleerd met een actueel aandeel van de Britse variant in het totaal aantal besmettingen van 10% die zich de komende periode op basis van een $R=1,3$ ontwikkelt. In dit scenario zal de Britse variant begin februari meer dan 50% van het totaal aantal besmettingen bedragen. De IC-bedbezetting zal zich de komende periode stabiliseren rond de 1.050 IC-bedden. Dit is het totaal voor Covid en 400 IC-bedden non-Covid (1.200 IC-bedden benodigd inclusief BOSS bedden). Vanaf begin februari zal de vraag naar IC-bedden sterk toenemen en eind februari wordt de grens van 1.350 IC-bedden bereikt.

Bron: LCPS

Druk op de zorg

Scenario besmettingen Britse variant bij actueel aandeel 5% en $R=1,17$ (10% correctie nieuwe overheidsmaatregelen) | komende periode geleidelijke daling in IC-bedden

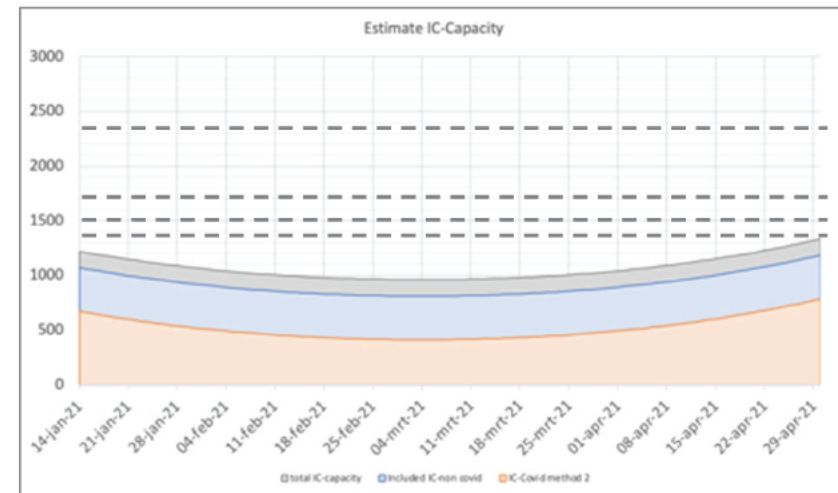
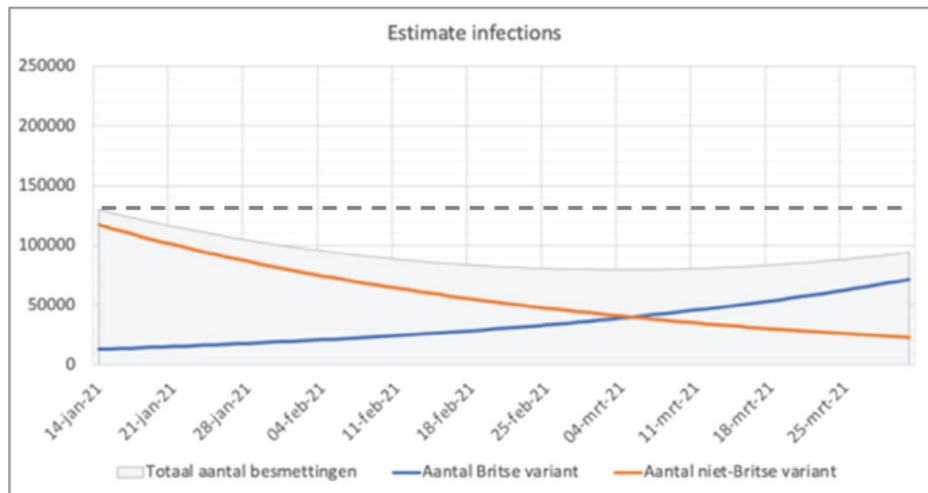

In dit scenario is gemodelleerd met een actueel aandeel van de Britse variant in het totaal aantal besmettingen van 5% die zich de komende periode op basis van een $R=1,17$ ontwikkelt. Deze R-waarde is gebaseerd op de verwachting dat de additionele maatregelen de R-waarde met 8%-13% reduceert. In dit scenario zal de Britse variant medio maart meer dan 50% van het totaal aantal besmettingen bedragen, waarbij het totaal aantal besmettingen afneemt. De IC-bedbezetting zal zich de komende periode dalen tot 700 IC-bedden. Dit is het totaal voor Covid en 400 IC-bedden non-Covid (850 IC-bedden benodigd inclusief BOSS bedden). Het aantal IC-bedden non-Covid is gebaseerd op een afgeschaald minimum van 400 bedden. Verwachting is in dit scenario dat reguliere zorg opgeschaald zal worden (o.a. hervatten kritieke planbare uitgestelde zorg), waardoor de werkelijke IC-bezetting hoger zal liggen.

Bron: LCPS

Druk op de zorg

Scenario besmetting Britse variant bij actueel aandeel van 10% en $R=1,17$ (10% correctie door nieuwe overheidsmaatregelen) | komende periode geleidelijke daling in IC-bedden welke richting eind april weer toeneemt (geen rekening gehouden met klimatologische effecten)

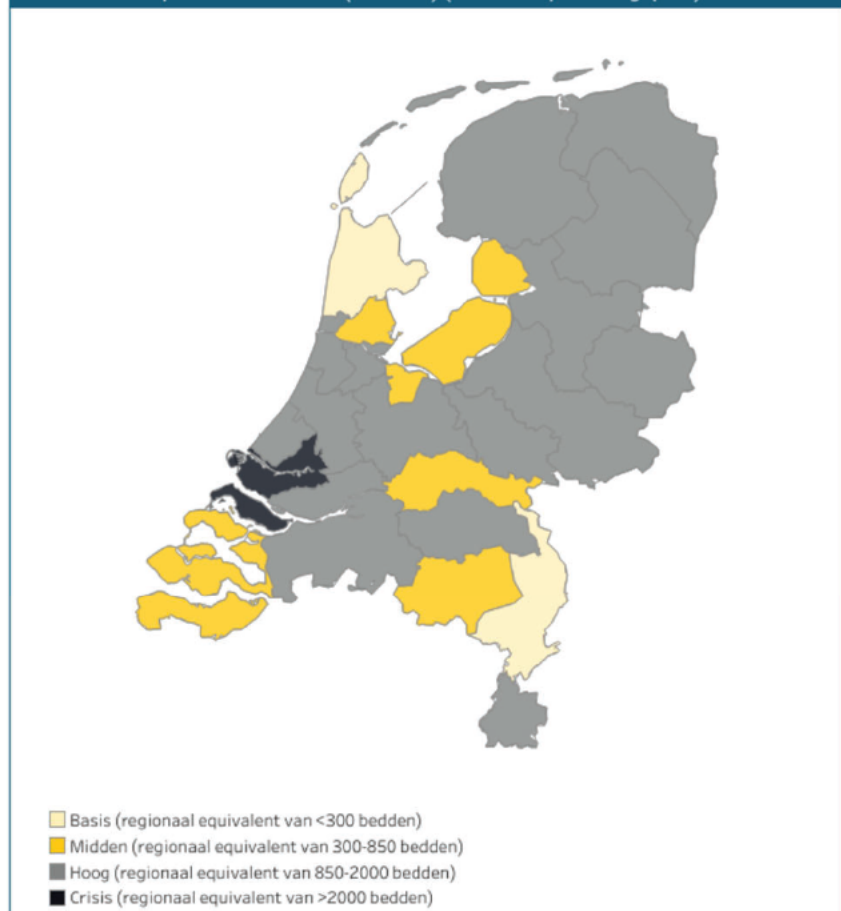

In dit scenario is gemodelleerd met een actueel aandeel van de Britse variant in het totaal aantal besmettingen van 10% die zich de komende periode op basis van een $R=1,17$ ontwikkelt. Deze R -waarde is gebaseerd op de verwachting dat de additionele maatregelen de R -waarde met 8%-13% reduceert. In dit scenario zal de Britse variant begin maart meer dan 50% van het totaal aantal besmettingen bedragen, waarbij het totaal aantal besmettingen eerst afneemt en vanaf begin maart gematigd stijgt. Hierbij is geen rekening gehouden met klimatologische effecten en effecten van vaccinaties). De IC-bedbezetting zal zich de komende periode dalen tot 800 IC-bedden. Dit is het totaal voor Covid en 400 IC-bedden non-Covid (950 IC-bedden benodigd inclusief BOSS bedden). Het aantal IC-bedden non-Covid is gebaseerd op een afgeschaald minimum van 400 bedden. Verwachting is in dit scenario dat reguliere zorg opgeschaald zal worden (o.a. hervatten kritieke planbare uitgestelde zorg), waardoor de werkelijke IC-bezetting eind februari/begin maart hoger zal liggen. Vanaf medio maart zal de bedbezetting IC-Covid toenemen.

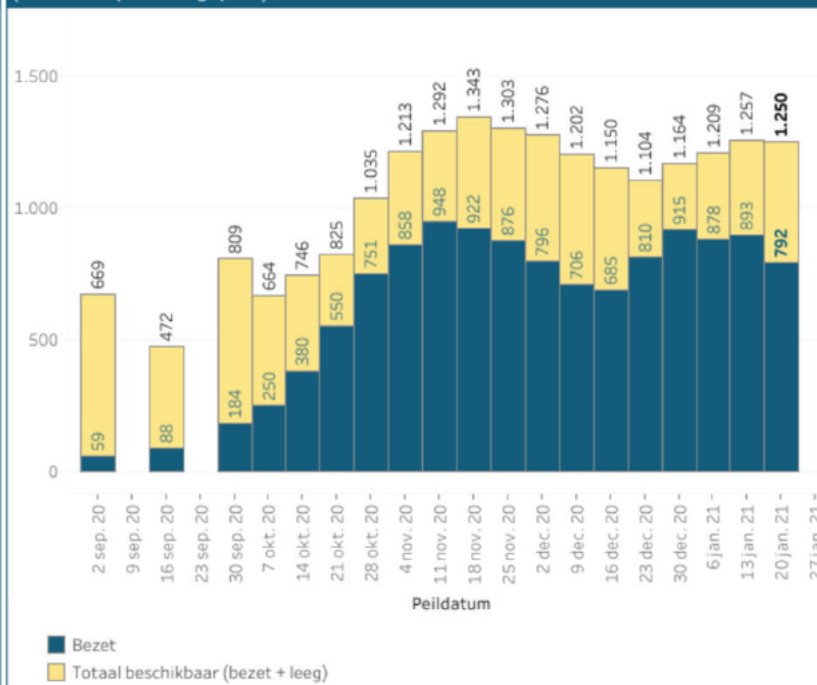
Bron: LCPS

Monitor zorgcontinuïteit niet-ziekenhuiszorg – landelijk beeld

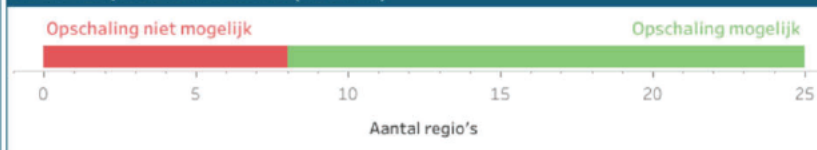
Opschalingsniveau per veiligheidsregio omtrent bedden voor tijdelijke zorgcapaciteit voor COVID-19-patiënten in de VV (ouderen) (conform opschalingsplan)

Bedden voor tijdelijke zorgcapaciteit voor COVID-19-patiënten in de VV (ouderen) (conform opschalingsplan)

Mogelijkheid tot verder opschalen van bedden voor tijdelijke zorgcapaciteit voor COVID-19-patiënten in de VV (ouderen)

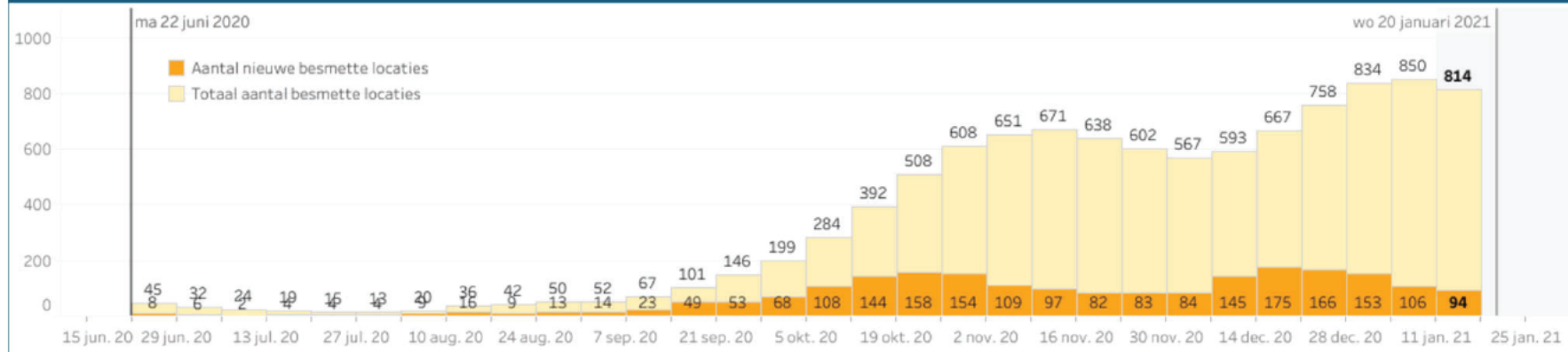

Monitor Zorgcontinuïteit niet-ziekenhuiszorg - Landelijk beeld

Data: COVID-19_verpleeghuizen (RIVM)
Laatst bijgewerkt: 20-01-2021 10:00:00

Aantal besmette locaties verpleeghuizen en woonzorgcentra per week

De cijfers in de laatste week kunnen nog worden aangepast doordat meldingen met terugwerkende kracht worden toegevoegd. De laatste week is daarom met grijze achtergrond weergegeven om dit te benadrukken.

Aantal nieuwe positief geteste bewoners in verpleeghuizen en woonzorgcentra per week

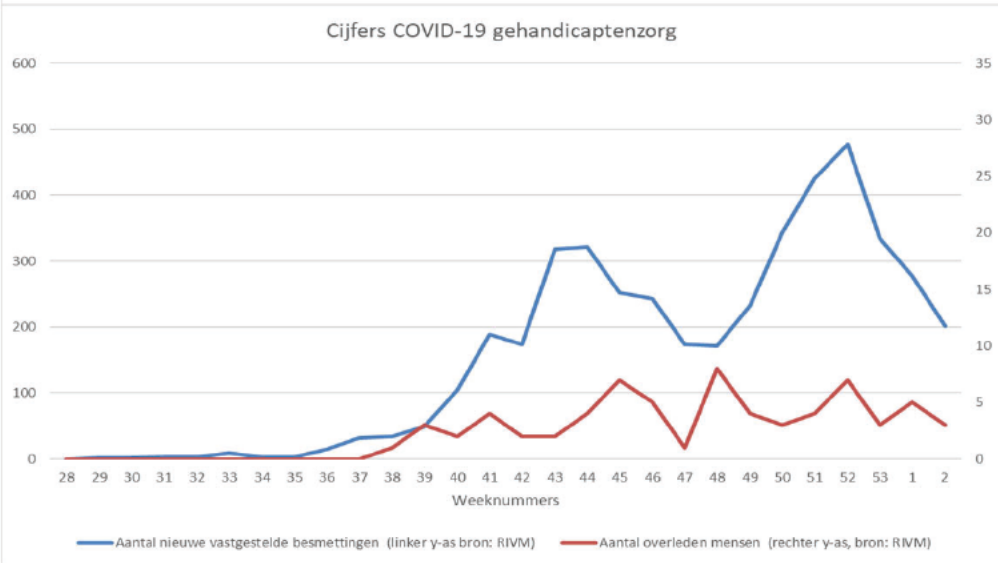
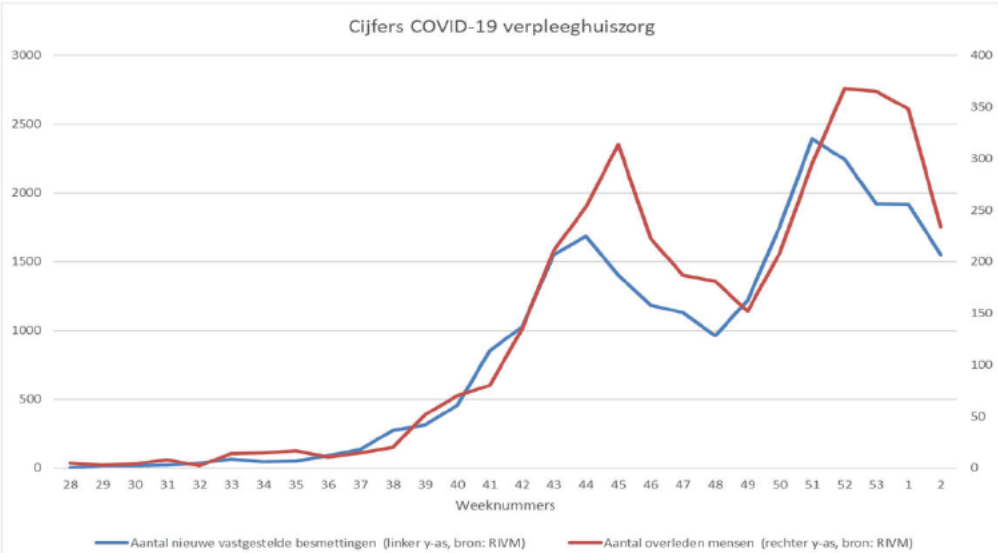
De cijfers in de laatste week kunnen nog worden aangepast doordat meldingen met terugwerkende kracht worden toegevoegd. De laatste week is daarom als grijs gebied gemarkeerd om dit te benadrukken.

Bron: RIVM (wekelijkse rapportage verpleeghuizen en woonzorgcentra van dinsdag 10.01 uur tot dinsdag 10.00 uur)

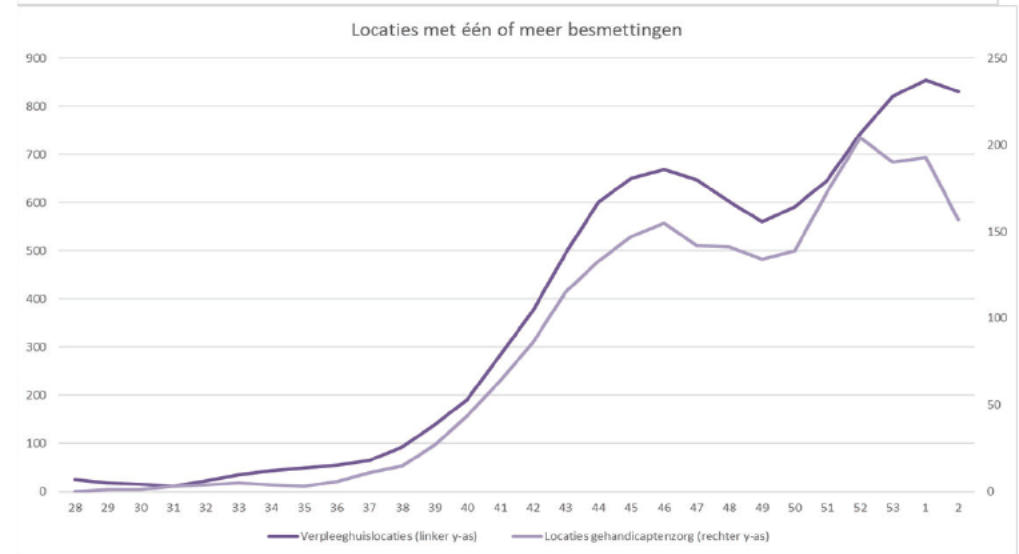
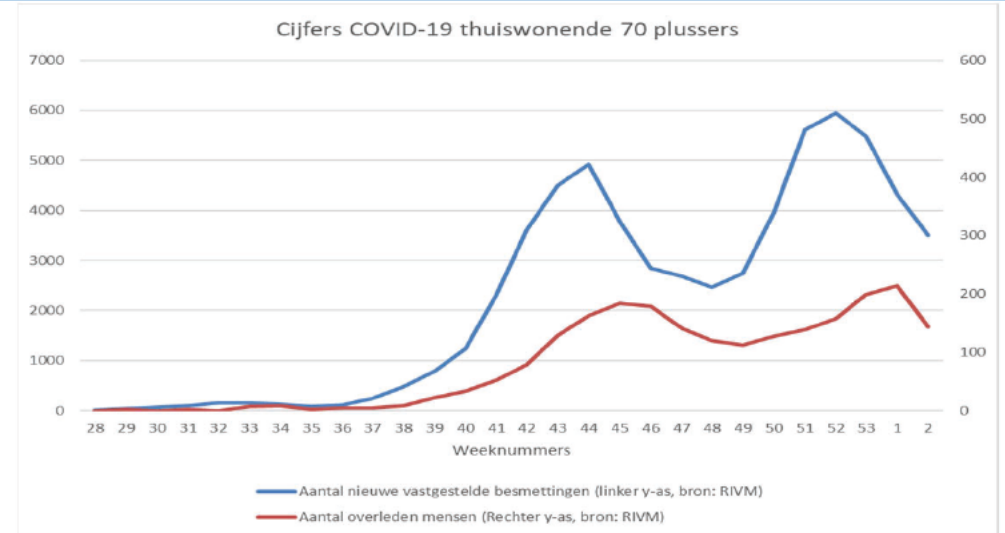
3. Langdurige zorg

Besmettingen langdurige zorg

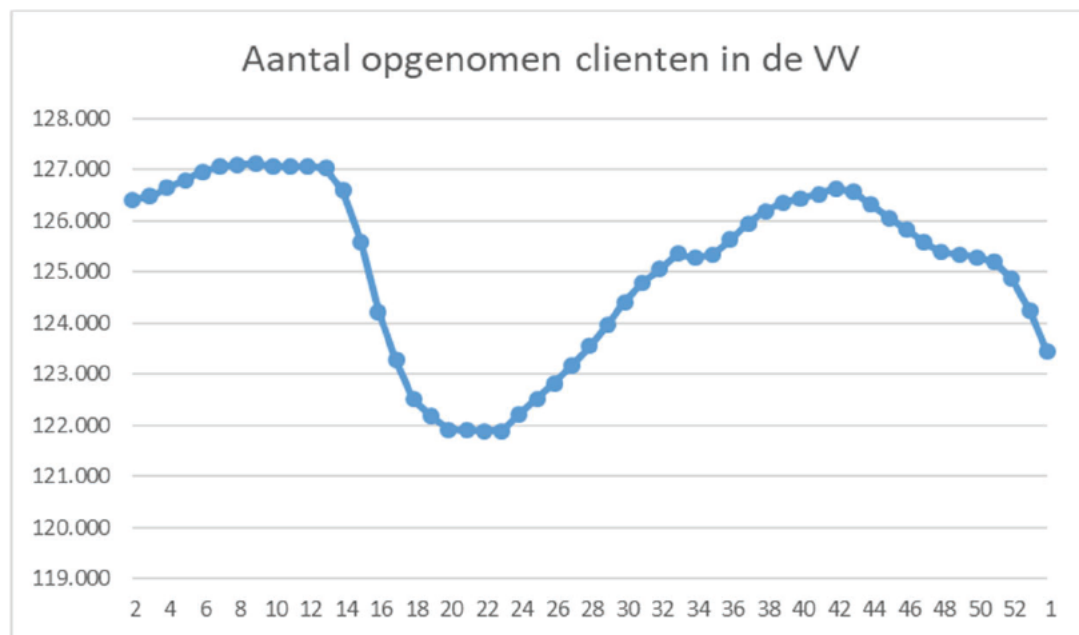
Boodschap

- De laatste week zien we een afname van het aantal nieuwe besmettingen in verpleeghuizen, instellingen voor gehandicaptenzorg en thuiswonende 70-plussers. Het aantal blijft hoog.
- Het aantal besmette verpleeghuislocaties neemt nog nauwelijks af.

Zorgketen ouderen onder druk

2019-2020

Toelichting: Verpleegdagen in verpleeghuizen (Wlz)

- Indicator: Aantal opgenomen cliënten met VV-indicatie
- Bron: CBS/ MLZ (wekelijkse updates)
- Afschaling: totaal: 726.565 dagen verblijf (cumulatief tot en met week 1). Dat is een productieverlies van ca. 2%.

Aantal plekken eerstelijnsverblijf (Zvw) gereserveerd voor patiënten met COVID-19

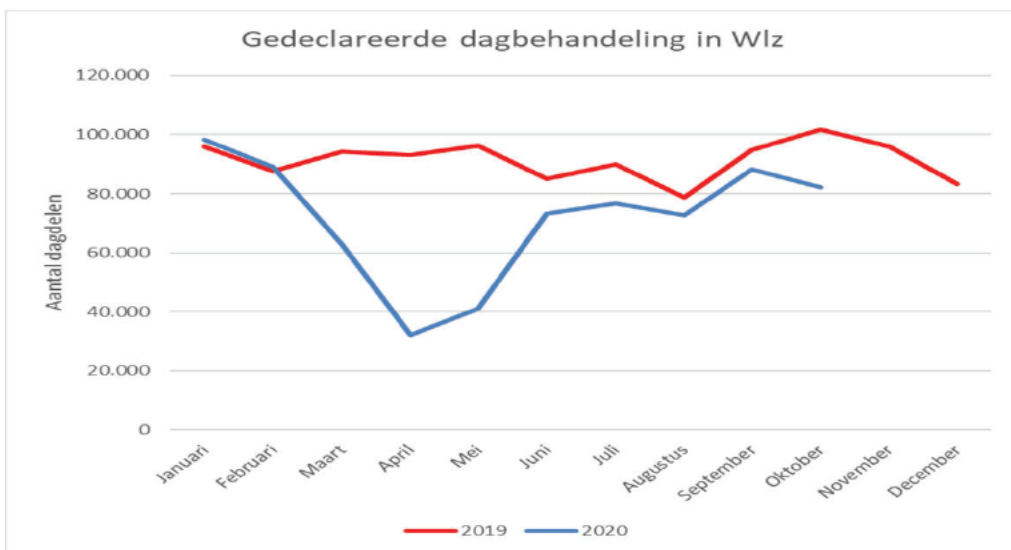
- Momenteel zijn 858 ELV plekken gereserveerd voor Covid-19 patiënten om de ziekenhuizen te ontlasten. Dit vraagt extra personele capaciteit.

Boodschap

- Na de eerste golf is het aantal bewoners in verpleeghuizen gedaald met ca. 5.000 personen.
- Dit aantal is in lijn met het aantal van 5.100 overledenen aan Corona in verpleeghuizen in het eerste halfjaar (Bron: CBS, doodsoorzaken).
- Vanaf week 23 vindt in de verpleeghuizen geleidelijk herbezetting plaats. Vanaf week 43 neemt de leegstand weer toe.
- Na week 1 zijn er ca. 3.620 plekken niet bezet.
- Vooral vanwege **het verbod op bezoek lag** het aantal nieuwe opnamen tijdens de eerste golf in de verpleeghuizen fors lager.
- **Doel is continuïteit van zorg in de gehele keten. De toenemende druk op de zorg en het personeel vertaalt zich wederom in een daling (vanaf week 42) van het aantal opgenomen cliënten met directe gevolgen voor de druk op de ziekenhuizen en de zorg thuis (wijkverpleging en thuiszorg).**
- **Ook de continuïteit van de Covid-zorg in verpleeghuizen en tussenvoorzieningen (zoals zorghotels) onder druk. Als 'last resort' wordt daarom op een aantal locaties door defensie ondersteuning geboden. Op dit moment biedt defensie aan 4 zorginstellingen tijdelijk extra personeel. In het totaal gaat het om circa 30 mensen (peildatum 24 januari).**

Continuïteit van dagbesteding en dagbehandeling niet haalbaar

2019-2020

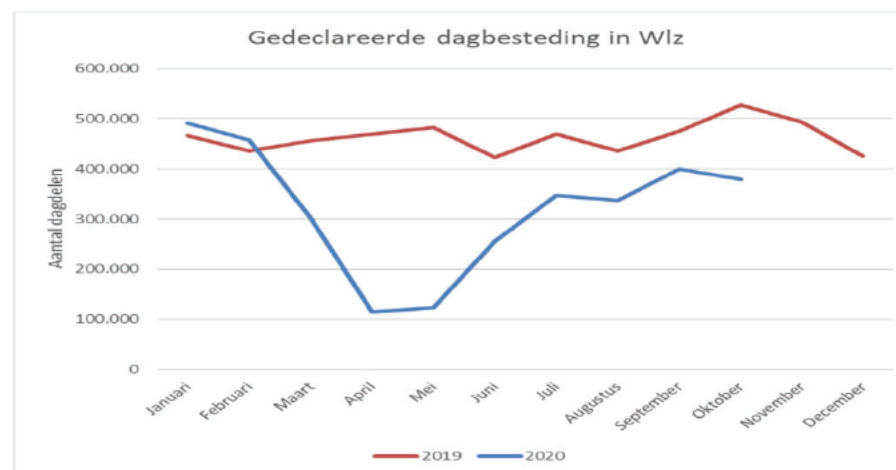

Toelichting: Dagbehandeling (Wlz)

- Indicator: Aantal gedeclareerde dagdelen dagbehandeling
- Bron: Vektis (maandelijkse updates)
- Dagbehandeling in groepsverband is een aanbod waar cliënten met een beperking gebruik van maken die op basis van een specifiek behandeldoel leren omgaan met (de gevolgen van) hun aandoening.
- Na de eerste golf is het aantal gedeclareerde dagdelen dagbehandeling gedaald van 100.000 dagdelen naar 30.000 dagdelen. Na mei jl. neemt de productie weer toe.
- De afschaling van maart tm oktober is 205.000 dagdelen. Ten opzichte van dezelfde periode in 2019 is dat **een productieverlies van 28%**.
- Het betreft hier dagbehandeling (links) en dagbehandeling (rechts) *in groepsverband* via zorg in natura thuis (dagbehandeling 3.100 cliënten, dagbesteding 18.000 cliënten) of dagactiviteiten van opgenomen personen die niet door de verblijfsinstelling wordt geleverd.

Boodschap

- Tijdens de eerste golf is de dagbehandeling en dagbesteding in de langdurige flink zorg afgeschaald. In juni jl. en juli was herstel zichtbaar.
- N.a.v. de eerste golf is geconcludeerd dat de continuïteit van dagbehandeling en dagbesteding op peil moet blijven.
- Echter, op dit moment ligt het niveau van dagbesteding op tweederde van het niveau in 2019. De dagbesteding staat dus onder druk.

Toelichting: Dagbesteding (Wlz)

- Indicator: Aantal gedeclareerde dagdelen dagbesteding
- Bron: Vektis (maandelijkse updates)
- Dagbesteding: Programma in groepsverband die door hun beperkingen blijvend toezicht nodig hebben. Het aanbod is van belang voor dagstructurering, vervangen van onderwijs/werk, activering en als respijtovereenkomst.
- Na de eerste golf is het aantal gedeclareerde dagdelen dagbesteding gedaald van 500.000 dagdelen in februari naar 100.000 dagdelen in april. Na mei neemt de productie weer toe, maar ligt nog flink onder het niveau van 2019.
- De afschaling van maart tm september is 1,5 mln. dagdelen. Ten opzichte van dezelfde periode in 2019 is dat **een productieverlies van 40%**.

Kwetsbare personen thuis: signalen, cijfers en acties

Mantelzorg in cijfers

- 4,4 miljoen mensen in Nederland geven mantelzorg en ook 1 miljoen vrijwilligers dragen hun steentje bij rondom zorg en ondersteuning.
- 80% van deze mantelzorgers redt zich goed. 20% heeft aandacht en ondersteuning nodig.
- 750.000 mantelzorgers geven langdurig en intensief mantelzorg.
- Ongeveer 10% voelt zich overbelast.

Actieplan Mantelzorg afspraken

- Brede grote landelijke tv-campagne in november
- Landelijk adviesteam voor gemeenten voor o.a. goede respijtzorg
- 1 instructie voor alle verzekeraars om mantelzorgers goed door te geleiden naar juiste ondersteuning.
- 1 landelijke website waar alle ondersteuning per gemeente te vinden is.
- Coördinatiepunten tijdelijk verblijf verbreden met aanbod respijtzorg.

Dak- en thuisloze mensen

- Mensen moeten zoveel mogelijk binnen blijven. Maar wat als je geen huis hebt?
- Samen met RIVM, gemeenten, opvanginstellingen en cliëntenorganisaties is een richtlijn opgesteld voor de opvang van dak- en thuisloze mensen.
- Deze richtlijn wordt regelmatig van een update voorzien.
- Gemeenten hebben wederom de nachtopvang voor **dak- en thuisloze mensen** (rechthebbenden én niet-rechthebbenden) geopend.
- Ook moeten voldoende plekken voor **(niet) rechthebbenden** beschikbaar zijn waar zij overdag naar binnen kunnen voor een **maaltijd, om warm te worden en voor sanitaire behoeften**.
- **Bij avondklok is er ook aandacht voor deze doelgroep. Er is goed overleg tussen VWS, branche en handhaving hoe om te gaan met deze doelgroep.**

Mensen met een beperking en/of chronische ziekte(n)

In Nederland hebben ongeveer twee miljoen mensen een beperking of chronische ziekte. De uitbraak van COVID-19 - en de maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn genomen – zijn ingrijpend voor mensen met een beperking of chronische ziekte, hun mantelzorgers, zorgverleners, ondersteuners en hun naasten.

De belangrijkste geleerde lessen:

- Maatregelen moeten **gezamenlijk worden gedragen** zodat mensen met verhoogd risico gelijkwaardig kunnen meedoen in onze samenleving.
- **Erkenning en waardering** voor de doelgroep, hun naasten en de sector, omdat deze tijd veel van hen vraagt.
- Continuïteit van zorg en ondersteuning en van contact met naasten wordt zo goed als mogelijk geborgd.
- Q&A's via Vilans voor **betere informatievoorziening** voor groepen die verhoogd kwetsbaar zijn.
- Signalen worden gemonitord m.b.t. de uitzondering van de mondkapjes plicht worden gemonitord.

Geweld in afhankelijkheidsrelaties

- Veilig Thuis: Geen stijging te zien van meldingen. Beeld fluctueert sterk per regio. De afgelopen maanden ziet VT landelijk het aantal adviesvragen toenemen
- Wel veel vragen via de chatfunctie die in juli is gelanceerd; ongeveer 350 chats per week.
- Vrouwenopvang: Landelijk is er geen stijging te zien van een toenemende vraag naar opvangplekken in de vrouwenopvang.
- Het **codewoord bij apothekers** is op 1 mei ingevoerd en intussen al tientallen keren gebruikt.
- O.b.v. eerste ervaringen is de conclusie dat het een nuttig extra instrument is voor slachtoffers om op een laagdrempelige manier hulp te vragen.
- **Ook bij een avondklok is er speciale aandacht voor deze doelgroep. Men moet altijd kunnen vluchten voor geweld in thuissituatie.**

Thuiswonende ouderen

Zowel thuisondersteuning als dagbesteding kan in de huidige periode doorgang blijven vinden, hiervoor zijn uitzonderingen gemaakt in de ministeriële regeling (denk ook aan dagbestedingsactiviteiten in buurthuizen). Er zijn echter ook signalen dat op plekken deze locaties gesloten worden. Hierover is contact met VNG/ Veiligheidsregio's en brancheorganisaties.

Routekaart 'kwetsbare ouderen' Een factsheet "aanvullende adviezen op de routekaart voor thuiswonende ouderen" is beschikbaar. **Ook voor ouderen gelden de komende periode restricties.**

Digitale zorg/ondersteuning Aanbieders van zorg of ondersteuning die rond de coronacrisis extra wilden inzetten op digitale zorg of ondersteuning op afstand voor mensen thuis (zoals beeldschermzorg), kunnen een aanvraag kunnen doen in het kader van de SET Covid-19 2.0.

Strategie voor kwetsbare ouderen thuis Met de koepels is een strategie voor kwetsbare ouderen thuis op basis geleerde lessen voor de toekomst opgesteld. **Het RIVM monitort** aan de hand van ambities structureel de stand van zaken bij ouderen thuis.

Ondersteunen van het maatschappelijk initiatief Vanaf het begin van de crisis zijn er veel maatschappelijke initiatieven ontwikkeld om mensen (thuis) te ondersteunen met kleine en soms ook grote gebaren. Dit maatschappelijke initiatief kan rekenen op steun vanuit VWS.

Eenzaamheid

- **Gebruik maken van landelijke netwerk en structuur**
- **Dit netwerk is zeker nu in deze tijd** op allerlei wijzen actief om mensen sociale steun te bieden:
 - Eenzaamheid **signaleren** (meld/signaalpunten, huisbezoeken, luisterlijnen)
 - **Bespreekbaar maken** (publiekscampagne, toolkit over gespreksvoering) (duurzaam) **aanpakken** (subsidie van initiatieven, effectieve aanpakken verspreiden)
- Met de **feestdagen was extra aandacht** voor eenzaamheid en mooie kleine gebaren onder **#eenkleingebaar**.
- **Bij avondklok en strengere maatregelen wordt wederom gewezen op het belang van aandacht voor eenzame ouderen en jongeren.**

Effecten van afschaling en welbevinden en jeugd

Boodschap:

- De crisis vraagt een hogere inzet van mantelzorgers
- De crisis schaadt de psychische gezondheid o.a. van cliënten in de GGZ
- De crisis schaadt het (mentaal) welbevinden van jongeren en jongvolwassenen harder dan andere leeftijdsgroepen.

Psychische gezondheid

Bron: SCP: beleidsignaleмент:

Eerste doordenking maatschappelijke gevolgen coronamaatregelen

Gevolgen van de coronacrisis voor de psychische gezondheid

- Naast de stress die het verontrustende nieuws over de gevolgen van de ziekte zelf veroorzaakt, hebben ook de maatregelen om de verspreiding van de ziekte tegen te gaan effect op de psychische gezondheid van mensen.
- De maatregel om sociale afstand tot elkaar te houden kan leiden tot stress, angst, boosheid en frustratie en verveling, zeker als de periode langer (dan tien dagen) duurt .
- Er zijn ook aanwijzingen voor psychische gevolgen op de langere termijn, na de periode van quarantaine (ibid).
- Klachten kunnen, bijvoorbeeld, variëren van posttraumatische stress, smetvrees, angst voor en vermijden van drukke plaatsen, alcoholmisbruik en depressie.
- Zorgen om financiële gevolgen van de sociale isolatie en baanverlies spelen daarbij waarschijnlijk ook een rol.

Jeugd

Bron: Amsterdam UMC (8-18 jaar): Coronamaatregelen maken kinderen en jongeren angstiger en somberder.

- Kinderen en jongeren geven aan meer mentale gezondheidsproblemen te ervaren dan in 2018. Zo hebben ze meer last van slaapproblemen (+5%), somberheid (+10%) en angstklachten (+15%)
- Het percentage kinderen met dusdanig ernstige angstklachten dat er op zijn minst hulp aangeboden zou moeten worden, verdubbelde van 8% naar 16%.

Bron: 1Vandaag opiniepanel (8 sept) onder 25.000 mensen 18+. Hoe gaat het met ons in de coronacrisis?

- 74% van de jongvolwassenen (18-35 jaar) heeft last van mentale klachten t.o.v. 48% van de 65-plussers.
- Meest voorkomende klachten onder jongvolwassenen zijn stress (40%), eenzaamheid (38%) en aanhoudende vermoeidheid (36%).

Bron: Jong Pit: Corona effect, analyse voor jongeren met een chronische aandoening (nov 2020, 13-34 jaar)

- 60% van de jongeren heeft beperkte toegang tot zorg en 10% heeft helemaal geen toegang tot zorg.
- 33% is bang dat bestaande klachten hierdoor verergeren. Voor de helft van de jongeren is geen alternatief beschikbaar.
- Met name psychotherapie en revalidatie/fysiotherapie op afstand brengen veel gemende gevoelens met zich mee. Vaak werd er besloten de zorg online of telefonisch (en vaak kortere tijd) te doen, terwijl dit voor de jongere niet gewenst is.

Wijkverpleging onder druk

Druk op wijkverpleging neemt toe

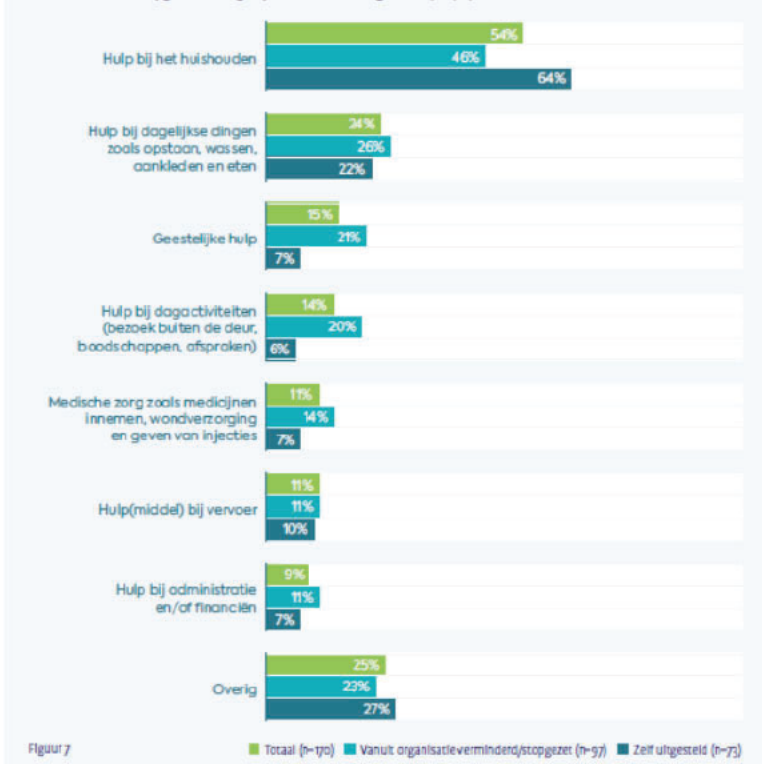
- De druk was al hoog vóór de COVID-19 crisis i.v.m. arbeidsmarktsituatie (Panteia, april 2020);
- De druk op wijkverpleging is tijdens COVID-19 crisis toegenomen vanwege:
 - een stijging van de zorgvraag door een hoog aantal besmettingen in de groep thuiswonende 70-plussers;
 - productieverlies omdat het verzorgen en verplegen van besmette personen meer tijd kost per persoon
 - Een hoog ziekteverzuim onder het personeel
- Nza monitort afschaling (binnenkort update).

Boodschap

- Druk op wijkverpleging treft personeel en kwetsbare ouderen
- Ziekenhuizen, ELV en GRZ kunnen patiënten niet naar huis sturen als wijkverpleging niet of minder beschikbaar is
- Extra vraag naar wijkverpleging omdat cliënten opname verpleeghuis uitstellen

Verminderde of stopgezette zorg en/of ondersteuning thuis (n=170)

4. Druk op arbeidsmarkt zorg

VERTROUWELIJK: De personele capaciteit is een groot knelpunt in de V&V, maar ook in de Thuiszorg, de Gehandicaptenzorg en GGZ

Monitor Zorgcontinuïteit niet-ziekenhuiszorg - Landelijk beeld

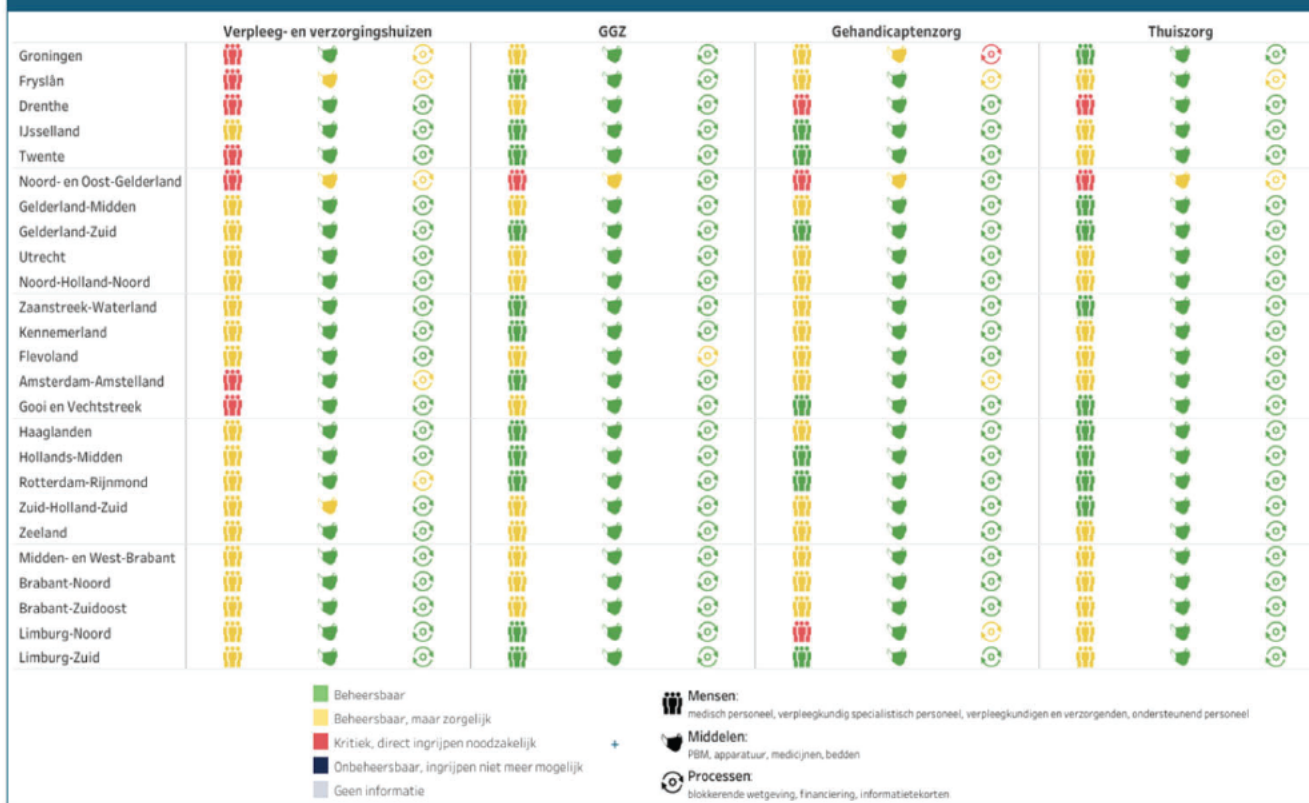
Data: Landelijke Uitvraag Niet-Ziekenhuiszorg

Laatst bijgewerkt: 21-01-2021 15:00:50

Peildatum: 20-01-2021

Knelpunten rond mensen, middelen en processen (detail overzicht)

FIGUUR knelpunten rond mensen, middelen en processen, week 3 naar veiligheidsregio

Bron: GGD GHOR Nederland, 2021

5. Testen en traceren

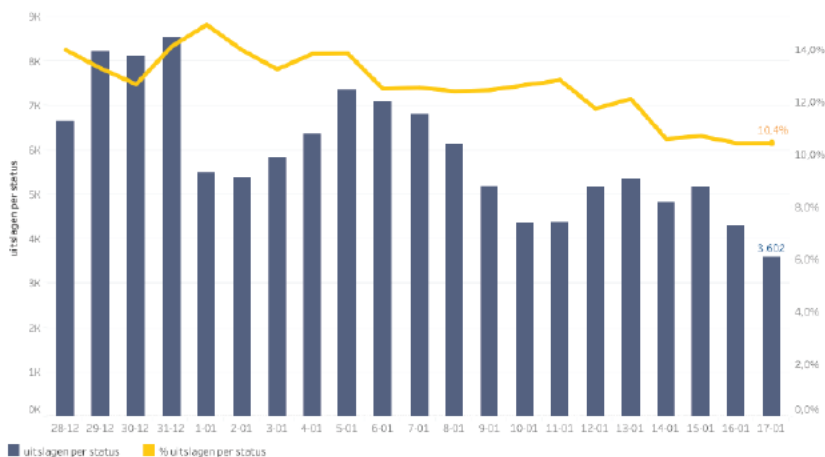
Zicht houden op het virus

Boodschap:

- In week 2 werden er bij de GGD teststraten **42.180 COVID-19 testen/dag** afgenomen, hiervan was ongeveer 8,2% een **sneltest**. In week 1 werden er gemiddeld **46.432 testen/dag** afgenomen door de GGD-en. In totaal werden er in week 2 - inclusief cijfers van ziekenhuizen, verpleeghuizen en huisartsen – **54.184 COVID-19 testen /dag** afgenomen. Dit waren in week 1 gemiddeld **58.602 COVID-19 testen/dag**.
- De gemiddelde tijd tussen het inplannen van een testafspraak en de testuitslag was in de **reguliere GGD teststraten** in week 2 **36,2 uur** en in week 1 **34,9 uur**.
- De GGD'en hebben inmiddels ongeveer **380 testlocaties**. Er is in december een groot aantal XL locaties geopend in onder andere Groningen, Schiphol, Utrecht, Haaglanden, Rotterdam – The Hague Airport, Breda en Eindhoven.
- Op dit moment is er ongeveer **7.500 fte** beschikbaar voor BCO, landelijk en regionaal. Dit is hoger dan in de roadmap is aangegeven (6840 fte). Hiermee zijn GGD'en volledig opgeschaald.
- 24 GGD'en voerden in week 2 volledig BCO uit of volledig BCO zonder monitorgesprekken. 1 GGD voerde risicogericht BCO uit waarbij een intensief gesprek plaatsvindt met de index.

Nieuwe positieve uitslagen over tijd

vanaf 28 december

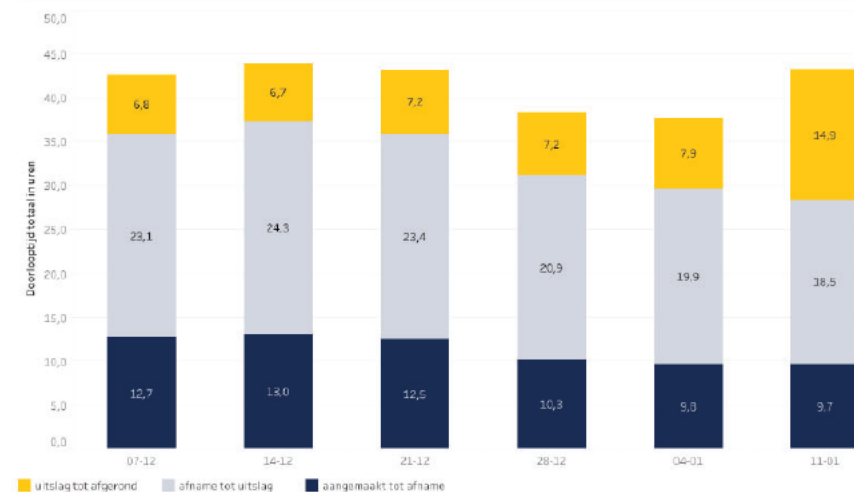

Deze grafiek laat de trend zien van het aantal positieve uitslagen en het percentage positieve uitslagen.

Bron: GGD GHOR Nederland, CoronIT

Doorlooptijden in de afgelopen periode

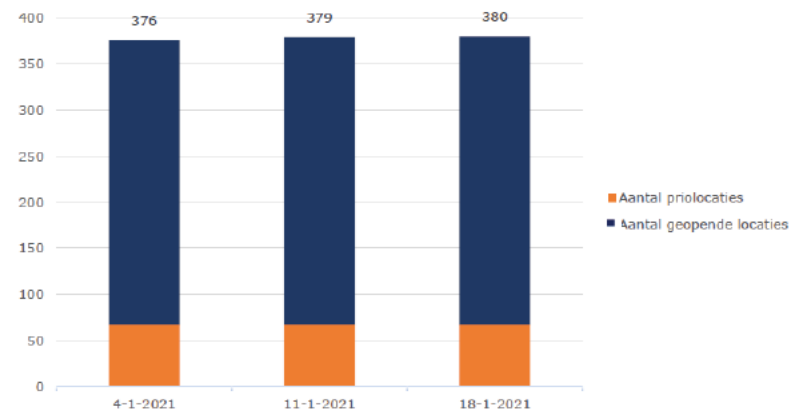
gebaseerd op PCR testen en normale afname locaties

Landelijke gemiddelde doorlooptijden PCR testen in reguliere GGD teststraten. Bron: GGD GHOR.

Aantal afname locaties

Aantal (Prio) testlocaties

Het aantal testlocaties dat in de afgelopen week in gebruik was.

Bron: GGD GHOR Nederland, CoronIT

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Departementaal-vertrouwelijk
Duiding Maatschappelijke impact
COVID-19 (nr.18)

Maandag 25 januari 2021
Geactualiseerd tot 9:30 uur

Kerneenheid
Analyse

Duiding

- De avondklok en andere aanscherpingen zijn vanaf zaterdagavond op de meeste plaatsen in Nederland nageleefd. In diverse plaatsen waren echter ook erupties van protesten die gepaard gingen met geweld. [redacted] sprak van 'een intensiteit die de laatste jaren niet meer had plaatsgevonden'. De openbare ordeproblematiek in onder meer Urk, Eindhoven en Amsterdam wijzen op onvrede met de nieuwe maatregelen, maar tevens op personen die gebruik maken van de gelegenheid om op gewelddadige wijze de confrontatie met de politie te zoeken, mogelijk uit verveling en als uitlaatklep. Deze laatste groep, die niet ideologisch gemotiveerd is, lijkt bij de ongeregelde heden rond de avondklok de overhand te hebben.
- Het is moeilijk in te schatten of de protesten en ongeregelde heden de komende weken (de avondklok geldt in ieder geval tot 9 februari) blijven plaatsvinden. De politievakbond schat in dat het nog enkele weken kan aanhouden, zolang de avondklok geldt. Eerdere 'demonstratiegolven', bijvoorbeeld de BLM-demonstraties van afgelopen zomer (hoewel minder gewelddadig) en de persistente coronaprotesten rond de invoering van de 'Spoedwet' in oktober laten zien dat demonstraties rond specifieke thema's enkele weken kunnen voortduren. Mogelijk kunnen echter de gerichte arrestaties de intensiteit van de acties wegnemen en was er sprake van een "weekendeffect" dat zich mogelijk niet doordeweeks gaat voordoen. Hoe dan ook blijkt dat het coronaprotest door de avondklok voorlopig een nieuwe impuls heeft gekregen.
- Opnieuw werd het diverse journalisten van de NOS op sommige plekken, zoals in Urk, dit weekend onmogelijk gemaakt hun werk te doen, wat eveneens gepaard ging met geweld (pepperspray) en intimidatie. Het afgelopen jaar waren er al diverse incidenten gericht tegen journalisten van de publieke omroep, die personen met anti-overheidssentimenten associëren met een corrupte elite.
- De planning van de vaccinaties in Nederland leidt vanwege leveringsproblemen vooral onder hoogleraren tot de nodige discussies omtrent het effect van de werking van de vaccinatie in het geval van een uitgestelde tweede injectie.

5.1.2e

Situatiebeeld

Draagvlak voor de maatregelen

- Het beeld op straat was na de ingang van de avondklok afgelopen zaterdag avond overwegend rustig. Bij de controles die avond en in de nacht had 80 procent de juiste papieren bij zich; er werden in het hele land 3.600 boetes uitgeschreven voor niet naleving.
- Er wordt op sociale media veelvuldig gesproken over de avondklok. De reacties zijn grotendeels negatief, ook in reactie op neutrale nieuwsberichten. 'Weg met de vrijheid' en 'totalitaire dictatuur!', passeren de revue. De focus lijkt zich te hebben verschoven van vragen over de nut en noodzaak van de avondklok naar het recht om te demonstreren en de (gewelddadige) rol die politie/ME hierin speelt. Vreedzame demonstranten zouden in een kwaad daglicht worden gezet door inzet 'romeo's', undercoveragenten die het geweld zouden hebben uitgelokt door de betogers te provoceren. Men vreest dat naarmate er meer en langer beperkingen gelden, er meer massale rellen, vandalisme en plundering zullen plaatsvinden. De rellen worden veelal afgekeurd maar er bestaat ook onbegrip over het optreden van de politie dat te gewelddadig zou zijn.
- Niet alle virologen hebben geloof in de onderbouwing en effectiviteit van de avondklok. Hoogleraar moleculaire virologie, Ron Fouchier (EUR) is er allerminst van overtuigd dat de Britse en andere mutaties voor een zwart scenario in Nederland gaan zorgen. "Dat een variant de overhand krijgt, wil niet zeggen dat ze ook besmettelijker is," aldus Fouchier. Het bewijs dat daarvoor wordt geleverd is niet overtuigend, en als basis voor de huidige aanscherpingen dan ook te zwak.
- Het voorschrift van één persoon per dag is voor velen een moeilijke of onwerkbare maatregel. Bijvoorbeeld in geval van een bezoekregelingen voor kinderen van gescheiden ouders, of opa's en oma's die gewend zijn met zijn tweeën op te passen om werkende ouders te ontlasten. Er zijn er die om die reden zeggen zich niet aan de maatregel te houden. Zo'n algemene maatregel gaat schuren, mensen rekken de normen van naleving langzaam maar zeker op en maken de regels vloeibaarder.
- Werkgevers zijn deels debet aan de gebrekkige naleving van het thuiswerkadvies. In ruim een kwart van de gevallen waarin werknemers thuis kunnen werken, vragen zij hen toch om naar de werklocatie te komen, bleek uit een enquête van CNV. FNV, die over deze praktijk ook meldingen binnenkrijgt, pleit nu voor een thuiswerkrecht. Volgens Google-gegevens ligt het werkverkeer nu hoger dan tijdens de eerste lockdown: 30 tot 40 procent onder het normale niveau (was 50 procent). VNO-NCW en MKB-Nederland benadrukken dat merendeel van de werkgevers zich wel aan de regels houdt.
- In de Volkskrant staat een onthullende long read waarin vijf OMT-leden afgelopen jaar werden gevolgd. Er blijkt veel interne discussie en onvrede te bestaan binnen het OMT. Meerdere leden overwogen op te stappen. [redacted]

█ wordt bewonderd maar ook bekritiseerd: █ zou te dicht tegen politiek aanzitten. Leden volden zich niet vrij om mening te uiten, mede door de tijdsdruk is dit vaak niet mogelijk. Het artikel kan het beeld van een onafhankelijk OMT schaden.

- De extra steunmaatregel voor ondernemers wordt door veel ondernemers gezien als een "schijngebaar" omdat verschillende branches hier nog steeds geen aanspraak op kunnen maken. De ondernemers die er recht op hebben, zeggen dat de nog toekomstige steun te laat komt.
- Een onvoldoende beveiligde database van een grote coronatestaanbieder leidde ertoe dat Nieuwsuur medische en persoonlijke gegevens van tienduizenden mensen kon inzien. In de data van het bedrijf U-Diagnostics vonden we gegevens van onder meer vakantiegangers, werknemers van Ahold en honderden militairen. Ook tientallen huisartsenpraktijken gebruiken de testservice.
- Mensen die met het coronavaccin van Pfizer/BioNTech worden gevaccineerd, zullen hun tweede injectie straks ongeveer twee weken later ontvangen dan wordt aangeraden. Die moet nu 35 tot 42 dagen na de eerste prik worden gegeven. Volgens █ van het Amsterdam AMC is het verantwoord om de tweede prik iets later te geven. "Die tweede prik is heel belangrijk, maar een aantal weken later maakt niet heel veel uit." Volgens █ moet het niet een half jaar duren, dat is te lang.
- De schadelijke (langetermijn-)impact van de coronamaatregelen op kinderen en jongeren is momenteel een veel genoemd aspect in oordeelsvorming van experts, sectorwerkers en -vertegenwoordigers. Voor de toename van leerachterstanden, ongelijkheid, mentale problemen, eetstoornissen, kindermishandling, etc. is geen 'dashboard'. Worden ze wel voldoende meegewogen in de besluitvorming? Juist voor deze sociale gevolgen zouden ook sociale steunmaatregelen getroffen moeten worden, zoals er voor ondernemers economische steunpakketten zijn.
- Het tempo waarin Nederland, na een trage start, vaccineert, wordt door menigeen als te laag beoordeeld: als het in het huidige tempo doorgaat, wordt het niks, aldus █ (EUR); "Nederland kan geen volume maken" (█ Gezondheidsraad); NL steekt schril af bij VK waar "Iedereen die kan prikken, prikt" (opinie, NRC). Daar komt nu de tegenvaller bij van de productieproblemen van het 'Oxford-vaccin' (AstraZeneca) waardoor Nederland dit kwartaal meer dan de helft minder doses van dit vaccin krijgt (1,8 miljoen in plaats van 4,5 miljoen). 5.1.2e

Maatschappelijk ongenoegen

- Op diverse plaatsen in Nederland waren er na de invoering van de avondklok ongeregelheden die gepaard gingen met geweld. █ sprak van een intensiteit die de politie de laatste jaren niet meer gezien heeft. Het ging om onrust in: 5.1.2e
 - In Urk op eerste avond van de avondklok. In het havengebied van Urk zorgden tientallen protesterende en rellenende jongeren op zaterdagavond (23/01/21) na 21:00 uur voor onrust. Ze staken onder meer een coronateststraat in brand. De burgemeester vaardigde een noodbevel uit. In Urk is het eerder (in december 2020) meerdere avonden onrustig geweest.
 - Ook in het Limburgse Stein zorgen honderd jongeren die de avondklok negeerden op zaterdagavond (23/01/2021) voor onrust, onderwijl leuzen scanderend als "dictatuur!"; de ME moest worden ingezet. Op zondag was het er opnieuw onrustig (zie hieronder).
 - In Rotterdam demonstreerden op zaterdagavond een vijftigtal mensen tegen de avondklok; om 21:00 uur werd de demonstratie door handhavers beëindigd (ANP).
 - Bij een verboden demonstratie tegen coronamaatregelen op het Museumplein in Amsterdam waren zondag circa 1.500 aanwezig. Na het negeren van oproepen om het plein te verlaten, trad de politie stevig op en verdreef de mensen van het plein met inzet van ME, waterkanon en honden. Daarbij werd met straatstenen en vuurwerk naar de ME gegooid. Circa 190 mensen werden aangehouden. De initiatiefnemer van deze actie, █ (Nederland in Verzet), had de actie van de voren gemunt als "koffiedrinken" op het Museumplein. De gemeente had vooraf aanwijzingen dat personen met wapens naar de demonstratie zouden komen die bereid zijn om geweld te gebruiken. De ambtswoning van Burgemeester Halsema wordt extra beveiligd. 5.1.2e
 - Bij een verboden demonstratie tegen coronamaatregelen in Eindhoven richtten afgelopen zondag relschoppers, nadat de politie de demonstratie had beëindigd, vernielingen aan, plunderden ze winkels (op en rond het station), en staken auto's in brand. ME'ers werden met messen, vuurwerk, molotovcocktails, stenen, golfballen bekogeld. 55 mensen werd gearresteerd. Geweld plegen, en niet het uiten van meningen, was volgens de plaatselijke driehoek vanaf het begin het doel; het betrof "crimineel gedrag". Een demonstratie van anti-islam beweging Pegida op diezelfde dag was ook van tevoren door de gemeente verboden.
 - Op zondagavond zijn rond het ingaan van de avondklok in nog meer dan tien gemeenten rellen uitgebroken. Dat gebeurde onder meer in Den Haag, Tilburg, Breda, Oosterhout, Enschede, Venlo, Roermond Helmond, Arnhem, Apeldoorn en Stein. In Enschede werd daarbij ook het Medisch Spectrum Twente (MST) bekogeld. De ME kwam op meerdere plekken in actie; in het Limburgse Stein moest de marechaussee eraan te pas komen. Voorzitter van het Veiligheidsberaad, Hubert Bruls, spreekt van "coronahooligans".
- De Nederlandse Politiebond is bang dat de onrust van afgelopen dagen een voorbode is geweest voor de komende dagen en weken (bij monde van █). Voorafgaand aan de ingangsdatum van de avondklok had █ van de Nederlandse Politiebond al voorspeld dat jongeren zich tegen de avondklok gaan verzetten,

omdat ze het niet met de maatregel eens zijn. Hij baseerde zich op informatie van jongerenwerkers en politiemensen. "Op internet zijn er oproepen om in weerwil van de avondklok toch samen te komen," aldus [REDACTED].

- Corona-activisme leidt (wederom) tot bedreiging en intimidatie van journalisten. Journalisten (van NOS) zijn door corona-activist [REDACTED] bedreigd in een video op Instagram waarin [REDACTED] hen aanraadt te "vluchten uit Nederland" omdat hen iets zal worden "aangedaan". De NOS heeft aangifte gedaan. Volgens [REDACTED] is er sprake van een zwarte lijst met journalisten. [REDACTED] wil ook een 'militia' formeren van 'strijders die het Nederlandse volk/demonstranten willen beschermen tegen excessief politiegeweld en framing". In Tilburg werd afgelopen zondagavond (24/01/21) bij rellen een verslaggever van het Brabants Dagblad met stenen bekogeld, achterna gezeten, en ingesloten door een groep van zo'n vijftien man. In Urk werd door een groep jongeren een cameraploeg van de NOS met pepperspray bespoten. Dat gebeurde toen deze cameraploeg opnames maakte van de op zaterdag in brand gestoken teststraat. 5.1.2e
- [REDACTED] heeft na verloop van de demo in Amsterdam meerdere berichten en een video op Facebook geplaatst. [REDACTED] zegt expliciet het geweld niet goed te keuren maar begrip te hebben voor (de frustratie van) die mensen. De meningen hierover op sociale media zijn verdeeld; van 'asociaal volk' en 'treurig' tot complottheorieën over 'romeo's'. Er is overwegend begrip voor het demonstreren (opkomen voor de vrijheid en rechten) maar men is er overwegend faliekant tegen dat een demo gepaard gaat met plundering, brandstichting en rellen. 5.1.2e

Dep. Vertrouwelijk

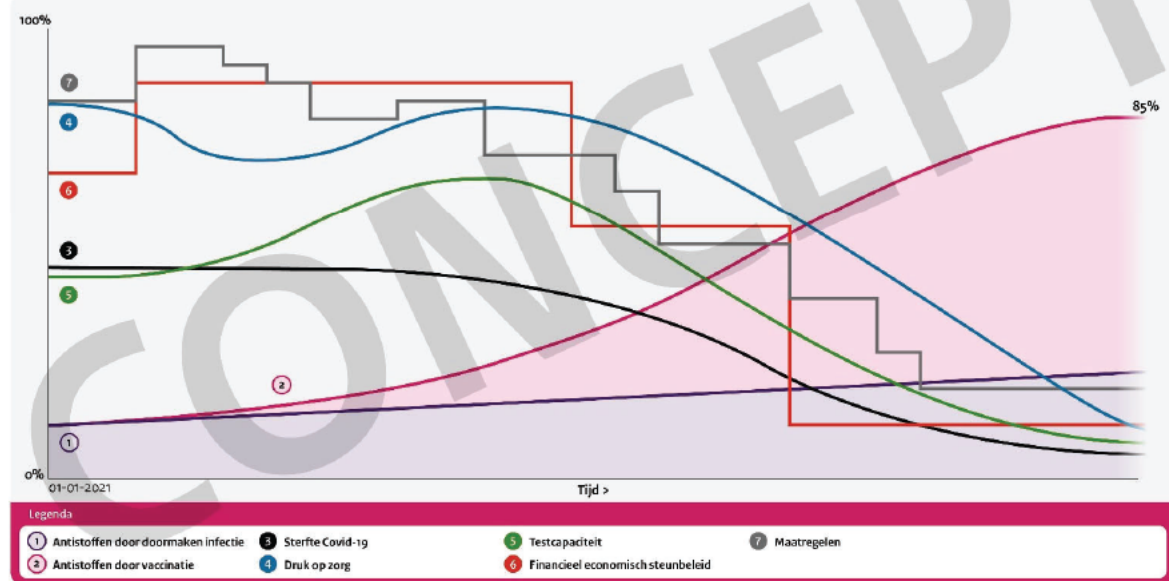
Perspectief op het openen van de samenleving

24 januari 2021

Perspectief in samenhang

Dit document gaat over de industriële sector en houdt geen rekening met toekomstige huidige en toekomstige initiatieven voor vaccinatie bij mutaties in het bekend en die niet-ontkennende effectiviteit van vaccinatie op lange termijn is onbekend en dus niet betrouwbaar. De mate waarin de wereld is niet betrouwbaar (relatieve voor-afkomst van eventuele mutaties) jaar is van gelijkblijvende weerstand tegen de getroffen maatregelen, eventuele maatschappelijke weerstand tegen vaccinaties is niet betrouwbaar. Deze weergave is een ruwe schatting en geen exacte weergave van de bekende cijfers, maar van de cijfers die we kunnen voorspellen.
Randvoorwaarden bij gelijkblijvende compliance, bij blijvende financiële draagkracht.

VWS, DGSC-19 en NCTV
Versie 13 – 25 januari 2021 (DOC-19)

Brede context

Ankerpunten:

- Overbelasting van de zorg terugdringen (zowel reguliere als COVID).
- Beschermen van de kwetsbaren
- Zicht houden op het virus en tegenaan van nieuwe mutaties.
- Bij (het versoepelen van) maatregelen wordt gekeken naar het effect op de epidemie, de impact op de maatschappij en economie, gedrag en handhaving.

Brede context:

- We nemen nu zware maatregelen om COVID-19 eronder te krijgen; maatregelen met grote gevolgen voor de maatschappij.
- Om deze gevolgen te mitigeren is flankerend beleid ingezet, zowel financieel-economisch, als sociaal-maatschappelijk.
- Als gevolg van ontwikkelingen in vaccinatie en testbeleid zullen we op termijn ruimte hebben om maatregelen te gaan versoepelen.
- Dit biedt op termijn ruimte om te komen tot een samenleving post-COVID19

Flankerend beleid:

- Hoe strenger de maatregelen en hoe langer die duren, hoe groter de behoefte aan flankerend beleid. Flankerend beleid heeft twee doelen: zorgen dat mensen het volhouden ('ze mee sleuren naar de finish') en het voorkomen van structurele schade.

- Voor economie en arbeidsmarkt zijn er goede steunpakketten.
- Flankerend beleid voor onderwijs is deels al ingezet en deels nog in de maak
- Lokale initiatieven gericht op kwetsbare groepen vereisen een extra ondersteuning vanuit de Rijksoverheid, om met name structurele schade te dempen. ((geparafraseerde) opmerkingen vanuit DGSC19)

Versoepelen:

- Maatregelen, vaccins en testen gaan op elkaar ingrijpen en leiden op termijn tot mogelijkheden voor versoepelingen.
- Als gevolg van deze op elkaar inwerkende factoren zullen zowel de routekaart, alsook de signaalwaarden, actueel en adequaat dienen te worden gehouden. Hierover wordt periodiek geadviseerd door het OMT.

Perspectief:

- Er is veel behoefte aan perspectief en een helder verhaal hoe de samenleving langzaam heropend zal gaan worden. Voorstel de presentatie "perspectief voor samenleving en economie" van DGSC19 hiervoor te gebruiken.

Hoofdlijnen: maatregelen-vaccineren-testen

Maatregelen

- Generieke maatregelen – zoals het beperken van contactmomenten en reisbewegingen – zijn het uitgangspunt.
- Basisgedragsregels (1,5 meter afstand, etc)
- Regels voor iedereen; bedrijven en instellingen; aanvullende sectorspecifieke regels alsook dringende adviezen (bv. thuisbezoek, thuiswerken)

Testen:

- De teststrategie heeft tot doel: 1) zicht op het virus, en 2) bijdragen aan openen van de samenleving. 3) isoleren van positieve gevallen zodat de verspreiding beperkt wordt en de druk op de zorg/kwetsbaren vermindert.
- Grootschalig risicogericht testen wordt nu ingezet in pilots en wordt daarna opgeschaald.
- Op termijn kan testen als voorwaarde voor vervanging van maatregelen plaatsvinden:
 - Testen voor toegang tot werk.
 - Testen voor toegang tot studeren (MBO en hoger).
 - Testen voor toegang tot het sociale leven (evenementen, cultuur, horeca, etc).

Vaccineren:

- De eerste prioriteit in de vaccinatiestrategie is gericht op het beschermen van kwetsbare groepen (60-plussers en medische risicogroepen) en zorgpersoneel die met deze groepen in contact komen.
- Bij de vaccinatie strategie is het advies van de Gezondheidsraad en het

OMT leidend.

Dilemma's:

- Mogelijk leidt een toenemend aantal gevaccineerden, versoepeling van maatregelen en meer mogelijkheden om te testen tot een verlaagde naleving van de geldende maatregelen. Dit vraagt ook aandacht voor handhaving.
- Er is geen schaarste in testen, maar het testen is wel duur. Wie betaalt?
- De uitkomsten van de fieldlabs die binnenkort van start gaan, kan ertoe leiden dat wellicht vroegtijdig meer ruimte geboden wordt aan grotere groepen bij bioscopen, theaters, voetbalwedstrijden en kleine evenementen.
- Bepalen prioriteit testen-voor-toegang.
- De vaccinatiestrategie voor 18-60-jarigen is generiek en niet naar groepen gedifferentieerd. Ter bescherming van kwetsbaren, en het verlichten van de druk op de zorg, ligt het voor de hand om te beginnen met het vaccineren van 60-jarigen. Voor het terugdringen van de verspreiding van het virus ligt het voor de hand om te beginnen met het vaccineren van 18-jarigen.
- Het is nog onbekend in hoeverre de vaccins de transmissie beperken.

Hoofdlijnen strategie voor versoepelingen

- Een versoepelingsstrategie langs de lijnen van de routekaart biedt voorspelbaarheid en is uitlegbaar. Vanuit communicatie- en nalevingsperspectief is voorspelbaarheid, ook in de afschaling, gewenst.
- De routekaart maakt in haar opbouw gebruik van OMT-adviezen en uitgevoerde dwarsdoorsnijdende toetsen, waaronder ook het effect op de maatschappij en economie.
- Het OMT heeft – vanuit het epidemiologisch beeld - geadviseerd af te schalen in één stap: strenge maatregelen vasthouden tot signaalwaarden van waakzaam zijn bereikt.
- Bij de opzet van de routekaart is bepaald om een tussenstap te maken in 'zorgelijk'. Dit uitgangspunt is opgenomen in de inschalingssystematiek die nu voorligt bij het OMT voor advies.
- Het is ook mogelijk om kleinere stappen terug te zetten:
 - De fasen sluiten aan bij de niveaus in de routekaart. Binnen de fasen zijn verschillende deelstappen te nemen, afhankelijk van wat er mogelijk is binnen het epidemiologisch beeld (op basis van een OMT-advies);
 - De eerste fase betreft dan (stapsgewijs) het beëindigen van de extra lockdownmaatregelen (van lockdown naar risiconiveau 'zeer ernstig'). Dit betreft o.a. de avondklok en onderwijs (zie stap 1).
 - De routekaart kent 4 niveaus. Daarnaast is er ook een "niveau nul". We zitten nu in risiconiveau 4, 'zeer ernstig' waarbij er extra verzwaren gelden. Dat maakt dat er dus vijf stappen terug gezet kunnen worden; deze worden vanaf slide 9 verder uitgewerkt.

Aandachtspunten

- Bij versoepelingen dient extra ingezet te worden op de naleving van de (dan nog) geldende maatregelen.
- FieldLabs worden vanaf medio februari georganiseerd. De uitkomsten van de FieldLabs kunnen leiden tot versnellingen binnen de strategie.

Verhouding testen-vaccinaties-maatregelen in de tijd

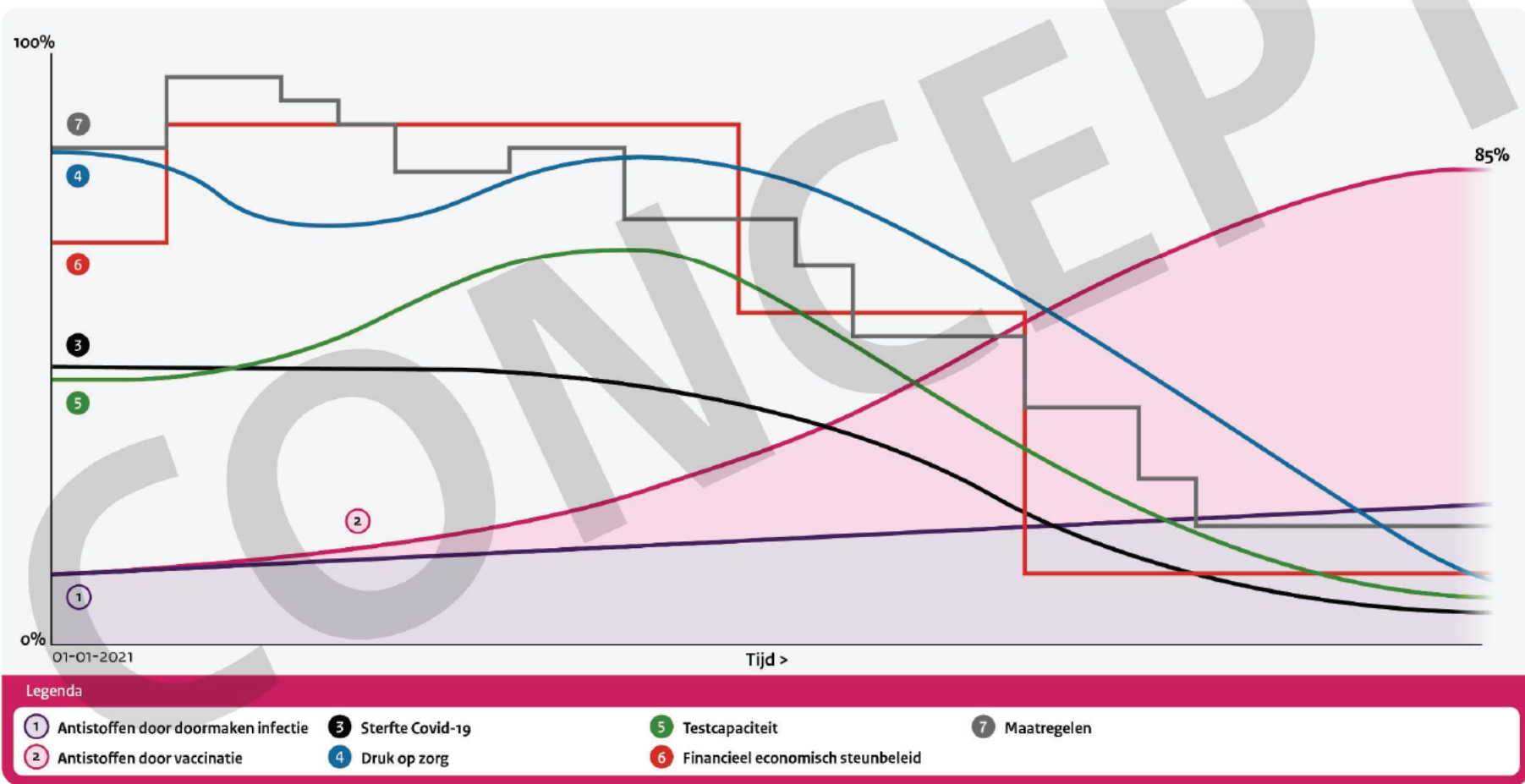
- Maatregelen, vaccineren en testen gaan op elkaar ingrijpen en leiden op termijn tot mogelijkheden voor versoepelingen.
- De grafiek op de volgende slide is een eerste schets van hoe dit er uit zou kunnen zien.
- Aan deze eerste schets liggen nog geen cijfers ten grondslag.
- Deze schets kent grote onzekerheidsmarge voor de toekomst en is gebaseerd op tal van aannames.

Perspectief in samenhang

Disclaimer: geen externe invloeden betrokken; houdt geen rekening met opkomst van huidige en toekomstige mutaties; effectiviteit van vaccins bij mutaties is onbekend en dus niet betrokken; effectiviteit van vaccins op langere termijn is onbekend en dus niet betrokken; vaccinatiegraad rest van de wereld is niet betrokken (relevant voor opkomst van eventuele mutaties); gaat uit van gelijkblijvende weerstand tegen de getroffen maatregelen; eventuele maatschappelijke weerstand tegen vaccineren is niet betrokken. Deze weergave is een ruwe schatting en geen exacte weergave van de bekende cijfers noch van de cijfers die we kunnen voorspellen.

Randvoorwaarden: bij gelijkblijvende compliance, bij blijvende financiële slagkracht.

Afschaling in stappen

Fase 4: beheerst en georganiseerd de lockdown uit

Routekaart:

- Afbouwen van de verzwaringen bovenop risiconiveau 4 'zeer ernstig'.

Uitgangspunt:

- Contacten en reisbewegingen blijven beperkt (toewerken max. 2 bezoekers thuis, groepsvorming max. 2).
- Toestaan van individuele activiteiten gericht op onderwijs, welzijn en sport.

Stappen terug:

1. PO en KO weer open
2. Avondklok loslaten
3. VO weer open
4. Openen van niet-essentiële detailhandel of toestaan click-and-collect
5. Sportbeoefening binnen weer toestaan individueel
6. Niet-medische contactberoepen weer toestaan

Voorwaarden:

- De **1,5m-maatregel** en andere basisregels;
- Realiseren van **hygiënemaatregelen op locatie**;
- **Mondkapjes** verplicht in publiek toegankelijke binnenruimten

Accenten handhaving:

- Inzet m.n. gericht op avondklok en groepsvorming buiten.
- Met openen van niet-essentiële detailhandel vormt potentiële drukte in winkels(straten) een aandachtspunt.
- Sectorale en individuele handhaving (bijv. handhaving deurbeleid winkels).

Redenatie:

- Vanuit sociaal-maatschappelijk oogpunt: om leerachterstanden te beperken en voor hun ontwikkeling is het voor jonge kinderen belangrijk dat zij weer (deels) fysiek onderwijs kunnen volgen. Het toestaan van individueel sporten binnen draagt positief bij aan gezondheid en welzijn van individuen. Door sportbeoefening weer toe te staan, krijgen individuen meer ruimte om te sporten.
- Vanuit economisch oogpunt: opening van niet-essentiële detailhandel en niet-medische contactberoepen dragen bij aan economische activiteit en bijdrage aan opstarten van economie. Vanuit economische uitgangspunt (leerachterstanden en impact op lange termijn hiervan voorkomen) is openen van onderwijs ook zeer gewenst.
- Vanuit epidemiologisch oogpunt: niet-medische contactberoepen en niet-essentiële detailhandel betreft kortdurende contactmomenten.
- In de lockdown zijn ook alle publieke plaatsen gesloten (met enkele uitzonderingen). In deze fase dient dit algemene verbod vervangen te worden door een meer in gericht verbod op welke publieke plaatsen gesloten moeten zijn.

Perspectief:

- We hebben met elkaar gezorgd dat de verspreiding van het virus voldoende is afgeremd, maar de ziekenhuizen liggen nog vol. Het openbare leven kan weer voorzichtig worden opgestart en er is meer ruimte voor bedrijven: kinderen kunnen weer naar school, we kunnen weer 's avonds naar buiten, we kunnen weer gaan sporten en de winkels kunnen weer open.

Fase 3: verder hervatten openbare leven

Routekaart:

- Correspondeert met risiconiveau 3 'ernstig'.

Uitgangspunt:

- Meer ruimte voor (sociale) contacten in kleine kring.
- Groepsvorming (binnen en buiten) beperkt tot een maximum van 4 personen.
- Maximum van 30 personen per ruimte binnen.
- Toegangstesten maakt mogelijk om te versoepelen.
- Uitkomsten van Fieldlabs maken het wellicht mogelijk om in deze fase meer ruimte te bieden aan grotere groepen bij bioscopen, theaters, voetbalwedstrijden en kleine evenementen.

Stappen terug:

1. Fysiek onderwijs in alle onderwijsinstellingen (mbo, hbo, wo)
2. Openen doorstroomlocaties
3. Openen culturele instellingen, bioscopen en bibliotheken
4. Verruiming sportbeoefening in kleine groepen binnen en buiten
5. Openen droge horeca

Voorwaarden:

- De **1,5m-maatregel** en andere basisregels;
- Realiseren van **hygiënemaatregelen op locatie**;
- Waar mogelijk **reservering** en **triage**
- **Mondkapjes** verplicht in publiek toegankelijke binnenruimten

Accenten handhaving:

- ☞ Inzet m.n. gericht op groepsvorming binnen en buiten.
- Aandachtspunt is onderscheid tussen droge en natte horeca.

- Aandachtspunt is ruimte bieden om soms op kantoor te werken.
- Sectorale en individuele handhaving (zoals werken op kantoor).

Redenatie:

- Op hoofdlijnen overeenkomstig het 13 oktober 2020 pakket.
- Vanuit sociaalmaatschappelijk oogpunt: het toestaan van onderwijs op locatie (onder voorwaarde 1,5 meter) vergroot het sociaal welbevinden onder studenten.
- Het openen van doorstroomlocaties (bv. pretparken en musea), culturele instellingen (bv. theaters), bibliotheken en bioscopen draagt bij aan verdere teruggang naar het openbare leven.
- De verruiming voor sporten in kleine groepen draagt bij aan vergroten van welzijn en gezondheid.
- Vanuit economisch oogpunt: het openen van de droge horeca (evt. met bepaalde beperkingen) draagt bij aan het verder opstarten van de economie en maatschappelijk leven.
- Vanuit epidemiologisch oogpunt: het aantal (langdurige) contactmomenten neemt toe, maar blijft begrenst door beperking van de groepsgrootte.

Perspectief:

- De verspreiding van het virus wordt steeds verder beperkt en daarmee zijn er steeds minder coronapatiënten in de zorg. Door ons aan de regels te houden, de beschikbaarheid van testen en doordat steeds meer mensen zijn gevaccineerd hebben we steeds meer ruimte om het openbare leven te openen: we kunnen weer op pad, gaan uit eten en naar dierentuin, we beginnen weer andere mensen te zien.

Fase 2: recreatief

Routekaart:

- Correspondeert met risiconiveau 2 'zorgelijk'.

Uitgangspunt:

- Groepsvorming (binnen en buiten) beperkt tot een maximum van 6 personen.
- Maximum van 50 personen per ruimte binnen.
- Toegangstesten en uitkomsten van Fieldlabs maken het wellicht mogelijk om in deze fase meer ruimte te bieden aan grotere groepen bij evenementen.

Stappen terug:

1. Openen natte horeca
2. Ruimte voor evenementen
3. Sport: toestaan trainingen (vraagt wel loslaten van 1,5 meter regel en groeps-grootte)(nog geen wedstrijden toegestaan)(ovb OMT advies)

Voorwaarden:

- De **1,5m-maatregel** en andere basisregels;
- Realiseren van **hygiënemaatregelen op locatie**;
- Waar mogelijk **reservering** en **triage**
- **Mondkapjes** verplicht in publiek toegankelijke binnenruimten

Accenten handhaving:

- Inzet handhaving m.n. gericht op groepsvorming binnen en buiten.

- Aandachtspunt zijn de evenementen waarbij de (basis)voorwaarden niet worden losgelaten.
- Aandachtspunt dat de kroegen en terrassen weer open gaan.
- Sectorale en individuele handhaving.

Redenatie:

- Vanuit sociaalmaatschappelijk oogpunt: in deze fase is er nog meer ruimte voor recreatieve activiteiten in wat grotere groepen. Dit vergroot de mogelijkheden voor sociale contacten en draagt bij aan het welzijn.
- Vanuit economisch oogpunt: het openen van de natte horeca (evt. met vervroegde sluitingstijden) en evenementen (max. 100) draagt verder bij aan de economie.

Perspectief:

- Het virus is nog onder ons, maar we hebben het grotendeels onder controle. Het openbare leven kan echt weer grotendeels open, er is weer ruimte om de leuke dingen die we ons moesten ontfagen te doen. Ook voor mensen in kwetsbare posities.

Fase 1: waakzaam blijven

Routekaart:

- Correspondeert met risiconiveau 1 'waakzaam'.

Uitgangspunt:

- Groepsvorming (binnen en buiten) beperkt tot een maximum van 8 personen.
- Maximum van 100 personen per ruimte binnen.
- Toegangstesten, Fieldlabs en de vaccinatiegraad maken versoepelingen mogelijk.

Stappen terug:

1. Meer ruimte voor evenementen
2. Sport: toestaan trainingen en wedstrijden (vraagt wel loslaten van 1,5 meter regel en groepsgrootte)

Voorwaarden:

- De **1,5m-maatregel** en andere basisregels;
- Realiseren van **hygiënemaatregelen op locatie**;
- Waar mogelijk **reservering** en **triage**
- **Mondkapjes** verplicht in publiek toegankelijke binnenruimten

Accenten handhaving:

- Inzet handhaving m.n. gericht op groepsvorming binnen en buiten.
- Aandachtspunt zijn de evenementen waarbij de (basis)voorwaarden niet worden losgelaten.

- Aandachtspunt blijft dat dat de kroegen en terrassen weer open zijn.
- Sectorale en individuele handhaving.

Redenatie:

- Vanuit sociaalmaatschappelijk oogpunt: in deze fase is er nog meer ruimte voor recreatieve activiteiten in wat grotere groepen. Dit vergroot de mogelijkheden voor sociale contacten en draagt bij aan het welzijn.
- Vanuit economisch oogpunt: het openen van de natte horeca (evt. met vervroegde sluitingstijden) en evenementen (max. 100) draagt verder bij aan de economie.

Perspectief:

- Om echt op 'niveau nul' te kunnen komen is het noodzakelijk om de basis maatregelen nog even vol te houden. De gedragsondersteuning is op alle fronten opgeschaald.

Fase 0: opheffen ge- en verboden

Routekaart:

- Correspondeert met "niveau nul": In deze fase gaat de samenleving naar een situatie waarin Covid-19 endemisch is.

Uitgangspunt:

- Loslaten van de maximale groepsgrootte en maximaal aantal per zelfstandige ruimte;
- Ge- en verboden opheffen, waaronder de mondkapjesplicht en de 1,5-meter afstand.

Stappen terug:

1. Loslaten van dringend advies thuis te werken;
2. Loslaten van de maximale groepsgrootte op straat, en loslaten van dringend advies voor max. aantal mensen thuis;
3. Loslaten van het maximum aantal per zelfstandige binnenruimte;
4. Loslaten van maximum van aantallen voor evenementen en bijeenkomsten;
5. Loslaten van mondkapjesplicht en 1,5 meter afstand (Twm).

Voorwaarden:

- Deze worden losgelaten in deze fase.

Accenten handhaving:

- Reguliere handavingsinzet.

Redenatie:

- Programmatische vaccinatie (voor risicogroepen)

Perspectief na de crisis:

- Er zijn genoeg mensen gevaccineerd. De groepsimmunitet doet zijn werk. Mensen kunnen nog ziek worden, maar grote uitbraken vinden niet meer plaats en de zorg kan dit opvangen.
- De crisis was zwaar en het is goed dat dat achter ons ligt. We hebben er veel van geleerd.
- We behouden het waardevolle, we bouwen gericht weer op en we nemen de gelegenheid te baat voor vernieuwing. Testen gebeurt op grote schaal, het BCO wordt effectief benut en door vaccineren blijft de samenleving ook open. Waar grote of onherstelbare schade is zal langduriger solidair ondersteund worden. We nemen de tijd om te helen en te herstellen. Mogelijk resteren ook nog langere tijd enkele virusgerelateerde maatregelen.
- Nu de maatregelen zijn losgelaten komt er ruimte om Nederland sterker uit de coronacrisis te laten komen. Dit gaan we doen door te investeren in de jeugd (herstellen van leerachterstanden, creëren van nieuwe banen, studiemogelijkheden, etc.), voorkomen van een verdere tweedeling in de samenleving (voorkomen van polarisatie) en aandacht te besteden aan de socio-economische (werkloosheid, armoede) en psychosociale gevolgen (depressies etc.).
- Tot slot is het belangrijk om Nederland weerbaarder te maken voor disrupties in de toekomst.

Vaccinaties: wat komt er binnen aan vaccins en hoe zetten we dat in?

Wat komt er momenteel binnen aan vaccins?

Tot op heden zijn twee vaccins goedgekeurd: van BioNTech/Pfizer en van Moderna. De vaccins worden per week, of tweewekelijks, geleverd volgens een leveringsschema. Zo kunnen we voor de komende weken zien hoeveel vaccins naar verwachting, wanneer worden geleverd. Op basis hiervan bepalen we in welke hoeveelheden de vaccins kunnen worden ingezet. Helaas worden de leveringsschema's soms tussentijds aangepast door de producenten; soms komen leveringen later en soms worden er minder vaccins geleverd. Dat heeft uiteraard gevolgen voor het tempo waarmee we mensen kunnen vaccineren. Het vaccin van AstraZeneca wordt naar verwachting op 29 januari goedgekeurd, waarna begin februari de levering van dit vaccin gaat starten. Het vaccin van Jansen verwachten we vanaf april (bij goedkeuring).

Wat hebben we aangekocht?

Nederland koopt vaccins in samen met de overige EU-lidstaten. Met een zestal fabrikanten zijn reeds overeenkomsten afgesloten en met een vijftal andere lopen nog onderhandelingen. Lidstaten hebben in de basis van de afspraken recht op een aandeel, gelijk aan het aandeel van die lidstaat in het aantal inwoners van de EU. Deze pro-rata is voor Nederland 3,89%. Nederland neemt van alle overeenkomsten ten minste ons pro rata deel af en in een groot aantal gevallen hebben we ook nog een deel afgenomen van wat andere landen niet hebben willen afnemen. Ook heeft Nederland meegedaan in vrijwel alle optie-contracten. Op basis van de eerste zes overeenkomsten heeft Nederland al recht op 71 miljoen doses, waarvan 6,1 miljoen surplus dat andere landen niet hebben afgenomen. Op basis van de aanvullende overeenkomsten nog 16 miljoen meer, indien de betreffende vaccins worden toegelaten.

Het beeld dat Nederland minder inkoopt dan bijvoorbeeld Duitsland, klopt niet. Nederland koopt maximaal in. Naar rato van bevolkingsomvang evenveel als Duitsland bijvoorbeeld. Uitgangspunt daarbij is om dit voorjaar de meest kwetsbare groepen uit het Gezondheidsraadadvies, en in de zomer zoveel mogelijk Nederlanders die dat willen, te hebben gevaccineerd. Alleen wanneer fabrikanten met extra aanbod komen in Q4 of later, dan koopt Nederland deze niet altijd in, omdat dat aanbod niet bijdraagt aan bovengenoemde doelstelling.

Hoe zetten we de geleverde vaccins in?

De vaccins die binnenkomen worden op drie manieren ingezet:

1. Voor vaccinatie
2. Gereserveerd voor mensen die al een afspraak hebben gemaakt
3. Gereserveerd voor mensen die de 2de prik moeten krijgen

Daarnaast wordt rekening gehouden met een klein percentage spillage. We houden een reservering van vaccins aan (een voorraad/buffer) om te voorkomen dat er straks geen vaccin beschikbaar is voor mensen die al een afspraak hebben gemaakt. Of voor mensen die conform planning tijdig de tweede prik moeten krijgen. NB: voor Astra Zeneca geldt dat sprake is van een periode van 2 maanden tussen prik 1 en 2. Daar wordt in principe gekozen geen voorraad aan te houden, tenzij leveringen zeer onvoorspelbaar en wisselend blijken.

Geleverd -/- ingezet = 0?

In de meest optimale situatie komen er net zoveel vaccins binnen als er nodig zijn voor de geplande vaccinaties en reserveringen, rekening houdend met spillage. Er is dan dus geen vaccin dat nodeloos op voorraad wordt gehouden. Omdat we enige tijd na de levering van de eerste vaccins zijn gestart met vaccineren, er bij die eerste leveringen meer vaccins uit een dosis konden worden gehaald dan was voorzien (6 ipv 5), er minder spillage is dan verwacht en we een voorzichtig voorraadbeheer

aanhouden is er op dit moment nog sprake van méér voorraad dan strikt genomen noodzakelijk. *Wel is alle fysieke voorraad geormerkt voor mensen of groepen mensen: dus alle voorraad staat in een agenda.* De fysieke voorraden worden de komende weken verkleind, omdat we meer vaccinaties naar voren getrokken hebben.

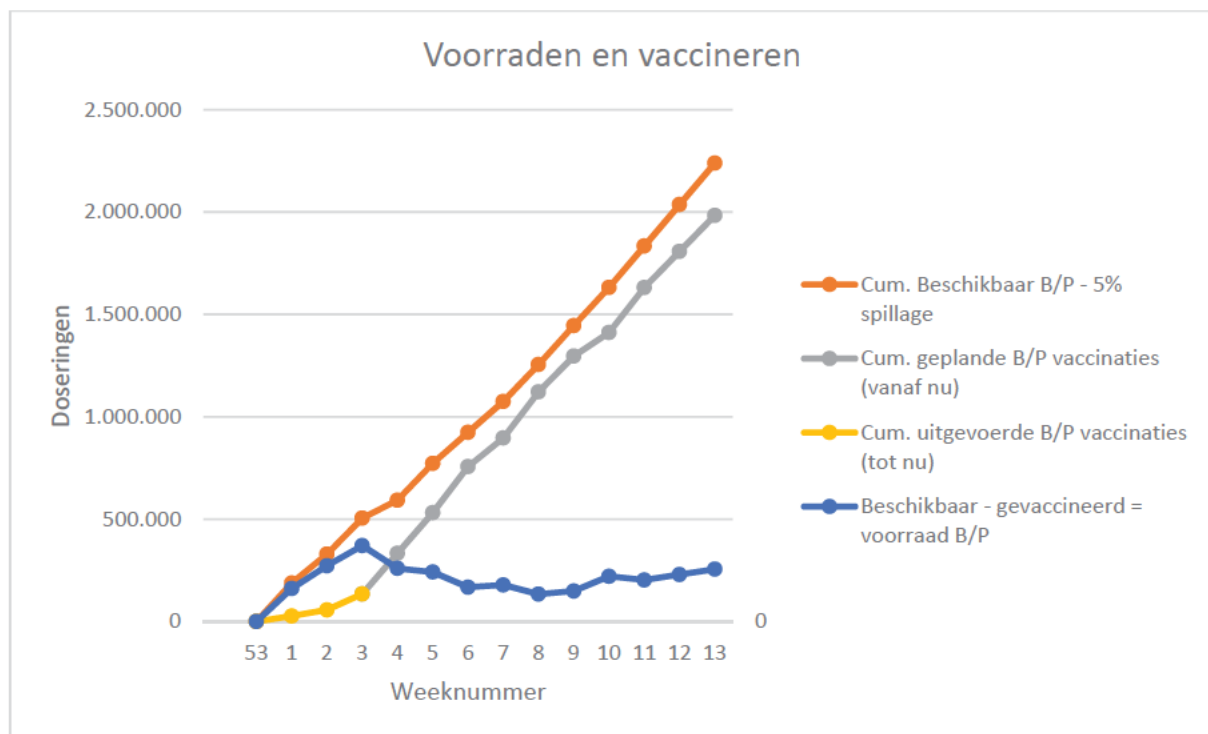
Maximale vaccinatietempo

Deze week al gaat het vaccinatietempo flink stijgen. We verwachten meer dan 200.000 prikken te zetten. Daarmee gaan we naar de situatie toe dat het puur de hoeveelheid vaccins is die daadwerkelijk geleverd wordt die beperkend is voor het tempo. Hiertoe:

1. Verlengen we de periode tussen prik 1 en 2 van drie naar (maximaal) zes weken¹;
2. Verkleinen we de voorraad die we aanhouden voor de tweede prik van 100% naar 50%;
3. Rekenen we met een lager spillage, 5% in plaats van 10%;

Zo kunnen we zo verantwoord als mogelijk sneller meer mensen vaccineren.

Een en ander grafisch weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 1: Voorraden en vaccineren

Toelichting figuur:

Uitgezet is aantal doseringen per week. In deze grafiek is gerekend met geleverd op week n is beschikbaar op week n+1 (omdat er minimaal enkele dagen zitten voor inkeuren etc. tussen levering en uitrijden ervan).

De oranje lijn geeft de cumulatieve beschikbaarheid van B/P weer, op basis van de laatste leveringsschema's en gecorrigeerd voor 5% spillageverlies.

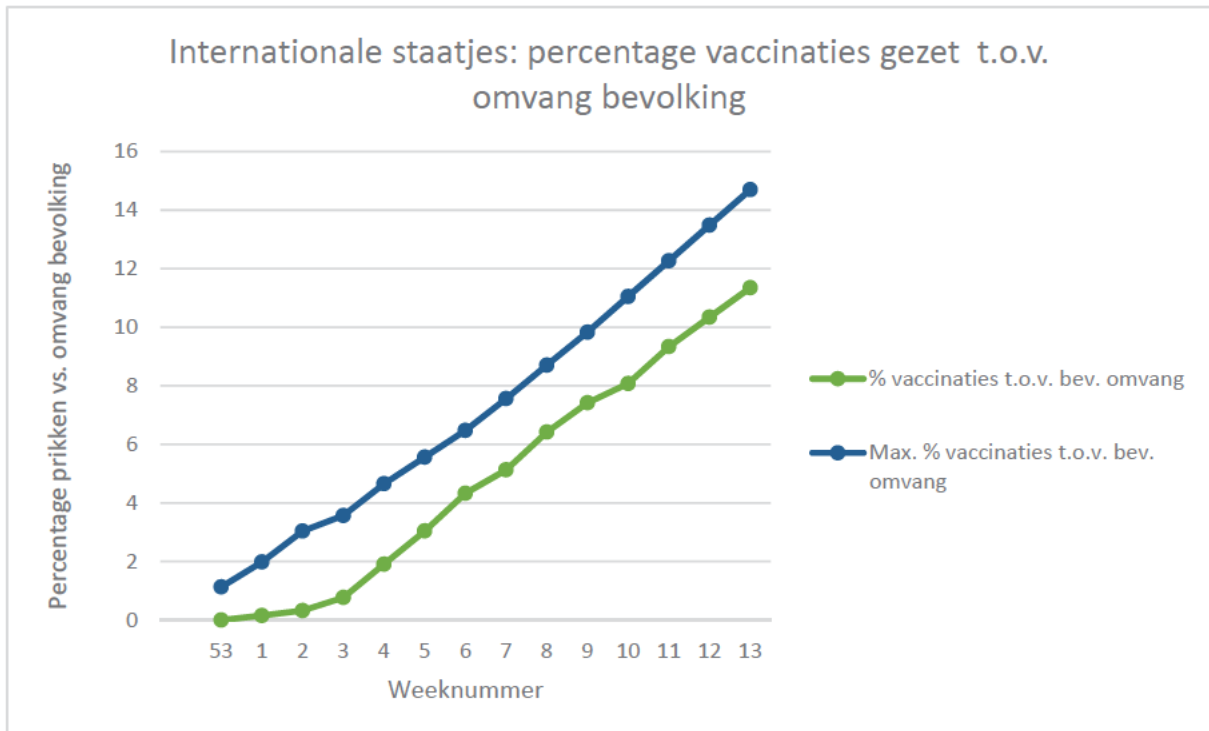
De geel/grijze lijn geeft de cumulatieve aantallen vaccinaties weer, daadwerkelijk gezet t/m afgelopen vrijdag weer en geplande t/m week 13.

¹ Dit geldt alleen voor het vaccin van BioNTech/Pfizer.

De blauwe lijn geeft de fysieke voorraad B/P weer, berekend als geleverd minus gevaccineerd.

Nederland ten opzichte van andere landen

Het percentage gevaccineerden in Nederland is nu lager dan in andere landen. Als we alles zonder verlies hadden weg geprikt, en geen spillage hadden gehad, was dat percentage 3,57% geweest (een theoretisch maximum). Het is nu 0,77%. Een ander manier van kijken is dat we op dit moment ongeveer 3 weken achter op de landen die de hoogste percentages hebben (zoals Malta en Denemarken). Veel landen zijn natuurlijk ook eerder begonnen. En ons relatief voorzichtige voorraadbeheer (naar verwachting conservatiever geweest dan in andere landen, al hebben we hier geen goede vergelijkende data over), speelt ook een rol. Dit verschil zullen we de komende weken wat inlopen. De groei van dit percentage gaat dan iets steiler dan hoe het maximumpercentage zal groeien. En daarna gelijke tred houden. De hoeveelheid voorraad die we buffer aanhouden om onverwachte leveringsissues op te kunnen vangen, is bepalend hoe groot dat tijdsverschil is.

Figuur 2: I.v.m. de Europese staatjes

Uitgezet is het percentage uitgevoerde vaccinaties ten opzichte van de omvang van de bevolking. De blauwe lijn geeft een cumulatief theoretisch maximumpercentage week: het percentage als alle geleverde vaccins zonder spillage de week van levering zijn gezet. De groene lijn geeft het cumulatief percentage weer van daadwerkelijk gezette vaccinaties (t/m week 3) en geplande vaccinaties (vanaf na week 3).

Scenario's:

Wat als...

... we vanaf de eerste levering geen vaccins hadden gereserveerd voor gemaakte afspraken of de 2de prik, geen rekening hadden gehouden met spillage (gerekend met een drie weken prikinterval. Als we geen BioNTech/Pfizer-vaccins hadden gereserveerd, geen rekening hadden gehouden met spillage en alle binnenkomende vaccins vanaf de eerste levering direct hadden gebruikt dan hadden we tot nu toe meer mensen gevaccineerd. In dit geval waren we echter de komende week ruim 100.000 vaccins tekort gekomen om de tweede prik te geven, met het risico buiten het als effectief beoordeelde maximale prikinterval te komen. En hadden we in de weken 4, 5 en 6 geen nieuwe mensen een eerste prik kunnen geven. En waren de aantallen die we in week 7, 11, 12 en 13 hadden kunnen geven zeer laag geweest (enkele duizenden tot tienduizenden terwijl we er nu 200.000 per week aankunnen).

Kortom: wegprikken zonder voorraad als buffer leidt tot een heel onrustige planning en logistiek van het vaccinatieproces, inclusief het risico buiten het als effectief beoordeelde maximale prikinterval te komen, maar wel tot grotere aantallen. Het aanhouden van een buffervoorraad heeft als voordeel dat het het logistieke proces robuuster maakt en minder kwetsbaar voor afwijkingen in de verwachte leveringen. De buffervoorraad is nu nog vrij hoog. De komende weken daalt deze van 370.000 (nu) naar 134.000 (week 8). De buffervoorraad van week 8 is kleiner dan een gemiddelde weeklevering.

Hoe zijn de ontwikkelingen in de landen om Nederland heen?

In dit document, afkomstig van het ministerie van Buitenlandse Zaken, wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken in een elftal Europese landen met betrekking tot lokaal getroffen maatregelen.

Highlights

- Net als de afgelopen weken geeft het **aantal besmettingen** in de verschillende landen een gevarieerd beeld met landen waar het aantal besmettingen (sterk) toeneemt zoals ZWE, VK en SPA, een aantal landen waar het aantal besmettingen relatief stabiel is zoals BEL, FRA en ITA en een aantal landen waar het aantal besmettingen afneemt zoals DUI en IER.
- In **LUX** heeft op 20/1 voor het eerst weer een **stijging** plaatsgevonden van het aantal besmettingen maar het is nog onduidelijk of dit een eenmalige opleving is of dat dit een nieuwe trend is sinds het **versoepelen van de maatregelen op 10/1**. Ondanks de versoepelingen in LUX zijn de maatregelen die nog gelden nog steeds vrij strikt; onder andere max van 2 gasten thuis, een avondklok van 23.00-06.00 en indien mogelijk thuiswerken.
- In vrijwel alle landen zijn de **mutaties** van het virus aangetroffen die als eerste in het VK en in Zuid-Afrika werden geïdentificeerd . In **DUI** is daarnaast een **nieuwe mutatie** ontdekt (in Garmisch-Partenkirchen bij minimaal 35 personen).
- Het **VK** heeft vanwege de besmettelijkere variant momenteel te maken met een **recordaantal doden**; 1820 doden op 20/1.
- Deze nieuwe mutaties leiden onder andere tot het **aanscherpen van maatregelen en het verlengen van de lockdown** in verschillende landen. Zo heeft **DUI** op 19/1 de lockdown verlengd t/m 14 februari met daarbij **een aanscherping** van de bestaande maatregelen waaronder het bijeen mogen komen van 1 huishouden +1 persoon. In de verschillende landsdelen in het **VK** (Engeland, Schotland, Noord-Ierland en Wales) gelden inmiddels soortgelijke maatregelen met in **alle delen een lockdown** tot tenminste eind januari. **IER** heeft de huidige lockdown verlengd tot ten minste eind februari.
- In **OOS** geldt de **zwaarste lockdown** (momenteel tot 8/2, maar mogelijk tot eind februari); Men mag het huis alleen in geval van nood (noodzakelijke boodschap of een wandeling voor psychische behoefte) verlaten. Treffen met anderen buiten het huishouden is niet toegestaan. Opvallend is dat de **skipistes** in beperkte vorm wel open zijn.
- Daarnaast leiden de nieuwe mutaties ook tot het **instellen van reisverboden/aanscherpen van inreisrestricties** door verschillende landen. Zo gelden in **FRA** (vanaf 18/1 voor reizigers van buiten de EU) en in **IER** (vanaf 16/1 voor alle inkomende reizigers van 7 jaar en ouder) de verplichting tot het hebben van een negatieve PCR test. **ITA** heeft een vliegverbod ingesteld voor passagiers vanuit BRA en een aanscherping voor de inreisvoorwaarden vanuit het VK, in **BEL** worden per 22/1 meer inreisrestricties verwacht met mogelijk een tijdelijk verbod op niet-essentiële reizen en ook het **VK** heeft afgelopen week aanvullende reisbeperkende maatregelen genomen om influx van nieuwe mutaties van het coronavirus uit het buitenland te voorkomen.
- **FRA** en **IER** hebben de afgelopen weken hun **IC capaciteit** in de ziekenhuizen opgeschaald, er lijkt vooralsnog voldoende personeel om deze opschaling te kunnen ondervangen. In IER wordt de piek van het aantal opnames ergens de komende twee weken verwacht.
- In navolging van een beslissing in het VK om de **tweede prik uit te stellen** zodat meer mensen de eerste vaccinatie kan ontvangen, heeft nu ook de **Ierse** overheid besloten de tweede prik pas na 4 weken i.p.v. na drie weken toe te dienen.
- Daarnaast speelt in **IER** momenteel dezelfde discussie als in NL over het **verplicht stellen van de quarantaineperiode**, maar net als in NL blijkt dit juridisch lastig.

Hoe zijn de ontwikkelingen in de landen om Nederland heen?

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
België	<p>1 Algemeen beeld:</p> <p>Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder:</p> <p>(1) Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 1988 (7-daags gemiddelde, cijfers laatste 24u niet gevalideerd).</p> <p>(2) Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: 249 besmettingen en 6,2 overledenen.</p> <p>(3) Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: 5297,8</p> <p>(4) Totaal aantal besmettingen: 681.250 (sinds 01/03/2020)</p> <p>(5) Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): Steeds meer signalen dat Britse B.1.1.7-mutatie breed is verspreid in Belgische samenleving. België test ±1% stalen op virusvarianten.</p> <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strenge maatregelen blijven van kracht t/m minimaal 1 maart, waaronder regionale avondklokken, samenscholingsverbod, verplicht thuiswerken. <p>3. Reisadvies (ongewijzigd):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor BEL (landelijk): kleurcode oranje: alleen noodzakelijke reizen, voorwaarden bij inreizen. • Voor NL (landelijk): kleurcode rood: reizen ten zeerste afgeraden, voorwaarden bij inreizen. 	<p>Op 22/01 komt het Belgische Overlegcomité (vgl. NL MCC-19) opnieuw bijeen. Naar verwachting (NTB):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanscherping inreisbeperkingen: De uitzonderingen op de registratie, test- en quarantaine verplichtingen voor personen die minder dan 48u in een rode zone in het buitenland verbleven worden mogelijk ingekort tot een verblijf <u>korter dan 16u</u>. - Mogelijk een tijdelijk verbod op niet-essentiële reizen. - België gaat automatisch de ECDC-kleurcodes hanteren voor het bepalen van risicogebieden. Nationale afwijkingen blijven mogelijk.

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Denemarken	<p>Ontwikkeling aantal besmettingen:</p> <p>Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 886 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: Besmettingen: 433 (20/1) en Overledenen: 67.6 (11/1) Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: 9,755 (14/1) Totaal aantal besmettingen: 15.259 Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties):</p> <ul style="list-style-type: none"> • UK Virus confirmed in 283 cases (17/1) • South African mutation confirmed in one case (16/1) <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen. Graag maatregelen die niet meer gelden of achterhaald zijn uit het document verwijderen.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landelijke maatregelen zijn verlengd tot 28/02. Dit zijn: <ul style="list-style-type: none"> ○ Er mogen maximaal 10 personen bij elkaar komen, m.u.v. begrafenissen (50). Dit geldt ook voor kerst en oud en nieuw. From 5/1 this has been reduced to a maximum of 5 persons. ○ Een mondkapjesplicht in publieke binnenruimtes (tenzij men zit). ○ Horeca sluit om 22.00 uur • Per 15/12 gelden extra maatregelen landelijk. Geldig tot 7/2. <ul style="list-style-type: none"> ○ Horeca moet sluiten, afhalen wel mogelijk ○ Publieke sector (met uitzondering van kritieke functies) moet thuis werken. Private sector wordt aangemoedigd hetzelfde te doen. ○ Culturele instellingen moeten sluiten ○ Binnensport moet sluiten ○ Scholieren vanaf klas 5 (11/12 jaar oud) en studenten krijgen digitaal onderwijs 	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf 9 januari heeft Denemarken heeft verhoogde reisbeperkingen ingevoerd, waardoor een negatieve COVID-test niet ouder dan 24 uur vereist wordt. Dit geldt ook voor Denen die per vliegtuig naar Denemarken reizen, die door de luchtvaartmaatschappij kunnen worden geweigerd als ze geen negatieve test hebben. Geldige redenen om binnen te komen zijn ook beperkt en omvatten niet langer zakelijke en studentenreizen naar Denemarken. De Deense premier stelde in het vooruitzicht dat de huidige beperkingen die op 17 januari aflopen, uiteindelijk kunnen worden verlengd tot maart.

- Per 21 december moeten de scholen dicht (ook voor de kinderen jonger dan 11/12) en beroepen zoals de kapper sluiten. Geldig tot 7/2.
- Per 25/12: alle niet-essentiële winkels moeten sluiten. Geldig tot 7/2.
- Residents of the UK are barred from entering Denmark with the exceptions of primary caregivers, family to seriously ill or dying persons, and freight transporters valid until 7/2.
 - All travelers including Danish residents are required to have a negative test no older than 24 hours before boarding a flight from the UK
- From 5/1, residents of South Africa are barred from entering Denmark, with the same exceptions as for the UK.
- From 5/1, a distancing requirement of 2 meters in the public space has been introduced. Valid until 7/2.
- From 9 January, all travelers are required to have a negative COVID test, no older than 24 hours regardless of means of transportation. Danish citizens who do not have a negative test can be barred from boarding flights to Denmark, but are allowed over land/sea borders.

3. Reisadvies:

- DEN: Oranje, na verblijf in DK moet 10 dagen in thuisquarantaine worden gegaan.
- NL: Red (as the entire world due to mutations) (DEN zet landen op oranje vanaf 30 besmettingen/100.000 inwoners/week).

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Duitsland	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen:</p> <p>Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 20.398 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: Aantal besmettingen per 100.000 inwoners binnen 7 dagen: 119 Aantal overledenen per 100 000 inwoners: 58,6 Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: Aantal tests afgelopen 14 dagen: 2.361.362 (totaal) Totaal aantal besmettingen: 2.088.400 Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): nieuwe mutatie in Garmisch-Partenkirchen ontdekt (minimaal 35 personen)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op woensdag 23-12-2020 werden 31.652 nieuwe gevallen geregistreerd. Dat was het hoogste aantal tot nu toe. • Op 13 januari telt Duitsland 2.088.400 (RKI op 21-01-2021) bevestigde besmettingsgevallen, dat zijn er 20.398 meer dan gisteren. I.v.m. afgelopen donderdag zijn er bijna 5000 minder gevallen. Binnen de afgelopen zeven dagen zijn er 98.946 nieuwe besmettingen vastgesteld. Op dit moment zijn er ongeveer 285.261 actieve coronagevallen in Duitsland en zijn er 4.836 mensen i.v.m. Covid-19 op de intensive care, dat is een lichte daling t.o.v. de afgelopen weken (hoogtepunt op 03-01 met 5.762 patiënten op de ic). In totaal zijn er 49.783 mensen overleden aan de gevolgen van het virus. Op 29 december 20 is een nieuw hoogtepunt bereikt: Binnen één dag zijn er 1.136 nieuwe sterfgevallen geregistreerd. Op 21-01 heeft het RKI 1013 nieuwe sterfgevallen gemeld. • R ligt bij 0.79; R voor 7 dagen ligt bij 0,87 (20-01-21) <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen. Graag maatregelen die niet meer gelden of achterhaald zijn uit het document verwijderen.:</p> <p>Harde landelijke lockdown (geldig sinds 16 december):</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Harde lockdown verlengd t/m 14 februari • In tegenstelling tot de eerste golf (voorjaar 2020) waar voornamelijk het westen en zuiden van Duitsland werden getroffen, is in de tweede golf heel Duitsland getroffen. De deelstaten Saksen en Thüringen zijn op dit moment het zwaarst getroffen. • Het aantal doden i.v.m. corona is in december flink gestegen. In de maanden maart t/m november zijn in totaal 16.248 mensen overleden, alleen in de maand december waren het 16.823, dus meer dan in alle andere maanden bij elkaar. Alleen op 29 december heeft het RKI 1129 nieuwe sterfgevallen gemeld. Ook in januari is het aantal overledenen net als in december erg hoog. • In de laatste week van 2020 zijn – i.v.m. de feestdagen - maar 789.680 tests uitgevoerd. In de week van 14 december waren het 1.612.673. • Het aandeel positieve tests lag eind december bij 16,07% (stand 28 december) Momenteel zijn 10,50 % van de geteste personen positief (11 t/m 17 januari). Dat is ongeveer één op de tien. • In Beieren moeten sinds maandag 18 januari FFP2-maskers worden gedragen in winkels en het OV. • Sequencing: De bond heeft eerder afgelopen week een verordening voor de coronavirus-surveillance gepubliceerd. Tot begin februari zal de bond over de eerste resultaten berichten.

- winkels: alle niet –essentiële winkels moeten sluiten; uitzonderingen per deelstaat mogelijk, in Berlin mogen bijvoorbeeld ook boekenwinkels open blijven
- contactberoepen moeten sluiten; alleen medisch noodzakelijke behandelingen blijven mogelijk (zoals logopedie, fysiotherapie).
- scholen blijven gesloten c.q. verplichte aanwezigheid geschorst (deelstaten in de lead); online onderwijs, homeschooling, noodopvang voor scholieren op de basisschool (in sommige deelstaten alleen voor kinderen met ouders met systeemrelevante beroepen); uitzondering mogelijk voor scholieren in het examenjaar (“Abschlussklassen”);
- kinderdagverblijven gesloten; noodopvang (in sommige deelstaten alleen voor kinderen van ouders met systeemrelevante beroepen).
- werk: zo veel mogelijk thuiswerken of bedrijfsvakantie zodat bedrijven gesloten kunnen worden.
- restaurants blijven gesloten, afhalen en levering van eten mogelijk.
- erediensten onder voorwaarden mogelijk (1,5m afstand, maximaal aantal deelnemers, mondkmaskers verplicht).
- reizen: er wordt afgeraden van niet noodzakelijke reizen (binnen- en buitenland).
- in de meeste deelstaten is er een ‘Ausgangsbeschränkung’: je mag alleen naar buiten als je er een belangrijke reden voor hebt.
- avondklok: In sommige deelstaten – waaronder Beieren, Thüringen, Baden-Württemberg, Saksen en Brandenburg – is er ook een avondklok.
- In Saksen moet de bevolking binnen een radius van 15km blijven (vanuit hun eigen huis/woning gemeten). Uitzondering alleen met een belangrijke reden mogelijk, zoals werk of een doktersbezoek.

Op 5 januari hebben de 16 deelstaat-MPs en BK Merkel besloten om de harde lockdown te verlengen tot en met 31 januari. Bovenstaande regelen blijven geldig, de volgende maatregelen komen vanaf 11 januari erbij:

- een huishouden mag alleen nog met één persoon van een ander huishouden afspreken, d.w.z. niet meer met een ander huishouden
- in hotspots (meer dan 200 besmettingen per 100.000 inwoners binnen 7 dagen) is er een beperking van bewegingsbereik (maximaal 15km vanaf de gemeentegrens). Personen hebben een belangrijke reden

	<p>nodig om verder weg te gaan, bijvoorbeeld voor werk of voor een doktersafspraak</p> <p>Uitzonderingen per deelstaat: niet geldig in Baden-Württemberg; in Nedersaksen en NRW mogen de gemeentes zelf een besluit nemen; in Thüringen wordt het aangeraden, alleen in de Kreis Hildburghausen is het verplicht; Rijnland-Palts wil samen met de gemeentes een besluit nemen; in Sleeswijk-Holstein niet automatisch geldig.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scholen en kinderdagverblijven blijven gesloten (Mecklenburg-Voor-Pommeren en Baden-Württemberg willen hiervan afwijken). Er zijn tien extra ziektedagen per ouder, alleenstaanden krijgen 20. • deelstaten wijken gedeeltelijk af van deze regelingen. <p>Op 19 januari hebben de MPs van de 16 deelstaten en BK Merkel besloten om de lockdown te verlengen t/m 14 februari. De huidige regelingen blijven geldig en worden op de volgende manier aangescherpt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • contactbeperking: maximaal 1 huishouden + 1 persoon • In winkels en het OV is het dragen van een FFP2-masker of een medische masker verplicht ("OP-Maske"); stoffen maskers zijn niet meer toegestaan • OV: Doel is om contacten tussen OV-gebruikers terug te brengen o.m. door middel van versterkt gebruik van homeoffice. • Scholen blijven gesloten, c.q. scholieren hebben geen "presentieplicht". Ook de kinderdagverblijven blijven gesloten. Noodopvang gedeeltelijk mogelijk voor kinderen van ouders met vitale beroepen • Bejaarden- en verzorgingstehuizen. Voor het personeel van bejaarden- en verzorgingstehuizen zijn FFP2-maskers verplicht voor het contact met de bewoners. In ieder geval totdat de vaccinaties met beide vaccindoses in de installaties zijn afgerond en de personen een overeenkomstige immuniteit hebben opgebouwd, zijn de snelsten bij het betreden van de installaties van bijzonder belang. Daarom hebben de deelstaten op basis van het gezamenlijke besluit van 13 december 2020 een aantal keren per week verplichte tests besteld voor het personeel in de bejaarden- en verzorgingshuizen en voor alle bezoekers. 	
--	---	--

- Godsdienst: Bijeenkomsten in kerken, synagogen en moskeeën zijn geoorloofd, mits de afstand van 1,5 m kan worden gegarandeerd, er niet worden gezongen, een medisch masker wordt gedragen, samenkomsten met meer dan 10 personen bij de desbetreffende autoriteiten zijn op z'n laatst twee dagen vooraf aangevraagd
- Homeoffice: Werkgevers moeten werknemers in de gelegenheid stellen om homeoffice toe te kunnen passen, als het werk het toelaat. Een verordening wordt opgesteld binnenkort. Tevens streeft men ernaar dat flexibel werktijden mogelijk worden gemaakt. Werkgevers moeten op kantoor medische maskers ter beschikking stellen. Misschien komt er zelfs een boete wanneer werkgevers hun werknemers niet thuis laten werken hoewel met mogelijk zou zijn.
- Maatregelen ter vermindering van de hoogte van de incidentiewaarde: Regionale maatregelen moeten zo worden aangepast, dat tot midden februari een incidentie van 50 nieuwe infecties per 100.000 inwoners per week realistisch wordt.

3. Reisadvies:

- Voor DUI: oranje
- Voor NL: rood = risicogebied omdat het aantal besmettingen per 100.000 binnen 7 dagen hoger is dan 50.

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Frankrijk	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen: Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 26 784 • Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: besmettingen: 188 (04-10 januari) • Overledenen: 3,4 (04-10 januari) • Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: 2 910 (04-10 januari) • Totaal aantal besmettingen: 2 965 117 • Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): <ul style="list-style-type: none"> • Landelijke stabilisatie in het aantal besmettingen, met weliswaar grote verschillen tussen regio's. Landelijk ligt de R op 1.19, in de regio Ile-de-France op 1.19. • De afgelopen 24h werden er 1.907 mensen opgenomen in het ziekenhuis, wat het totale aantal patiënten brengt op 25 686 (20/01). • In ziekenhuizen overleden de afgelopen 24H 310 mensen aan COVID. Totaal zijn in Frankrijk 71.652 mensen aan COVID-19 overleden. <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen. Graag maatregelen die niet meer gelden of achterhaald zijn uit het document verwijderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er geldt in heel Frankrijk een avondklok van 18u-6u. Tijdens de avondklok is een <i>attestation</i> nodig om naar buiten te mogen. • In tegenstelling tot de lockdown in maart zijn crèches en scholen (incl. lycées en collèges) open, gaat het werk zoveel mogelijk door (thuiswerken wordt de norm, maar loketten van openbare diensten blijven open) en blijft bezoek aan verzorgings- en verpleeghuizen mogelijk. • Bars en restaurants blijven voorlopig gesloten. • Wel blijven de Franse grenzen binnen de EU geopend en op enkele uitzonderingen na blijven de (EU) buitengrenzen dicht. • Er geldt vanaf 18 januari een verplichte PCR test voor reizigers vanaf buiten de EU. • De capaciteit van de ziekenhuizen is verhoogd tot 10.000 bedden op de intensive care. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal besmettingen en het aantal ziekenhuisopnames blijft sinds een aantal weken stabiel, maar lijkt de laatste dagen te stijgen. Het aantal besmettingen moet echter onder de 5.000 per dag komen, om een aantal maatregelen te kunnen versoepelen in 2021. • De sanitaire noodtoestand is (opnieuw) uitgeroepen per 14/10/20 en verlengd tot 01/06/21 • Per 15/12/20 zijn alle reisrestricties opgeheven maar geldt een avondklok. Sinds 14/01 is die landelijk ingesteld van van 18.00 tot 06:00. • Wintersportgebieden blijven vooralsnog gesloten en zullen op 1 februari niet opengaan.

	<ul style="list-style-type: none">• De <i>sanitaire</i> noodtoestand is (per 14/10) ingevoerd om (lokale) overheden in staat te stellen sneller te reageren om regionale ontwikkelingen. Deze noodtoestand was van kracht tijdens de eerste golf tot 11/7. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none">• Voor FRA per 13/10: Oranje. Verplichte thuisquarantaine van 10 dagen in NL na bezoek.• Voor NL: Geen reisbeperkingen vanuit FRA zijde om vanuit FRA naar NL te reizen, behalve het kunnen overleggen van een negatieve PCR-test bij gebruik van boot, bus of trein en de door NL gestelde verplichte thuisquarantaine.	
--	--	--

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Ierland	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen: Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 2.488 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: 1.223 Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: onbekend maar afgelopen week werden bijna 160.000 tests afgenomen (populatie 4,9 mln) Totaal aantal besmettingen: 179.324 Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties):</p> <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen. Graag maatregelen die niet meer gelden of achterhaald zijn uit het document verwijderen.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opschalingsplannen Ierse ziekenhuizen inmiddels geactiveerd om piek die komende 1-2 weken verwacht wordt op te vangen. • Het gaat daarbij om het tijdelijk 'nationaliseren' van private ziekenhuizen en het mobiliseren van extra zorgpersoneel. • Vanaf 6/1 is de Level 5 Lockdown (zwaarste maatregel in Ierse strategie), verder aangescherpt met de sluiting van scholen en niet essentiële bouwwerkzaamheden. Ook de 'click & collect' diensten die veel detailhandel nog op de been hield mogen niet langer worden aangeboden. • Lockdown die tot eind januari zou duren, wordt verlengd tot eind februari. (tot tenminste 31/1). • Vanaf 16/1 geldt voor alle inkomende reizigers (7 jaar en ouder) een negatieve (72 uur) PCR-test verplichting. • Verplichte quarantaine wordt overwogen maar is juridisch lastig. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Van NL voor IER: Al sinds de eerste golf oranje vanwege de quarantaineverplichting (14 dagen) in Ierland, sinds 13/10 tevens oranje vanwege de besmettingsgraad in Ierland. • Van IER voor NL: Ierland raad alle niet-essentiële reizen naar het buitenland af. 	<p>Het dagelijks aantal besmettingen in Ierland is nog steeds hoog maar loopt wel hard terug. Piek in de ziekenhuizen wordt komende 1-2 weken verwacht. Ziekenhuizen momenteel onder grote druk maar er lijkt voldoende opschalingscapaciteit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Britse covid-variant is in de afgelopen weken zeer snel toegenomen. Van 25% van de besmettingen in de week tot 3 januari naar inmiddels bijna 50%. • Scholen en kinderopvang tot 31/1 gesloten. Als uitzondering golden het bijzonder onderwijs en examenklassen maar door bezwaren van de onderwijsvakbond, zijn die plannen geschrapt en geldt nu voor alle leerlingen onderwijs op afstand, tot tenminste eind januari. • Vaccinatie vanaf 29/12 begonnen. Inmiddels rond de 100.000 personen gevaccineerd. • Tweede prik wordt met een week uitgesteld (4 ipv 3 weken na eerste) om meer mensen in te enten en mogelijke terugval in leveringen van Pfizer op te vangen..

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Italië	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen: Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 13.571 • Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: 368/100k/14d; 11/100k/14d • Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: 2.939/100k/14d • Totaal aantal besmettingen: 2.409.616 (waarvan 523.553 positief op dit moment) • Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): zie rechts. Sinds 26/12 wordt ook Britse variant in Italië vastgesteld. <ul style="list-style-type: none"> • Aantal besmettingen blijft stabiel tussen de 10-20.000 per dag. • Landelijke incidentie nog altijd ver boven de 100/100k/14d. In 'rode gebieden' is het aantal besmettingen flink gedaald; in 'gele gebieden' blijft het 'hangen'. • Minder dan 50% van de positieve gevallen wordt ontdekt via bron- en contactonderzoek, maar de ASL (Italiaanse GGD) geeft aan dat BCO steeds moeilijker wordt, wat terug te zien is in de cijfers. • Aantal afgenomen testen schommelt flink de laatste week tussen de 125.000 en 200.000 geteste mensen per dag. Het percentage positief getesten lag lang tussen 10 en 15%, maar laatste week gedaald naar 5%. • Aantal sterfgevallen blijft opmerkelijk hoog: rond de 500 doden per dag – inmiddels bijna 82.500 sinds uitbraak. Geen duidelijke factoren aan te wijzen. • IC-bezetting en ziekenhuisopnames zijn stabiel met resp. 2.4641 (t.o.v. 2.642 vorige week; 4.000 op hoogtepunt) en 22.469 (23.603 t.o.v. vorige week). <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen. Graag maatregelen die niet meer gelden of achterhaald zijn uit het document verwijderen.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Decreet van 5 november gaat weer een stap door de maatregelen nationaal aan te scherpen en Italië onder te verdelen in 3 kleuren (geel, oranje en rood) naar de gezondheidssituatie. Des te hoger 	<ul style="list-style-type: none"> • Voor alle regio's (behalve Lombardije, Veneto, Emilia-Romagna, Calabrië en Sicilië) geldt een 'geel' regime. In de weekenden is heel Italië oranje.. • Vanaf 16 zijn kleurcodes aangescherpt. Rt centralere rol in kleurbeoordeling: regio's met een Rt boven 0,75 geel, boven 1 oranje en boven 1,25 rood. • Vliegverbod Brazilië n.a.v. Braziliaanse variant en aanscherping toelating reizigers uit VK (alleen Britten die wonen in Italië of vanwege absolute noodzaak)

de risico's, des te scherpere maatregelen. Systeem op 14 januari verlengd. Hierbij de [kleurcodering van de regio's](#) op dit moment.

- Nationale maatregelen gelden voor heel Italië en zijn o.a. avondklok 22:00-5:00, OV-capaciteit naar 50%, bovenbouw les op afstand. Reizen tussen regio's in beperkte mate toegestaan. Deze nationale maatregelen zijn aanvullend op eerdere, die betroffen beperkte openingstijden horeca, beurzen/congressen/schoolreizen verboden, sluiting bioscopen/theaters/skiresorts/sportscholen, geen publiek in stadions, aangepaste dienstregeling OV, meer thuischoling en thuiswerken voor ambtenaren. Maatregelen gelden tot 5 maart 2021.
- 'Dringend advies' van de regering om ook thuis niet meer dan 2 personen te ontvangen.
- Mondkapjesplicht in heel Italië in openbare binnenruimtes en buiten.
- Noodtoestand verlengd tot 30 april 2021.

3. Reisadvies:

- Voor ITA: Alle niet-noodzakelijke reizen worden afgeraden. Alle reizigers die vanuit Nederland naar Italië reizen moeten bij aankomst een negatieve COVID-test (moleculair of antigeen) van niet ouder dan 48 uur vóór aankomst kunnen tonen bij aankomst in Italië. Enkele gevallen ook quarantaineverplichting.
- Voor NL: alleen noodzakelijke reizen, dringend advies om bij terugkeer 10 dagen in thuisquarantaine te gaan. Negatieve COVID-test van niet ouder dan 72 uur + sneltest niet ouder dan 4 uur (vanaf 23/01).

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Luxemburg	<p>1. Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 228 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: 151 besmettingen en 3,6 overledenen Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: 9.140 Totaal aantal besmettingen: 2.431 actief Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): 10 nieuwe mutaties via <i>sequencing</i> ontdekt waaronder 6x Brits variant.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het dagelijkse aantal nieuwe besmettingen is in een aantal weken tijd meer dan gehalveerd maar op 20/1 een lichte stijging, nog niet duidelijk of dit een incidentele verhoging of een stijgende lijn betreft. • RT eff waarde staat op 0,84% en het algemene positiviteitspercentage ligt op 2,70%. • 44,2% van alle nieuwe besmettingen valt terug te leiden naar contacten binnen de familie/vriendenkring, 10,8% naar terugkeer uit het buitenland, voor 30,3% is de bron van besmetting onduidelijk. • Het aantal ziekenhuisopnames is verder afgenomen, momenteel verblijven 84 mensen in het ziekenhuis waarvan 17 op de IC. • Het wekelijkse aantal sterfgevallen neemt af. In totaal zijn 562 mensen aan covid overleden. • 6 mensen bleken met de Britse virusmutatie B.1.1.7. besmet. De Zuid-Afrikaanse variant heeft zich nog niet voorgedaan. • De meeste testen vinden in dit kader van Luxemburg's <i>large scale testing</i> plaats (wekelijks 40.000). De meeste (meer dan de helft van de) nieuwe besmettingen komen echter (overduidelijk) door een verwijzing van de huisarts in beeld. • Onderzoek Luxemburgse wetenschappers wijst uit dat het grootschalige testen in LUX het aantal positieve besmettingen met 39.1% heeft gereduceerd. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3738086 	<p>Het vaccineren is op 28/12 gestart, als eerste is het medisch en zorgpersoneel ingeent, een aantal van hen heeft inmiddels ook de 2^e inenting ontvangen. <i>Hieronder zijn expliciet ook de grensarbeiders uit FRA, BEL en DLD in meegenomen</i> (zij maken 70% van het medisch en zorgpersoneel uit). Inmiddels is ook het vaccineren van mensen in verpleeghuizen van start gegaan.</p> <p>Op 20/1 waren in totaal 5.294 mensen gevaccineerd.</p> <p>Het vaccinatieprogramma vindt in 5 etappes plaats. Door trage leveringen van het vaccin zal LUX naar verwachting eind maart pas zo'n 43.200 personen hebben gevaccineerd. Daarna zal het vaccineren versneld toenemen.</p> <p>Het aantal besmettingen is sterk teruggelopen (in een tijdsbestek van enkele weken met meer dan de helft gehalveerd).</p> <p>Aantal ziekenhuisopnames verminderde tot 84 (waarvan 17 op IC). Het aantal sterfgevallen nam ook af tov de week daarvoor. Meer dan de helft van alle sterfgevallen deed zich in verpleeghuizen voor en met een piek in de maand november.</p> <p>Per 10/1 zijn een aantal maatregelen versoepeld: scholen, winkels en culturele sector zijn weer open. Hier is expliciet toe besloten omdat de maatregelen te zwaar voor de mensen worden geacht en het aantal mentale gezondheidsklachten door de coronamaatregelen steeds meer toeneemt.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • 23,2% van ziekenhuisbedden bezet door covid patienten (week van 11-17/1) • Zorgen over toenemend aantal mensen met mentale gezondheidsklachten (door coronamaatregelen). <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling belangrijkste maatregel <ul style="list-style-type: none"> • Avondklok 23:00-06:00 uur • Horeca dicht t/m 31/1. • Sociale beperkingen: max. 2 gasten thuis. • Waar mogelijk wordt thuis gewerkt; • Max 4 pp buiten. • Aantal personen in openbare ruimten max 100 pp, mondkapje verplicht in openbare ruimten en overal waar geen 2 mtr afstand. • Boetes voor verbreken coronaregels 300 EUR <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor LUX: ORANJE sinds 21/10. Alleen noodzakelijke reizen, 10 dagen quarantaine bij terugkeer in NL. Grenzen zijn open. • Voor NL: in feite GEEL. Volg lokale coronaveiligheidsregels. Grenzen zijn open. • LUX is principieel tegen grenssluitingen en quarantaineverplichtingen na een bezoek aan een ander land omdat dit het recht op bewegingsvrijheid beperkt. • LUX van mening dat niet het aantal besmettingen, maar ook het testpercentage, het positiviteitspercentage, het percentage ziekenhuisopnames én het sterftcijfer moeten worden meegewogen in de COVID-risicobeoordeling. • Vluchten van en naar het VK per 24/12 hervat, negatief testresultaat < 48 u oud. Indien test tussen 48 en 72 u oud, dan nieuwe test bij aankomst in LUX laten afnemen en in zelf-quarantaine totdat de uitslag bekend is. 	<p>Onderzoek Luxemburgse wetenschappers wijst uit dat het grootschalige testen in LUX het aantal positieve besmettingen met 39.1% heeft gereduceerd.</p>
--	--	--

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Oostenrijk	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen: Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 8 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: 246 Totaal aantal besmettingen: 25.037 Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Momenteel zijn er rond 1500 nieuwe besmettingen per dag op een bevolking van 8,9 miljoen mensen. Sinds 17/11 geldt een harde lockdown. Deze duurt voort tot tenminste 08-02, maar naar verwachting tot 01-03. • In enkele skigebieden in Tirol en Kärnten is de Britse mutatievariant opgedoken. Sindsdien zijn enkele tientallen gevallen, over het land verspreid, bevestigd. <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harde lockdown: tot 08-02 geldt de harde lockdown. Men mag het huis alleen in geval van nood (noodzakelijke boodschap of een wandeling voor psychische behoefte) verlaten. Treffen met anderen buiten het huishouden is niet toegestaan. Supermarkten, apotheken en post zijn open. Opvallend: skipistes zijn eveneens in beperkte vorm open. • Regering dekt zich sinds de aangekondigde verlenging van de harde lockdown direct in. De hoop is een versoepeling met 08-02, maar de verwachting is dat er geen wijziging mogelijk zal zijn voor 01-03 door de mutatievariant. • De eerste ronde massatests zijn in december afgerond. De opkomst (19%) viel tegen. Een plan om d.m.v. 'vrijtesten' de lockdown eerder te kunnen beëindigen werd door de oppositie verhinderd. Er vinden discussies plaats over het verplichten van negatieve tests bij evenementenbezoek. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor OOS: oranje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eind december werd met de vaccinaties begonnen. Na kritiek dat het proces te langzaam zou gaan, werd de start van een bredere uitrol vervroegd. Op 21 januari staat Oostenrijk in de Europese middenmoot met een vaccinatiegraag van 1,5%. • De 'nieuwe' Britse en Zuid-Afrikaanse varianten werden, na een gerichte zoektocht, ook in Oostenrijk gevonden. De Britse variant lijkt nu voor clusters bij Britse skileraren in Tirol en een verpleeghuis in Wenen te hebben gezorgd. • Terwijl er een harde lockdown geldt, zijn de skigebieden als uitzondering sinds 24/12 open. Voor gesloten skiliften zal een capaciteitsbeperking van 50% gelden. Omdat de horeca en behuizing dicht blijft tot 01-03, zal skiën voorlopig alleen voor dagjesmensen mogelijk zijn. De lokale autoriteiten kunnen in sommige gebieden de enorme toestroom amper onder controle houden. Wegen staan vol, skigebieden worden halverwege de dag vaak afgesloten, enz. • De weerstand tegen het regeringsbeleid neemt fors toe. In de laatste dagen vonden diverse grote demonstraties plaats in Wenen. Opvalt dat de demonstraties nu ook veel mensen aantrekt die aangeven niet een "viruswappie" of "extreemrechts" te zijn, maar de maatregelen niet meer volhouden. Er wordt opgeroepen de maatregelen te versoepelen en meer vrijheid te geven, zoals in DUI, NL, ITA of BEL nog het geval is. • Per september is het stoplichtensysteem (groen-geel-oranje-rood) ingevoerd om regionaal maatregelen te kunnen op- en afschalen op basis

	<ul style="list-style-type: none">• Voor NL: equivalent van Nederlandse reisadvies oranje. LET OP: Sinds 19/12 geldt er een quarantaineverplichting voor reizigers uit landen met een 14-dagen-incidentie van minstens 100 en zullen die landen als risicolanden worden ingedeeld. Na 5 dagen kan men zich “vrijtesten”.	van het lokale aantal infecties. Sinds begin november staat heel Oostenrijk op rood.
--	--	--

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Spanje	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen: Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 34.292 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Besmettingen: 714 • Overledenen: 952 in totaal (7 dgn.) <p>Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: 2815 Totaal aantal besmettingen: 2.370.742 Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): Bepaalde zorg over mutaties. Focus in SPA ligt nu bij verhoogde aantallen als gevolg van lange kerstperiode.</p> <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen. Graag maatregelen die niet meer gelden of achterhaald zijn uit het document verwijderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op zondag 25/10 heeft de centrale regering de noodtoestand afgekondigd voor heel Spanje tot 9 mei 2021. Dit voornamelijk om de autonome regio's in staat te stellen verdere maatregelen te nemen. Meerdere regio's hebben de grenzen inmiddels gesloten voor in- en uitreizend verkeer. • Per 23 november geldt de verplichting voor reizigers die via lucht en zee naar Spanje willen reizen, het overhandigen van een negatieve PCR-test, niet ouder dan 72 uur. Inmiddels zijn kinderen onder 6 jr vrijgesteld voor deze verplichting. • Verder is voor het gehele land een avondklok ingesteld. Autonome regio's kunnen de begin- en eindtijd met een uur (eerder/later) aanpassen. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor SPA: oranje. • Voor NL: geen kleurcode, maar komt overeen met 'geel'. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spanje heeft 1.143.300 vaccins over ca. 13.000 locaties verdeeld. 966.097 Spanjaarden zijn inmiddels gevaccineerd. • Aantal besmettingen stijgt weer sterk, na aanvankelijke daling in afgelopen weken. • Gemiddelde incidentie 714/100K/14d, veel autonome regio's >600/100K/14dgn, w.o. Andalusië, Aragon, Balearen, CyM, Catalonië, Valencia, Madrid en La Rioja. Extremadura, Murcia en CyL boven 1000. Asutrië hekkensluis met laagste incidentie (332!). Regio Madrid (804) blijft hofleverancier in absolute zin.

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Verenigd Koninkrijk	<p>1. Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder:</p> <p>Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 38,905</p> <p>Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/ 7 dagen: 294,182 besmettingen en 8,523 doden</p> <p>Testincidentie per 100 000 inw/7 dagen: 497.3 (Engeland); 384,3 (Noord-Ierland); 217,8 (Schotland) en 304.3 (Wales).</p> <p>Totaal aantal besmettingen: 3,5m</p> <p>Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maandelijkse “REACT” studie van Imperial College en Ipsos Mori spreekt dalende trend in officiële cijfers van Britse Coronadashboard (hier) tegen. • Recordcijfers in mortaliteit (1820 doden op 20/1) en ziekenhuisopnames (39.068 patiënten tov ruim 21.000 tijdens hoogste piek in eerste golf). <p>- R waarde 1.2-1.3 met groeipercentage tussen +2% en +5% op 20 januari 2021.</p> <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen. Graag maatregelen die niet meer gelden of achterhaald zijn uit het document verwijderen.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gedelegeerde bevoegdheid: gezondheidsmaatregelen zijn een bevoegdheid voor de landsdelen ofwel ‘devolved administrations’, waardoor - binnen het VK – over het algemeen sprake blijft van sterk divergerend coronabeleid tussen de vier landen binnen het Verenigd Koninkrijk (Wales, Schotland, Noord-Ierland en Engeland). Maatregelen zijn momenteel soortgelijk, • Engeland: sinds 6 januari een nationale lockdown, in ieder geval tot 15 februari, mogelijk zelfs tot de paasvakantie. Het grootste verschil met de daarvoor in het grootste gedeelte van Engeland geldende “tier 4” is dat scholen gesloten zijn en men wordt opgeroepen thuis te blijven, m.u.v. enkele essentiële redenen. Zie hier voor detailinformatie over de regelgeving in Engeland. • Schotland: sinds 5 januari tot tenminste eind januari een nationale lockdown in het Schotse vasteland (eilanden zijn uitgezonderd). 	<p>Klachten over NL bewoordingen “Britse variant”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ambassade LON ontvangt klachten van Britse burgers over gebruik van de term “Britse variant”, “Britse mutatie” en “Britse mutant” door MP en M VWS. Suggestie LON: <i>“mutatie/variant welke in het VK geïdentificeerd is”</i>. <p>Reisbeperkende maatregelen om mutaties tegen te houden</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afgelopen week werden door VK aanvullende reisbeperkende maatregelen genomen om influx van nieuwe mutaties van het coronavirus uit het buitenland te voorkomen. Het debat focust daarbij op mogelijke ondermijning van de bestaande vaccins door deze mutaties. De Britse regering heeft echter herhaaldelijk benadrukt dat er tot dusver geen indicatie is dat een van de onderstaande mutaties resistent zou zijn tegen de bestaande vaccins. - Naast de variant die in het VK zelf werd vastgesteld (501Y.V1) zijn inmiddels ook de mutaties die in respectievelijk Z-Afrika (501Y.V2) en Brazilië (501Y.V3) werden geïdentificeerd op kleine schaal in het VK vastgesteld. Voor reizigers uit Zuid-Afrika geldt sinds 24/12 een vliegverbod, met een uitzondering voor Britse en Ierse onderdanen, buitenlandse onderdanen met duurzaam verblijf en vrachtvervoer. - Met ingang van 15/1 geldt ook een Brits vliegverbod voor directe vluchten uit een vijftiental landen waaronder Brazilië en Portugal. <p>Speculatie over aanscherping quarantainemaatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plannen voor een “Australia-style” hotel quarantaine in reactie op een groeiend aantal mutaties van het

	<p>Zie hier voor de actuele detailinformatie over de regelgeving in Schotland. De meeste niet-essentiële winkels en horeca zijn sinds tweede kerstdag gesloten. In januari kwamen gebedshuizen hierbij. Vanaf 5 januari tot (tenminste) februari zijn ook scholen en kinderopvang in Schotland gesloten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wales: In Wales geldt met ingang van 20 december 2020 een nationale “alert level 4” lockdown (zie hier actuele regelgeving) tot tenminste 31/1. Alle niet-essentiële winkels, contactberoepen, horeca, sportscholen e.d. zijn gesloten. Ook scholen zijn gesloten tot half februari. • Noord-Ierland: Sinds 26 december 2020 geldt in Noord-Ierland voor tenminste 6 weken een nationale lockdown (zie hier actuele regelgeving). Horeca, niet-essentiële winkels, scholen, contact beroepen, sportscholen e.d. zijn gesloten. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor NL: reisadvies oranje – alleen noodzakelijke reizen. op 20/1 werd (opnieuw) een vlieg- en aanmeerverbod ingesteld voor reizigers uit het VK naar NL. Reizen naar NL blijft voorlopig wel mogelijk via Frankrijk (trein/auto). Er geldt een PCR-test verplichting en een verplichte quarantaine van 10 dagen cfm NL maatregelen. - Voor VK: alleen noodzakelijke reizen. Verplichte thuisisolatie van 10 dagen bij aankomst in VK. Per 15 december een “test and release” schema waarmee quarantaine verkort kan worden naar 5 dagen, i.c.m. een (private) COVID-sneltest. Voor inkomende reizigers uit NL naar VK geldt per 18/1 een PCR test verplichting. 	<p>coronavirus (nog ter politieke besluitvorming op 22/1).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sommige Britse media melden dat ook het “test-to-release scheme” waarmee de 10-daagse quarantaine tot 5 dagen kan worden verkort, zou kunnen worden teruggetrokken. <p>Closing EU Borders?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daarnaast aandacht in Britse media voor een Duits harmonisatievoorstel om gezamenlijk met EU LS reizigers uit het VK te weren, ter bespreking op 21/1 in Brussel. Daarbij is uitgebreid aandacht voor de Nederlandse maatregelen van een vlucht en aanmeerverbod voor reizigers uit het VK, maar lijkt Duitsland vooralsnog de kwaaië pier.
--	---	--

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Zweden	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 4.702 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: 782 Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: 207 Totaal aantal besmettingen: 537.967 Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): Nog beperkt aantal gevallen Britse (57) en Zuid-Afrikaanse mutatie (2).</p> <p style="padding-left: 40px;">Gestaag oplopend in het gehele land 537.967 besmettingen, 10.797 doden; cijfers van 20/01). Zweden blijft donker gekleurd in de Noordse regio, zie ook de gegevens van ECDC. Thans groot aantal besmettingen in zuidelijke provincies (Skåne). Opnieuw veel besmettingen in bejaarden- en verzorgingstehuizen. Zweedse RIVM (FHM) stelt dat komende weken kritisch zijn.</p> <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen: Maatregelen in december aangescherpt en gericht op vermijden contacten buiten de eigen <i>bubble</i>. Op 10 januari 2021 is pandemiewetgeving van kracht geworden die overheden de mogelijkheid geeft om winkels, horeca etc. te sluiten en boetes uit te delen. Bijeenkomsten zijn beperkt tot max 8 personen. Winkels dienen het aantal bezoekers beperkt te houden (10 vierkante meter per bezoeker); winkelen – vooral in winkelcentra – wordt sowieso afgeraden. Er is een dringend mondkapjesadvies van kracht voor het OV tijdens de spits vanaf 7 januari. In de horeca geldt een verbod op de verkoop van alcohol na 20:00 en zijn er maximaal 4 personen per tafel toegestaan. Middelbare scholen zijn gesloten tot eind januari en geven distance learning. Lagere scholen facultatief open.</p> <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor ZWE: Zweden heeft advies tegen niet-essentiële reizen naar NL opgeheven op 26 augustus 2020 in reactie op versoepeling NL reisadvies. 	<p>In december is erkend dat Zweedse strategie het virus heeft onderschat. Er was op gerekend dat er geen tweede golf zou zijn, o.m. door groepsimmunititeit. Kritiek van koning, corona commissie, media, bevolking en oppositie. De overheid laat advisering daarom niet langer over aan gezondheidsautoriteiten alleen. Om die reden is pandemiewetgeving voorbereid, aangenomen en op 10 jan van kracht geworden.</p> <p>Corona commissie (ingesteld jul 2020) stelt in eerste tussenrapport (december) dat Zweden coronabeleid in de ouderenzorg heeft gefaald.</p> <p>Forse kritiek op autoriteiten die zich eind december niet hielden aan (hun eigen) advies om winkels en winkelcentra te vermijden voor kerstinkopen. Dit geldt oa premier Stefan Löfven (gesignaleerd op camera in een Stockholms winkelcentrum) en minJUS Morgan Johansson (winkelend gesignaleerd in Lund). Ook ging de DG MSB (belangrijkste “crisisautoriteit”) op kerstvakantie naar de Canarische eilanden. Vertrouwen in autoriteiten heeft tik gekregen. DG MSB is vorige week teruggetreden en Stefan Löfven heeft excuses gemaakt.</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Voor NL: sinds 10 november staat geheel Zweden opnieuw op oranje. Bovendien is sinds 29 dec een negatieve uitslag van een PCR test nodig.	
--	---	--

Land kleur reisadvies	Algemeen beeld	Opvallende ontwikkelingen
Zwitserland	<p>1. Ontwikkeling aantal besmettingen: Ontwikkelingen aantal besmettingen waaronder: Aantal besmettingen afgelopen 24 uur: 1638 Aantal besmettingen en overledenen per 100 000 inw/14 dagen: 2310 besmettingen & 45 overledenen Testincidentie per 100 000 inw/14 dagen: 537 Totaal aantal besmettingen: 504.918 Eventuele bijzonderheden (bijvoorbeeld nieuwe mutaties): In 17 van de 26 kantons is de mutatie van het virus waargenomen. In totaal ligt het aantal besmettingen op 297 personen. Hiervan is bij 208 gevallen de Britse variant en bij 13 gevallen de Zuid-Afrikaanse variant vastgesteld. Bij 76 gevallen kon niet vastgesteld worden om welke variant het ging.</p> <p>2. Ontwikkeling belangrijkste maatregelen. Graag maatregelen die niet meer gelden of achterhaald zijn uit het document verwijderen.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op 18/01 heeft de Zwitserse regering de geldende maatregelen verlengd en aanvullende maatregelen getroffen tot ten minste eind februari. <ul style="list-style-type: none"> ○ Alle winkels met niet-noodzakelijke producten blijven gesloten; ○ Privé-bijeenkomsten met niet meer dan 5 personen. Advies: maximaal 2 huishoudens; ○ Bijeenkomsten in de openbare ruimte met max. 5 personen; ○ Home-office verplichting. Waar mogelijk en moet haalbaar zijn; ○ Mondkapjesplicht op het werk; ○ Gesloten blijven verder: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Restaurants en bars; ▪ Nachtclubs en danslokalen; ▪ Kunst- en cultuurhuizen; ▪ Sportverenigingen; 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recreatieve voorzieningen ○ Verbod op evenementen; ○ Maximaal 5 personen bij het beoefenen van sport in de vrije lucht, uitzondering bij kinderen onder de 16 jaar; ○ Thuisonderwijs voor hogescholen en universiteiten; ○ Zang alleen in de privé omgeving en scholen; ○ Advies om zo veel mogelijk thuis te blijven <ul style="list-style-type: none"> • SKIGEBIEDEN: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gondels mogen niet meer dan 2/3 gevuld zijn; ▪ Mondkapjesplicht bij rijden voor de skiliften; ▪ Minimaal 1.5 m afstand houden (ook bij de liften); ▪ Alleen toegang tot restaurant wanneer er een vrije tafel beschikbaar is (inmiddels besluit alle restaurants en bars gesloten te houden tot 22/1). ▪ Skigebieden moeten een vergunning hebben om te mogen openen; ○ Kantons gaan zelf over het eventueel sluiten van de skigebieden. Op dit moment zijn alle skigebieden in Zwitserland geopend. <p>3. Reisadvies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor heel ZWI oranje met quarantaine na terugkeer naar NL • Voor NL: NL staat vanaf 15/01/2021 weer op de Zwitserse quarantainelijst. Alle reizigers afkomstig vanuit het Koninkrijk moeten 10 dagen in verplichte quarantaine bij aankomst in Zwitserland. 	
--	--	--

agenda

ACC-19

Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding en
Veiligheid (NCTV)

Contactpersoon

T 06 [redacted] 5.1.2e
[redacted]@minjenv.nl

Datum
27 januari 2021

Omschrijving	ACC-19, agenda
Vergaderdatum en -tijd	28 januari 2021, 11.00 – 12.00 uur
Vergaderplaats	Webex

1. **Opening en mededelingen**
2. **Verslag ACC-19 21 januari 2021 en 25 januari 2021** (*stuk bijgevoegd J&V*)
3. **Maatregelenstrategie voor versoepeling en routekaart** (*stuk bijgevoegd VWS*)
4. **Vaccinatiestrategie Covid-19** (*stuk bijgevoegd VWS*)
5. **Click-en-collect** (*nazending EZK*)
6. **Algemeen en internationaal beeld** (*mondelijke toelichtingen*)
 - a. Beeld en richting maatregelen
7. **Rondvraag en sluiting**

Ter informatie meegezonden:

- Agenda MCC-19 d.d. 29 januari 2021 (nazending AZ)

**Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding en
Veiligheid (NCTV)**

Contactpersoon

T 06 [redacted]
[redacted]@minjenv.nl

5.1.2e

Datum

21 januari 2021

verslag

ACC-19

Omschrijving	ACC-19, verslag
Vergaderdatum en -tijd	21 januari 2021, 11.00 - 12.05 uur
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	[redacted] (SZW), [redacted] FIN), [redacted] I&W), [redacted] VWS), [redacted] LNV), [redacted] OCW), [redacted] (DEF), [redacted] BZ), [redacted] (NKC), [redacted] AA), EZK), [redacted] (SCP) [redacted] J&V), [redacted] NCTV), [redacted] (DGSC-19), [redacted] J&V, vz), [redacted] BZK), [redacted] (secretaris), [redacted] (DGSC-19, agendapunt 5).
Afwezig	CPB, PBL.

5.1.2e

1. Opening en mededelingen

De voorzitter laat weten dat de reflectie bijeenkomst van de Ambtelijke Commissie Covid-19 (ACC-19) in verband met het debat in de Tweede Kamer is verplaatst naar 28 januari 2021. Verder benoemt de voorzitter dat vandaag in de Tweede Kamer wordt gesproken over de avondklok. De Ministeriële Commissie Covid-19 (MCC-19) heeft het mandaat afgegeven om een avondklok in te stellen wanneer de Tweede Kamer hiermee instemt. Ingangsdatum is in dat geval zaterdag 23 januari 2021.

2. Verslag ACC-19 14 januari 2021

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Algemeen en internationaal beeld

[redacted] NCTV blik kort vooruit op het debat met de Tweede Kamer over de avondklok. [redacted] geeft te kennen dat het vanuit het oogpunt van communicatie en handhaving wenselijk is om het aantal uitzonderingen beperkt te houden. Verder merkt [redacted] NCTV op dat de nieuwe besluitvormingscyclus van drie weken start op vrijdag 22 januari 2021. Daarbij vindt besluitvorming in de MCC-19 plaats op dinsdag 2 februari 2021 en gaat het maatregelenpakket in op 9 februari 2021.

5.1.2e

4. Toezicht en handhaving onder de Twm

■ VWS geeft een toelichting en benadrukt dat het van belang is dat toezichthouders naast hun primaire taken ook betrokken zijn bij de handhaving van de Covid-19 maatregelen.

■ LNV geeft te kennen voorstander te zijn om het gesprek hierover te starten. ■ informeert of het de bedoeling is om tot een werkproces te komen waarbij signalen van de inspecties daadwerkelijk bestuursrechtelijk worden opgepakt. Verder geeft ■ LNV aan dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit naar verwachting beperkte capaciteit heeft om hier aan te kunnen bijdragen.

■ SZW laat weten dat de Inspectie SZW graag betrokken is bij dit voorstel. ■ suggereert bij het ministerie van VWS één contactpersoon aan te wijzen die dit traject coördineert.

5.1.2e

■ BZK verwijst naar de passage over gemeenteambtenaren. ■ brengt in herinnering dat in samenwerking met de Vereniging Nederlandse Gemeenten een helpdesk is opgezet waar reeds enkele signalen zijn binnengekomen. ■ BZK informeert op welke wijze deze signalen bij het ministerie van VWS doorgegeven kunnen worden en vervolgens worden opgepakt.

■ VWS suggereert nauw contact te houden op dit onderwerp. De voorzitter concludeert dat de ACC-19 commitment uitspreekt bij voorliggend voorstel. Zodra er nadere afspraken zijn gemaakt worden de uitkomsten opnieuw besproken in de ACC-19 en kan het ook met de leden van de MCC-19 worden besproken.

5. Perspectief in drie stappen

■ geeft een presentatie over perspectief in drie stappen aan de hand van de vooraf gedeelde slides. ■ benadrukt dat voorliggend stuk geen routekaart, afschappingsstrategie of vaccinatiestrategie tracht te zijn. De impact van het Covid-19 beleid wordt langs vier thema's gezien, te weten: zorg, welbevinden, onderwijs en economie. De drie stappen van perspectief zijn: perspectief (1) na de lockdown, perspectief (2) in de zomer en perspectief (3) na de crisis.

5.1.2e

SCP spreekt zijn complimenten uit voor voorliggend stuk en stelt voor deze discussie zo snel als mogelijk in politiek verband te bespreken. SCP brengt in herinnering dat in een eerder stadium wel eens is gesuggereerd dat een brede afweging met oog voor perspectief niet op tafel ligt, maar dat is met dit stuk wel het geval. ■ stelt zich op het standpunt dat de politiek een narratief moet gaan hanteren langs voorliggende drie lijnen. SCP informeert of er momenteel politieke ruimte is om voorliggend stuk te bespreken. Daarnaast vraagt ■ hoe de leden van de ACC-19 aankijken tegen het naar buiten brengen van deze boodschap. Er is de mogelijkheid om het groot te maken en veel aandacht te genereren en de optie om het stapsgewijs te communiceren.

De voorzitter dankt [] voor dit pièce de résistance. [] stelt zich verder op het standpunt dat herstelbeleid ook in de perspectieffases één en twee al van toepassing is en niet alleen in de fase Nederland na de crisis. De voorzitter geeft verder te kennen dat de vraagstukken ten aanzien van perspectief één en twee ook centraal staan in de reflectie ACC-19.

[] VWS spreekt zijn enthousiasme uit over het stuk. [] suggereert in het vervolgtraject voornamelijk de focus te leggen op traject drie. De trajecten één en twee raken reeds bestaande trajecten terwijl ten aanzien van perspectief drie nog veel zal moeten gebeuren. SCP is van mening dat het bieden van perspectief ook in traject één en twee onverminderd relevant is.

[] BZK suggereert niet alleen te werken aan perspectief drie, maar het perspectief dat in traject drie geboden kan worden wel als denkkader te gebruiken voor perspectief één en twee. [] merkt op dat het doel kwetsbaren beschermen en het ontlasten van de zorg op termijn volbracht worden door testen en vaccineren. Daar kunnen bestrijden van de sociale en economische gevolgen vervolgens als doelstellingen aan toegevoegd worden. In reactie op de vraag van SCP geeft [] BZK aan voorstander te zijn om het gesprek over voorliggend stuk snel op de politieke tafel te laten plaatsvinden.

5.1.2e

[] FIN stelt zich op het standpunt dat de sociaalmaatschappelijke en economische gevolgen ook moeten worden meegewogen in perspectieffase één en twee en de focus niet alleen op perspectief drie moet liggen. In het bijzonder vraagt [] aandacht voor de budgettaire consequenties van de keuzes die nu worden gemaakt. In dat kader roept [] FIN nu alvast op om aan de slag te gaan met voorbereidende herstelplannen teneinde deze voorafgaand aan de formatie gereed te hebben.

[] EZK geeft te kennen het stuk positief te verwelkomen en is van mening dat alle drie de perspectieffases relevant zijn. [] suggereert het stuk snel op het politieke dek te bespreken en vervolgens stap voor stap uit te rollen.

[] I&W spreekt zijn complimenten uit. [] vraagt aandacht voor de verschillende definities die onder het diffuse begrip perspectief lijken te bestaan en suggereert dit ook inzichtelijk te maken voor de politiek.

[] BZ is voorstander van een focus op alle drie de perspectieftrajecten. Daarbij merkt [] op dat perspectief drie het risico heeft een regeerakkoord te worden over de volle breedte van alle beleidsterreinen met veel politieke keuzes.

[] LNV sluit zich aan bij het standpunt alle drie de perspectieffases centraal te stellen. [] suggereert juist nu ook het gesprek te voeren over de mogelijkheden die de huidige situatie heeft voortgebracht om langlopende vraagstukken op een andere manier te bezien met mogelijk nieuwe oplossingen. [] J&V sluit zich hierbij aan en spreekt zijn complimenten uit voor het stuk.

AA verwacht dat voorliggend stuk goed wordt ontvangen in het veiligheidsberaad en stelt voor het stuk op korte termijn in dit gremium te behandelen.

OCW brengt in herinnering dat de meeste departementen een analyse van de diverse verkiezingsprogramma's hebben gemaakt. suggereert dit te betrekken bij het opstellen van herstelplannen in voorbereiding op de formatie. Verder acht OCW het van belang de samenleving te betrekken bij de verdere gedachtenvorming over het bieden van perspectief.

5.1.2e

SZW spreekt waardering uit voor de betrokkenheid bij voorliggend stuk. Ten aanzien van behandeling in de MCC-19 suggereert alleen de presentatie te geven.

De voorzitter concludeert dat de ACC-19 complimenten uitspreekt voor het stuk. De drie perspectieffases kunnen niet los van elkaar worden gezien. Tegelijkertijd is perspectief één al op korte termijn actueel en liggen er nog veel mogelijkheden voor perspectieffase twee en drie. De ACC-19 suggereert voorliggend stuk – weliswaar niet besluitvormend – snel te agenderen voor een MCC-19 om ook de politiek mee te nemen in het werk dat wordt verzet ten aanzien van het perspectiefvraagstuk. Verder suggereert de voorzitter het verschil inzichtelijk te maken tussen het bieden van perspectief en het repareren van schade door Covid-19 zoals onderwijsachterstanden.

dankt de ACC-19 voor de complimenten en geeft te kennen bestaande trajecten niet te willen doorkruisen, maar louter de huidige besluitvorming aan te willen vullen. zegt toe de genoemde opmerkingen mee te nemen en mee te wegen. In het bijzonder noemt daarbij de budgettaire gevolgen en de definitiekwestie ten aanzien van het begrip perspectief. Verder geeft aan dat er al een uitvoerige maatschappelijke dialoog loopt en er volgen gesprekken met alle bewindspersonen. Ten aanzien van de behandeling van het stuk suggereert eerst een bespreking in het bewindspersonenoverleg Covid-19, vervolgens de MCC-19 en daarna het veiligheidsberaad.

5.1.2e

De voorzitter spreekt de verwachting uit dat de inzichten uit het perspectiefstuk ook aanbod kunnen komen in de reflectie ACC-19. suggereert het stuk na de reflectie ACC-19 een keer te agenderen voor de MCC-19.

6. Verlenging van de Twm

Het voorstel is zonder discussie aanvaard.

7. Rondvraag en sluiting

Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding en
Veiligheid (NCTV)

Contactpersoon

5.1.2e
T 06
@minjenv.nl

Datum

25 januari 2021

verslag

ACC-19

Omschrijving	ACC-19, verslag
Vergaderdatum en -tijd	25 januari 2021, 16.30 - 17.35 uur
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	(NCTV), AZ), DEF), FIN), I&W), BZ), (NKC), VWS), LNV), OCW), (CPB), SZW), EZK), (SCP) J&V), (DGSC-19), AZ), J&V, vz), BZK), VWS), (secretaris), VWS, agendapunt 3).
Afwezig	PBL, VB ().

5.1.2e

1. Opening en mededelingen

De voorzitter geeft aan dat het toegestuurde stuk ten aanzien van vaccinatie dinsdag 26 januari 2021 nader wordt toegelicht in de Ministeriële Commissie Covid-19 (MCC-19) door de minister van VWS. Donderdag 28 januari 2021 wordt het ter informatie gedeelde stuk over de maatregelenstrategie voor versoepeling besproken in de Ambtelijke Commissie Covid-19 (ACC-19).

2. Verslag ACC-19 20 januari 2021 en 21 januari 2021

Het verslag van de ACC-19 van 21 januari 2021 wordt in de volgende ACC-19 behandeld. Het ACC-19 verslag van 20 januari 2021 is zonder wijzigen vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag van de ACC-19 van 20 januari 2021 merkt OCW op dat de passage over de afstemming van de Kamerbrief over het onderwijs bij agendapunt één niet geheel recht doet aan hoe het is gelopen. OCW en FIN komen met een aanvullende passage hieromtrent.

5.1.2e

3. Routekaart en eerste gedachten afschaling

geeft aan dat de maatregelenstrategie voor versoepeling ter informatie is gedeeld met de leden van de ACC-19. Een bespreking van dit stuk vindt op dinsdag 26 januari 2021 plaats in het Directeurenoverleg Covid-19 (DOC-19) en donderdag 28 januari 2021 in de ACC-19. In deze ACC-19 wordt alleen de routekaart besproken.

█ VWS geeft een toelichting op de routekaart. Daarbij geeft █ aan dat ten opzichte van een eerdere versie de niveaus waakzaam en zorgelijk – op advies van het OMT – steviger zijn. De routekaart blijft een dynamisch document om ook actueel te blijven in een veranderende context door (nieuwe) testmogelijkheden en vaccineren. De routekaart zal daarom eens in de drie weken worden geactualiseerd. De routekaart is ter beoordeling voorgelegd aan het OMT. Naar verwachting bespreekt het OMT de routekaart vrijdag 29 januari 2021 en volgt het advies op maandag 1 februari 2021.

Desgevraagd geeft █ VWS aan dat de routekaart in principe bedoeld is voor opschaling. De voorzitter concludeert dat wanneer de ACC-19 instemt met de routekaart dit niet automatisch betekent dat de ACC-19 fiat geeft voor de afschalingsstrategie al dan niet op basis van de routekaart.

█ EZK informeert in hoeverre de routekaart een weergave is van wat er tot nu toe aan maatregelen is toegepast of een uitdrukking is van maatregelen die in de toekomst toegepast kunnen gaan worden. Daarnaast vraagt █ of de verschillende stappen bij opschaling ook in één keer worden toegepast of dat binnen een stap nog maatwerk mogelijk is. Tot slot vraagt █ EZK aandacht voor de relatie tussen de routekaart en de afschalingsstrategie.

█ FIN informeert of het OMT nog uitspraken doet over het effect van de maatregelen op het reproductiegetal en of de routekaart nu ook daadwerkelijk gebruikt gaat worden.

█ LNV vraagt of de routekaart bestand is tegen politieke druk. Daarnaast heeft █ LNV behoefte aan een nadere duiding bij de impactanalyse.

█ VWS geeft aan dat de routekaart bedoeld is om te gebruiken voor eventuele opschaling wanneer niveau waakzaam is bereikt. Daarbij is het idee dat de eerste niveaus (zorgelijk en waakzaam) in voldoende mate zijn verzaamd teneinde verdere opschaling te voorkomen. █ VWS bevestigt dat het OMT uitspraken zal proberen te doen over de effecten van de verschillende niveaus op het reproductiegetal. De impactanalyse is meermalen besproken in de ambtelijke werkgroep routekaart en is richtinggevend geweest bij het uitwerken van de maatregelen in de verschillende niveaus. De wens bestaat daarbij om de meest zware maatregelen nooit meer te hoeven nemen, maar deze wel in het totale instrumentarium inzichtelijk te maken.

5.1.2e

De voorzitter benoemt de diverse besprekpunten zoals geformuleerd in de beslisnotitie en legt deze voor aan de ACC-19. De ACC-19 stemt zonder discussie in met de herijkte inschalingssystematiek.

Ten aanzien van beslispunten één en twee onder categorie B stelt █ FIN zich op het standpunt dat sommige maatregelen zo onwenselijk zijn dat deze niet zomaar in de staffel van de routekaart opgenomen moeten worden of het moet duidelijk gemaakt worden dat deze maatregelen zeer onwenselijk worden geacht.

█ OCW sluit zich aan bij █ FIN en pleit ervoor het sluiten van fysiek onderwijs in het primair onderwijs niet op te nemen in de routekaart. Daarbij

geeft [] aan dat de minister van OCW en de minister voor BVOM dit standpunt delen. Een van de twee ministers is ook van mening dat het voortgezet onderwijs nooit meer gesloten mag worden.

[] BZ brengt in herinnering dat de maatregel niet reizen in het uiterste geval niet uitvoerbaar is.

De voorzitter suggereert de maatregelen die als dermate zwaarwegend worden bestempeld niet in de standaard kolommen van de routekaart op te nemen, maar in een apart kader. Hierbij kan dan expliciet worden aangegeven dat deze maatregelen zeer onwenselijk worden geacht. De voorzitter acht het wel wenselijk deze maatregelen weer te geven omdat het niet uit te sluiten is dat op termijn – hoe onwenselijk ook – het besluit wordt genomen deze maatregelen nog een keer in te zetten.

[] FIN brengt in herinnering dat de verpleeghuizen in de eerste fase zijn gesloten. Deze maatregel wordt zeer onwenselijk geacht en is niet meer opgenomen in de routekaart. [] roept op tot consistentie in deze.

[] I&W geef te kennen geen voorstander te zijn om een politieke weging te laten bepalen wat wel en niet in de routekaart staat. Het ambtelijk advies moet gebaseerd zijn op de effectiviteit van de maatregelen.

De voorzitter concludeert dat de ACC-19 het fysiek sluiten van het primair onderwijs en kinderopvang en de avondklok bestempeld als zware maatregelen die zeer onwenselijk worden geacht en adviseert deze zo veel als mogelijk te vermijden. Het advies is deze maatregelen expliciet als buitencategorie te expliciteren. Daarmee besluit de ACC-19 voor optie één te gaan bij risiconiveau zeer ernstig met uitzondering van het fysiek sluiten van het primair onderwijs en de kinderopvang en de avondklok. Deze worden expliciet als aparte additionele verzwaren weergegeven. Daarmee besluit de ACC-19 het beperken van fysiek onderwijs in het primair onderwijs en het sluiten van de kinderopvang op te nemen in de routekaart.

5.1.2e

[] AZ stelt zich op het standpunt dat deze besluiten ook expliciet om een politieke weging vragen. Het suggereert de aanpassingen van de routekaart op basis van deze bespreking in de ACC-19 op donderdag 28 januari 2021 nogmaals voor te leggen aan de ACC-19 alvorens deze vrijdag 29 januari 2021 in de MCC-19 wordt besproken.

De voorzitter concludeert dat de ACC-19 besluit dat bij uitvaarten de mogelijke verzwaren om het maximum aantal aanwezigen verder te beperken van 100 personen naar 50 aanwezigen wordt opgenomen in risiconiveau vier.

Ten aanzien van beslispunt vier over de sluiting van niet essentiële detailhandel en click-en-collect geeft [] LNV graag het OMT-advies af te wachten.

[] VWS brengt in herinnering dat het OMT niet per maatregel een advies uitbrengt over de effectiviteit. [] laat weten dat de effectiviteit van click-en-collect wel expliciet wordt uitgevraagd.

█ EZK geeft te kennen graag de maatregel apart gewogen te zien worden en geeft daarbij aan dat de maatregelen click-en-collect in het buitenland veelvuldig wordt toegepast.

De voorzitter concludeert dat ten aanzien van beslispunt vier het OMT-advies wordt afgewacht en de ACC-19 tot die tijd nog geen advies kan geven. Ten aanzien van beslispunt vijf besluit de ACC-19 niets op te nemen over een advies voor de langdurige zorg aangaande het maximaal aantal bezoekers per week.

█ OCW geeft te kennen dat cultuur als onderwerp ook aan de orde zal komen bij de bespreking van voorliggende stukken in de MCC-19. █ VWS laat weten dat de minister van VWS nog contact opneemt met de minister van OCW en minister voor BVOM.

5.1.2e

De voorzitter informeert wat de reden is dat thuiswerken als uitgangspunt staat vermeld bij de basisregels en brengt daarbij in herinnering de sociaalmaatschappelijke gevolgen van het langdurig thuis werken.

█ geeft aan dat er ook maatregelen staan genoemd in de kolommen zoals fysieke teamsessies toestaan. █ EZK suggereert te overwegen om de basisregels achterweg te laten in de routekaart. █ VWS zegt toe hier nogmaals naar te kijken.

De voorzitter concludeert dat de routekaart wordt aangepast in lijn met het bovenstaande. Donderdag 28 januari 2021 wordt de routekaart nogmaals geagendeerd voor de ACC-19, waarna deze – naar verwachting – kan worden doorgeleid naar de MCC-19 op vrijdag 29 januari 2021.

4. Tweede Kamerverkiezingen en Covid-19

█ BZK geeft een korte toelichting op de concept Kamerbrief die is gedeeld met de leden van de ACC-19. Deze brief is mede naar aanleiding van een verzoek van het Tweede Kamerlid Van Otterloo. █ BZK benoemt kort de additionele maatregelen die worden getroffen en spreekt de verwachting uit dat de Tweede Kamerverkiezingen gewoon doorgang kunnen vinden. Eventueel uitstellen van de verkiezingen moet bij wet geregeld worden en kan uiterlijk geregeld worden in de week van 8 maart 2021.

█ EZK brengt in herinnering dat in de ramingen van het RIVM naar verwachting eind februari een dal is waar te nemen met daarna weer een stijgende trend. █ agendeert de vraag of besluitvorming in de week van 8 maart 2021 wenselijk is.

5.1.2e

█ BZK brengt in herinnering dat er momenteel geen aanleiding is om te besluiten de Tweede Kamerverkiezingen uit te stellen. Daarbij geeft █ aan dat de herindelingsverkiezingen in november 2020 goed zijn verlopen.

De voorzitter suggereert het door █ EZK benoemde risico in de MCC-19 van dinsdag 26 januari 2021 te benoemen.

SCP brengt in herinnering dat het draagvlak voor de maatregelen afneemt wanneer er onenigheid lijkt te bestaan tussen burgemeesters en het kabinet. ██████ BZK geeft aan dat hier aandacht voor is.

5.1.2e

De voorzitter concludeert dat de voorliggende Kamerbrief wordt doorgeleid naar de MCC-19 van 26 januari 2021.

5. Verplichte antigeentest voor bus en trein

██████ I&W geeft aan dat in overweging wordt genomen of een verplichte antigeentest voor internationale bus- en treinreizen wenselijk is. Hierover vindt in Europees verband momenteel overleg plaats. Deze besprekingen worden vooralsnog afgewacht.

5.1.2e

6. Communicatie Covid-19 – Jongerencampagne 12-34

NKC geeft een toelichting op voorliggende slides. Voorliggende voorbeelden zijn een campagne gericht op jongeren. SCP spreekt ██████ waardering uit voor voorliggende voorbeelden.

5.1.2e

7. Algemeen en internationaal beeld

Is bekend.

8. Rondvraag en sluiting

De voorzitter brengt in herinnering dat in de MCC-19 van 26 januari 2021 gesproken zal worden over vaccinatie, ██████ een presentatie geeft over het epidemiologisch beeld en het stuk over de Tweede Kamerverkiezingen voorligt. Tot slot merkt ██████ op de reflectie ACC-19 donderdag om 16:30 uur start in plaats van 16:00 uur.

5.1.2e

Aanleiding en samenhang met routekaart en inschalingsystematiek*Routekaart en inschalingsystematiek*

In de ACC van 25 januari jl. zijn de herijkte routekaart en inschalingsystematiek besproken. Deze instrumenten hebben tot doel bij toenemende virusverspreiding de circulatie terug te dringen en bij afnemende virusverspreiding te voorkomen dat de circulatie toch weer toeneemt. Met de nieuwe systematiek kan sneller worden geïntervenieerd en de risiconiveaus 'waakzaam' en 'zorgelijk' zijn verzwaaard. Met de nieuwe routekaart wordt de politieke opdracht ingevuld om voorspelbaarheid en duidelijkheid te bieden over welke maatregelen wanneer gelden. Elke 3 weken wordt de routekaart met signaalwaardes getoetst door het OMT zodat de invloed van vaccinatiegraad, testbeleid en eventuele nieuwe mutaties kan worden meegewogen.

Logischerwijs volgt hieruit dat de maatregelen in de niveaus 'zorgelijk' en 'waakzaam' in de routekaart nog relatief streng zijn. Er is behoefte aan perspectief op 'niveau 0': hoe ziet dat eruit en hoe komen we daar? Bij de presentatie van de routekaart is het van belang dit perspectief te schetsen.

Afschalingssystematiek

Hiertoe is langs de lijnen en indeling van de routekaart een afschalingsstrategie ontwikkeld in samenwerking tussen VWS, NCTV en DGSC19. In de interdepartementale werkgroep routekaart (EZK, FIN, IenW, NCTV, OCW, SZW, VWS (vz)), aangevuld met DGSC19, en het DOC is deze afschalingsstrategie besproken. De werkgroep heeft de afschaling gewogen aan de hand van het sociaal-economisch afwegingskader dat ook is gehanteerd voor de weging van de maatregelen zoals die nu in de routekaart staan (zie bijlage 1).

Opschalen moet snel, de pakketten uit de routekaart helpen daarbij; afschalen moet behoedzaam gebeuren: er moet genoeg tijd zijn voor de zorg om te herstellen. De bedbezetting moet kunnen afnemen, de niet-Covid-zorg moet weer toegankelijk worden. Het OMT heeft eerder geadviseerd - vanuit het epidemiologisch beeld - af te schalen in één stap: strenge maatregelen vasthouden tot de signaalwaardes van risiconiveau 'waakzaam' zijn bereikt. Bij de uitwerking van de routekaart is bepaald om een tussenstap te maken in 'zorgelijk'. Dit uitgangspunt is opgenomen in de inschalingsystematiek die sinds enige tijd voorligt bij het OMT voor advies en waar het OMT vrijdag over vergadert. Bij de bespreking van de afschaling kwam naar boven dat het ook mogelijk is om kleinere tussenstappen terug te zetten. Vanwege de hoeveelheid variabelen in het kader van vaccinatie, testen, maatregelen, nieuwe varianten. Deze mogelijkheid van kleinere stappen is uitgewerkt in de bijgesloten sheets (zie bijlage 2). De fasen in afschaling sluiten aan bij de risiconiveaus in de routekaart.

Naar aanleiding van de bespreking op 26 januari in het DOC en de werkgroep zijn de sheets afschalingsstrategie aangepast. De belangrijkste aanpassingen betreffen:

- de toelichting op het flankerend beleid is aangevuld (sheet nrs. 2 en 9 t/m 13);
- in de grafiek (sheet nr. 7) is de gele lijn, nr. 8: 'Maatschappelijke steunpakketten' toegevoegd; verder is het verloop van een aantal lijnen n.a.v. opmerkingen aangepast;
- in de grafiek is 'niveau 0' weergegeven door lijnen op nul te laten uitkomen;
- de aansluiting op de routekaart is verbeterd (m.n. sheet nr. 9 fase 4: maatregelen MBO, HBO, WO);
- er is toegelicht waarom maatregelen buitenlandse reizen niet in de afschalingsstrategie zijn opgenomen (sheet nr. 4)

Beslispunten:

Hieronder puntsgewijs een weergave van beslispunten met een aantal noties:

- Met betrekking tot de grafiek:
 - Belangrijke notie is dat deze grafiek niet bedoeld is voor publiekscommunicatie en een eerste visualisatie is van hoe zaken op elkaar kunnen inwerken. Er ligt nadrukkelijk geen data aan ten grondslag.
 - De horizontale as bevat geen concrete tijdsaanduiding. Sommige leden van zowel DOC19 als de werkgroep gaven aan graag indicatief een tijdsaanduiding te willen zien, vanwege de wens om perspectief te bieden; tegelijkertijd waren er ook leden die ervoor pleiten hiermee terughoudend te zijn vanwege het ontbreken van concrete data.

Beslispunt 1: vindt de ACC dat een tijdsindicatie moet worden opgenomen?
- Met betrekking tot de vijf fases op de laatste vijf pagina's van de presentatie:
 - In de sheets is een prioriteitsvolgorde opgenomen voor afschaling van maatregelen. Dat geeft enerzijds duidelijkheid en perspectief, aan de andere kant moeten we conservatief zijn in het scheppen van verwachtingen aangezien er nog veel onzeker is. Onder meer het epidemiologisch beeld, de naleving en OMT-advisering in de loop van de tijd zullen medebepalend zijn. Sommige leden van DOC19 en de werkgroep willen alle fasen uitwerken en vrij precies communiceren, een andere overweging is om hoofdlijnen te communiceren over de fasen nu alleen fase 4 uitwerken en in de kamerbrief opnemen.

Beslispunt 2: vindt de ACC dat alleen fase 4 moet worden uitgewerkt in de kamerbrief van 2 februari a.s. en de overige fases niet?
 - Zowel DOC19 als de werkgroep vinden onderbouwing ('redenatie') van de volgorde (prioritering) van de verschillende stapjes per fase belangrijk. Wenselijk zou zijn dat de prioritering op basis van veronderstelde effecten op virusverspreiding, maatschappij en economie zou worden onderbouwd. En dat bij de prioritering rekening wordt gehouden met het zoveel mogelijk beperken van maatregelen die structurele schade met zich meebrengen. De werkgroep geeft een check op het sociaal-economisch afwegingskader mee ter discussie en onderbouwing van de besluitvorming door de ACC (zie bijlage 1). Er is geen inschatting gemaakt van het effect van de individuele maatregelen op de virusverspreiding (reproductiegetal). De werkgroep heeft de uitkomst van het afwegingskader als uitgangspunt in de prioritering verwerkt, en komt tot de volgende beslispunten met betrekking tot fase 4 (sheet nr. 8):

Op basis van de weging van de totale impact van maatregelen voor de samenleving en economie zou het loslaten van de avondklok pas als stap 8 in fase 4 aan de orde komen. Ten opzichte van de andere beperkingen is het effect van de avondklok op maatschappij en economie beperkt. In het licht van politieke weging is het voorstel om de avondklok eerder in de volgorde, in stap 2, op te heffen, al was er in de werkgroep een breed gedeelte voorkeur om dit pas na het openen van alle onderwijs te doen, in verband met de weging van de totale impact van maatregelen voor burgers en economie.

Beslispunt 3: Akkoord met plek avondklok in de volgorde?

Voor 'click en collect' wordt advies aan OMT gevraagd. 'Click en collect' staat nu in dezelfde stap als het openen van niet-essentiële detailhandel als optie in plaats daarvan. Een andere mogelijkheid is om 'click en collect' naar voren te halen.

Beslispunt 4: Akkoord met de plek van 'click en collect' in de volgorde?
- Is de ACC akkoord met aanpassen en doorgeleiden van de sheets naar de MCC van vrijdag 29 januari?

Beslispunten**1 en 2. Vormgeving risiconiveau 'zeer ernstig'; opnemen verzwaren PO en KO**

In risiconiveau 4 'zeer ernstig' in de bestuurdersversie van de routekaart (zie nieuwe versie in bijlage 4) is optie 1 verwerkt: per regel is een basisniveau aan maatregelen weergegeven en in deze regel zijn de additionele maatregelen die als eventuele verzwaaring genomen kunnen worden ook opgenomen. Mét de verbijzondering dat de verzwaren voor PO en KO onderaan de pagina in de routekaart apart zijn vermeld.

3. Uitvaarten: aantal personen in risiconiveau 'zeer ernstig' 100, of terug gaan naar 50?

Bij uitvaarten is de mogelijke verzwaaring opgenomen in risiconiveau 4 om het maximum aantal aanwezigen verder te beperken tot 50 personen, zoals besloten in ACC.

4. Detailhandel: afhaalfunctie al dan niet toestaan bij een sluiting van de niet-essentiële detailhandel?

Tijdens de huidige lockdown is de niet-essentiële detailhandel gesloten en is er voorzien in een afhaalfunctie voor doe-het-zelfartikelen en sierbloemen.

Als verzwarende maatregel in risiconiveau 'zeer ernstig' kan er overwogen worden om de niet-essentiële detailhandel te sluiten, maar tegelijkertijd wel een brede afhaalfunctie toe te staan. Daarnaast is er een verzwaaring denkbaar waarbij deze brede afhaalfunctie ook niet is toegestaan.

- Voordeel: Het beperken van de afhaalfunctie bij bedrijven voorkomt reisbewegingen en verdere contactmomenten. Het voorkomt daarmee drukte in de winkelstraten zo geven zij aan. Daarbij is niet, of slechts zeer beperkt toestaan van de afhaalfunctie in lijn met de huidige situatie waarin afhaalfunctie slechts voor bouwmarkten en sierbloemen expliciet is toegestaan.
- Nadeel: Er is geen aanleiding om aan te nemen dat het toestaan van click&collect in de detailhandel tot meer drukte in winkelstraten zou leiden. Er zijn geen problemen bekend bij restaurants (waar afhaal is toegestaan), bij pakketpunten (waar afhaal is toegestaan) en in vrijwel alle andere Europese landen met een lockdown waarbij de detailhandel gesloten is (waar afhaal in detailhandel is toegestaan).

Voorstel aan ACC was om beide opties voor verzwaaring als keuzemenu op te nemen. ACC heeft besloten deze vraag aan OMT voor te leggen en inschatting van impact op virusverspreiding af te wachten. Deze maatregel ligt – als onderdeel van de routekaart – voor bij OMT.

5. Langdurige zorg: advies geven op maximaal aantal bezoekers?

Er is conform ACC besluit geen advies opgenomen voor de Langdurige Zorg aangaande het maximaal aantal bezoekers per week (voorstel 3 bezoekers per week) in risiconiveaus 'ernstig' en 'zeer ernstig'.

Politiek aandachtspunt: Sport

Naast deze beslispunten zijn de maatregelen onder Sport een politiek aandachtspunt. In de werkgroep is consensus over het feit dat Sport in het kader van een gezonde leefstijl alsook als uitlaatklep een belangrijke factor is. Er zijn dan ook relatief soepele maatregelen voorzien op dit vlak, ook voor volwassenen. Zo gelden tot in risiconiveau 'ernstig' de basismaatregelen als de 1,5 meter en de groepsgrootte niet voor trainingen. Daar deze afwijken van de meer stringente maatregelen voor andere sectoren en een soepele benadering op dit punt ten koste gaat van ruimte op andere punten, is het OMT expliciet gevraagd om een advies te geven over de nu onder Sport opgenomen maatregelen. Daarbij zal met name gevraagd worden te kijken naar de formulering in risiconiveau 'ernstig' waarbij volwassenen, op minder dan 1,5 meter en zonder beperking in groepsoomvang, mogen trainen met elkaar.

- **Overige wens ACC: nagaan of thuiswerken ook thuishoort in de basisregels**

Thuiswerken is vast onderdeel van de basisregels in de publiekscommunicatie. Daarom is thuiswerken ook daar opgenomen. Dit heeft dus niet geleid tot aanpassing.

Prioritering op basis van maatschappelijke en economische indicatoren

- Onderstaand is een prioritering voor de opheffing van maatregelen aan de hand van het referentiekader, op basis van de effecten voor economie en maatschappij.
- Voor een integrale afweging en proportionaliteitsweging dienen deze effecten te worden afgezet tegen de verspreiding van het virus. Een inschatting van het effect op de verspreiding is niet voor handen. Niet alle maatregelen uit de routekaart waren opgenomen in de presentatie.
- Voor daadwerkelijke maatschappelijke impact van maatregelen is naleving relevant. Als maatregelen niet worden nageleefd zal de maatschappelijke impact kleiner zijn.
- Uit het referentiekader volgt dat met name maatregelen die permanente schade met zich mee brengen, zoals afstandsonderwijs en beperkingen die levensstijl en geestelijke gezondheid negatief beïnvloeden, prioriteit hebben om op te heffen. Maatregelen die relatief gemakkelijk kunnen gecompenseerd met flankerend beleid hebben minder urgentie.
- Voor fase 4 is vanuit maatschappelijk en economisch perspectief de volgende prioritering wenselijk:
 1. PO en KO weer open
 2. VO weer open
 3. Fysiek onderwijs in MBO, HBO en WO
 4. Maximum thuisbezoek van 1 naar 2
 5. Sportbeoefening binnen weer toestaan
 6. Openen niet-essentiële detailhandel
 7. Niet-medische contactberoepen weer toestaan
 8. Avondklok loslaten
 9. Verzwaring uitvaarten loslaten
- In het licht van politieke weging en de maatschappelijke onrust kan de avondklok ook eerder, maar na het onderwijs, worden opgeheven.

Fase 4	Maatschappij	Economie	Totaal
PO weer open	20	18	38
KO weer open	19	12	31
VO weer open	18	15	33
Fysiek onderwijs MBO/HBO/WO	14	11	25
Maximum thuisbezoek van 1 naar 2	16	1	17
Sportbeoefening binnen toestaan (individueel)	11	6	17
Openen niet-essentiële detailhandel	5	11	16
Niet-medische contactberoepen	5	10	15
Avondklok loslaten	9	1	10
Verzwaring uitvaarten loslaten	6	0	6
Fase 3	Maatschappij	Economie	Totaal
Openen droge horeca	9	14	23
Doorstroomloc., cultuur, bioscopen, bibliotheken	5	12	17
Verruiming sportbeoefening	11	6	17
Fase 2	Maatschappij	Economie	Totaal
Openen natte horeca	10	15	25
Ruimte voor evenementen	8	10	18
Fase 1	Maatschappij	Economie	Totaal
Meer ruimte voor evenementen	4	7	11
Sport	3	2	5
Fase 0	Maatschappij	Economie	Totaal
Thuiswerkadvies loslaten	8	2	10
Meer ruimte voor evenementen	1	4	5
Groepsvormingsregels opheffen	3	0	3
Mondkapjesplicht	Niet gescoord	Niet gescoord	
Max. personen per ruimte opheffen	Niet gescoord	Niet gescoord	

Scoringssystematiek

Effecten van de maatregelen zijn ingeschaald aan de hand van onderstaande (sub)indicatoren op een schaal van -3 tot 3. Omdat de maatregelen vooral beperkend van aard zijn, zijn de effecten hebben op maatschappij en economie in de regel negatief. De positieve impact van de contactbeperkende maatregelen op het indammen van het virus en daarmee op mortaliteit zijn niet meegenomen in de scoringssystematiek, omdat het OMT nog een toets doet op de routekaart. Het effect op contactmomenten voor de samenleving is derhalve negatief gescoord (namelijk afname welbevinden). Omdat het aantal subindicatoren onder 'samenleving' groter is dan onder 'economie' weegt 'samenleving' in feite zwaarder. In de weging van de effecten is gescoord ten opzichte van de nul-situatie. Indien de beoogde stap kleiner is dan dat, overschat de weging de daadwerkelijke effecten. Dit geldt enkel voor de incrementele stappen.

Effect samenleving		
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	Wat is het effect van de maatregel op het reguliere zorgaanbod, curatieve zorg, WMO, langdurige zorg, etc. Werkt de maatregel zorgmijding in de hand?
	Levensstijl	Wat is het effect van de maatregel op levensstijl (denk aan: weinig beweging, alcohol, roken etc.)?
	Sociale contacten	Wat is het effect van de maatregel op het gemiddeld aantal dagelijkse sociale contacten?
	Psychische effecten (o.a. eenzaamheid en stress)	
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	Heeft de maatregelen effecten op de kwaliteit van de woonomgeving. Wordt gebruik of toegang van de woonomgeving beperkt of gehinderd door de maatregel (denk aan thuiswerk, bereikbaarheid/ gebruik groen, voorzieningen, onderwijs of huisvesting arbeidsmigranten)
	Veiligheidseffecten	Heeft de maatregel effecten op de veiligheid in de leefomgeving. (denk aan jongeren die nergens naar toe kunnen, beperkte inzet handhavers/ politie of paniek reacties zoals hamsteren, ondergronds gaan van gesloten sectoren zoals coffeeshops of sekswerkers) Wat is het effect op familierelaties (denk aan opvoedproblemen, scheidingen, huiselijk geweld)?
	Milieueffecten	Heeft de maatregel effect op het milieu (zoals verminderde uitstoot van Co2 en NoX ,of juist een toename door verplaatsingen om het OV te vermijden. Denk ook aan geluidsoverlast
Sociale cohesie		Leidt de maatregel tot tegenstellingen (of zelfs scheidslijnen) tussen (groepen) mensen? Leiden deze tegenstellingen ook tot verstoringen in de openbare orde?
	Polarisatie in de samenleving	Leidt de maatregel tot meer of minder politieke participatie (burgerparticipatie, petities, insprekers)? Leidt de maatregel tot meer of minder vrijwilligerswerk? Leidt de maatregel tot meer/minder mantelzorg?
	Participatie	Leidt de maatregel tot meer/minder institutioneel vertrouwen (politiek, maar ook bedrijven, media, etc.)?
	Institutioneel vertrouwen	
Totaal		
Effect Economie		
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	Wat is het effect op het gewerkt aantal uren? Wat is de impact op de activiteit van sectoren (en in hoeverre is daar thuiswerk mogelijk)? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
	Faillissementen	Wat is het effect op een sector? Hoe staat het per sector met de verwachtingen, en liquiditeit/solvabiliteit?
	Beschikbaar inkomen	Wat is het effect op het besteedbaar inkomen? In hoeverre is er substitutie tussen sociale maatregelen en het loon? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
	Ongelijkheid	Heeft de maatregel een effect op inkomensverdeling? Worden kwetsbare groepen (buitensporig) geraakt? Leidt de maatregel potentieel tot extra schuldenproblematiek?
	Overheidsfinanciën	Wat is het (eerste orde) effect op de overheidsuitgaven en -inkomsten? Wat zijn geschatte secundaire effecten?
	BBP	Wat is het verwachte effect op het BBP? Wat is het effect per sector?
Economie lange termijn	Waardenketens	Wat is het effect van de maatregel op waardeketens? Heeft het een effect op bedrijven die een grote mate van centraliteit kennen? Is dit permanent?
	Menselijk kapitaal	Vergroot de maatregel menselijk kapitaal? In hoeverre is er sprake van langdurige inactiviteit? In hoeverre is training mogelijk/nuttig? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
Totaal		

Dep. Vertrouwelijk

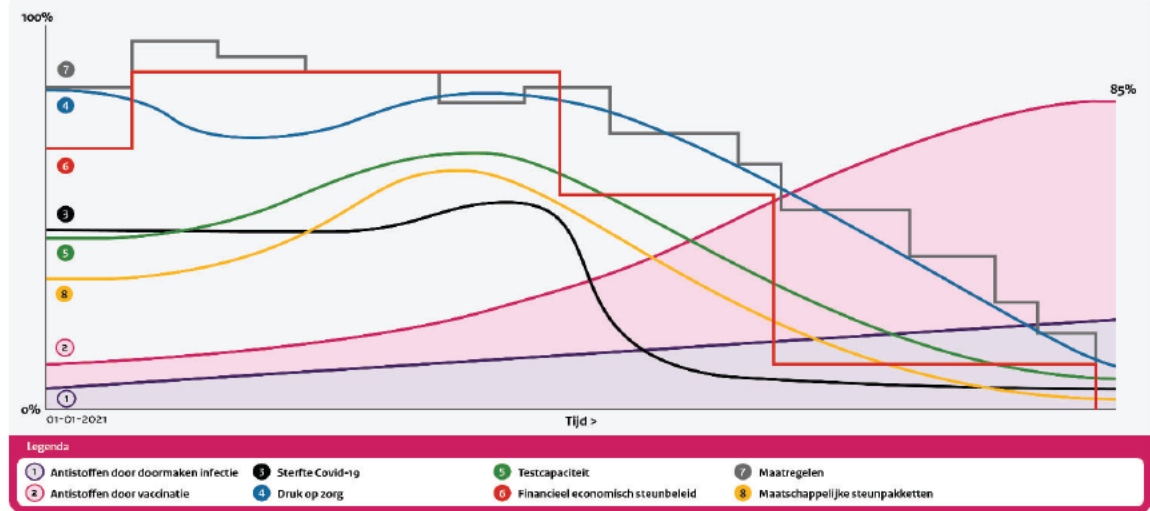
Perspectief op het openen van de samenleving

26 januari 2021

Perspectief in samenhang

Disclaimer: geen externe invloeden betrokken; houdt geen rekening met opkomst van toekomstige mutaties; effectiviteit van vaccins bij mutaties is onbekend en dus niet betrokken; effectiviteit van vaccins op langere termijn is onbekend en dus niet betrokken; vaccinatiegraad rest van de wereld is niet betrokken (relevant voor opkomst van eventuele mutaties); gaat uit van gelijkblijvende weerstand tegen de getroffen maatregelen; eventuele maatschappelijke weerstand tegen vaccineren is niet betrokken. Deze weergave is een ruwe schatting en geen exacte weergave van de bekende cijfers noch van de cijfers die we kunnen voorspellen.
Randvoorwaarden: bij gelijkblijvende compliance, bij blijvende financiële slagkracht.

VWS, DGSC-19 en NCTV
 Versie 16 – 28 januari 2021 (ACC-19)

Brede context

Ankerpunten:

- Overbelasting van de zorg terugdringen (zowel reguliere als COVID).
- Beschermen van de kwetsbaren
- Zicht houden op het virus.
- Bij (het versoepelen van) maatregelen wordt gekeken naar het effect op de epidemie, de impact op de maatschappij en economie, gedrag en handhaving.

Brede context:

- We nemen nu zware maatregelen om COVID-19 eronder te krijgen; maatregelen met grote gevolgen voor de maatschappij. Voor zover mogelijk moet structurele schade (zoals leerachterstanden, geestelijke gezondheid en leefstijl) voorkomen worden.
- Om deze gevolgen te mitigeren is flankerend beleid ingezet, zowel financieel-economisch, als sociaal-maatschappelijk.
- Als gevolg van ontwikkelingen in vaccinatie en testbeleid zullen we op termijn ruimte hebben om maatregelen te gaan versoepelen en op termijn te komen tot een samenleving post-COVID19

Flankerend beleid:

- Hoe strenger de maatregelen en hoe langer die duren, hoe groter de behoefte aan flankerend beleid. Flankerend beleid heeft twee doelen: zorgen dat mensen het volhouden ('ze mee sleuren naar de finish') en zoveel mogelijk voorkomen van structurele schade.

- Voor economie en arbeidsmarkt zijn er steunpakketten gericht op werkgelegenheid en bestaanszekerheid.
- Flankerend beleid voor onderwijs is deels al ingezet en deels nog in de maak
- Lokale initiatieven gericht op beschermen bestaande kwetsbare groepen en vermijden nieuwe kwetsbare groepen vereisen een extra ondersteuning vanuit de Rijksoverheid, om met name structurele schade te dempen.

Versoepelen:

- Maatregelen, vaccins en testen gaan op elkaar ingrijpen en leiden op termijn tot mogelijkheden voor versoepelingen.
- Als gevolg van deze op elkaar inwerkende factoren zullen zowel de routekaart, alsook de signaalwaarden, actueel en adequaat dienen te worden gehouden. Hierover wordt periodiek geadviseerd door het OMT.

Perspectief:

- Er is veel behoefte aan perspectief en een helder verhaal hoe de samenleving langzaam heropend zal gaan worden. Voorstel de presentatie "perspectief voor samenleving en economie" van DGSC19 hiervoor te gebruiken.

Hoofdlijnen: maatregelen-vaccineren-testen

Maatregelen

- Generieke maatregelen – zoals het beperken van contactmomenten en reisbewegingen – zijn het uitgangspunt.
- Basisgedragsregels (1,5 meter afstand, etc)
- Regels voor iedereen; bedrijven en instellingen; aanvullende sectorspecifieke regels alsook dringende adviezen (bv. thuisbezoek, thuiswerken)

Testen:

- De teststrategie heeft tot doel: 1) zicht op het virus, en 2) bijdragen aan openen van de samenleving 3) isoleren van positieve gevallen zodat de verspreiding beperkt wordt en de druk op de zorg/kwetsbaren vermindert.
- Grootschalig risicogericht testen wordt nu ingezet in pilots en wordt daarna opgeschaald.
- Op termijn kan testen als vervanging van maatregelen plaatsvinden:
 - Testen voor toegang tot werk.
 - Testen in MBO, HBO en WO om meer fysiek onderwijs mogelijk te maken.
 - Testen voor toegang tot het sociale leven (evenementen, cultuur, etc).

Vaccineren:

- De eerste prioriteit in de vaccinatiestrategie is gericht op het beschermen van kwetsbare groepen (60-plussers en medische risicogroepen) en zorgpersoneel die met deze groepen in contact komen.
- Bij de vaccinatie strategie is het advies van de Gezondheidsraad en het OMT leidend.

Dilemma's

- Mogelijk leidt een toenemend aantal gevaccineerden, versoepeling van maatregelen en meer mogelijkheden om te testen tot een verlaagde naleving van de geldende maatregelen. Dit vraagt ook aandacht voor handhaving.
- Testen is duur en er zal nooit voldoende capaciteit zijn om alle evenementen te bedienen met een toegangstest. Daarbij speelt ook de vraag: wie betaalt en hoe blijven evenementen voor alle inkomenscategorieën toegankelijk?
- De uitkomsten van de Fieldlabs die binnenkort van start gaan, kan ertoe leiden dat wellicht vroegtijdig meer ruimte geboden wordt aan grotere groepen bij bioscopen, theaters, voetbalwedstrijden en kleine evenementen.
- Bepalen prioriteit testen-voor-toegang.
- De vaccinatiestrategie voor 18-60-jarigen is generiek en niet naar groepen gedifferentieerd. Ter bescherming van kwetsbaren, en het verlichten van de druk op de zorg, ligt het voor de hand om te beginnen met het vaccineren van 60-jarigen. Voor het terugdringen van de verspreiding van het virus ligt het voor de hand om te beginnen met het vaccineren van 18-jarigen.
- Naast zorgpersoneel zijn er andere beroepsgroepen die door de aard van hun werkzaamheden een hoger risico lopen op besmetting (e.g. politie/handhaving, onderwijs). Er is nog niet beslist over de prioritering van deze groepen in de vaccinatie-strategie.
- Het is nog onbekend in hoeverre de vaccins de transmissie beperken.
- Maatregelen mbt internationaal reizen zijn niet alleen van binnenlandse ontwikkelingen afhankelijk, maar ook van buitenlandse ontwikkelingen. Daardoor zijn deze maatregelen slechts gedeeltelijke eenzijdig te versoepelen.

Hoofdlijnen strategie voor versoepelingen

- Een versoepelingsstrategie langs de lijnen van de routekaart biedt voorspelbaarheid en is uitlegbaar. Vanuit communicatie- en nalevingsperspectief is voorspelbaarheid, ook in de afschaling, gewenst.
- De routekaart maakt in haar opbouw gebruik van OMT-adviezen en uitgevoerde dwarsdoorsnijdende toetsen, waaronder ook het effect op de maatschappij en economie.
- Het OMT heeft – vanuit het epidemiologisch beeld - geadviseerd af te schalen in één stap: strenge maatregelen vasthouden tot signaalwaarden van waakzaam zijn bereikt.
- Bij de opzet van de routekaart is bepaald om een tussenstap te maken in 'zorgelijk'. Dit uitgangspunt is opgenomen in de inschalingssystematiek die nu voorligt bij het OMT voor advies.
- Het is ook mogelijk om kleinere stappen terug te zetten:
 - De fasen sluiten aan bij de niveaus in de routekaart. Binnen de fasen zijn verschillende deelstappen te nemen, afhankelijk van wat er mogelijk is binnen het epidemiologisch beeld (op basis van een OMT-advies);
 - De eerste fase betreft dan (stapsgewijs) het beëindigen van de extra lockdownmaatregelen (van lockdown naar risiconiveau 'zeer ernstig'). Dit betreft o.a. de avondklok en onderwijs (zie stap 1).
 - De routekaart kent 4 niveaus. Daarnaast is er ook een "niveau nul". We zitten nu in risiconiveau 4, 'zeer ernstig' waarbij er extra verzwaren gelden. Dat maakt dat er dus vijf stappen terug gezet kunnen worden; deze worden vanaf slide 9 verder uitgewerkt.

Aandachtspunten

- Bij versoepelingen dient extra ingezet te worden op de naleving van de (dan nog) geldende maatregelen.
- FieldLabs worden vanaf medio februari georganiseerd. De uitkomsten van de FieldLabs kunnen leiden tot versnellingen binnen de strategie.

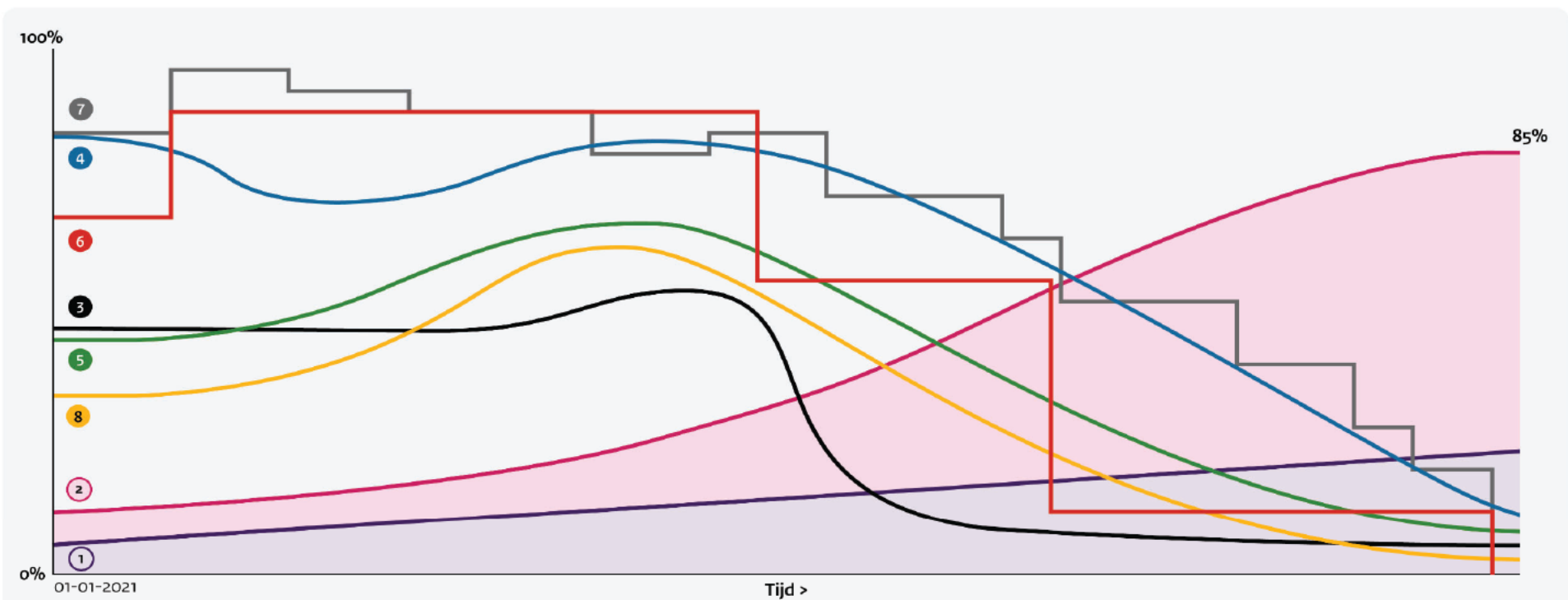
Verhouding testen-vaccinaties-maatregelen in de tijd

- Maatregelen, vaccineren en testen gaan op elkaar ingrijpen en leiden op termijn tot mogelijkheden voor versoepelingen.
- De grafiek op de volgende slide is een eerste schets van hoe dit er uit zou kunnen zien.
- Aan deze eerste schets liggen nog geen cijfers ten grondslag.
- Deze schets kent grote onzekerheidsmarge voor de toekomst en is gebaseerd op tal van aannames.
- Op basis van de onzekerheden worden momenteel scenario's (optimistisch, neutraal/realistisch en pessimistisch) opgesteld. Centrale vraag is: hoe en wanneer kan de samenleving op een verantwoorde manier meer bewegingsruimte krijgen, en hoe om te gaan met de sociaaleconomische gevolgen? Doel hiervan is om mogelijke impact in beeld te brengen en hierop te anticiperen, zowel in maatschappelijke als in sociaaleconomische zin.

Perspectief in samenhang

Disclaimer: geen externe invloeden betrokken; houdt geen rekening met opkomst van toekomstige mutaties; effectiviteit van vaccins bij mutaties is onbekend en dus niet betrokken; effectiviteit van vaccins op langere termijn is onbekend en dus niet betrokken; vaccinatiegraad rest van de wereld is niet betrokken (relevant voor opkomst van eventuele mutaties); gaat uit van gelijkblijvende weerstand tegen de getroffen maatregelen; eventuele maatschappelijke weerstand tegen vaccineren is niet betrokken. Deze weergave is een ruwe schatting en geen exacte weergave van de bekende cijfers noch van de cijfers die we kunnen voorspellen.

Randvoorwaarden: bij gelijkblijvende compliance, bij blijvende financiële slagkracht.

Legenda

① Antistoffen door doormaken infectie	③ Sterfte Covid-19	⑤ Testcapaciteit	⑦ Maatregelen
② Antistoffen door vaccinatie	④ Druk op zorg	⑥ Financieel economisch steunbeleid	⑧ Maatschappelijke steunpakketten

Afschaling in stappen

Fase 4: beheerst en georganiseerd de lockdown uit

Routekaart:

- Afbouwen van de verzwaren binnen risiconiveau 4 'zeer ernstig'.

Uitgangspunt:

- Toestaan van individuele activiteiten gericht op onderwijs, welzijn en sport.
- Groepsvorming (binnen en buiten) beperkt tot een maximum van 2 personen.
- Maximum van 30 personen per ruimte binnen.

Stappen terug:

1. PO en KO weer open
2. Avondklok loslaten
3. VO weer open
4. Fysiek onderwijs in alle onderwijsinstellingen (mbo, hbo, wo)
5. Maximum thuisbezoek van 1 naar 2
6. Sportbeoefening binnen weer toestaan
7. Openen van niet-essentiële detailhandel of toestaan click-and-collect
8. Niet-medische contactberoepen weer toestaan
9. Verzwaring uitvaarten loslaten

Voorwaarden:

- De **1,5m-maatregel** en andere basisregels;
- Realiseren van **hygiënemaatregelen op locatie**;
- **Mondkapjes** verplicht in publiek toegankelijke binnenruimten

Accenten handhaving:

- Inzet m.n. gericht op avondklok en groepsvorming buiten.
- Met openen van niet-essentiële detailhandel vormt potentiële drukte in winkels(straten) een aandachtspunt.
- Sectorale en individuele handhaving (bijv. handhaving deurbeleid winkels).

Redenatie:

- Vanuit sociaal-maatschappelijk oogpunt: om leerachterstanden te beperken en voor hun ontwikkeling is het voor kinderen en jongeren belangrijk dat zij weer (deels) fysiek onderwijs kunnen volgen. Het toestaan van individueel sporten binnen draagt positief bij aan gezondheid en welzijn van individuen. Door sportbeoefening weer toe te staan, krijgen individuen meer ruimte om te sporten.
- Vanuit economisch oogpunt: opening van niet-essentiële detailhandel en niet-medische contactberoepen dragen bij aan economische activiteit en bijdrage aan opstarten van economie. Vanuit economische uitgangspunt (leerachterstanden en impact op lange termijn hiervan voorkomen) is openen van onderwijs ook zeer gewenst.
- Vanuit epidemiologisch oogpunt: niet-medische contactberoepen en niet-essentiële detailhandel betreft kortdurende contactmomenten.
- In de lockdown zijn ook alle publieke plaatsen gesloten (met enkele uitzonderingen). In deze fase dient dit algemene verbod vervangen te worden door een meer in gericht verbod op welke publieke plaatsen gesloten moeten zijn.

Perspectief:

- We hebben met elkaar gezorgd dat de verspreiding van het virus voldoende is afgeremd, maar de ziekenhuizen liggen nog vol. Het openbare leven kan weer voorzichtig worden opgestart en er is meer ruimte voor bedrijven: kinderen kunnen weer naar school, we kunnen weer 's avonds naar buiten, we kunnen weer gaan sporten en de winkels kunnen weer open.
- Deze fase vraagt om flankerend beleid: volwaardige economische steunpakketten, versterking maatschappelijke steunpakketten (bij. onderwijs, jeugd en schuldhulp), bevorderen flexibiliteit, gezond leven en buiten zijn, en hulp bij naleving

Fase 3: verder hervatten openbare leven

Routekaart:

- Terug van risiconiveau 'zeer ernstig' naar risiconiveau 'ernstig'.
- Gedurende twee weken minder dan 20 IC opnames per dag (landelijk)
- Gedurende twee weken minder dan 80 ziekenhuisopnames (inclusief IC) per dag (landelijk)

Uitgangspunt:

- Meer ruimte voor (sociale) contacten in kleine kring.
- Groepsvorming (binnen en buiten) beperkt tot een maximum van 4 personen.
- Maximum van 30 personen per ruimte binnen.
- Toegangstesten maakt wellicht mogelijk om te versoepelen.
- Uitkomsten van Fieldlabs maken het wellicht mogelijk om in deze fase meer ruimte te bieden aan grotere groepen bij bioscopen, theaters, voetbalwedstrijden en kleine evenementen.

Stappen terug:

1. Openen doorstroomlocaties, openen culturele instellingen, bioscopen en bibliotheken
2. Verruiming sportbeoefening in kleine groepen binnen en buiten
3. Openen droge horeca

Voorwaarden:

- De **1,5m-maatregel** en andere basisregels;
- Realiseren van **hygiënemaatregelen op locatie**;
- Waar mogelijk **reservering en triage**
- **Mondkapjes** verplicht in publiek toegankelijke binnenruimten

Accenten handhaving:

- Inzet m.n. gericht op groepsvorming binnen en buiten.
- Aandachtspunt is onderscheid tussen droge en natte horeca.

- Aandachtspunt is ruimte bieden om soms op kantoor te werken.
- Sectorale en individuele handhaving (zoals werken op kantoor).

Redenatie:

- Vanuit sociaalmaatschappelijk oogpunt: het toestaan van onderwijs op locatie (onder voorwaarde 1,5 meter) vergroot het sociaal welbevinden onder studenten.
- Het openen van doorstroomlocaties (bv. pretparken en musea), culturele instellingen (bv. theaters), bibliotheken en bioscopen draagt bij aan verdere teruggang naar het openbare leven.
- De verruiming voor sporten in kleine groepen draagt bij aan vergroten van welzijn en gezondheid.
- Vanuit economisch oogpunt: het openen van de droge horeca (evt. met bepaalde beperkingen) draagt bij aan het verder opstarten van de economie en maatschappelijk leven.
- Vanuit epidemiologisch oogpunt: het aantal (langdurige) contactmomenten neemt toe, maar blijft begrenst door beperking van de groepsgrootte.

Perspectief:

- De verspreiding van het virus wordt steeds verder beperkt en daarmee zijn er steeds minder coronapatiënten in de zorg. Door ons aan de regels te houden, de beschikbaarheid van testen en doordat steeds meer mensen zijn gevaccineerd hebben we steeds meer ruimte om het openbare leven te openen: we kunnen weer op pad, gaan uit eten en naar dierentuin, we beginnen weer andere mensen te zien.
- Deze fase vraagt om flankerend beleid: gaandeweg afbouw economische steunpakketten, volwaardige maatschappelijke steunpakketten, steun voor maatschappelijke initiatieven en vouchers voor cultuur/kunst.

Fase 2: recreatief

Routekaart:

- Terug van risiconiveau 'ernstig' naar risiconiveau 'zorgelijk'.
- Gedurende twee weken minder dan 10 IC opnames per dag (landelijk)
- Gedurende twee weken minder dan 40 ziekenhuisopnames (inclusief IC) per dag (landelijk)

Uitgangspunt:

- Verdere verruiming sociale contacten en recreatieve activiteiten
- Groepsvorming (binnen en buiten) beperkt tot een maximum van 6 personen.
- Maximum van 50 personen per ruimte binnen.
- Toegangstesten en uitkomsten van Fieldlabs maken het wellicht mogelijk om in deze fase meer ruimte te bieden aan grotere groepen bij evenementen.

Stappen terug:

1. Openen natte horeca
2. Ruimte voor evenementen

Voorwaarden:

- De **1,5m-maatregel** en andere basisregels;
- Realiseren van **hygiënemaatregelen op locatie**;
- Waar mogelijk **reservering** en **triage**
- **Mondkapjes** verplicht in publiek toegankelijke binnenruimten

Accenten handhaving:

- Inzet handhaving m.n. gericht op groepsvorming binnen en buiten.
- Aandachtspunt zijn de evenementen waarbij de (basis)voorwaarden niet worden losgelaten.
- Aandachtspunt dat de kroegen en terrassen weer open gaan.

- Sectorale en individuele handhaving.

Redenatie:

- Vanuit sociaalmaatschappelijk oogpunt: in deze fase is er nog meer ruimte voor recreatieve activiteiten in wat grotere groepen. Dit vergroot de mogelijkheden voor sociale contacten en draagt bij aan het welzijn.
- Vanuit economisch oogpunt: het openen van de natte horeca (evt. met vervroegde sluitingstijden) en evenementen (max. 100) draagt verder bij aan de economie.
- Epidemiologisch beeld: door verdere verruiming groepsvorming en doordat steeds meer recreatieve activiteiten mogelijk zijn, neemt het aantal sociale contacten verder toe.

Perspectief:

- Het virus is nog onder ons, maar we hebben het grotendeels onder controle. Het openbare leven kan echt weer grotendeels open, er is weer ruimte om de leuke dingen die we ons moesten ontfangen te doen. Ook voor mensen in kwetsbare posities.
- Deze fase vraagt om flankerend beleid: maatschappelijke steunpakketten, steun voor maatschappelijke initiatieven en vouchers voor sport/events.

Fase 1: waakzaam blijven

Routekaart:

- Terug van risiconiveau 'zorgelijk' naar risiconiveau 'waakzaam'.
- Gedurende twee weken minder dan 3 IC opnames per dag (landelijk)
- Gedurende twee weken minder dan 12 ziekenhuisopnames (inclusief IC) per dag (landelijk)

Uitgangspunt:

- Groepsvorming (binnen en buiten) beperkt tot een maximum van 8 personen.
- Maximum van 100 personen per ruimte binnen.
- Toegangstesten, Fieldlabs en de vaccinatiegraad maken versoepelingen mogelijk.

Stappen terug:

1. Meer ruimte voor evenementen
2. Sport: toestaan trainingen en wedstrijden (vraagt wel loslaten van 1,5 meter regel en groepsgrootte)

Voorwaarden:

- De **1,5m-maatregel** en andere basisregels;
- Realiseren van **hygiënemaatregelen op locatie**;
- Waar mogelijk **reservering** en **triage**
- **Mondkapjes** verplicht in publiek toegankelijke binnenruimten

Accenten handhaving:

- Inzet handhaving m.n. gericht op groepsvorming binnen en buiten.
- Aandachtspunt zijn de evenementen waarbij de (basis)voorwaarden niet worden losgelaten.
- Aandachtspunt blijft dat dat de kroegen en terrassen weer open zijn.

- Sectorale en individuele handhaving.

Redenatie:

- Vanuit sociaalmaatschappelijk oogpunt: in deze fase is er nog meer ruimte voor recreatieve activiteiten in wat grotere groepen. Dit vergroot de mogelijkheden voor sociale contacten en draagt bij aan het welzijn.
- Vanuit economisch oogpunt: het openen van de natte horeca (evt. met vervroegde sluitingstijden) en evenementen (max. 100) draagt verder bij aan de economie.

Perspectief:

- Om echt op 'niveau nul' te kunnen komen is het noodzakelijk om de basis maatregelen nog even vol te houden. De gedragsondersteuning is op alle fronten opgeschaald.
- Deze fase vraagt om flankerend beleid rond vouchers voor sport/events, beëindiging van economische steunpakketten en deels behouden maatschappelijke steunpakketten.

Fase 0: opheffen ge- en verboden

Routekaart:

- Correspondeert met "niveau nul": In deze fase gaat de samenleving naar een situatie waarin Covid-19 endemisch is.

Uitgangspunt:

- Loslaten van de maximale groepsgrootte en maximaal aantal per zelfstandige ruimte;
- Ge- en verboden opheffen, waaronder de mondkapjesplicht en de 1,5-meter afstand.

Stappen terug:

1. Loslaten van dringend advies thuis te werken;
2. Loslaten van de maximale groepsgrootte op straat, en loslaten van dringend advies voor max. aantal mensen thuis;
3. Loslaten van het maximum aantal per zelfstandige binnenruimte;
4. Loslaten van maximum van aantallen voor evenementen en bijeenkomsten;
5. Loslaten van mondkapjesplicht en 1,5 meter afstand (Twm).

Voorwaarden:

- Deze worden losgelaten in deze fase.

Accenten handhaving:

- Reguliere handhavinginszetz.

Redenatie:

- Programmatische vaccinatie (voor risicogroepen)

Perspectief na de crisis:

- Er zijn genoeg mensen gevaccineerd. De groepsimmunitet doet zijn werk. Mensen kunnen nog ziek worden, maar grote uitbraken vinden niet meer plaats en de zorg kan dit opvangen.
- De crisis was zwaar en het is goed dat dat achter ons ligt. We hebben er veel van geleerd.
- We behouden het waardevolle, we bouwen gericht weer op en we nemen de gelegenheid te baat voor vernieuwing. Testen gebeurt op grote schaal, het BCO wordt effectief benut en door vaccineren blijft de samenleving ook open. Waar grote of onherstelbare schade is zal langduriger solidair ondersteund worden. We nemen de tijd om te helen en te herstellen. Mogelijk resteren ook nog langere tijd enkele virusgerelateerde maatregelen.
- Nu de maatregelen zijn losgelaten komt er ruimte om Nederland sterker uit de coronacrisis te laten komen: flankerend beleid rond herstel-agenda (onderwijs, arbeid, zorg), opbouw-agenda (digitalisering, duurzaamheid) en investeren in robuustheid (nieuwe) sectoren. Dit gaan we doen door te investeren in de jeugd (herstellen van leerachterstanden, creëren van nieuwe banen, studiemogelijkheden, etc.), voorkomen van een verdere tweedeling in de samenleving (voorkomen van polarisatie) en aandacht te besteden aan de socio-economische (werkloosheid, armoede) en psychosociale gevolgen (depressies etc.).
- Tot slot is het belangrijk om Nederland weerbaarder te maken voor disrupties in de toekomst.

ACC210128J

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Strategie en uitvoering COVID-19 vaccinatie

Ambtelijke Commissie COVID-19 | 27 januari 2021

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Inhoud

1. Vaccinatiestrategie
2. Planning
3. Uitvoering
4. Aankoop vaccins
& leveringen
5. Versnellen
6. Actuele ontwikkelingen en
vervolgstappen
7. Communicatie

1. Vaccinatiestrategie COVID-19 (1)

Hoofdroute

- De strategie (d.d. 20 november 2020) is gericht op het voorkomen en verminderen van (ernstige) ziekte en sterfte als gevolg van het coronavirus.
- Prioriteit wordt gegeven aan kwetsbare groepen (60-plussers en medische risicogroepen) en zorgmedewerkers die met deze groepen in contact komen.
- Deze route is gekozen door het kabinet, o.a. gebaseerd op advies van Gezondheidsraad (d.d. 19 november) en wordt ingegeven door epidemiologische situatie. Dit sluit aan bij de doelstellingen die het kabinet heeft geformuleerd om het virus te bestrijden: het beschermen van kwetsbaren en voorkomen dat de zorg verder overbelast raakt.

Doelgroep

Vaccin

Wanneer starten

Door wie

Waar

1. Vaccinatiestrategie COVID-19 (2)

Strategieën die de Gezondheidsraad heeft genoemd

- 1) Voorkomen van (ernstige) ziekte en sterfte (gekozen strategie)**
- 2) Terugdringen van verspreiding** van SARS-CoV-2. Hierbij worden eerst de mensen gevaccineerd die een grote rol spelen bij de verspreiding van het virus in de bevolking. Maar: essentiële randvoorwaarde is dat vaccins bescherming bieden tegen overdracht. Niet duidelijk is hoeveel effect bij huidige infectiedruk kan worden gesorteerd.
- 3) Voorkomen van maatschappelijke ontwrichting.** Deze strategie is gericht op het in stand houden van de vitale infrastructuur van de samenleving, door voorrang gegeven aan mensen die werken vitale sectoren.
- 4) Combinatiestrategie (combinatie 1 t/m 3)**

Doelgroep

Vaccin

Wanneer starten

Door wie

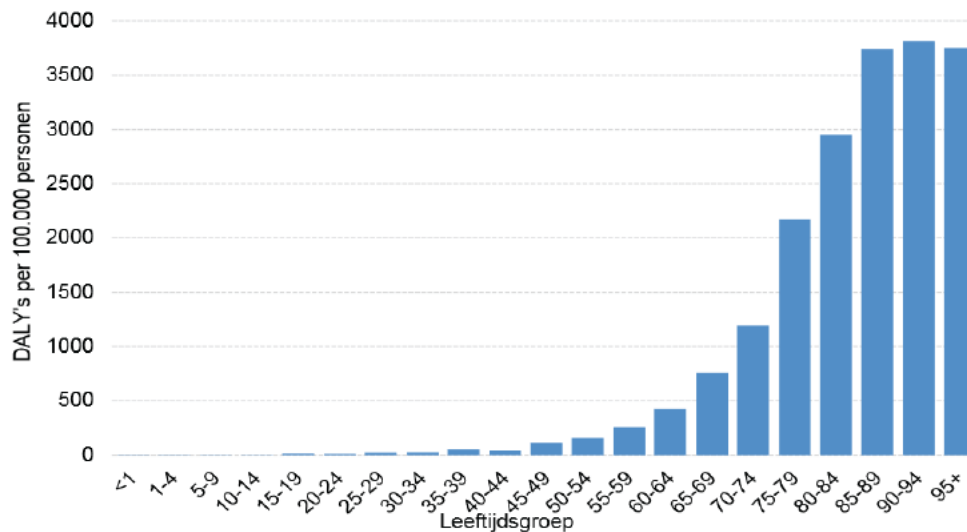

Waar

1. Vaccinatiestrategie COVID-19 (3)

Vanaf 60 jaar neemt de ziektelast door COVID-19 met de leeftijd sterk toe

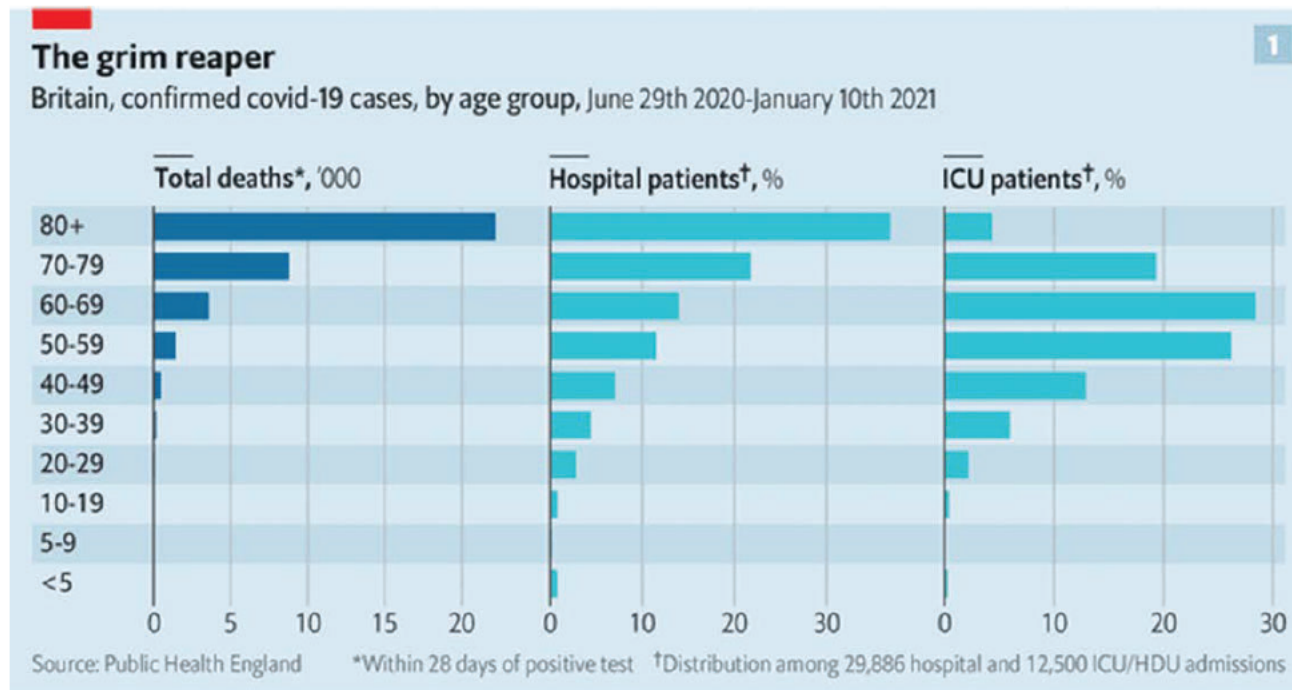
Figuur 2: De ziektelast in disability adjusted life years (DALY's) van de laboratorium-bevestigde gevallen van COVID-19 tot 1 juli 2020 per leeftijdsgroep. Bron: RIVM.

- 60-plussers en medische risicogroepen hebben duidelijk het hoogste risico hebben op (ernstige) ziekte en sterfte (strategie 1).
- Uit analyses van ziekenhuisgegevens blijkt dat risico op sterfte vanaf 60 jaar sterk toeneemt.
- Ook bij andere parameters van de ziektelast, zoals 'verloren levensjaren' en DALY's (disability adjusted life years; een maat voor verloren levensjaren en levensjaren geleefd in verminderde gezondheid) (figuur 2), is de ziektelast het grootst bij ouderen vanaf 60 jaar
- Daarom adviseren GR en OMT bij de huidige epidemiologische situatie te kiezen voor strategie om **zoveel mogelijk ziekte en sterfte te voorkomen**.

1. Vaccinatiestrategie COVID-19 (4)

Verdeling ziektelast (Verenigd Koninkrijk)

The Economist

1. Vaccinatiestrategie COVID-19 (5)

Daarom: in een zo kort mogelijke tijd zoveel mogelijk mensen vaccineren die het meest te lijden hebben als gevolg van COVID-19

- Voorkomen en verminderen van zoveel mogelijk (ernstige) ziekte en sterfte. Door kwetsbare groepen te vaccineren, zowel zelfstandig wonende 60-plussers als mensen met een verstandelijke beperking wonend in instelling als mensen in een verpleeghuis, vermindert de ziektelast.
- Dit leidt tot verlagen van druk op de zorg. Vaccinatie van kwetsbare groepen zorgt ervoor de toestroom van patiënten naar de ziekenhuizen en thuiszorg zal verminderen en uitbraken in zorginstellingen worden voorkomen.
- Dit is ook de snelste weg naar een samenleving met minder maatregelen. Vanuit sociaaleconomisch en vanuit sociaalmaatschappelijk perspectief daarom ook raadzaam.

Doelgroep

Vaccin

Wanneer starten

Door wie

Waar

alleen samen krijgen we
corona onder controle

1. Vaccinatiestrategie COVID-19 (6)

Afhankelijkheden

Er zijn 3 afhankelijkheden waar constant rekening mee gehouden moet worden, die de invulling van de vaccinatiestrategie kunnen beïnvloeden:

De geschiktheid van vaccins voor specifieke groepen;

Het moment van beschikbaarheid van vaccins en de aantallen waarin ze worden geleverd;

De logistieke kenmerken van vaccins: leveringswijze, omvang e.d.

Actuele ontwikkelingen: bijvoorbeeld de epidemiologische situatie (Britse variant van het virus)

1. Vaccinatiestrategie COVID-19 (7)

Afhankelijkheden vragen om wendbaarheid. De afgelopen weken is dat op meerdere momenten gebleken.

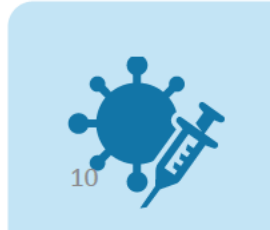
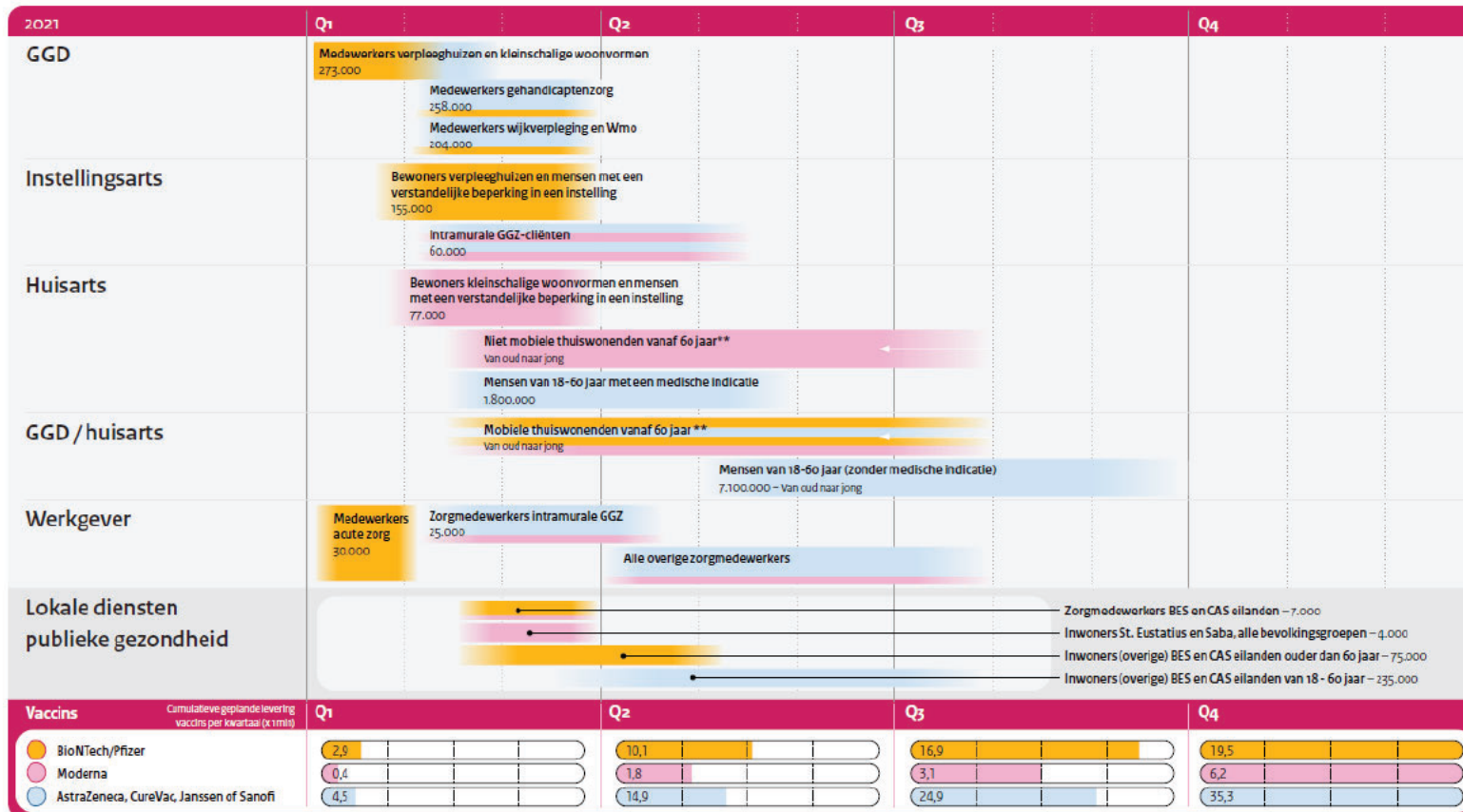
- **Beschikbaarheid:** BioNTech/Pfizer, Moderna en AstraZeneca hebben hun leveringen en/of hun leveringstermijnen aangepast, waardoor planningen aangepast dienen te worden.
- **Geschiktheid vaccins**
 - Vaccins van BioNTech/Pfizer en Moderna blijken zeer hoge werkzaamheid bij ouderen te hebben. Daarom is ervoor gekozen om deze vaccins zo snel als mogelijk primair in te zetten voor de groep 60-plussers.
 - Plan om toch in te zetten in verpleeghuizen en instellingen gehandicaptenzorg.
 - Het vaccineren van deze groepen is naar voren gehaald (van maart naar half januari). Dat betekende veranderingen in uitnodigen en tempo zorgmedewerkers langdurige zorg.
- **Logistieke eigenschappen vaccins:**
 - Vanwege kenmerken BioNTech/Pfizer gekozen voor inzet op centrale locaties (GGD'en).
 - Vanwege kenmerken Moderna andere inzet bij huisartsen (HAP's / / mobiele teams).

alleen samen krijgen we
corona onder controle

2. Planning voor vaccineren doelgroepen (1)

Versie 12
januari
2021

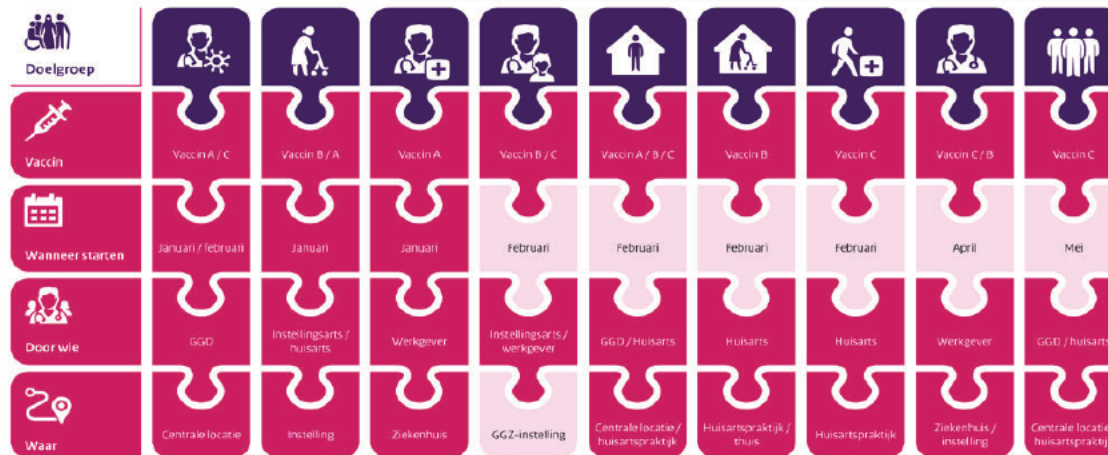
2. Planning voor vaccineren doelgroepen (2)

Vaccinatiestrategie*

Abbeelding 2

*Let op! De gegevens waarop deze afbeelding is gebaseerd veranderen continue. Start en snelheid van vaccineren zijn voortdurend aan veranderingen onderhevig. De planning is

afhankelijk van o.a. goedkeuring, werking, levering en distributie van de vaccins. Op basis van ontwikkelingen en adviezen kan ook veranderen welke groep welk vaccin krijgt.

- ### Doelgroepen
- Zorgmedewerkers van verpleeghuizen en kleinschalige woonvormen, gehandicaptenzorg, wijkverpleging en Wmo-ondersteuning.
 - Verpleeghuisbewoners en mensen met een verstandelijke beperking in een instelling.
 - Zorgmedewerkers acute zorg ziekenhuizen (IC en kliniek, ambulance, spoedeisende hulp).
 - Intramurale GGZ-cliënten en hun zorgmedewerkers.
 - Mobiele thuiswonenden vanaf 60 jaar – van oud naar jong.
 - Niet-mobiele thuiswonenden vanaf 60 jaar – van oud naar jong.
 - Mensen van 18-60 jaar met een medische indicatie.
 - Alle overige zorgmedewerkers.
 - Mensen van 18-60 jaar (zonder medische indicatie) – van oud naar jong.

Versie 12 januari 2021

inmiddels zijn hier reeds aanpassingen in gemaakt.

Denk aan vervroegen vaccinaties voor huisartsen in de spoedzorg.

Indicatief leveringsoverzicht COVID-19 vaccins (x1000)

NB: Alle leveringen zijn onder voorbehoud van markttoelating.

	2020				2021		TOTAAL
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	
A BioNTech/Pfizer	0,105	2,7	7,2	6,8	2,6	-	19,5
B Moderna	-	0,4	1,36	1,36	3,1	-	6,2
C AstraZeneca	-	4,5	5,2	2	-	-	11,7
C CureVac	-	-	2,2	2	2,2	2,2	8,5
C Janssen	-	-	3	6	2,5	-	11,5
C Sanofi	-	-	-	-	5,85	5,85	11,7
TOTAAL	0,165	7,6	19,0	18,2	16,1	8,1	69,0

Via EU: Afspraken met 6 vaccin-ontwikkelaars. Het Europees Medicijn Agentschap (EMA) beoordeelt of een vaccin tegen corona veilig en effectief is.

Afhankelijkheden vaccins

Geschiktheid
Niet alle vaccins zijn geschikt voor iedereen (ouderen, kwetsbaren). Afhankelijk van beoordeling EMA.

Levering
Hoe meer vaccins, hoe meer vaccinaties mogelijk. Er wordt geleverd in tranches.

Distributie
Wijze van verpakking en levering (-70 graden) zijn van invloed op het vaccineren.

Vaccinerende zorgmedewerkers mogen zich zelf menten met het vaccin dat ze toedienen.

3. Uitvoering vaccineren (1)

Start vaccinatieprogramma op woensdag 6 januari 2021

Zorgmedewerkers verpleeghuizen

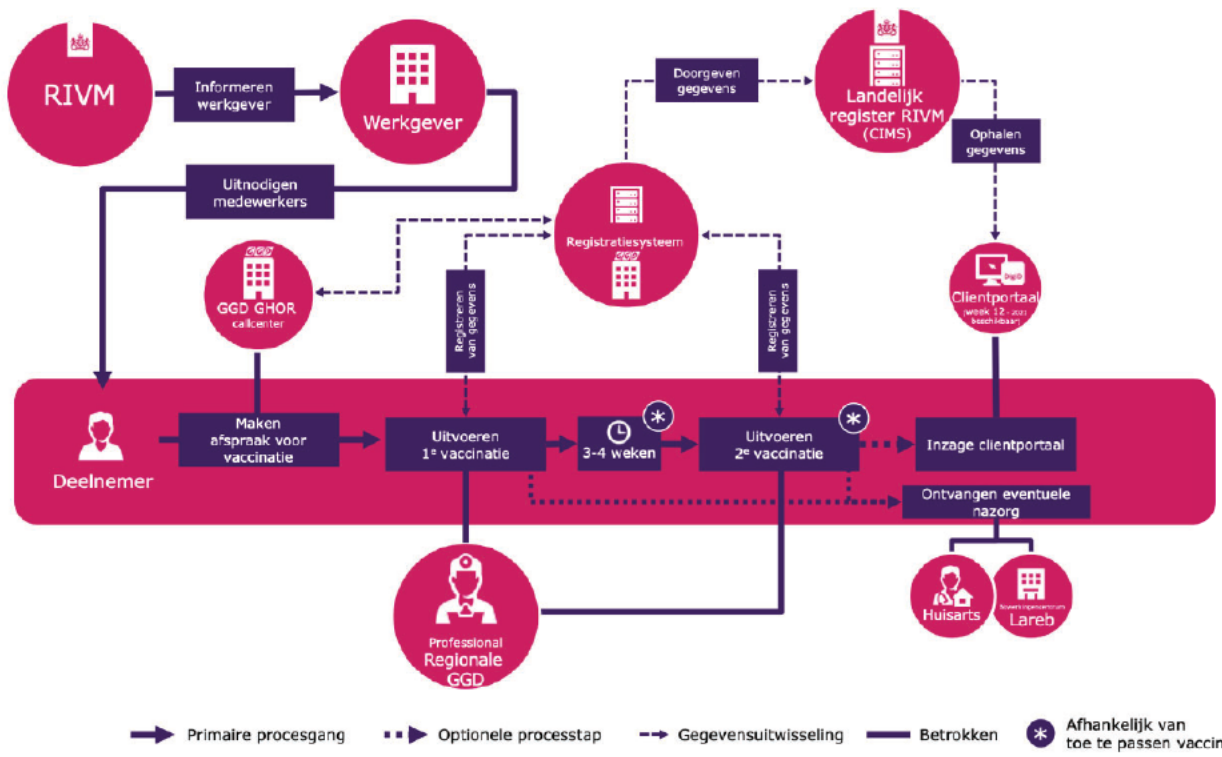
- ✓ Krijgen BioNTech/Pfizer-vaccin op centrale locaties
 - Eerste prik 6 januari in Veghel, GGD Hart voor Brabant
 - Vrijdag 8 januari 2 extra GGD-locaties (Rotterdam, Houten)
 - Maandag 11 januari 3 extra-locaties (Drenthe, Amsterdam, Haaglanden)
 - Vrijdag 15 januari alle 25 GGD-locaties open
- ✓ Ca. 106.886 vaccinaties tot m zondag 24 januari
- ✓ Vanaf deze week 70.000 vaccinaties per week
- ✓ Weinig no-show, spillage van 3% en 5,95 doses uit flacon

3. Uitvoering vaccineren (1)

VACCINATIE ZORGMEDEWERKERS DOOR DE GGD

3. Uitvoering vaccineren (2)

Ziekenhuizen (LNAZ)

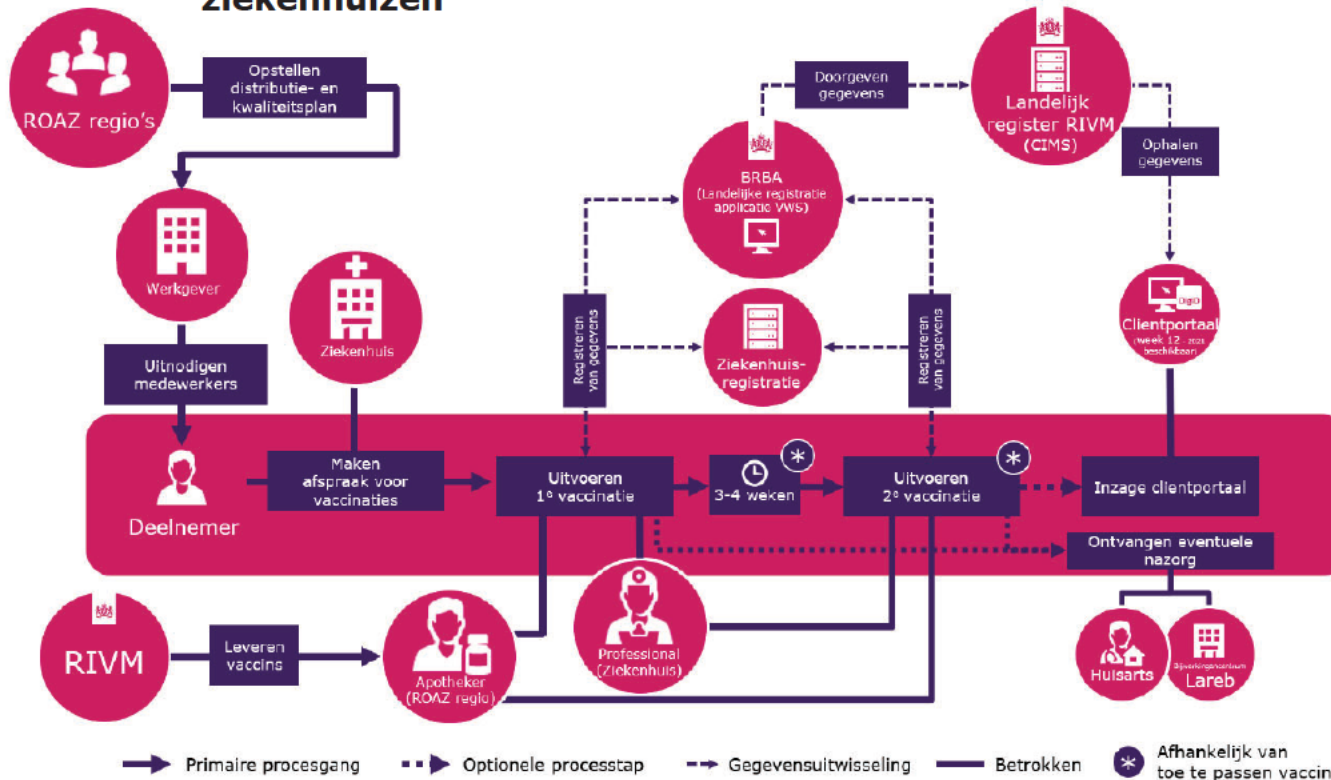
- Zorgmedewerkers aan de COVID-bedden (klinisch en IC), de spoedeisende hulp, en de ambulances voor de COVID-zorg
- 78 ziekenhuizen met 117 locaties, coördinatie door LNAZ in 10 ROAZ-regio's m.b.v. ziekenhuisapotheken
- 46.216 vaccinaties tm zondag 24 januari

3. Uitvoering vaccineren (2)

Vaccinatie zorgmedewerkers directe covid zorg in ziekenhuizen

3. Uitvoering vaccineren (3)

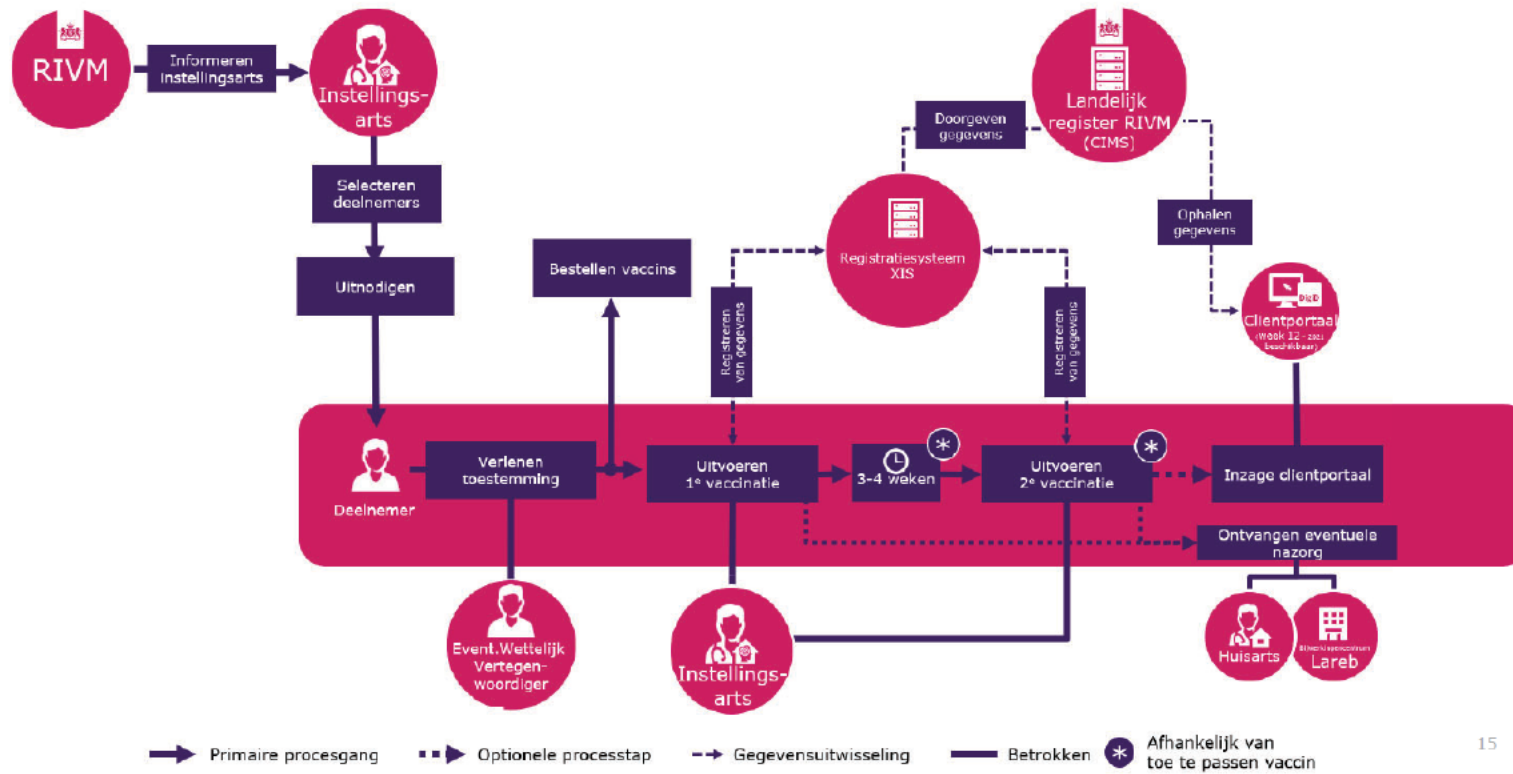
- **Op 18 januari** is gestart met vaccineren van bewoners van verpleeghuizen en instellingen voor mensen met een verstandelijke beperking met het **vaccin van BioNTech/Pfizer**
 - Ca. 155.000 bewoners van instellingen met een Specialist Ouderengeneeskunde of Arts Verstandelijk Gehandicapten
 - Bij deze groep wordt een prikinterval van 4 weken gehanteerd.
 - Toestemming nodig voor vaccinatie
 - Daarna tot eind februari de overige instellingen
- **Vanaf 22 januari:** huisartsen en het zorgverlenende personeel betrokken bij directe COVID spoedzorg met **Moderna-vaccin.**
 - Ca. 15.000 huisartsen en betrokken zorgverlenende medewerkers (bij huisartsen)
 - Vaccinatie via de ROAZ-ziekenhuizen

3. Uitvoering vaccineren (3)

Vaccinatie bewoners verpleeghuizen en instellingen voor mensen met een verstandelijke handicap door de instellingsarts

3. Uitvoering vaccineren (4)

- **Vanaf 25 januari:** Bewoners van instellingen die gebruik maken van de huisarts.
 - Doelgroep is ca. 77.000 personen
 - Zij krijgen het vaccin van Moderna
 - In samenwerking met huisartsenposten
 - Toestemming nodig
- **Vanaf 26 januari:** Thuiswonende 90-plussers
 - Doelgroep is ca. 90.000 ouderen
 - Mobiele ouderen worden bij centrale locaties GGD'en gevaccineerd
 - Zij krijgen BioNTech/Pfizer-vaccin
 - Uitnodigen door huisarts
 - Niet-mobiele ouderen krijgen vaccinatie via de huisarts
- **Eerste week februari:** Thuiswonende 85-90-jarigen (aanpak vergelijkbaar met 90-plussers)
 - Ca. 220.000 mensen
 - Uitnodigen via RIVM gebeurt gefaseerd en hangt af van de levering van vaccins

3. Uitvoering vaccineren (5)

- **Vanaf medio februari en afhankelijk van goedkeuring AstraZeneca (mogelijk eind januari), leveringen en geschiktheid voor deze groepen:**

- Zorgmedewerkers in gehandicaptenzorg, wijkverpleging en WMO ondersteuning
- Bewoners en medewerkers intramurale GGZ
- Overige thuiswonende (niet)mobiele 60-plussers (naast 85-plussers) bij huisartsen en GGD-en

Ook starten we zo snel als mogelijk met:

- 18-60 met medische indicatie via de huisarts
- BES/CAS alle zorgmedewerkers; Sint Eustatius en SABA alle bewoners, BES CAS alle 60-plussers

In Q2 volgen dan de:

- Overige zorgmedewerkers
 - 18-60 zonder medische indicatie
 - Overige bewoners BES/CAS
- Afhankelijk van toekomstig GR-advies en beschikbaarheid van andere vaccins

3. Uitvoering vaccineren (6)

- Voor de start van de **lente (21 maart)** is in het streven om in ieder geval een eerste vaccin aangeboden te hebben aan de meest kwetsbare mensen en de mensen die voor hen zorgen.
- Voor de start van de zomer alle prioritaire groepen die genoemd zijn door Gezondheidsraad.
- Voor de herfst is het streven alle mensen die in aanmerking komen voor een vaccinatie deze te hebben aangeboden (Q3)

NB Tijdpad en tempo waarmee gevaccineerd kan worden is wel afhankelijk van leveringen van de vaccins.

3. Uitvoering vaccineren (7)

Er zijn verschillende partijen betrokken bij de uitvoering van de vaccinaties (naast het RIVM, apotheken, logistieke partijen ed)

- **GGD'en: centrale locaties, BioNTech/Pfizer, later AstraZeneca**
 - Zorgmedewerkers verpleeghuizen sinds 6 januari
 - Vanaf 26 januari thuiswonende 90-plussers
 - Vanaf week 1 februari thuiswonende 85-plussers
 - Tevens: zorgmedewerkers gehandicaptenzorg, wijkverpleging, WMO ondersteuning, mobiele thuiswonende 60-plussers, 18-60 jarigen (met huisartsen)
- **Ziekenhuizen, BioNTech/Pfizer**
 - Zorgmedewerkers directe COVID-zorg
 - Ondersteuning bijv. vaccinerende huisartsen

3. Uitvoering vaccineren (8)

Er zijn verschillende partijen betrokken bij de uitvoering van de vaccinaties (naast het RIVM, apotheken, logistieke partijen ed)

- **Huisartsen(posten), Moderna, AstraZeneca**
 - Instellingen/kleinschalige vormen waar huisarts medische verantwoordelijkheid draagt: via de HAP's
 - (niet) mobiele thuiswonende 60-plussers
 - 18-60 jarigen met een medische indicatie
 - 18-60 jarigen (met GGD-en)
- **Instellingsartsen / werkgever, BioNTech/Pfizer, AstraZeneca, Moderna**
 - Instellingen/kleinschalige vormen waar instellingsarts medische verantwoordelijkheid draagt
 - Intramurale GGZ cliënten
 - Overige zorgmedewerkers

3. Uitvoering vaccineren (9)

GGD-en: centrale locaties

• Capaciteit

- Bepalend zijn aantal beschikbare vaccins
- Nu 10.000 per dag, 70.000 per week
- In februari: 200.000 per week
- Vanaf april: 400.000-500.000 per week
- Vanaf mei mogelijk: 600.000-700.000 per week

• Locaties

- Nu 25 centrale locaties
- Uitgroei naar 35-40 locaties in februari
- 100 s, m, l, xl, locaties in april
- In februari: 200.000 per week

• Huisartsen: werken samen met GGD tot totaal van 1 mln vaccinaties per week in april

- Ervaring met griepvaccinatie, ruim 3 mln. Vaccinaties voor doelgroep griepvaccinatie
- Samen met GGD-en: 18-60 jarigen en 60-plussers

	Prikken/uur:	18
	Uren per dag:	12
	Priklijnen	ppd
S locatie	2	400
M locatie	4	800
L locatie	8	1600
XL locatie	12	2400

• Personeel

- 1800 waarvan 350 prikkers
- Vanaf februari: 1400 (700 fte) nodig op priklocaties
- Van GGDén, uitzendbureaus, Rode Kruis ed.

4. Beschikbare vaccins

BioNTech/Pfizer

- 21 december 2020 toegelaten
- Eigenschappen:
 - ✓ Verpakking: 975 doses per verpakking (ca. 6 doses per flacon)
 - ✓ Houdbaarheid: bewaren bij -75°C , na ontdooien max. 5 dagen
 - ✓ 2e vaccinatie na 6 weken (was eerst 3 weken)
 - ✓ Moet worden verdund met zoutoplossing
 - ✓ vaccin werkt goed bij volwassenen, ouderen en medische risicogroepen

Moderna

- 6 januari 2021 toegelaten
- Eigenschappen:
 - ✓ Verpakking: 100 doses (10 flacons met 10 doses)
 - ✓ Houdbaarheid: 30 dagen bij 2-8 $^{\circ}\text{C}$
 - ✓ 2^e vaccinatie na 28 dagen
 - ✓ Vervoersbewegingen beperkt
 - ✓ vaccin werkt goed bij volwassenen, ouderen en medische risicogroepen

AstraZeneca

- Nog niet beschikbaar; in afwachting van toelating / goedkeuring
- Wordt op 29 januari verwacht
- Eigenschappen: afhankelijk van EMA rapport

Andere vaccins zoals Janssen worden niet eerder verwacht dan Q2 (april)

4. Aankoop vaccins

- Nederland koopt vaccins in samen met de overige EU-lidstaten. Tot nu toe met zes fabrikanten, meer kunnen volgen.
- Lidstaten hebben recht op pro-rata deel (bevolkingsomvang), voor Nederland 3,89%.
- Nederland neemt van alle overeenkomsten ten minste ons pro rata deel af
- Daarnaast bij elke gelegenheid een deel afgenomen van wat andere landen niet wilden en meegedaan aan alle optie-contracten
- Nederland heeft al recht op 71 miljoen doses, waarvan 6,1 miljoen surplus dat andere landen niet hebben afgenomen.
- Op basis van de aanvullende overeenkomsten nog 16 miljoen doses meer (indien betreffende vaccins toegelaten).
- Uitgangspunt bij aankoop is: vaccinatie van de meest kwetsbare groepen uit het GR-advies, en vaccinatie voor Q3.
- Daarom wanneer fabrikanten met extra aanbod komen in Q4 of later (Moderna), dan niet altijd inkoop.

4. Leveringen (1)

- Tot nu toe zijn alleen van BioNTech/Pfizer en Moderna concrete leveringsoverzichten ontvangen voor de komende weken.
- De vaccins worden per week geleverd volgens een leveringsschema
- Op basis hiervan bepalen we in welke hoeveelheden vaccins kunnen worden ingezet.
- Helaas worden leveringsschema's soms tussentijds aangepast door producenten, hierdoor komen leveringen later of worden minder vaccins geleverd.
- Denk aan beperkte terugval van levering BioNTech/Pfizer; heeft geen significante invloed op de vaccinatiestrategie

Gepland leverschema Q1 2021 (doses)

	BioNTech/Pfizer	Moderna
<i>Geleverd in 2020</i>	164.775	
Week 1	123.825	-
Week 2	154.050	13.200
Week 3	92.430	-
Week 4	189.540	19.200
Week 5	159.120	-
Week 6	159.120	48.000
Week 7	189.540	-
Week 8	200.070	141.600
Week 9	196.560	-
Week 10	212.940	n.n.b.
Week 11	212.940	n.n.b.
Week 12	212.940	n.n.b.
Week 13	212.940	n.n.b.

4. Leveringen (2)

Tabel Indicatief leveringsoverzicht 2021 (x 1mln)

(x 1mln)	dec-20	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	Totaal
BionTech/Pfizer	0,165	2,7	7,5	6,9	2,6	-	19,8
Moderna	0	0,4	1,36	2,3	2,1	-	6,2
AstraZeneca	0	4,5	5,2	2	-	-	11,7
CureVac	0	0	2,3	2,8	2,8	2,8	10,7
Janssen	0	0	3	6	2,3	-	11,3
Sanofi	0	-	-	-	5,85	5,85	11,7
Totaal	0,165	7,6	19,4	20	15,7	8,7	71,5

NB Vanwege productieproblemen bij AstraZeneca zullen de leveringen significant lager zijn

5. Meer mensen sneller beschermen

- Epidemiologische situatie, met de opkomst van de Britse variant, vraagt om versnelling van de uitvoering.
- Dit leidt tot de volgende aanpassingen van de uitgangspunten:
 - **Tweede prik BioNTech/Pfizer uitstellen:** van tweede prik in de 3e week naar in de 6^e week.
 - **Voorraadbeheer:** in plaats van 100% voorraad, 50% voorraad voor de tweede vaccinatie. Dit biedt een goed evenwicht tussen enerzijds voldoende marge om wisselingen in de leveringen op te kunnen vangen, en anderzijds vaccinatie te kunnen versnellen.
 - **Minder spillage:** in plaats van uit te gaan van een spillage van 10% naar een spillage van 5%.
 - Tot slot is een **aanpassing gemaakt in de vaccinatiegraad** waarmee wordt gerekend, om te komen tot juiste inschattingen van de benodigde vaccins: van 75 → 85%.

Rijksoverheid

5. Meer mensen sneller beschermen

Aanpassingen in het voorraadbeheer

- Vaccin blijft zo kort mogelijk op voorraad liggen.
- Echter, voor iedereen die gevaccineerd wordt moet – na zes weken – ook een tweede dosis beschikbaar zijn.
- 50% van het BioNTech/Pfizer vaccin wordt bewaard voor de tweede prik.
- Dit is een veiligheids- en werkvoorraad, waarbij rekening wordt gehouden met leveringszekerheid. We zijn vatbaarder voor tegenvallers, maar dit is een aanvaardbaar risico.
- Alle doses op voorraad zijn reeds gealloceerd.
- Voorraad daalt de komende weken van 370.000 naar 134.000 in week 8. Daarmee is de buffervoorraad in week 8 kleiner dan de gemiddelde weeklevering.
- Verder dan dit moeten we niet gaan. Vinden we niet aanvaardbaar i.v.m. veiligheid. Vanzelfsprekend monitoren we de uitwerking van de huidige uitgangspunten.

alleen samen krijgen we
corona onder controle

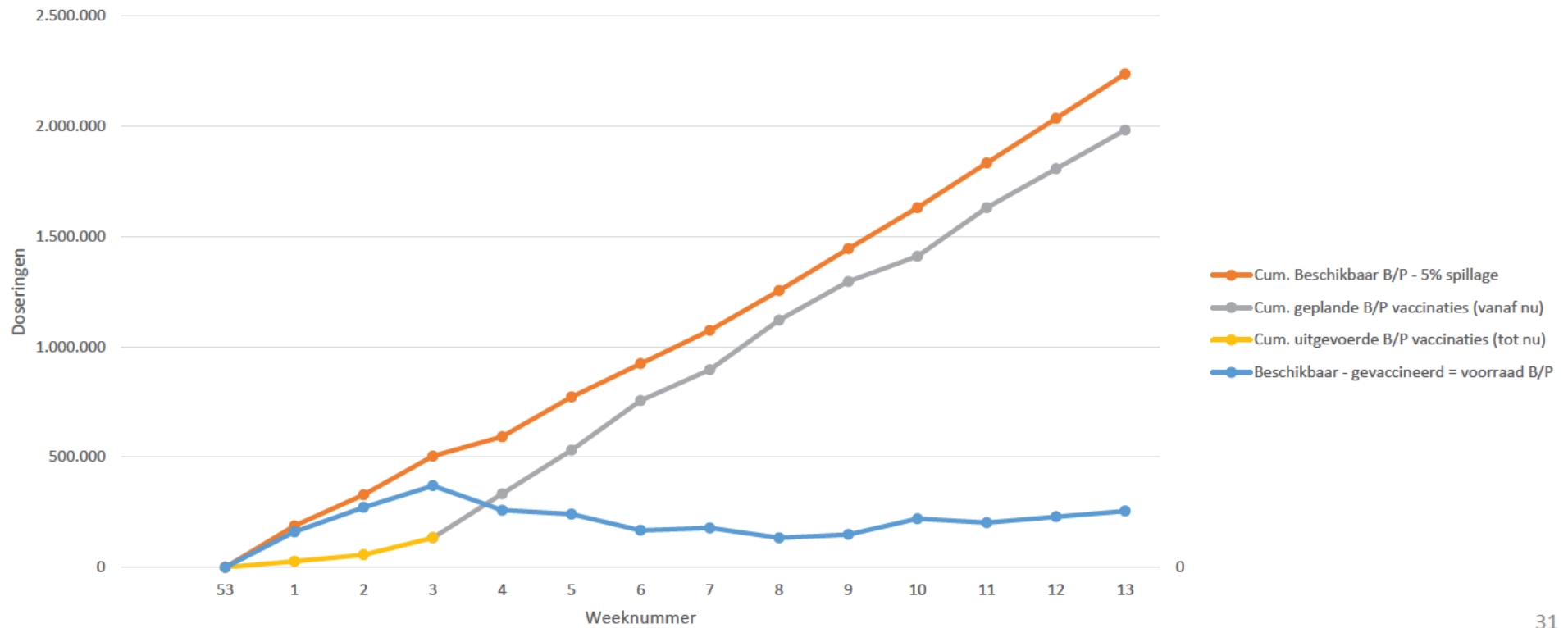

5. Meer mensen sneller beschermen

Aanpassingen in de strategie

Grafiek huidige stand van voorraden en vaccineren

5. Meer mensen sneller beschermen

Door aangepaste voorraadbeheer is het mogelijk om:

- Kwetsbare groepen eerder te vaccineren, concreet:
 - Thuiswonende 90-plussers ontvangen op 26 januari uitnodiging voor vaccinatie
 - Thuiswonende 85-plussers ontvangen in week 1 februari uitnodiging voor vaccinatie
- In plaats van startend medio februari

6. Actuele ontwikkelingen en vervolgstappen

- **Vertraagde levering AstraZeneca**
- Op 22 januari heeft AstraZeneca aangekondigd in Q1 minder doses te kunnen leveren
- Er waren 4,5 mln doses voorzien in Q1.
- De levering zal fors kleiner zijn, hetgeen een temporisering van de uitvoering van de vaccinatiestrategie met zich mee zal brengen. De consequenties worden nog bekeken.
- Overleg met AstraZeneca, de Europese Commissie en overige Europese landen is gaande.
- **Gezondheidsraad advies AstraZeneca gaat in op:**
- doelgroepenadvies en contra-indicaties, inzet AstraZeneca vaccin bij de jongste leeftijdsgroep van 60-70 jaar en inzet AstraZeneca vaccin bij mensen van 18-60 jaar met een medische indicatie
- **Lopend onderzoek naar effectiviteit vaccin voor jongeren onder 18 jaar**

6. Actuele ontwikkelingen en vervolgstappen

Samenhang vaccineren, testen en afschalen maatregelen

- Volgens OMT en GR hangt de mogelijkheid om beperkende maatregelen af te schalen bij een bepaalde mate van bescherming van de meest kwetsbaren samen met verschillende factoren.
 - Vaccinacceptatie onder de meest kwetsbaren,
 - Vaccineffectiviteit tegen ziekte en ernstige ziekte onder de meest kwetsbaren.
 - Omdat er altijd mensen zijn die niet gevaccineerd kunnen worden is van belang dat infectiedruk laag blijft. Het pakket aan bestrijdingsmaatregelen moet volgens OMT en GR voldoende effectief zijn om het reproductiegetal onder de 1 te houden.
- De beschikbare vaccins van Moderna en BioNTech/Pfizer zijn effectief in het voorkomen van ziekte/sterfte. Er is echter nog veel onduidelijk over de mate waarin de beschikbare vaccins ook beschermen tegen transmissie van het virus. Dit wordt momenteel onderzocht.

7. Communicatie

- Coronadashboard
- Publiekscampagne sinds medio december, veel aandacht voor online
- www.coronavaccinatie.nl
- RIVM voor professionals: <https://www.rivm.nl/covid19vaccinatieprofessionals>
- Callcenter 0800-1351 voor publieksvragen
- Steffiemodule: corona.steffie.nl/vaccinatie
- Toolkits voor specifieke publieks- en professional gerichte communicatie
- Deelname aan talkshows etc.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Einde.

Click & collect in de detailhandel

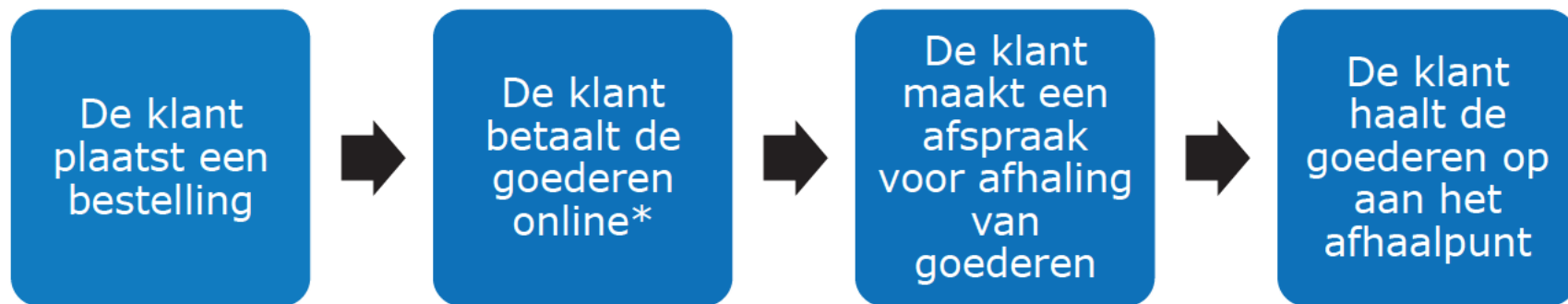
- › 27 januari 2021
- › *Nadrukkelijk: niet ter besluitvorming, maar ter verkenning: hoe zou click & collect er uit kunnen zien?*

Wat is click & collect?

- > Met click & collect bestellen klanten producten op voorhand en halen ze deze op afspraak af bij een afhaalpunt.
- > Uitgangspunt is geen direct contact tussen klant en winkelpersoneel en tussen klanten onderling.

*Betalen kan ook bij het afhalen van de goederen. In dat geval rekent de klant bij voorkeur contactloos af.

Voorwaarden click & collect

- › **Op geen enkel moment komt het winkelpersoneel binnen 1,5 meter van de klant.** Dit geldt ook voor klanten onderling.
- › De klant doet op afstand een (online) bestelling.
- › De klant krijgt een bevestiging met een tijdslot wanneer hij de bestelling moet ophalen. Afhalen kan alleen binnen het afgesproken tijdslot.
- › De afspraakbevestiging bevat alle praktische informatie voor het vlot en veilig afhalen van de bestelling.
- › De klant komt in zijn eentje om de bestelling af te halen. Wanneer de klant klachten heeft, die bij COVID-19 horen, gaat het afhalen van de bestelling naar een ander moment.
- › Winkelpersoneel zet de bestelling klaar en de klant pakt deze bij de ingang of de bestelling wordt in de auto gezet.
- › Rekening houdend met alle hygiënemaatregelen (mondkapjes, evt aangegeven routes, desinfectie enz) rekent de klant contactloos af (online, met contactloos pinnen of op rekening).
- › Klanten komen niet bij elkaar in de buurt.

Afbakening en monitoring

- > **Click & collect kan – indien gewenst – een tussenstap zijn in aanloop naar heropening van de detailhandel.**
- > Het voorstel is om click en collect generiek in te voeren voor alle typen winkelgebieden.
- > Gemeenten monitoren de eventuele drukte die ontstaat rondom de winkels.
- > Iedere gemeente heeft eveneens een plan waarin maatregelen zijn beschreven die zowel proactief als reactief kunnen worden genomen om drukte te reguleren of tegen te gaan. De opzet voor dit plan zat bij de stukken voor het VB van 21 december.
- > **Als het te druk wordt, grijpen burgemeesters terug op hun lokale bevoegdheden.** Dit betreft onder meer de mogelijkheid tot het sluiten van toegangswegen, parkeergarages, winkelstraten en winkels.
- > *NB: nav opmerkingen in het DOC op 27/01 over de laatste 2 punten wordt nog nader overlegd met BZK/VNG/VR'S/J&V/EZK*

Hoe werkt het in andere landen?

- > In de meeste Europese landen (waaronder Frankrijk, België, Oostenrijk én Duitsland) is click en collect tijdens de sluiting van niet-essentiële detailhandel toegestaan.
- > **Er zijn goede voorbeelden en blauwdrukken van verschillende winkel(ketens) die ter inspiratie kunnen dienen.**
- > Werken met een tijdslot werkt daar goed en voorkomt drukte (dezelfde ervaring zien we met het afhaaloket in de horeca).
- > Om de veiligheid te waarborgen wordt gewerkt met een beperkt aantal tijdsloten (bijv. 12 per uur), zodat er maar één klant tegelijk een bestelling ophaalt.
- > Er is nooit fysiek contact tussen medewerker en klant. Aan de servicedesk worden alleen contactloze pinbetalingen geaccepteerd en worden alle veiligheidsmaatregelen in acht genomen.

Voor – en nadelen

Voordelen

- > Invoering bedient de bestaande consumentvraag en **helpt bij het voorkomen van drukte bij heropening van de winkels.**
- > De beperkte omzet helpt ondernemers bij het (deels) terugverdienen van vaste lasten en verkleint kans op faillissement.
- > Click & collect vermindert de druk op de pakketpost.
- > Horeca en detailhandel worden gelijkgeschakeld. Ervaring met horeca laat zien dat afhalen veilig en zonder drukte kan.
- > Het verschil tussen grote retailers (met sterk online kanaal) en kleine lokale winkeliers wordt verkleind

Nadeel

- > **Het aantal vervoersbewegingen zal met click & collect toenemen en strookt niet met de boodschap 'blijf thuis'.**

Implementatie en tijdsplan

- > Om click & collect in te voeren is een wijziging van de ministeriële regeling noodzakelijk (wordt voorbereid).
- > Voor invoering is gezamenlijke en heldere communicatie van de overheid, van branches naar ondernemers en richting burgemeesters nodig.
- > Brancheorganisaties kunnen 'blauwdrukken'/ voorbeelden verstrekken (vergelijk met protocol).
- > Click&collect is een van de maatregelen die overwogen kan worden bij de besluitvorming op 2 februari.
- > Om op dat moment geen discussie meer te hebben over hoe click&collect dan zou werken, willen we vooraf de vormgeving delen in DOC (27/01) en ACC (28/01).

MINISTERIËLE COMMISSIE
COVID-19

Kenmerk : 3749376

AGENDA

Vergadering te houden op vrijdag 29 januari 2021
in de Rolzaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 10.30 uur

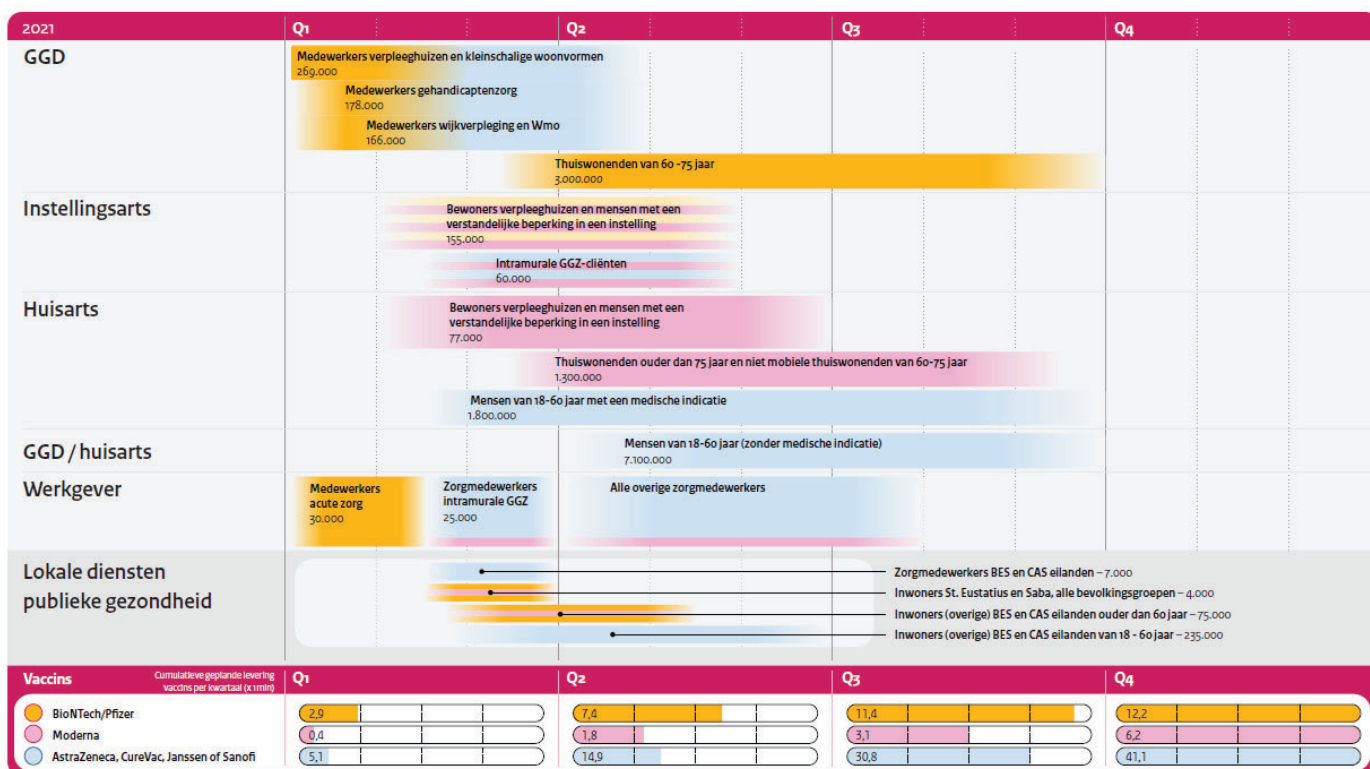
-
1. Mededelingen
 2. Algemeen beeld =
 3. Routekaart en afschalingsstrategie (Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) 0
 4. W.v.t.t.k.

- + stukken zijn bijgevoegd
- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken
- A aanbiedingsdatum

Departementaal vertrouwelijk

Discussiepunten¹ ten behoeve van de reflectie bijeenkomst van de Ambtelijke Commissie Covid-19 (ACC-19) op donderdag 14 januari 2021.

In de ACC-19 van maandag 4 januari 2021 is besloten de reflectie ACC-19 op donderdag 14 januari 2021 te benutten voor een brede gedachtewisseling over vaccineren, testen en maatregelen en de onderlinge relaties. Voorliggende bespreeknota biedt enkele handvatten om dit gesprek te voeren.

Figuur 1.

Door het inzetten van een bepaalde vaccinatiestrategie en testbeleid, kan er nagedacht worden over hoe dat effect heeft op de huidige maatregelen om het COVID-19 virus te beheersen. Begin december heeft het RIVM toegelicht dat vaccineren en testen niet onderling uitwisselbaar zijn: testen blijft nodig om de effectiviteit van vaccins (zowel in bescherming van individuen als ten behoeve van transmissiereductie) in de praktijk te kunnen bepalen. Ook is testen nodig om zicht te houden op de verspreiding van het virus. Tegelijkertijd kan een lagere vaccinatiegraad niet ondervangen worden door grootschalig te testen.

¹ Al het bovenstaande zijn nadrukkelijk discussiepunten en geen beleidsvoorstellen.

Discussiepunten

- I. Nu zijn het reduceren van mortaliteit (beschermen van kwetsbaren) en het voorkomen van overbelasting van de zorg de leidende doelen. Daarom worden kwetsbaren en hun zorgverleners eerst ingeënt en pas daarna de personen tot 60 jaar. Dit volgt uit de advieslijn van de Gezondheidsraad.
Vraag voor de ACC: in hoeverre onderschrijft u deze aanpak?
- II. De vaccinatiestrategie voor de eerste doelgroepen is vastgesteld. De laatste doelgroep in de huidige strategie betreft mensen van 18 tot 60 jaar zonder medische indicatie.
Vraag voor de ACC: In hoeverre willen we binnen deze groep personen onder 60 jaar differentiëren, denk aan:
 - a) Beginnen met de (leeftijds)groep die het meeste bijdraagt aan de verspreiding: 20 tot 40 jaar
 - b) Voorkomen van overbelasting van de zorg: van oud naar jong
 - c) Voorrang voor bepaalde beroepsgroepen
 - d) Zo efficiënt mogelijk, waarbij de beschikbaarheid van specifieke vaccins, uitvoeringscapaciteit (GGD-en, huisartsenpraktijken), logistieke kenmerken bepalend zijn
- III. Voor de beeldvorming (en begrijpelijkheid) is wenselijk dat de doelgroepenvolgorde binnen de vaccinatiestrategie niet regelmatig lijkt te wijzigen.
Vraag voor de ACC: Hoe kan hier in de publiekscommunicatie rekening mee gehouden worden, zodat dit niet aan wendbaarheid inboet?
- IV. Hoe zorgen we dat we, ondanks de Engelse variant:
 - a) Terugkeren van lock-down naar de 1.5m-samenleving (oktober-pakket, waarbij winkels en droge horeca open waren)
 - b) bijeenkomsten mogelijk maken
 - c) De samenleving op termijn grootschaliger kunnen heropenen?
- V. Als straks redelijk grote groepen gevaccineerd zijn blijven de basismaatregelen (afstand houden etc.) nodig. Dit o.a. doordat voorlopig onzeker is in hoeverre sprake is van transmissiereductie. Tegelijk zal het begrip voor deze maatregelen voor de mensen die al een vaccin hebben gehad vermoedelijk minder worden.
Vraag aan de ACC: Hoe moeten we hier mee om gaan?
- VI. *Vraag aan de ACC: In hoeverre kunnen maatregelen worden aangepast voor activiteiten met personen die gevaccineerd of (binnen een specifieke termijn) negatief getest zijn?*
- VII. Voor het succes van de Coronabestrijding is belangrijk dat burgers zich aan de regels (basisregels, zich laten testen, deelname BCO, quarantaine en isolatie) blijven houden. Het draagvlak voor deze maatregelen is, zeker nu er een gevoel van veiligheid kan ontstaan doordat delen van de bevolking gevaccineerd zijn, een aandachtspunt. *Vraag aan de ACC: Welke nieuwe wegen van gedragsbeïnvloeding kunnen ingeslagen worden ter bevordering van naleving van de regels?*

Achtergrondinformatie omtrent testen, vaccineren en maatregelen t.b.v. discussiepunten

In de toekomst zullen er bepaalde ontwikkelingen zijn die invloed hebben op deze 3 elementen, zoals:

- De komende maanden worden er validatiestudies afgerond van sneltesten die daarmee ook ingezet kunnen worden voor mensen zonder klachten. Het OMT ziet toegevoegde waarde voor de inzet van testcapaciteit om samenkomsten mogelijk te maken en inzet van testcapaciteit in het kader van het grootschalig risicogericht testen bij uitbraken. Het OMT is zeer kritisch op het aanwenden van testcapaciteit ter vervanging van de basis maatregelen zoals het loslaten van 1,5 meter maatregel en handen wassen, zij ziet daarin grote risico's.
- Mogelijkheden om bepaalde maatregelen los te laten worden onderzocht tijdens (eenmalige) samenkomsten in combinatie met een negatieve testverklaring in de Fieldlabs evenementen pilots.
- Voor het aanpassen van dit type maatregelen is groepsimmunititeit cruciaal. Groepsimmunititeit is afhankelijk van de vaccinatiegraad, de effectiviteit van het vaccin, ook t.a.v. transmissie van het virus op anderen en van immuniteit die is opgebouwd door het aantal mensen dat reeds Covid19 heeft gehad. Indien er nog geen sprake is van groepsimmunititeit maar de maatregelen minder goed worden nageleefd is het risico dat de zorg opnieuw overbelast raakt groot.
- Binnen het kabinet is besloten om voor een vaccinatiestrategie te kiezen waarbij prioriteit wordt gegeven aan het eerst beschermen van de kwetsbaren en de zorgmedewerkers, die voor deze kwetsbaren zorgen (voor de uitwerking, zie figuur 1)
- Dit besluit is gebaseerd op het GR-advies van 19-11. Hierin zijn ook ethische vraagstukken geprobeerd te beantwoorden. In dit advies heeft de GR de volgende 3 strategieën benoemd, waarvan strategie 1 werd aanbevolen door de GR:
 - o 1) Verminderen (ernstige) ziekte en sterfte als gevolg van COVID-19;
 - o 2) Terugdringen van verspreiding van SARS-CoV-2
 - o 3) Voorkomen van maatschappelijke ontwrichting
- Op basis van de stand van de wetenschap en uitgaande van het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames adviseerde de GR om te kiezen voor het verminderen van ernstige ziekte en sterfte (strategie 1). Dit advies heeft het kabinet overgenomen (zie Kamerbrief vaccinatiestrategie 20 november 2020 voor verdere toelichting).
- Daarnaast zijn er drie afhankelijkheden waar rekening mee gehouden dient te worden in de uitwerking van de vaccinatiestrategie:
 - o De geschiktheid van vaccins voor specifieke groepen;
 - o Het moment van beschikbaarheid van vaccins, en de aantallen waarin ze worden geleverd; en,
 - o De logistieke kenmerken van vaccins: leveringswijze, omvang e.d.
- Er is momenteel nog onduidelijkheid over de transmissie na een vaccinatie. Dit heeft veel invloed op de R-waarde. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de transmissie na een vaccinatie (onderzoek duurt ongeveer 2/3 maanden, wellicht langer). Als vaccinaties transmissie stevig remmen, dan kan o.b.v. modellering en advies GR gezien worden of met bijstelling van de prioritering meer kwalitatieve levensjaren te winnen zijn. Als dit in beperktere mate geldt, blijft het primair beschermen van de meest kwetsbaren via de nu gekozen volgorde vermoedelijk staan.
- Momenteel zijn er twee mutaties van het COVID-19 virus, de mutatie uit het Verenigd Koninkrijk en uit Zuid-Afrika. Beiden mutaties zijn ook in Nederland bekend geconstateerd. Deze varianten lijken besmettelijker te zijn, waardoor de R bij gelijkblijvende omstandigheden zal gaan stijgen. Hierdoor zal het belang van testen en maatregelen gaan toenemen.

Handout notitie Planbureaus en RIVM

Enkele samenvattende bevindingen van onze
advisering in het afgelopen jaar

tbv Reflectie ACC 14 januari 2021

Verbind behoeften samenleving aan korte en lange termijn perspectief *

- Op korte termijn heeft het beheersen van het virus prioriteit
- Met komst van vaccins is er licht aan het einde van de tunnel en gaan we richting herstel
- Flankerend beleid is nodig om negatieve gevolgen op terreinen van samenleving, economie en leefomgeving te verkleinen of voorkomen.
- Redeneer vanuit wat huishoudens, bedrijven, burgers en de samenleving als geheel nodig hebben, nu en op de langere termijn.
- Dit creëert bouwstenen om beleid gericht op de (middel)lange termijn aan de crisis te koppelen en biedt de samenleving perspectief.

NB korte termijn = wat is nu nodig om nadelige gevolgen virus te beheersen, middellange termijn = periode waarin maatregelen worden versoepeld, lange termijn = na het uitbannen van het virus.

* Adviesbrief Planbureaus/RIVM mei 2020

Wat is daarvoor nodig in de besluitvorming?

- Sterker verbinden korte aan lange termijn
- Meer integrale afwegingen tussen gezondheid – economie – samenleving – leefomgeving
- Overstijgen van losse crisismaatregelen en grotere doel blijven zien
- Dit vraagt om een groter herstelplan

Waarbij Planbureau's en RIVM:

- Kunnen bijdragen aan de kennisbehoefte vanuit een breed welvaartsperspectief en domeinspecifiek beleidsonderzoek

Aandachtsgebieden

De Planbureaus en het RIVM hebben eerder inzichten gedeeld en op langetermijneffecten gewezen bij deze aandachtsgebieden:

- Onderwijs
- Schulden
- Welvaart en productiviteit
- Arbeidsmarkt
- Veerkracht van binnensteden
- Volksgezondheid
- Kwetsbare groepen
- Groen herstel

Onderwijs

- De sluitingen PO en VO in het voorjaar leidden tot leerachterstanden, waarschijnlijk met name bij leerlingen uit meer kwetsbare gezinnen (lagere inkomens en opleidingsniveau)
- Of deze leerachterstanden kunnen worden ingehaald, is nog onduidelijk, maar zal in ieder geval vragen om extra aandacht van beleid
- Door schrappen van toetsen liepen ca. 14.000 kinderen een hoger schooladvies mis
- “Coronadiploma” mogelijk minder waard.
- Studenten in MBO en HO zullen – bewust of noodgedwongen – later afstuderen en een lager loon hebben gedurende een aantal jaren

Schulden

- Financiële risico's zijn er in het bijzonder voor zelfstandigen en mensen die werkloos raken
- Ruim 100.000 huishoudens kunnen na verlies van werk na halfjaar maandlasten niet meer dragen
- Voor bedrijven is een faillissementsgolf niet volledig uit te sluiten
- Private schulden kunnen doorwerken naar financiële sector
- Indien de crisis verergert kan de kapitaalpositie van banken verder onder druk komen te staan

Welvaart en productiviteit

- Directe impact restricties op productiviteit is (nog) niet bekend
 - Thuiswerken kent zowel positieve als negatieve kanten
 - Mogelijk hogere productiviteit sommigen door wegvallen woon-werkverkeer
 - Productiviteitsverlies bij thuiswerkende ouders
- Op lange termijn kans groot dat coronacrisis tot blijvende economische schade leidt
 - Via afname van investeringen en achterblijvend arbeidsaanbod
 - Maar ook via faillissementen van levensvatbare maar insolvabele (kennisintensieve) bedrijven
- De grootte van de schade hangt mede af van beleid
 - Steunbeleid voorkomt verlies kapitaal en kennis
 - Langdurige steun hindert normale dynamiek arbeidsmarkt en bedrijven.
 - Aanpassing aan structurele economische of technologische veranderingen blijft uit.

Arbeidsmarkt

- Novemberraming (CPB): arbeidsmarkt reageert doorgaans vertraagd op een economische crisis
 - Ondanks economisch herstel in 2021, stijgt de werkloosheid naar 6,1% (was 3,4% in 2019 en ca. 4% in 2020)
 - In een scenario met nieuwe grootschalige contactbeperkingen loopt de werkloosheid op tot 7,4% in 2021
- Langdurige werkloosheid kan leiden tot verlies van vaardigheden en lager persoonlijk inkomen (*scarring effecten*)
- Vooral laagopgeleiden en jongeren lopen groter risico op werkloosheid (vaak flexibel contract)
- Door structurele veranderingen, zoals automatisering of veranderingen in internationale waardeketens, kan mismatch op de arbeidsmarkt ontstaan.
- Deze mismatch zal in een periode van ongeveer 5 jaar verdwijnen; omscholing kan dat proces versnellen
- Thuiswerken als structurele optie stimuleren

Veerkracht van binnensteden

- Door Corona is het aantal passanten in de hoofdwinkelstraten en van horecagelegenheden een fractie van het niveau van voor de pandemie.
- Tot begin 2022 wordt een forse toename van de winkelleegstand verwacht. Deze leegstand kan niet zomaar worden opgevuld door de horeca.
- Juist de sterkere binnensteden (zoals Amsterdam, Haarlem en Utrecht) krijgen op korte termijn de hardste klappen. In zwakkere binnensteden kan de pandemie bestaande negatieve trends versterken.
- Op langere termijn blijven kernkwaliteiten zoals sociaal-culturele betekenis, centrale ligging en sfeer van binnensteden onverminderd van belang.
- De Nederlandse binnensteden lijken daarmee in het algemeen veerkrachtig genoeg om op termijn de economische gevolgen van de coronapandemie te kunnen doorstaan.

Volksgezondheid cq Gezondheidsimpacts

- De indirecte gezondheidsimpacts lopen via de afschaling van de zorg, veranderd gedrag & leefstijl en de mentale gezondheid. Op deze drie onderdelen zien we dat er gezondheidsverlies optreedt door de coronacrisis. De grootte van de gezondheidsimpact hangt mede af van:
- De gevolgen voor de verschillende aspecten van mentale gezondheid kunnen op MLT groter worden, indien de economische terugval zichtbaar wordt en de beperkingen op met name sociale contacten langer aanhouden.
- Hierbij lijkt er een stapeling van de gevolgen juist bij specifieke groepen (bijv lager opgeleiden) op te treden.
- Mentale gezondheid lijkt samen te hangen met de gedragsregels, zeker bij jongeren/jongvolwassenen. Gevoelens van eenzaamheid en slechtere mentale gezondheid nemen bij alle groepen toe met strengere maatregelen, maar vooral bij de jongeren.

Kwetsbare groepen

- **Ouderen** zijn kwetsbaar vanwege de impact op de gezondheid en hoge kans op sterfte.
- **Jongeren** zijn kwetsbaar vanwege hun kans op eenzaamheid en een grotere kans hebben op werkloosheid. Dat laatste geldt ook voor **laagopgeleiden** en mensen van **niet-westerse herkomst**.
- Mensen die zwaar lijden onder de crisis zullen naar verwachting meer moeite hebben om zich aan de maatregelen te houden dan anderen. Crisis vergroot tegenstelling tussen groepen.
- Het bieden van perspectief is voor kwetsbare groepen cruciaal.

Groen herstel

- Coronacrisis heeft tijdelijk een positief effect op de kwaliteit van de leefomgeving.
- Hardnekkige problemen met gevolgen voor de kwaliteit van de leefomgeving (zoals de uitstoot van broeikasgassen, verlies aan biodiversiteit en verspillend grondstoffengebruik) blijven urgent.
- Grote landen (o.m. Duitsland en Frankrijk) zetten in op coronaherstelbeleid dat anticipeert op de kansen voor economie en werkgelegenheid die de klimaattransitie biedt.
- Succesvol klimaatbeleid, waarbij de luchtkwaliteit ook verbetert, kan leiden tot een vermindering van 90-95% van de ziektelast door luchtverontreiniging.
- Benut de kansen die groen herstel biedt om ingezet beleid richting gezondheid, economie, werkgelegenheid en kwaliteit van de leefomgeving te versnellen.

Discussievraag reflectie ACC

- Hoe kunnen we de verbinding tussen de korte en de lange termijn blijven agenderen, koppelen aan besluitvorming en verbinden met de kennis van de Planbureaus en het RIVM?
- Hoe zorgen we dat deze verbinding, naast samenwerking met DG COVID, een plek krijgt in het gesprek met de ACC?

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

COVID-19

MCC-briefing
26 jan 2021

 & Cib-RIVM

5.1.2e

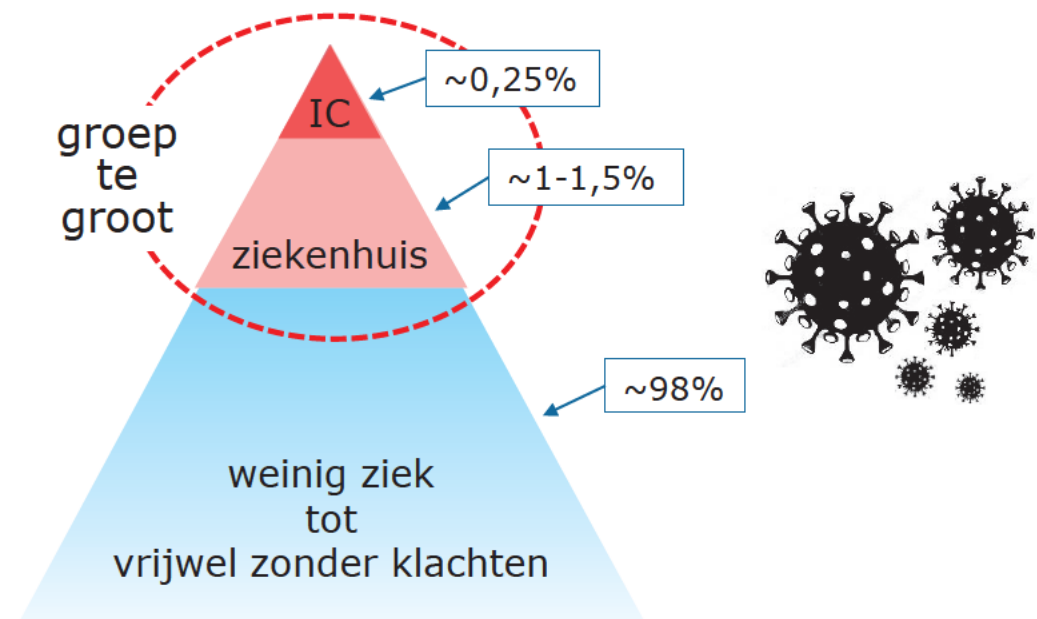
COVID-19 | overzicht

~100.000.000 bevestigde gevallen,
waarvan ~2.150.000 overleden
~én minder dan 10% bevestigd?!

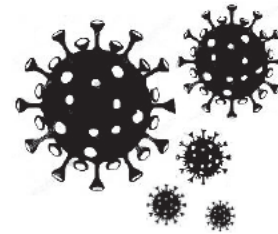
- > **Wat is het:**
 - novel Coronavirus-Infected Pneumonia
- > **De symptomen:**
 - incubatietijd: 6 dg (range 2-12 dg)
 - neusverkoudheid, hoesten en griepachtig ziektebeeld ± koorts
 - longontsteking, shocklong ('ARDS')
 - thrombose
- > **De oorzaak:**
 - SARS-CoV-2 (nieuw Coronavirus)
- > **Hoe verspreidt het virus:**
 - mens-op-mens
 - druppel en contact; aërosol-genererende procedures (op IC)
 - verspreiding van pre-symptomatische en symptomatische contacten
 - $R_0 \sim 2,5$; generatietijd $\sim 3-5$ dg

- > **Preventie en behandeling:**
 - handen wassen!!!
 - hygiënische maatregelen gericht tegen contact- en druppelinfectie ($\sim 1,5$ m)
 - adequate ventilatie!
 - handalcohol | ziekenhuis: cohorten, (isolatie)kamer, PBM, oogbescherming

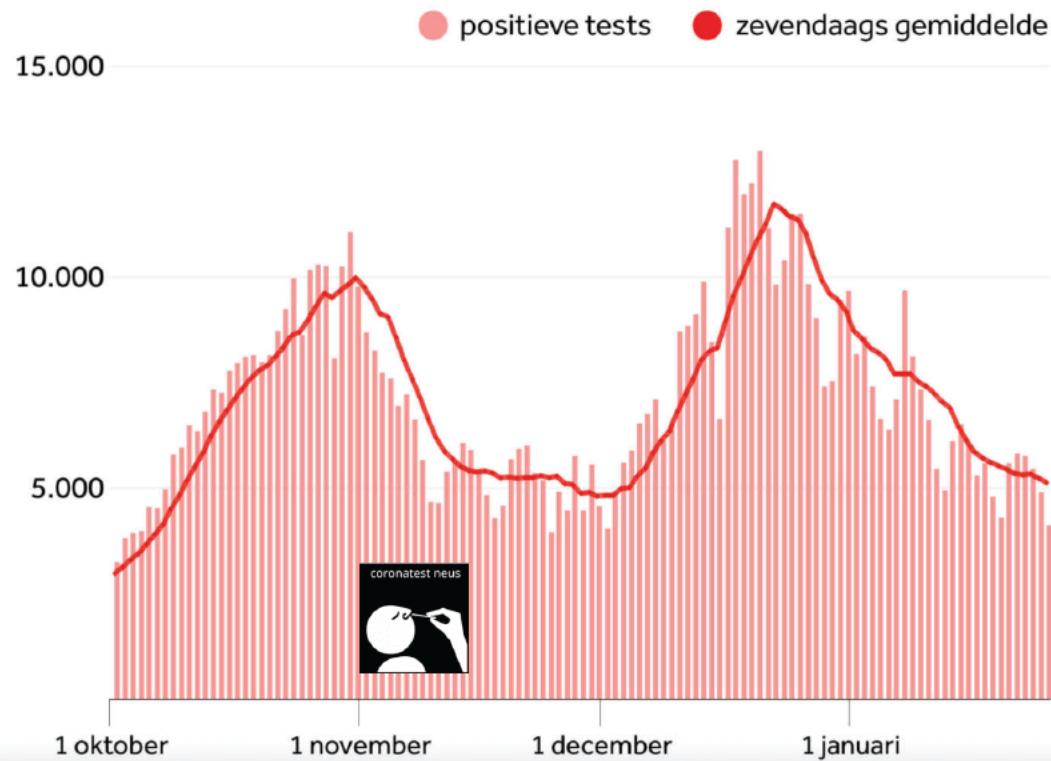

COVID-19

tweede golf in Nederland

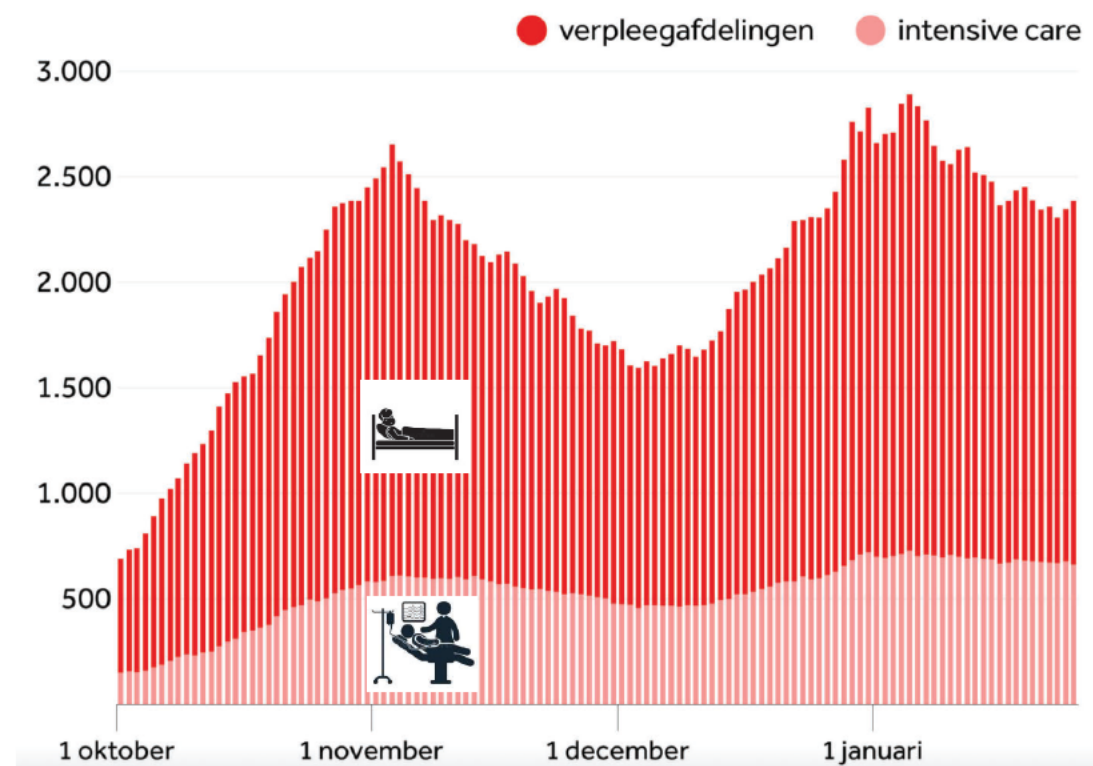
Door RIVM gemelde positieve coronatests

cf. RIVM/NOS/LCPS

Bron: RIVM

Ziekenhuisbezetting door coronapatiënten

COVID-19

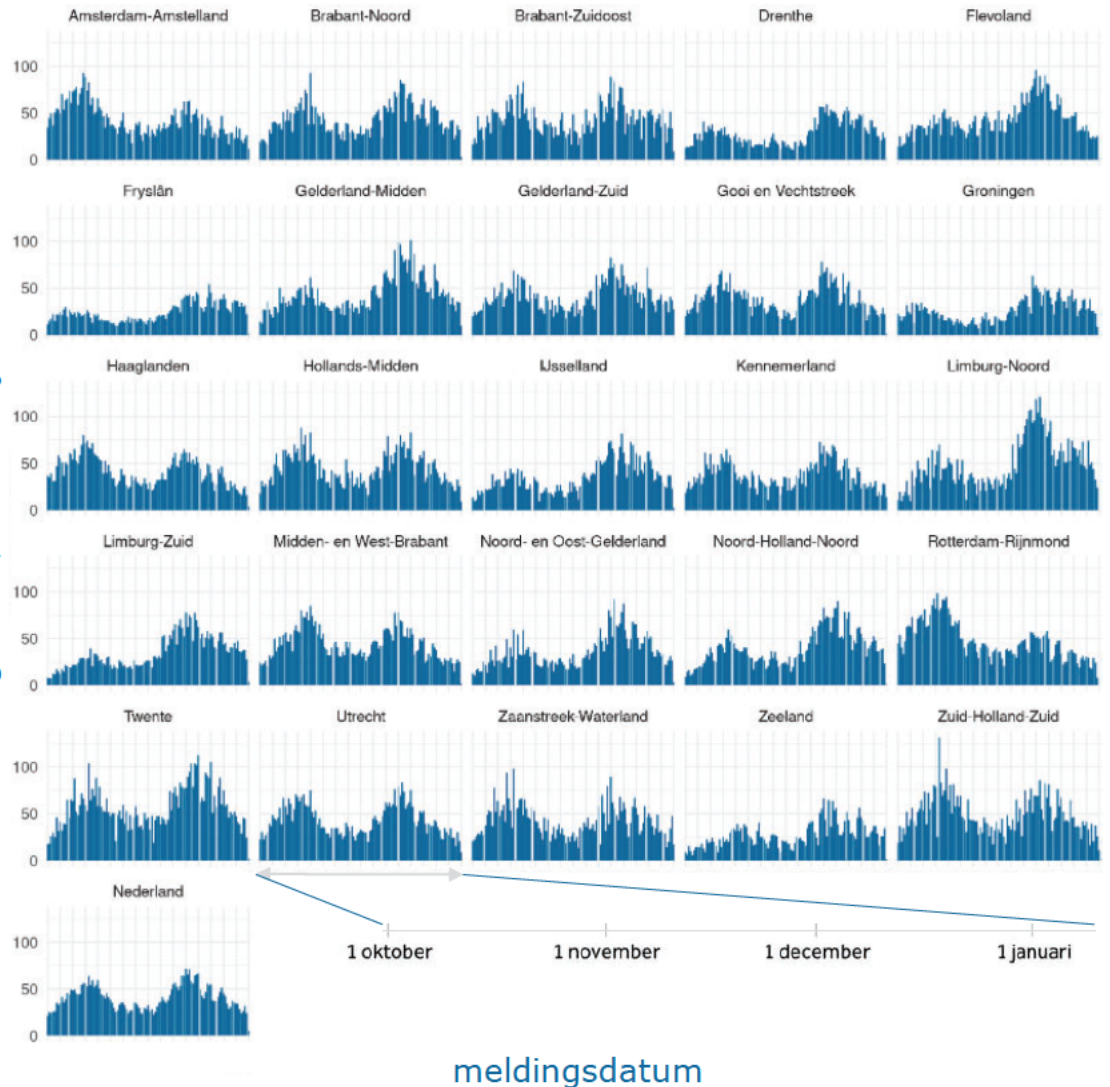
tweede golf in Nederland

Veiligheidsregio ³	Totaal gemeld	/100.000
Totaal gemeld	36532	209.9
Groningen	1032	176.1
Fryslân	1446	222.5
Drenthe	946	191.6
IJsselland	1135	213.6
Twente	1710	271.0
Noord- en Oost-Gelderland	1626	196.4
Gelderland-Midden	1776	254.9
Gelderland-Zuid	1552	276.4
Utrecht	2500	184.5
Noord-Holland-Noord	1838	277.3
Zaanstreek-Waterland	761	224.4
Kennemerland	982	178.6
Amsterdam-Amstelland	2034	190.0
Gooi en Vechtstreek	443	172.3
Haaglanden	1613	144.4
Hollands-Midden	1560	192.9
Rotterdam-Rijnmond	2109	159.4
Zuid-Holland-Zuid	1038	226.0
Zeeland	791	206.3
Midden- en West-Brabant	1931	171.4
Brabant-Noord	1546	235.7
Brabant-Zuidoost	2130	272.9
Limburg-Noord	1653	317.9
Limburg-Zuid	1592	266.6
Flevoland	788	186.3

- < 150
- 150-200
- 200-250
- 250-350

Aantal meldingen per 100,000 inwoners per regio, op GGD meldingsdatum, 1 okt - 21 jan

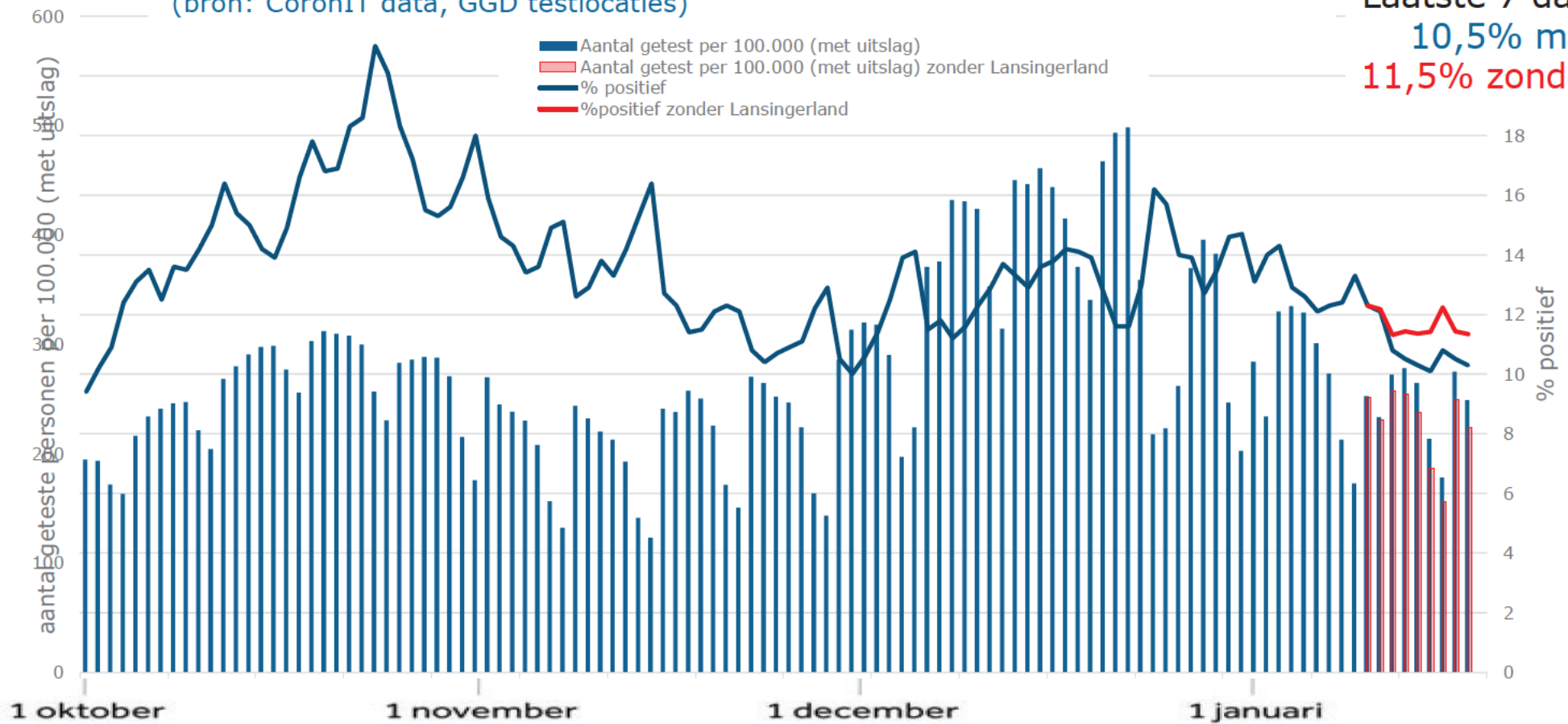

COVID-19

testen en percentage positief

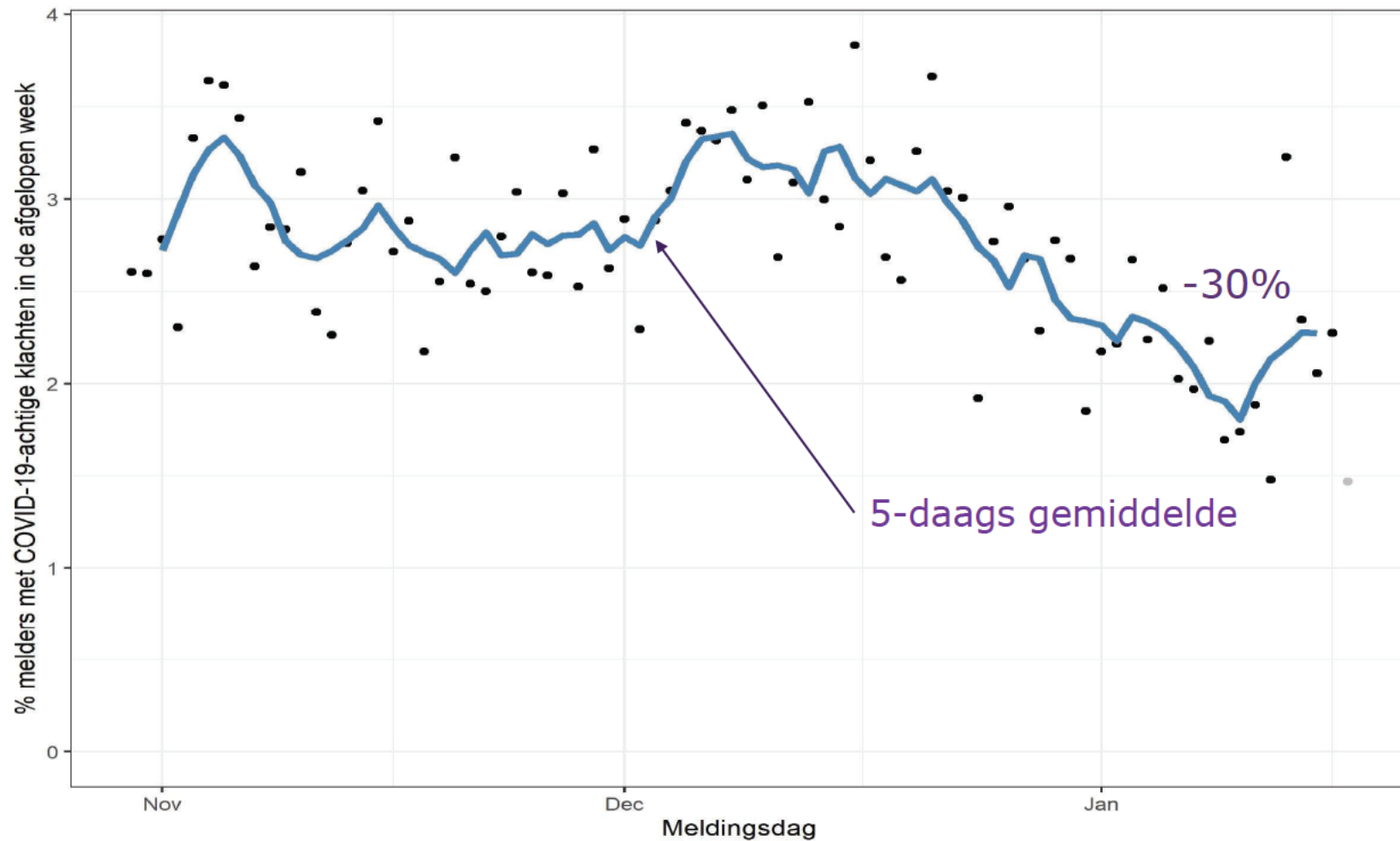
landelijk aantal testen per 100.000 en % positief, 1 okt- 19 jan
(bron: CoronIT data, GGD testlocaties)

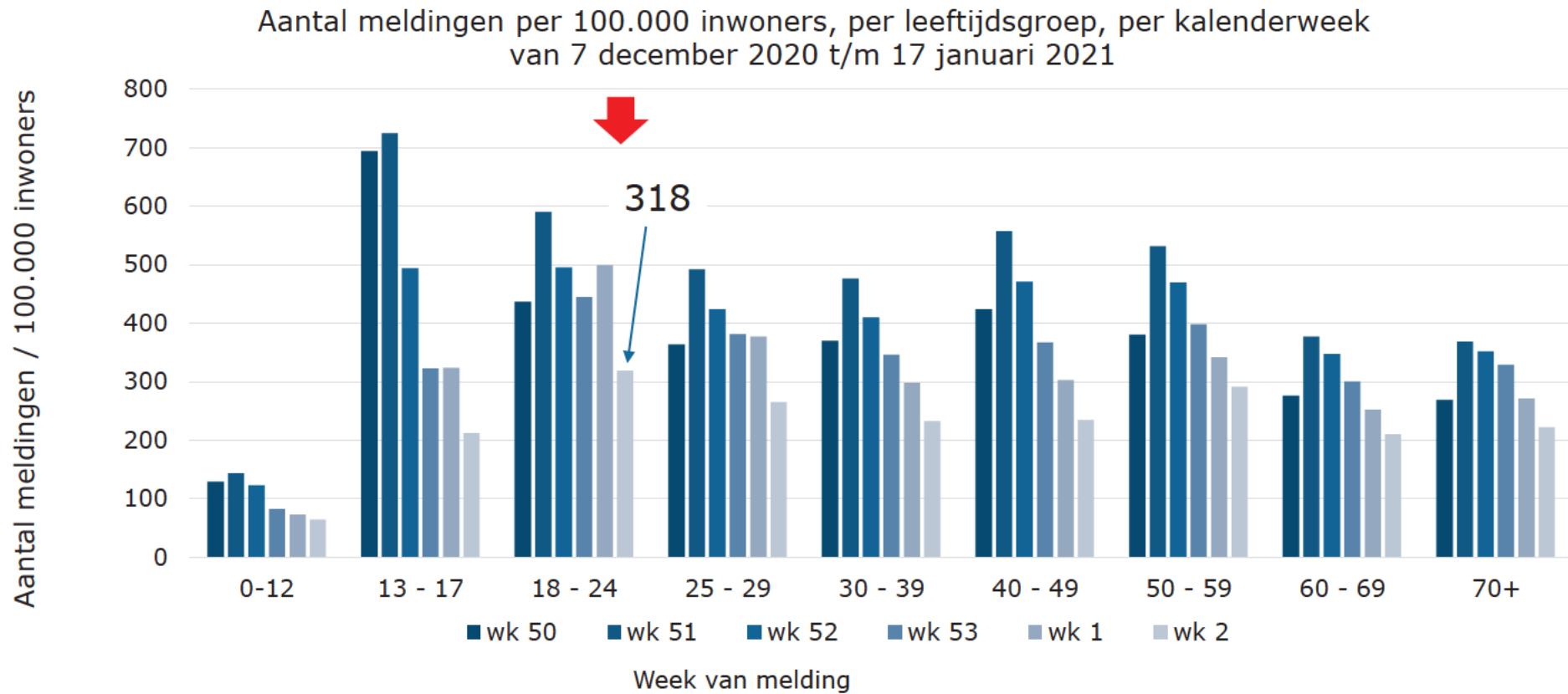
Laatste 7 dagen:
10,5% met LL
11,5% zonder LL

COVID-19

infectieradar – trend klachten

COVID-19 meldingen per leeftijd

COVID-19

Epidemiologie – ruraal vs steden

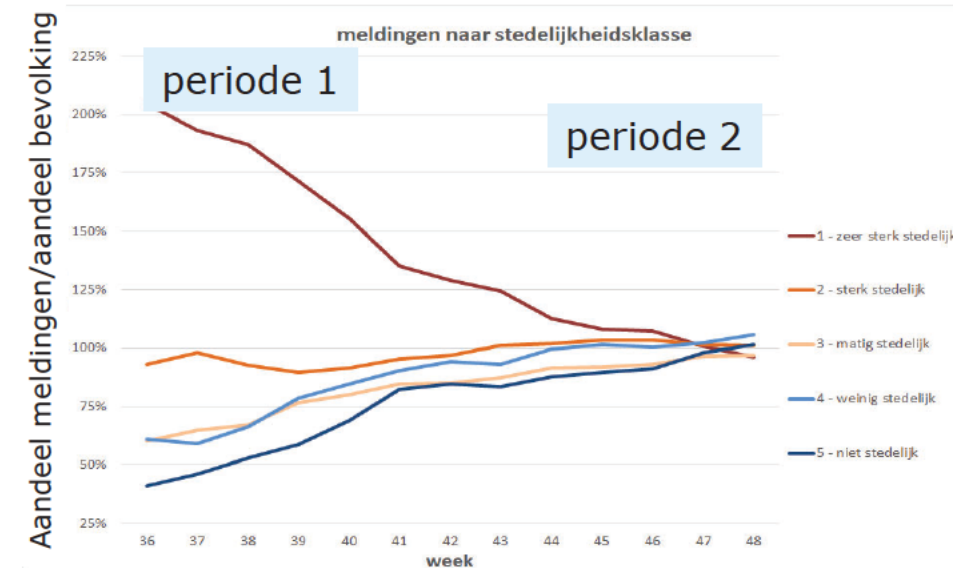
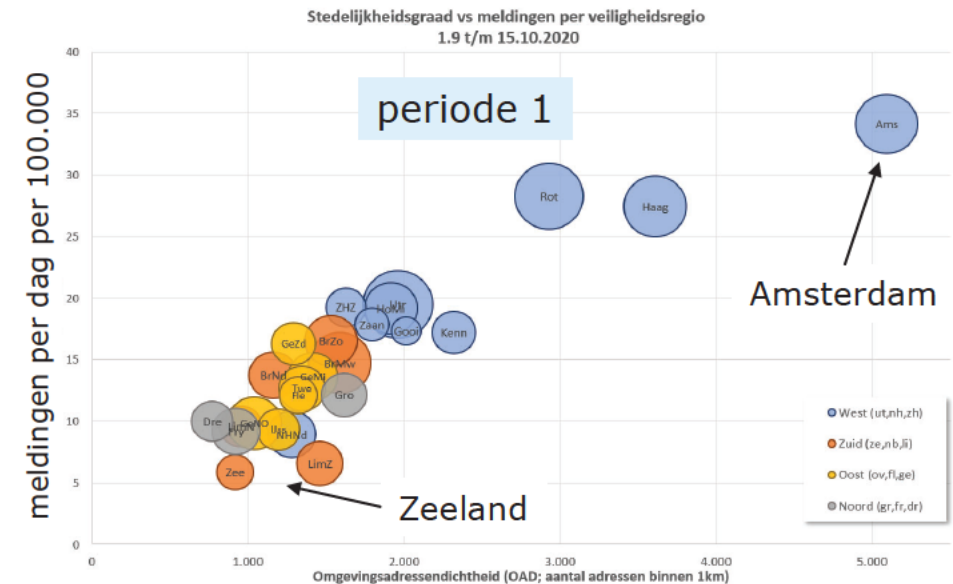
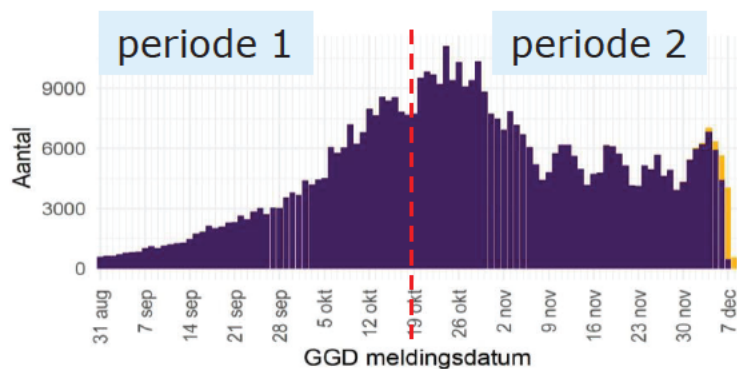

Scatterplot 'stedelijkheidsgraad' en meldingen per 100.000 inwoners, per veiligheidsregio

Grootte van bollen in verhouding met aantal inwoners

Correlatie stedelijkheid en toename incidentie:
de tweede golf is aangezwengeld in stedelijk gebied

binnen meest stedelijke regio's ook correlatie tussen stedelijkheid en incidentie (niet getoond)

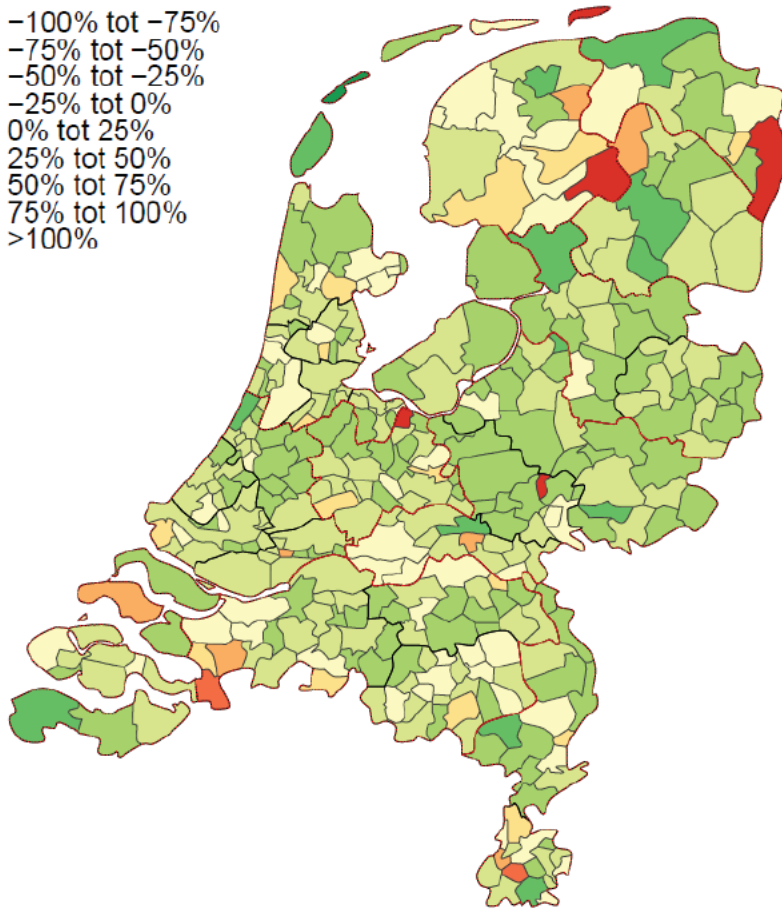
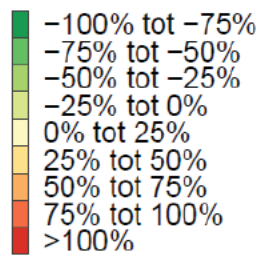

COVID-19

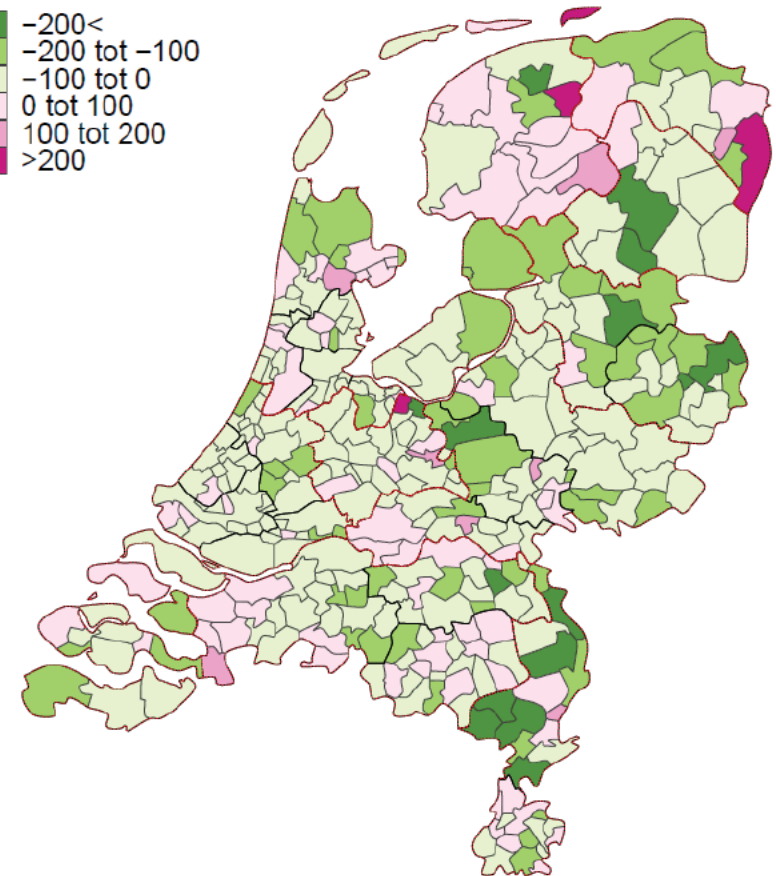
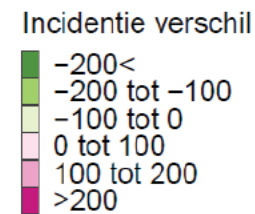
Incidentie per gemeente: januari

COVID-19 meldingen per 100.000 per gemeente
Ratio verschil afgelopen week t.o.v. week ervoor

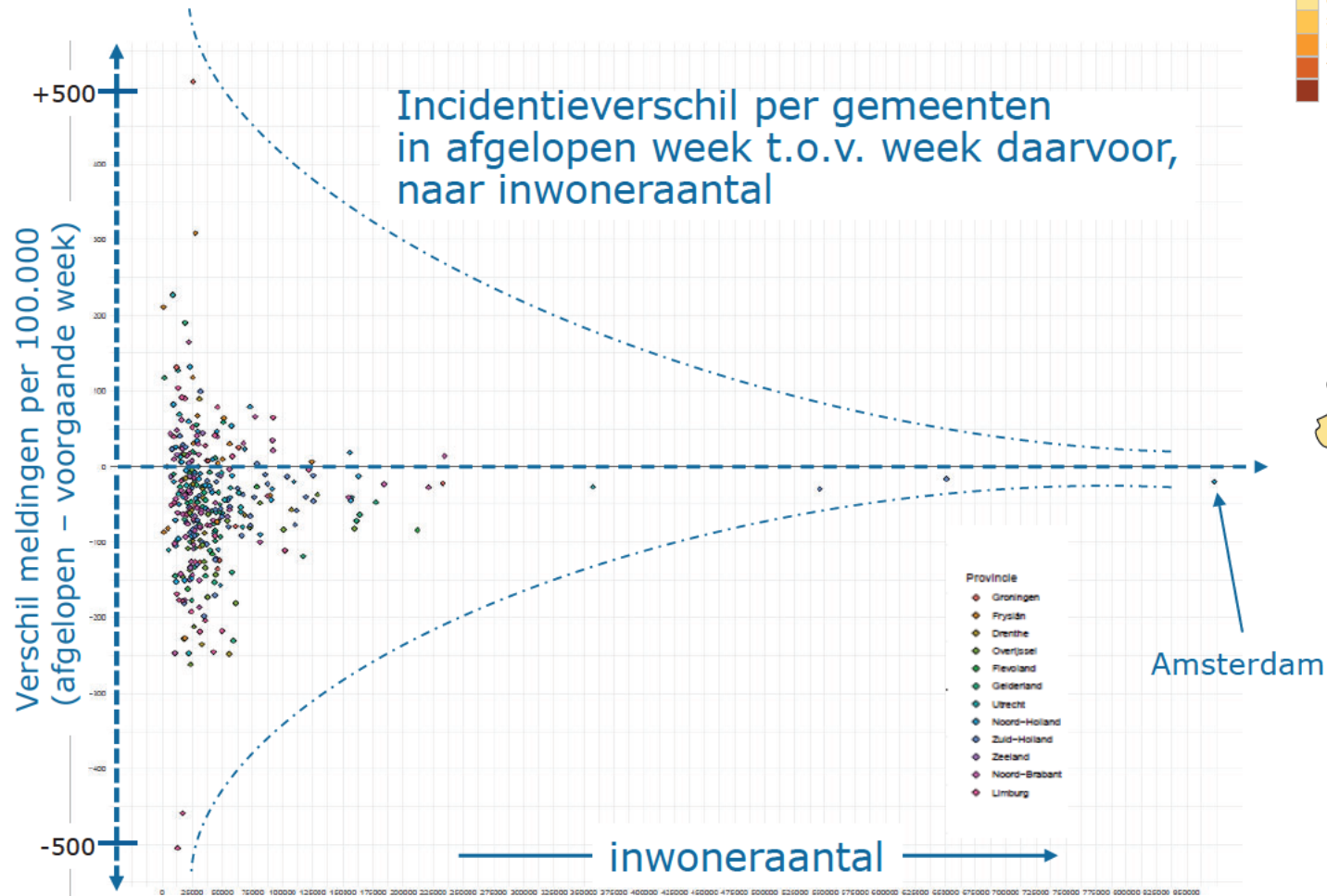

COVID-19 meldingen per 100.000 per gemeente
verschil afgelopen week t.o.v. de week ervoor

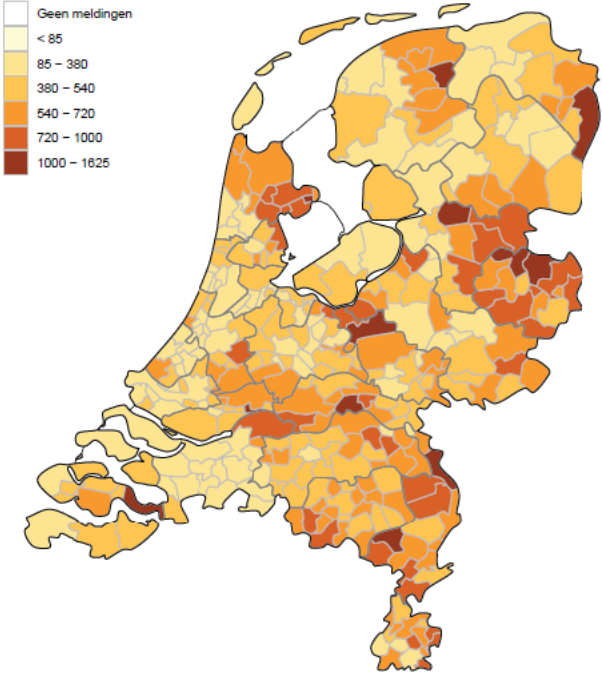
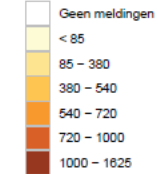

COVID-19

Incidentie per gemeente: januari

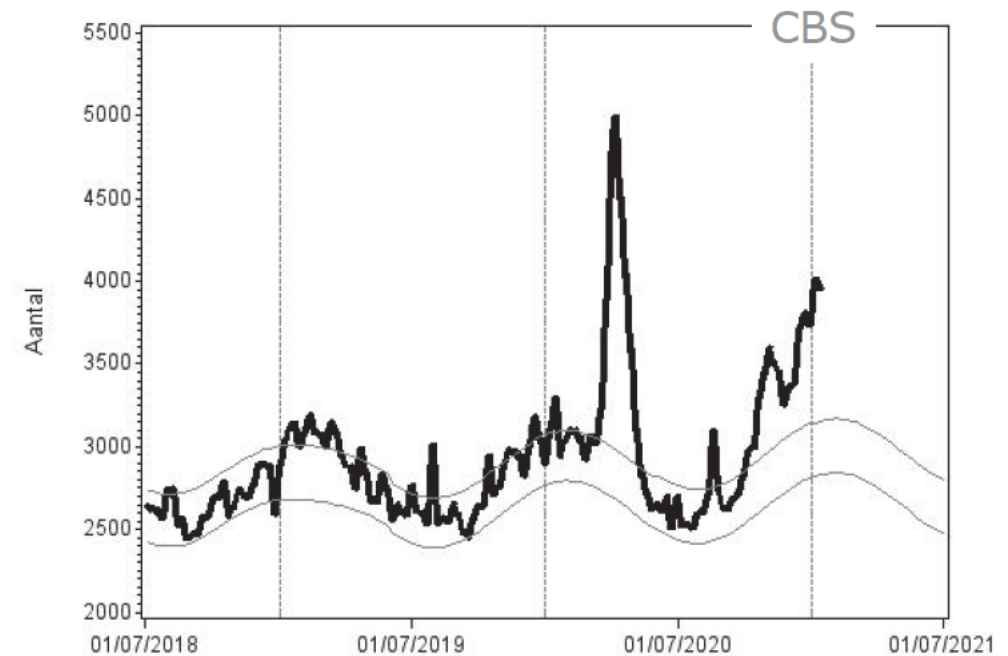
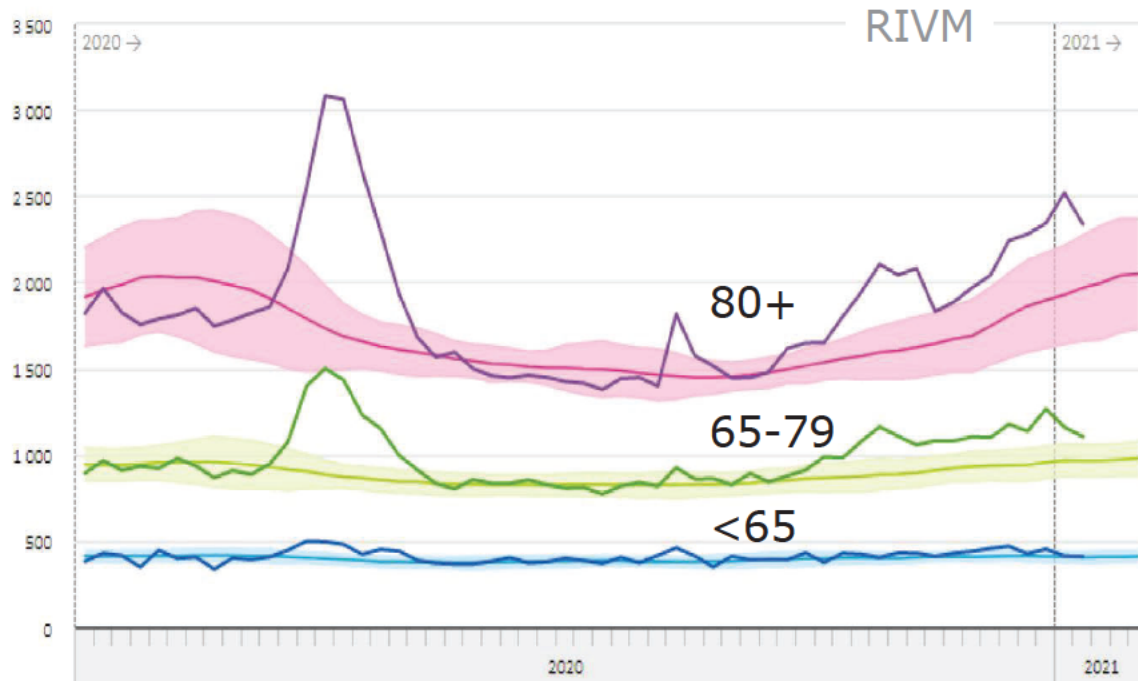
Aantal per 100.000 inwoners

Oversterfte week 1

~500 volgens CBS en ~1000 volgens RIVM analyses

RIVM: De oversterfte in de tweede golf was het hoogst in de afgelopen twee weken (week 1 en 2 2021) met een oversterfte van ongeveer 1000.

CBS: Schat oversterfte van respectievelijk 800 en 500 in eerste weken 2021.

Het CBS en het RIVM gebruiken ieder een andere methode voor het schatten van de oversterfte. Er bestaat hier geen gouden standaard voor; de RIVM methode is vergelijkbaar met de methode die gebruikt wordt voor de Europese schattingen die worden gedaan door EuroMOMO.

Geheel voor de tweede golf liggen de schattingen van de totale oversterfte wel dicht bij elkaar: 9,395 (schatting RIVM) en bijna 9000 (schatting CBS).

Bron: CBS data (2020-18 jan 2021)

Bron: RIVM obv CBS data (juli 2018-13 jan 2021)

COVID-19

beeld epidemiologie

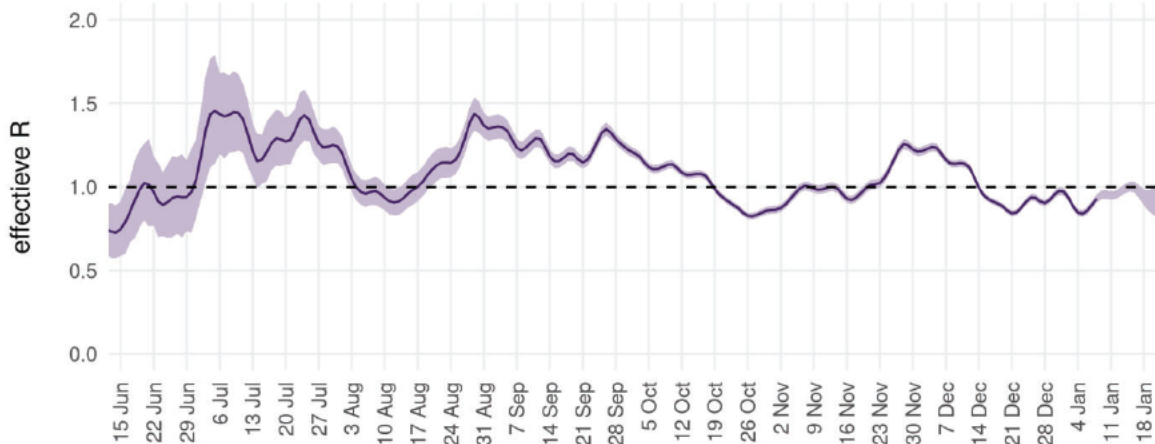
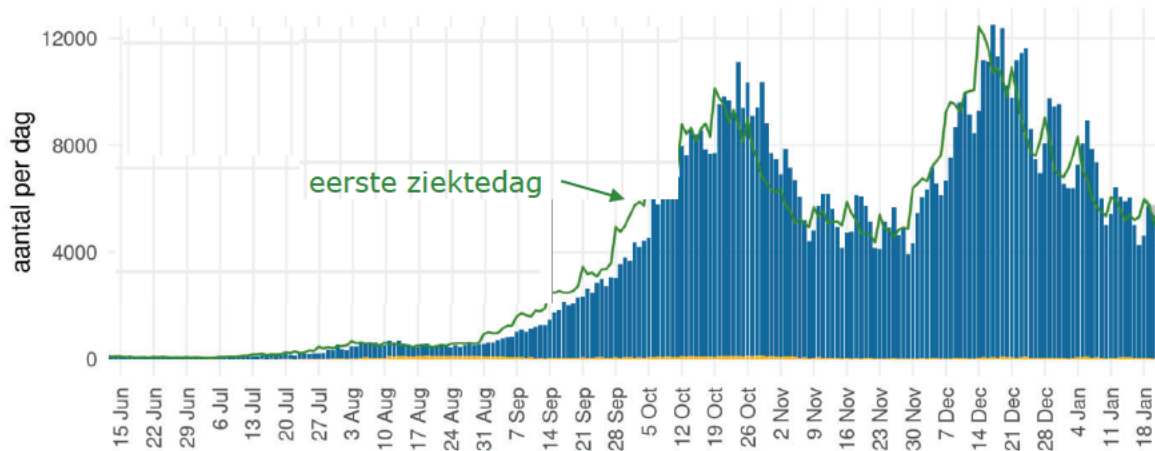
- afname aantal nieuwe meldingen
 - maar** – nog steeds incidentie “ernstig” (~ 200 meldingen per 100.000/week) en forse maar afnemende verschillen tussen regio’s ($\sim 150 - 320$ meldingen per 100.000/week)
- de tweede golf is aangezwengeld in stedelijk gebied, met ‘inhaal’ in ruraal gebied
- klachten stabiel in lijn met stabiele testvraag
 - maar** – percentage positieve testen nog hoog ($\sim 11.5\%$)
- instroom ziekenhuis en IC lijkt over piek heen
- nauwelijks verdere daling meldingen instellingen
- oversterfte in eerste week 2021 verhoogd

Corona varianten overschaduwen positief beeld – VOC 202012/01 = B.1.1.7, etc.

COVID-19

reproductiegetal op basis meldingen Osiris

OSIRIS

- **Blauw:** meldingen naar meldingsdatum
- **Grijs:** verwachte meldingen (correctie voor rapportagevertraging)
- **Groen:** eerste ziektedag van gemelde patiënten
- Data recenter dan 15 januari zijn onzeker

- **Paars:** reproductiegetal, aantal secundaire besmettingen per geval
 - reflecteert toename en afname van groene epicurve
 - volgens Wallinga & Lipsitch Proc R Soc B 2007
- Schattingen recenter dan 8 januari zijn onzeker

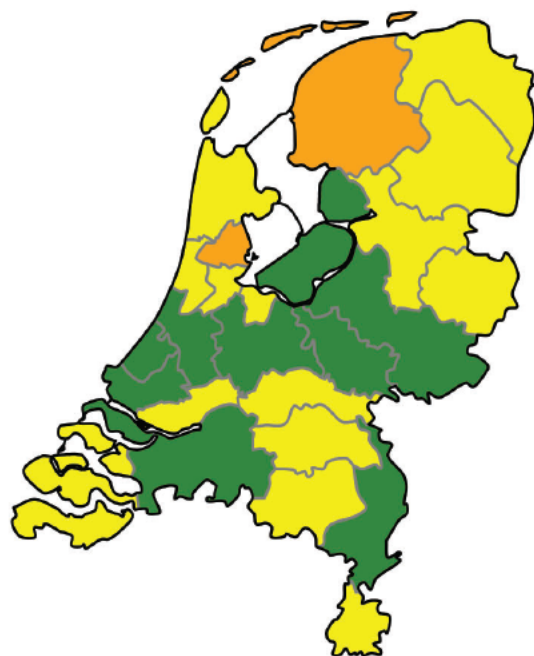
Schatting **8 januari: 0.93** (0.90 - 0.95)

COVID-19

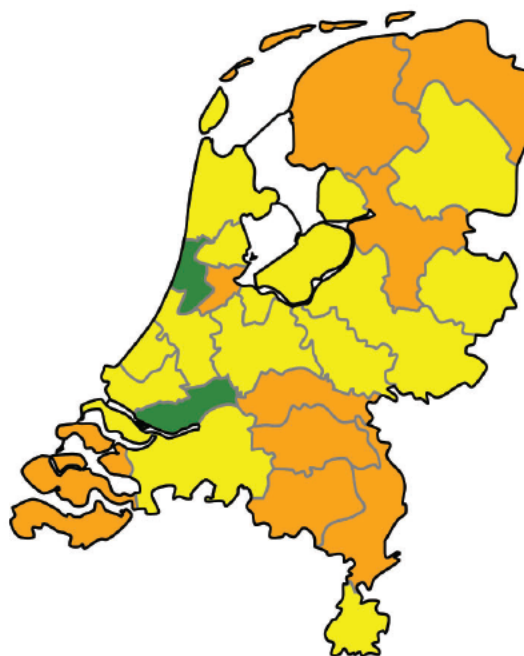
reproductiegetal per veiligheidsregio

2020-12-24

2020-12-31

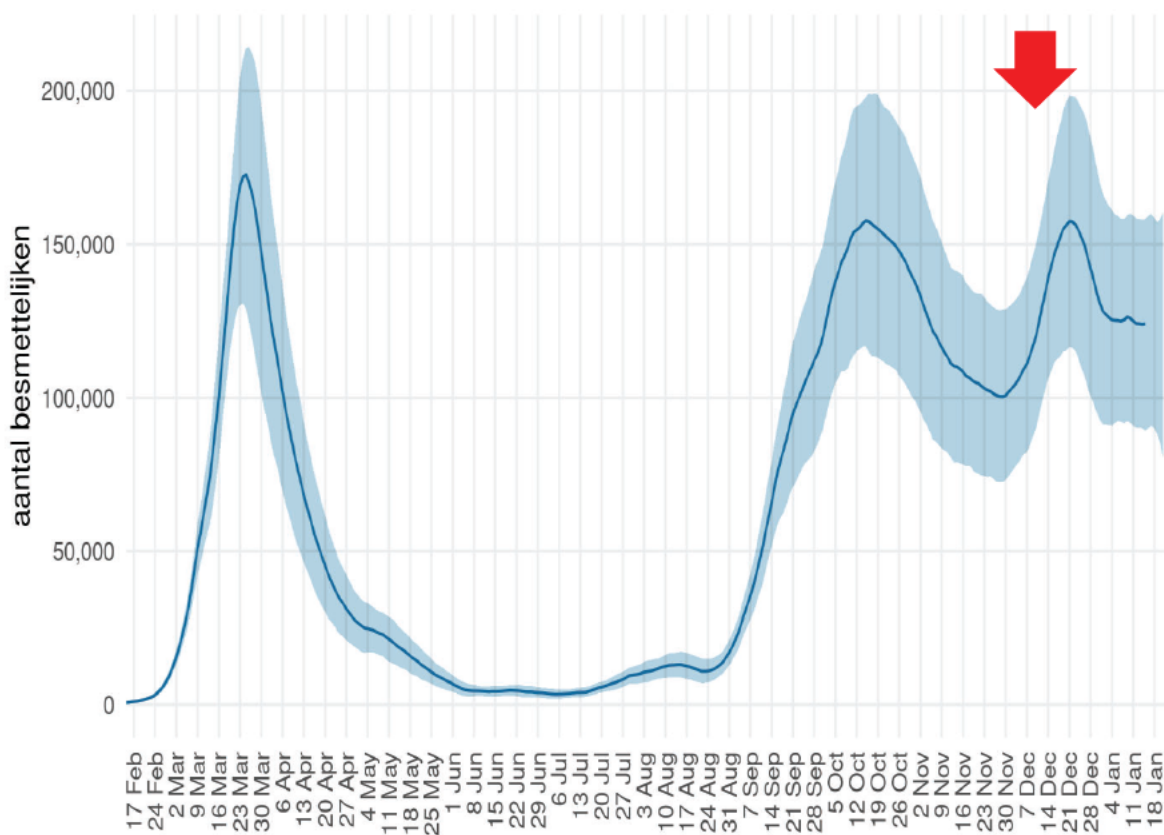
2021-01-07

effectieve R ■ > 1 (significant) ■ > 1 (niet significant) ■ < 1 (niet significant) ■ < 1 (significant) ■ te weinig data

COVID-19

beeld aantal besmettelijken

- Gebaseerd op CoronaPienter juni 2020
- Gebaseerd op ziekenhuisopnames NICE
- **Blauw:** aantal besmettelijken naar 'eerste ziekte dag' (niet alle besmettelijken vertonen symptomen)

Schatting **14 januari: 123.890** (90.080 – 157.950)

dagen	reproductiegetal			
	0,8	0,85	0,9	0,95
0	140000	140000	140000	140000
4	112000	119000	126000	133000
8	89600	101150	113400	126350
12	71680	85978	102060	120033
16	57344	73081	91854	114031
20	45875	62119	82669	108329
24	36700	52801	74402	102913
28	29360	44881	66962	97767

~40 IC/dag

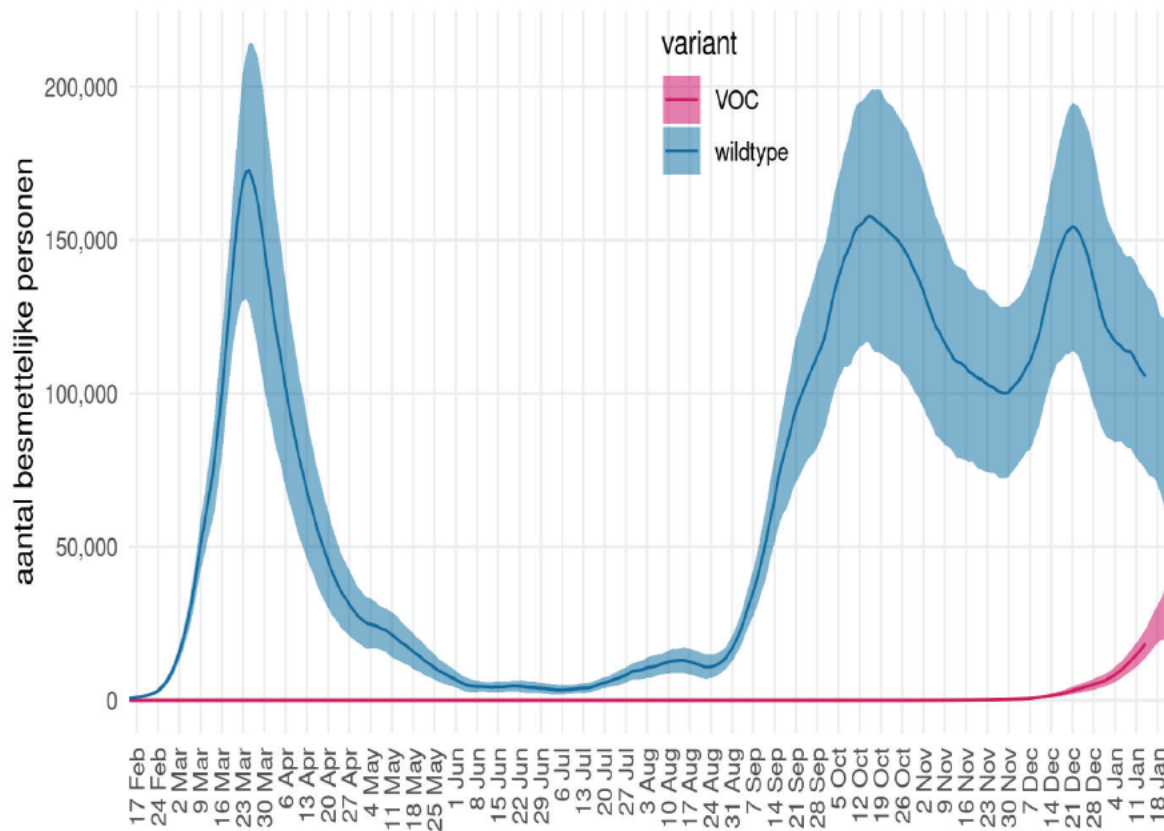
~10 IC/dag

~25 IC/dag

COVID-19

UK-variant: aantal besmettelijke personen

Uit analyse Nederlandse data:

- verdubbelingstijd van 7.7 dagen
- op 6 januari was 8.8% UK-variant

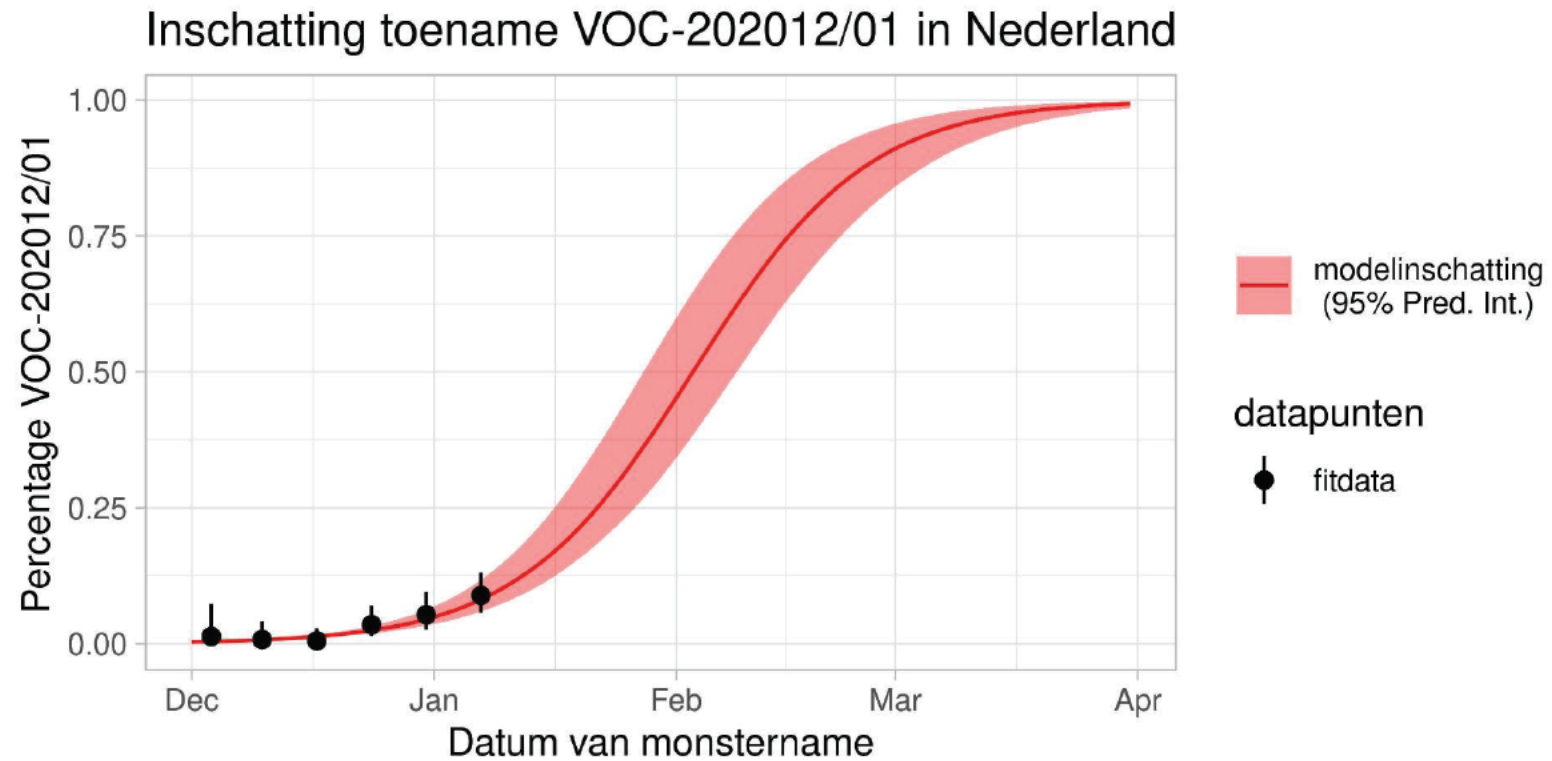
Schatting 14 januari:

- samen: **123.890** (90.080 – 157.950)
- VOC: 18.448 (13.801 – 23.079)
- wildtype: 105.529 (75.324 – 136.180)

NB: twee losse analyses, samen VOC+wildtype

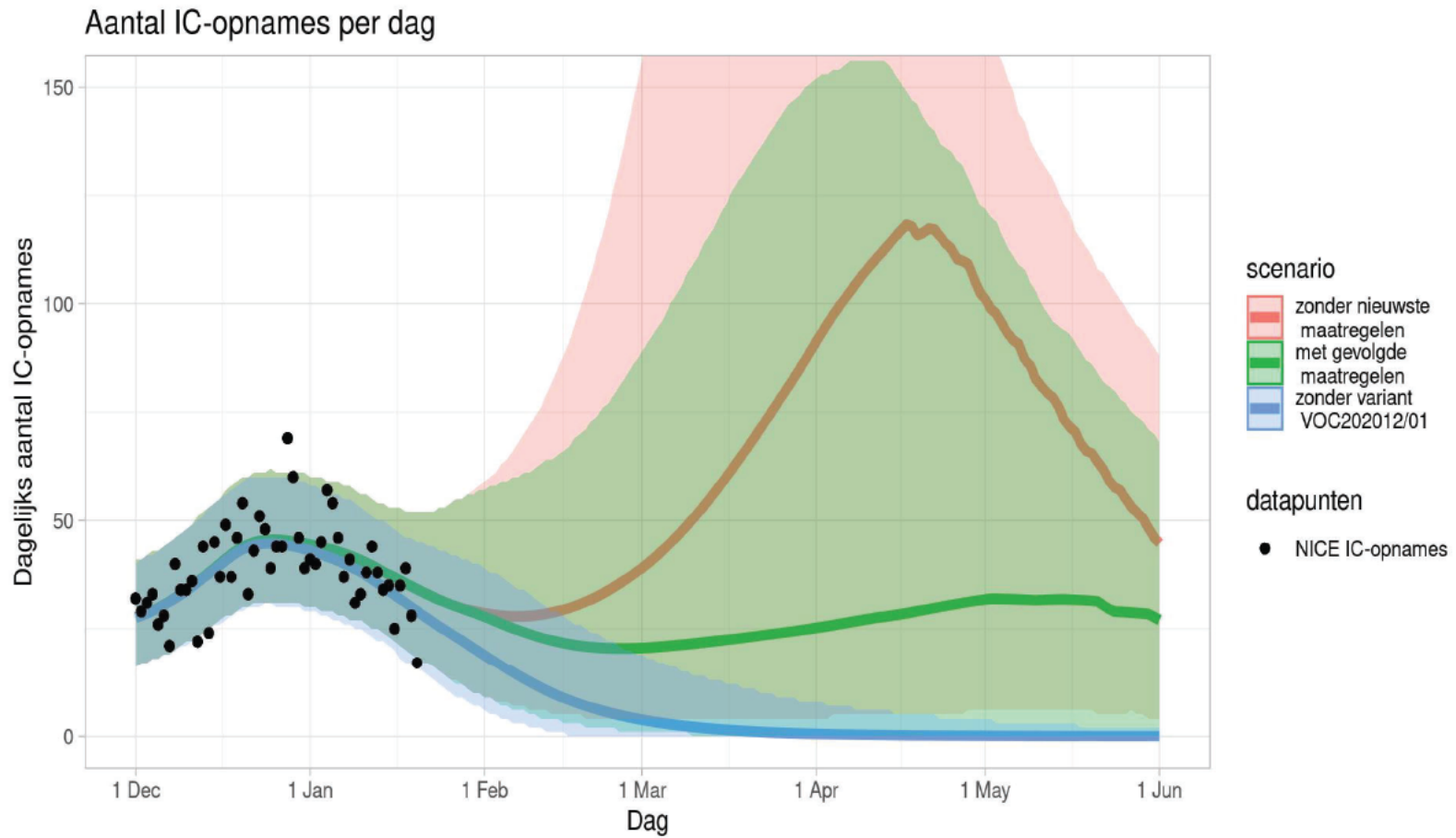

Toename VOC-202012/01 in kiemsurveilliance

IC-opnames

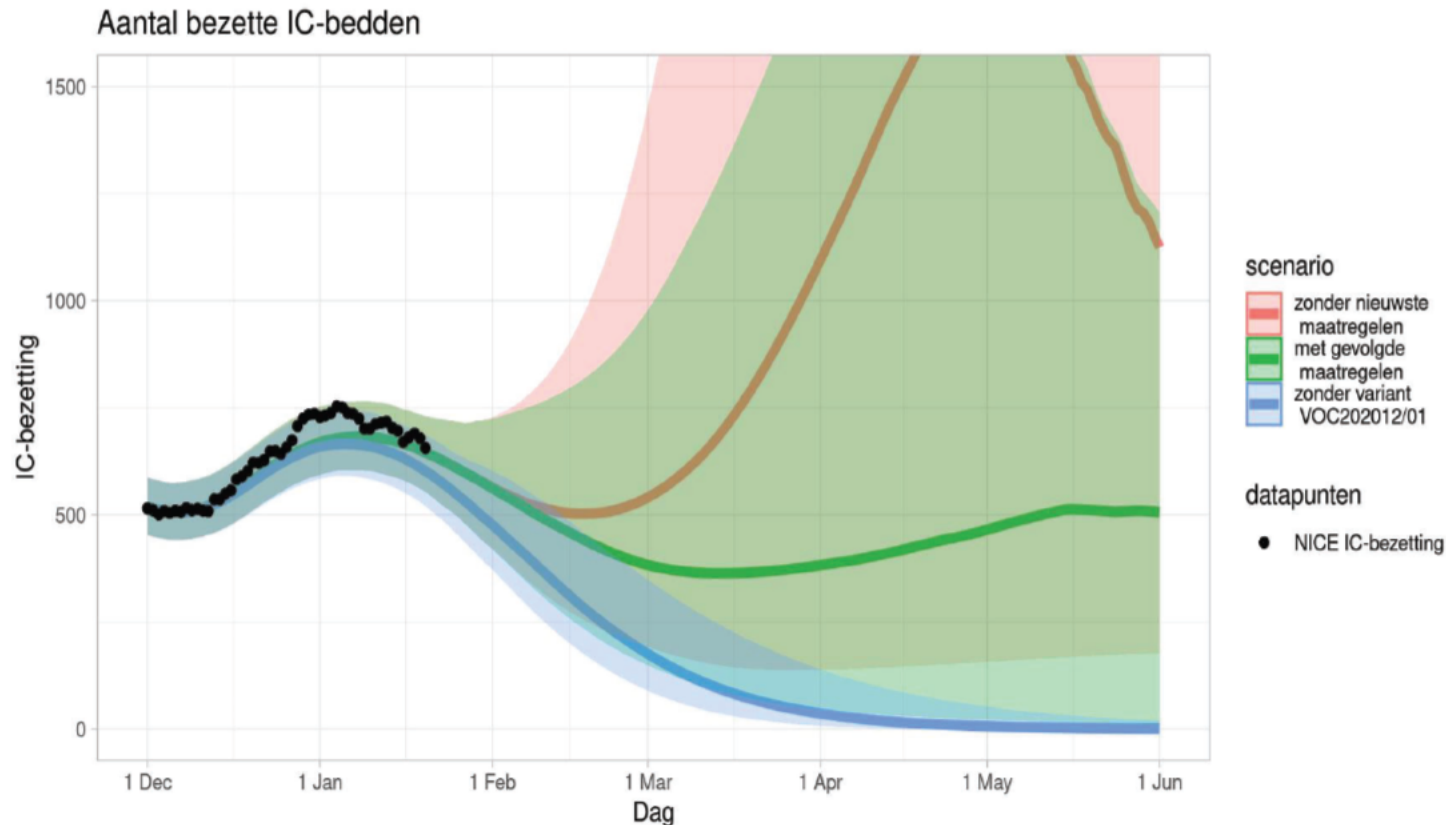

IC-bezetting

Belangrijk:

- dit is zonder vaccinatie
- dit is mét immuniteit na infectie

Onzekerheid over de precieze hoogte blijft

- hangt af van toename in R_t
- onzekere inschatting van effect strengere lockdown

Vaccinatiestrategie

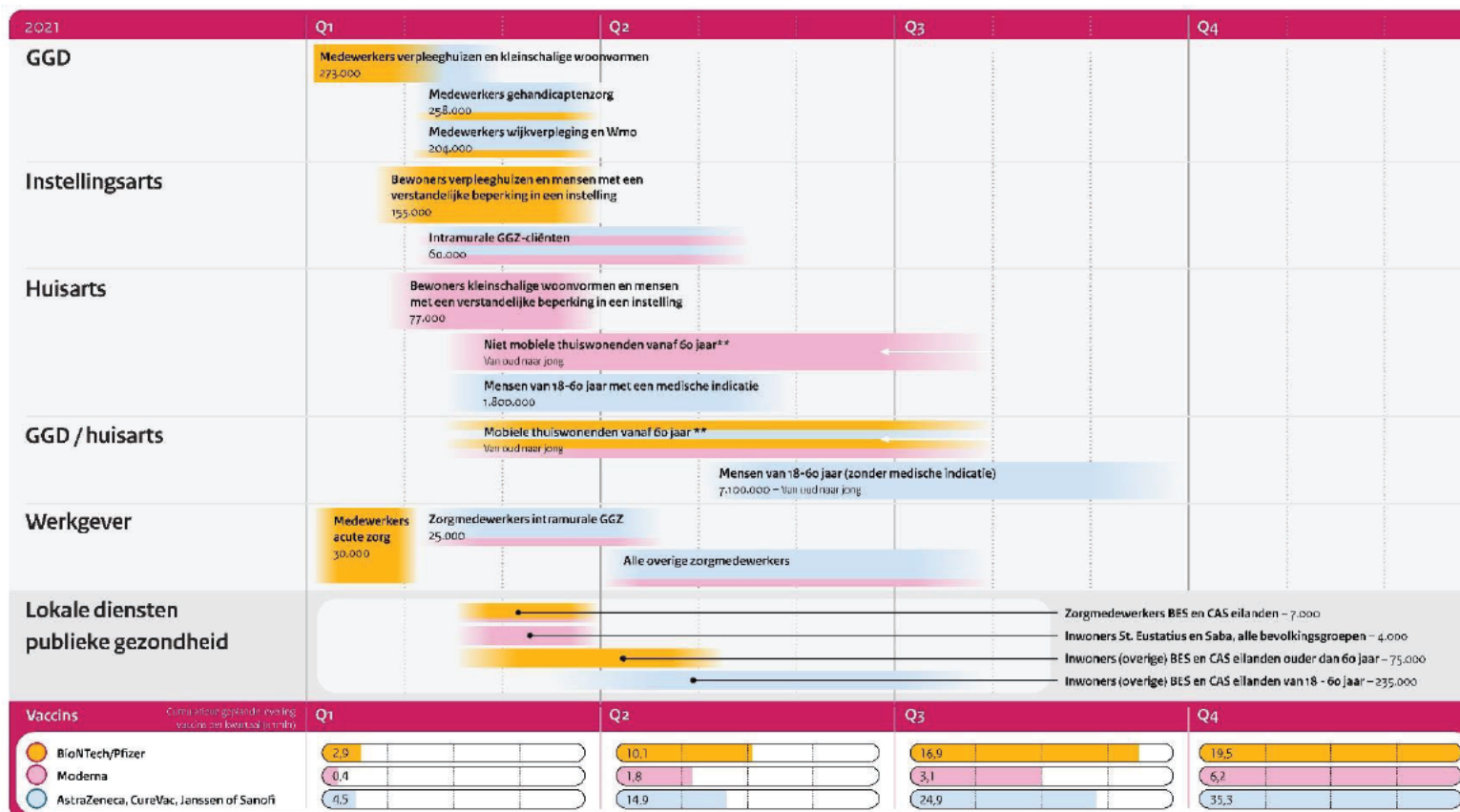

Vaccinatiestrategie*

Afbeelding 1

*Let op! De gegevens waarop deze afbeelding is gebaseerd veranderen continue. Start en snelheid van vaccineren zijn voortdurend aan veranderingen onderhevig. De planning is

afhankelijk van o.a. goedkeuring, werking, levering en distributie van de vaccins. Op basis van ontwikkelingen en adviezen kan ook veranderen welke groep welk vaccin krijgt.

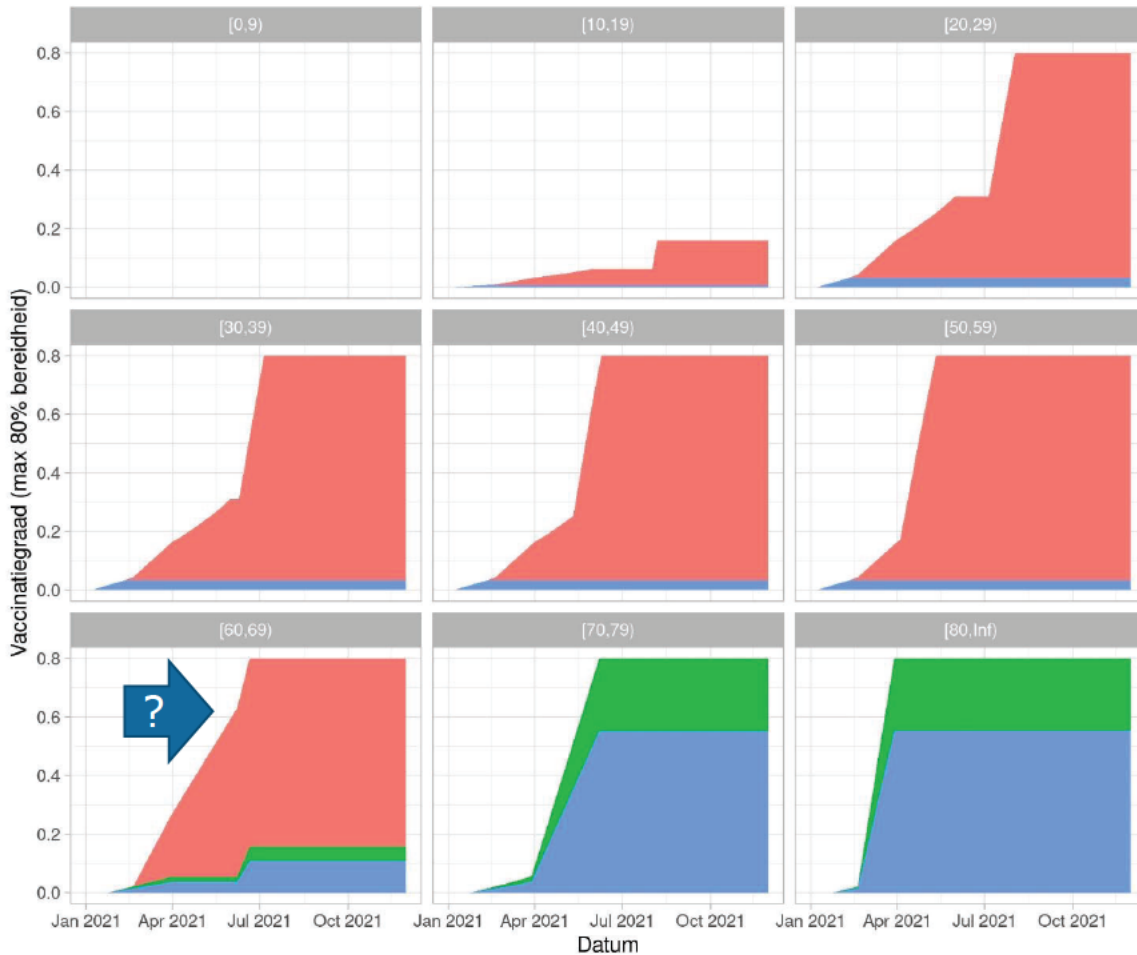
Vaccinerende zorgmedewerkers mogen zichzelf inrekenen met het vaccin dat ze toedienen.

**De totale omvang van de groep mobiele en niet mobiele thuiswonenden vanaf 60 jaar bedraagt circa 4.300.000 personen.

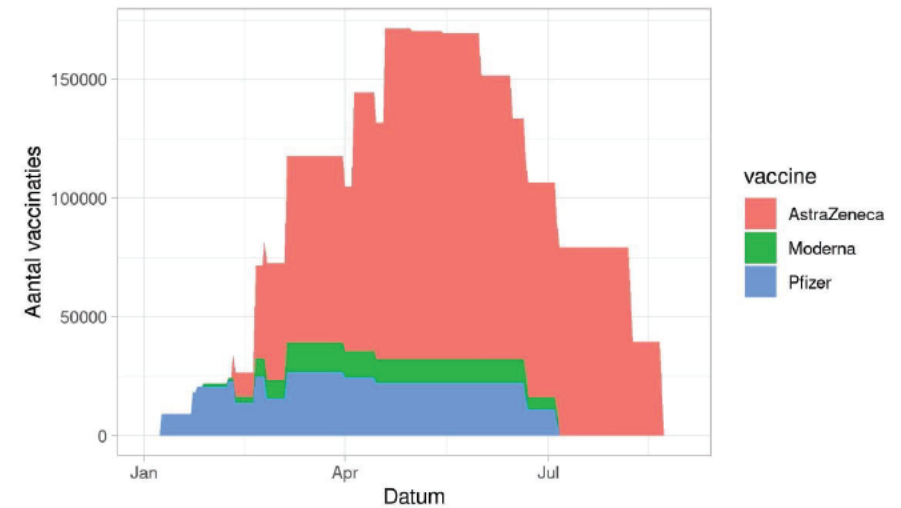

Vaccinatiestrategie VWS (bij 80% vaccinatiebereidheid)

Toename vaccinatiegraad per leeftijdsgroep (VWS-schema)

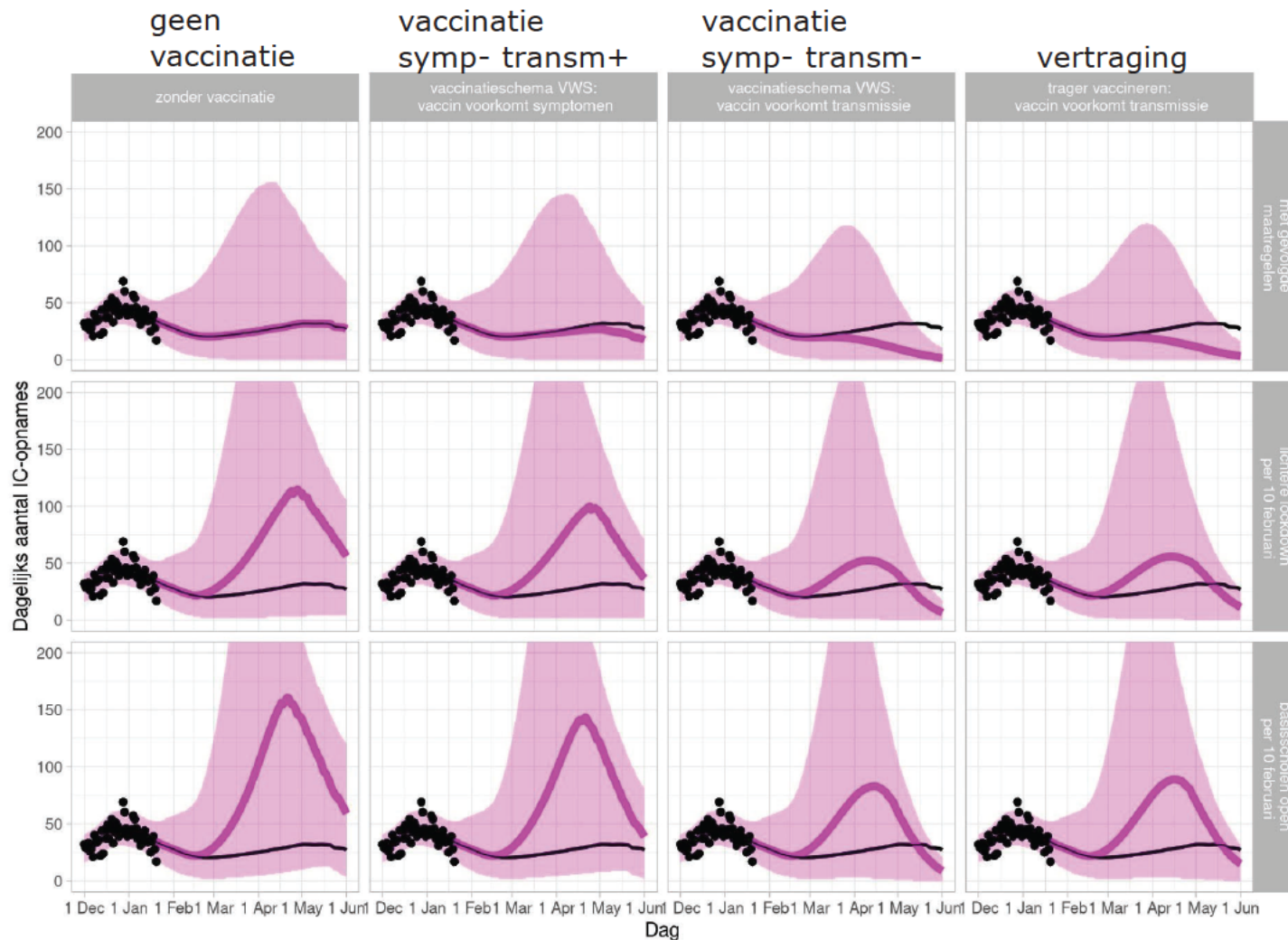
Dagelijks aantal te zetten vaccinaties (VWS-schema)

AstraZeneca mogelijk niet effectief bij 60 plus?

IC-opnames

scenario
● Huidige beleid (zonder vaccinatie)
■ Alternatief (zie rij, kolom)

datapunten
● NICE IC-opnames

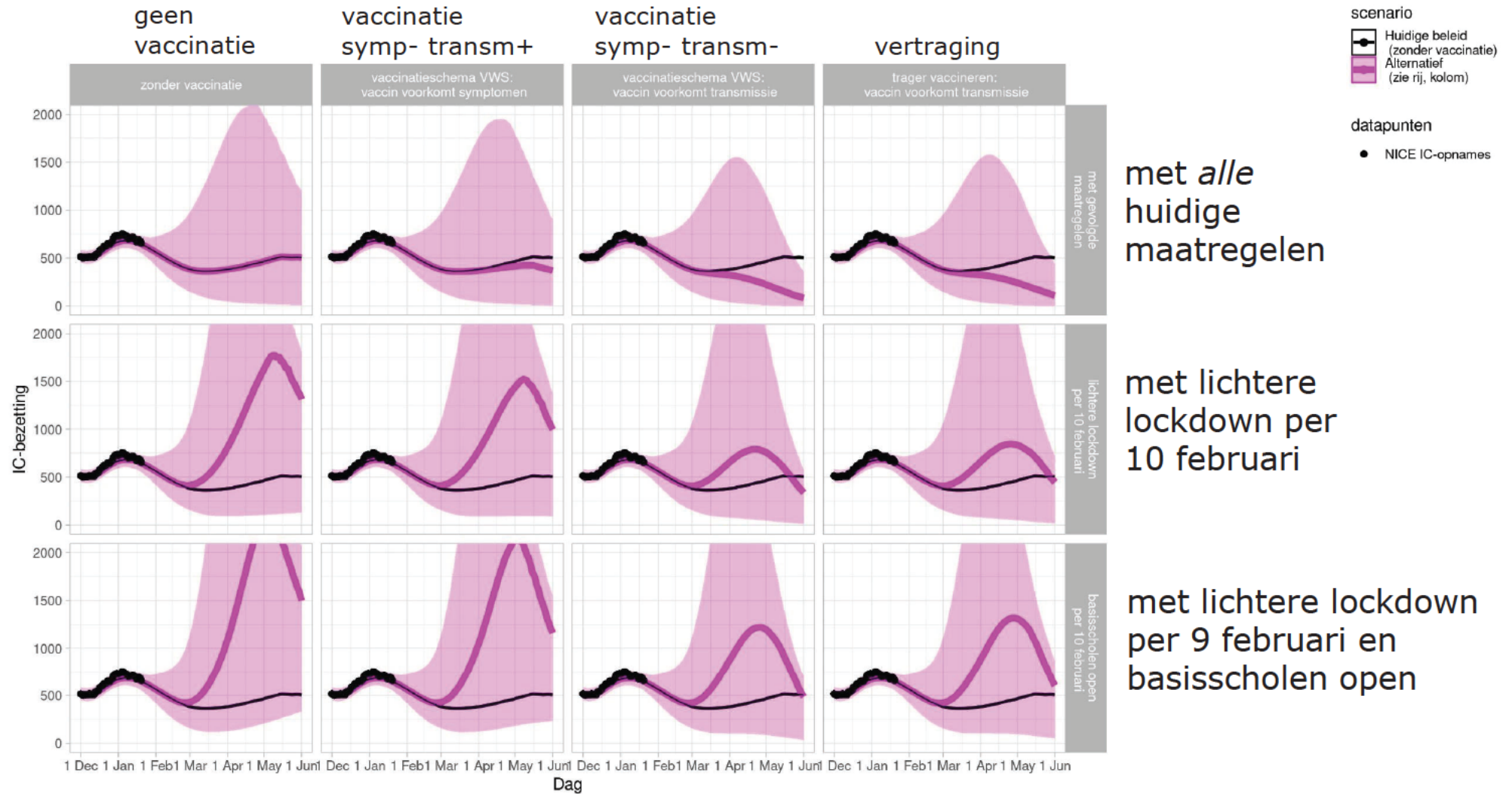
met *alle* huidige maatregelen

met lichtere lockdown per 10 februari

met lichtere lockdown per 9 februari en basisscholen open

IC-bezetting

Voorlopige samenvatting eerste simulatie vaccinatie

- Risico op hoge zorgpiek agv UK-variant blijft hoog zonder strenge lockdown, *ondanks* vaccinatie
- Toch: flinke reductie agv vaccin, *mits* transmissie voorkomen wordt
 - dus: versnellen van vaccinaties mogelijk groot effect

NB.

van groot belang wordt of vaccinatie ook transmissie voorkomt!!

seizoenseffect eruit gelaten

veel onzekerheid (o.a. ook onzekerheid variant Corona virussen)

moet nog aan model gesleuteld worden